492

Per.
Vak 168

Reaper

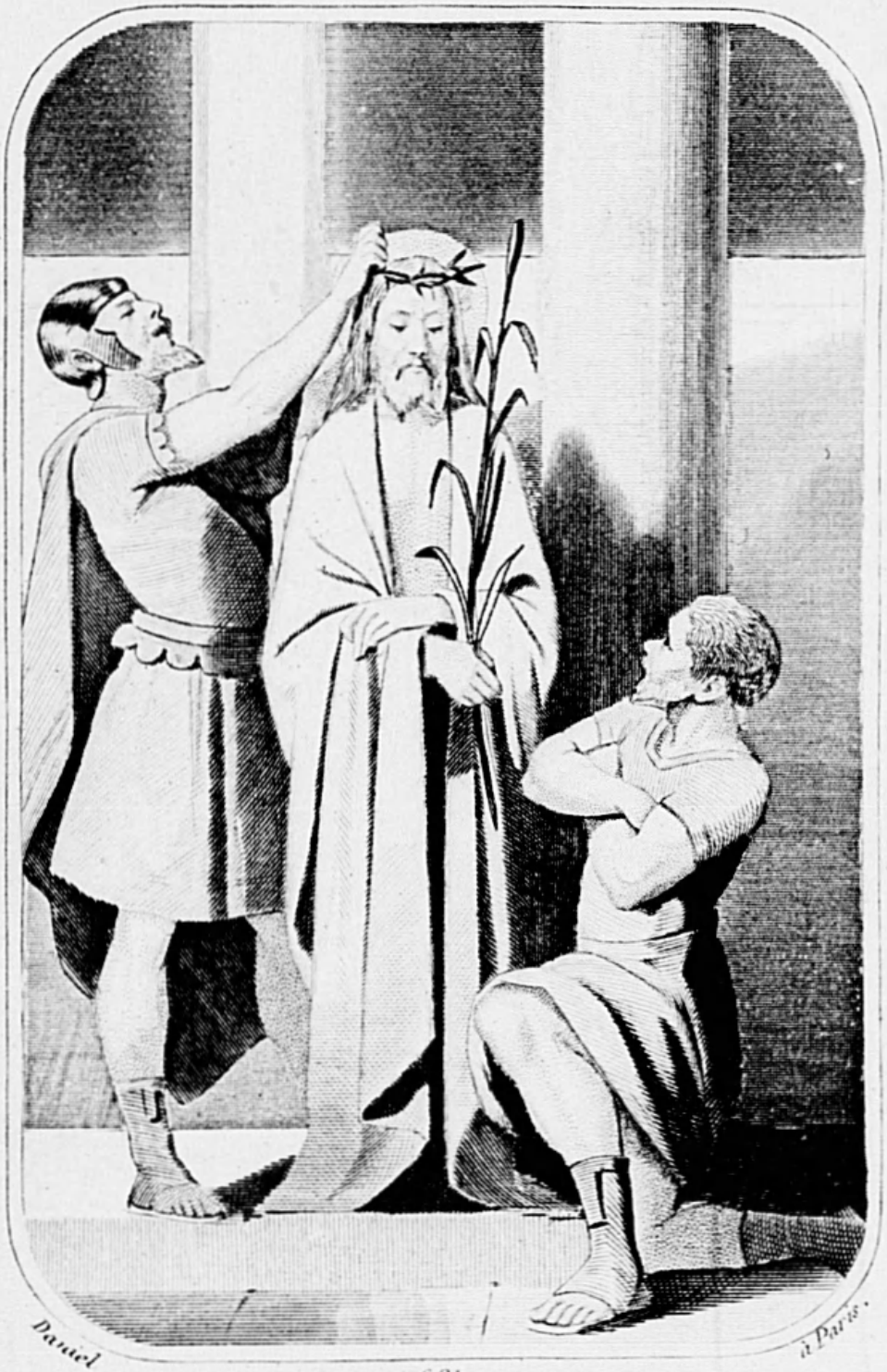

691

LE COURONNEMENT D'ÉPINES.

La patience

Geschenk
v.
P. Graafma
Jzn.
Culemborg

incomplet

EUCHARISTISCH

VERGEET-MIJ-NIET.

Per 168
492

GEBEDENBOEK

VOOR

VROME EN GODMINNENDE ZIELEN,

BIJZONDER TER VERSPREIDING EN BEVORDERING DER AANDACHT TOT HET ALLERHEILIGSTE SAKRAMENT DES ALTAARS.

EN TOT

DE MOEDER GODS MARIA.

3620

VIJFDE DRUK.

Met Goedkeuring.

TE VENLOO, BIJ DE WED. H. BONTAMPS.

1873.

Liturgische Vereeniging
Aartsbisdom UTRECHT
Volgnummer Bibliotheek

VOORWOORD.

Dit gebedenboek — zegt de Eerwaardige duitsche Schrijver — heeft, zoo als de titel reeds aanduidt, bij zijne gewone bestemming, nog het bijzondere doel, om bij te dragen tot de verdere verspreiding en bevordering eener degelijke aandacht tot het allerheiligste Sakrament des Altaars en van de allerzaligste Moeder Gods Maria. Met dit inzigt moet het vooreerst eene blijvende liefelijke herinnering zijn aan onzen in het allerheiligste Sakra-

ment verborgen God en Heiland; dan moet het deze herinnering niet slechts opwekken en levendig maken, maar trachten te doen behouden, en alzoo eene schadelijke vergetenheid in dit opzigt, welke ongelukkiglijk bij velen opgemerkt wordt, tegengaan. Daarom gaven wij ons boekje den titel van Eucharistisch Vergeet-mij-niet. „Vergeet niet, Christen," wil het daarmede zeggen, „vergeet niet uw beminden Heiland en Heer in het allerheiligste Sakrament, maar gedenk Hem in liefde, alle de dagen uws levens!"

Om nu echter den vromen Christen ook een geschikt middel te bezorgen, zich dagelijks met vrucht

in de herinnering aan het goddelijk Sakrament te versterken, en deze herinnering aan den verborgen God en Heiland zich voortdurend ten nutte te maken, biedt dit boek, in een tweede afzonderlijk gedeelte, eene wezenlijk heilige en heilzame oefening aan. Dit is eene oefening vol zegen en genade, namelijk de voor elken dag der maand ingerigte schoone, liefelijke en hartelijke Bezoeken van het allerheiligste Sakrament, en van de Moeder Gods Maria, welke de heilige Alphonsus Maria de Liguori, in het jaar 1747, in de Italiaansche taal uitgaf.

Deze Bezoekingen vonden dadelijk zulk een grooten bijval, dat zij

niet alleen herhaaldelijk op nieuw gedrukt, maar zelfs bij het leven des heiligen Schrijvers in de meeste talen overgezet, en in zekeren zin wereldberoemd werden.

De in dit boek gevolgde vertaling dier Bezoeken is geheel nieuw, en verdient wegens hare eigenaardige bewerking niet slechts opmerking, maar mag zich ook wel eenige oorspronkelijkheid toeëigenen. Over hare innerlijke waarde moge de christelijke kritiek oordeelen.

Ontelbare zielen zijn door deze Bezoeken tot eene van liefde gloeijende aandacht voor het allerheiligste Sakrament en voor de maagdelijke Moeder Maria gewonnen; bij deze aandachts-oefeningen, —

voorgelicht door het licht der eeuwige genadezon, — hebben zij het verderf der wereld leeren inzien, en zich des te eerder volkomen Gode toegewijd. In deze toewijding hebben zij den waren vrede des harten, het schoonste geluk des levens, het heil hunner onsterfelijke zielen en de eeuwige gelukzaligheid des hemels gevonden. Zulk een lot zal u, Christen, ook ten deel vallen, als gij u aan eene innige vereering van uwen, in het allerheiligste Sakrament verborgen God en Heiland, en van zijne hoogstgezegende Moeder toewijdt, en deze vereering met volhardenden ijver trouw beoefent.

Gelukkig, wanneer dit boekje

u daartoe moge opwekken en er een hulpmiddel toe zij! God, de Heer, geve het, op de voorbede zijner allerzaligste Moeder!

KEULEN, op Kersmisdag. 1860.

J. K.

Velen zullen er echter zijn, wien het onmogelijk is dagelijks ten bezoek van het allerheiligste Sakrament naar de kerk te gaan. Aan hen mogen wij den wensch te kennen geven, zich daarom niet aan deze aandachts-oefening zelve te onttrekken; trouwens, zij kunnen ze ook, naar keuze en beschikking van tijd, in huis verrigten, en zich in gedachten tot een Bezoek in de kerk verplaatsen. De goddelijke Heiland zal ons ook op die wijze de zoetigheid zijner sacramentele tegenwoordigheid laten smaken, en zijne genade, even vrijgevig als de zon hare stralen, over ons uitstorten. Voorzeker, men kan het gewigt. het nuttige, heilige en heilzame van deze Eucharistische aandachts-oefeningen niet genoeg

aanbevelen. „Een enkel kwartier uurs." — zegt de H. Liguori — „doorgebragt in het bezoek des heiligen Sakraments, is geschikt om ons veel verder te brengen op den weg der godzaligheid, dan geheele dagen in andere godvruchtige oefeningen." — Eene enkele gedachte vol liefde voor het allerheiligste Sakrament, vervult het hart dikwijls met onuitsprekelijken vrede en troost.

Verzuim daarom niet, geliefde Christen, u aan deze vereering toe te wijden. Bid vurig, gelijk dit op bladz. 41 en 42 is voorgeschreven, den liefdevollen Heiland, dat hij dit heilig V e r g e e t - m ij - n i e t met onuitwischbare letters in uw hart schrijve, opdat gij u veel en hartelijk in liefde aan Hem moogt herinneren en Hem nooit vergeten.

Morgengebeden.

Korte Verheffingen des harten, 's morgens bij het ontwaken.

1.

God, mijn God! Bij het vroege morgenlicht ontwaak ik voor U; mijne ziel dorst naar U, den levenden God, en mijn ligchaam smacht van verlangen naar U.

2.

Open, o God, mijne oogen om uwe wonderen te aanschouwen; open mijn mond om uwen lof te verkondigen.

3.

Heilig, heilig, heilig zijt Gij, God, Heer der heerscharen! Hemel en aarde zijn vol van uwe magt en heerlijkheid!

Eere zij den † V r, en den † Zoon, en den † heiligen eest; gelijk in den beginne, en nu e altijd, en in alle eeuwigheid. Amen. (100 dagen aflaat.)

4.

Geloofd en aangebeden zij ten allen tijde het allerheiligste en goddelijk Sakrament! (100 dagen aflaat.)

5.

Geloofd en gezegend zij altijd de zoete naam van onzen Heer, Jesus Christus, en de naam van zijne Moeder, de allerzaligste maagd Maria! (3 jaren aflaat.)

6.

Heilige God! heilige almagtige God! Heilige onsterfelijke God! ontferm U mijner!

7.

In den naam van mijnen Heer en Heiland, Jesus Christus, sta ik op en be-

gin ik dezen dag. Hij die voor mij aan het kruis stierf en uit liefde voor mij voortdurend in het allerheiligst Sakrament vertoeft, gewaardige zich mij heden en altijd te geleiden, te besturen, en beschermend op den weg des heils te voeren tot het eeuwige leven. Amen.

8.

Looft den Heer, alle volken! Prijst Hem, alle natiën! want Hij is onze Heerscher, en zijne waarheid duurt eeuwiglijk!

9.

Lof zij God! nog leef ik heden!
Heel mijn aanzijn, mijne leden
Hebt ge, o Vader, dezen nacht,
Weêr uw hoede waard' geacht!
Dank, mijn ziel! o buig u neder:
God, mijn God, is liefdrijk, teeder,
Vol erbarming, dag en nacht;
Op, mijn ziel! Hem dank gebragt!

MORGENGEBED.

ô God, Vader, Schepper en Onderhouder! In den geest van ootmoed en kinderlijken eerbied verschijn ik dezen morgen voor U, en zeg U, in den naam van mijnen Heer en Heiland, Jesus Christus, hartelijk dank, dat Gij mij den verleden nacht zoo genadiglijk beschermdet en dezen dag in barmhartigheid hebt laten beleven. Voor heden en voor altijd geef ik mij geheel over in uwe liefdevolle handen, ten einde Gij, als met uw eigendom, met mij moget handelen naar uw goedvinden. Aan U, mijn Heer en mijn God, breng ik mijn hart, mijn ligchaam en ziel, met al hunne krachten, begaafdheden en aandoeningen ten offer. Voor U alléén wil ik leven; U alléén wil ik liefhebben, en U alléén dienen; U die mij ter uwer eere en tot mijne zaligheid hebt geschapen.

En nu, goedertieren God en Vader! Gij die mij dezen nieuwen dag hebt geschonken, schenk mij nu ook naar uwe wijze goedheid datgene, wat ik dezen dag naar ligchaam en ziel zal noodig hebben. Help mij alles doen en vervullen, waartoe uw wil en mijne beroepspligten mij verbinden. Laat met het licht van dezen nieuwen dag ook het licht uwer genade mij omstralen, ten einde ik als een kind des lichts eerzaam en godzalig voor U wandele, en niet deel neme aan de werken der duisternis. Dat men mij steeds naar waarheid bevinde in mijne woorden, regtvaardig in mijne werken, en zuiver en opregt in mijne gedachten en begeerten.

Aan U, o God, zijn al mijne zwakheden en gebreken, mijne in- en uitwendige behoeften, alles wat mij bekommert en ter harte gaat bekend: verlaat mij daarbij niet, maar schenk mij in alles uwen zegenenden bijstand,

uwe hartverkwikkende genade en uwe vaderlijke hulp. Neem mij geheel onder uwe hoede, en laat mij onder uwe goddelijke bescherming dezen dag heiliglijk beleven : gehoorzaam aan U, mijn Heer en God; opregt, welwillend en liefderijk jegens mijne medemenschen; dankbaar en ootmoedig in geluk; geduldig en tevreden in tegenspoed; regtschapen in handel en wandel, en trouw eu naauwgezet in alles.

O, hoe gelukkig zal ik zijn, als ik dezen dag en alle overige levensdagen op die wijze godvruchtig volbreng! Dan zal ik steeds een genadige God over mij, en een gerust geweten in mij hebben, en om mij heen vrede en zegen genieten. Verleen mij dit alles, o Heer, mijn God! door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer.

Ook voor mijne geliefde medemenschen, in het bijzonder voor mijne naasten, bloedverwanten, vrienden en be-

kenden bid ik uwe barmhartigheid af, o God, en beveel hen in uwe vaderlijke voorzienigheid. Gij kent hunnen nood, hunne behoeften en hartewenschen. Geef hen, wat hun dienstig en goed, en verwijder van hen, alles wat kwaad en schadelijk voor hun is, en eindelijk, bewaar hen in uwe vreeze en liefde. Neem allen, o God, in genade aan; behoud de regtvaardigen in de deugd; bekeer de zondaren tot boetvaardigheid; bescherm hen die aan bekoringen bloot staan, en breng de dwalenden terug op den regten weg; — troost de bedroefden, verzorg de noodlijdenden, help de ongelukkigen; — versterk de zieken, begenadig de stervenden, en verleen den overledenen de eeuwige rust!

ô Liefdevolle God en Vader! Zie, in den geest omvat ik in mijn gebed geheel de hulpbehoevende menschheid, en sluit allen met kinderlijk vertrouwen in het gebed, hetwelk uw geliefde Zoon zelf

ons geleerd heeft, aandachtiglijk herhalende :

„ Onze Vader, die in de hemelen zijt! Geheiligd zij uw naam; ons toekome uw rijk; uw wil geschiede op aarde als in den hemel. — Geef ons heden ons dagelijksch brood; vergeef ons onze schulden, gelijk wij vergeven onzen schuldenaren; en leid ons niet in bekoring, maar verlos ons van den kwade. Amen."

„ Wees gegroet, Maria! vol van genade. De Heer is met U; gezegend zijt gij boven alle vrouwen, en gezegend is de vrucht uws ligchaams, Jesus! — Heilige Maria, Moeder Gods! bid voor ons, zondaars, nu en in de ure onzes doods. Amen."

Als men tijd te kort komt, kan men het volgende gebed overslaan, en dadelijk besluiten met het Gebed en den zegen, op bladz. 22.

Aan Jesus.

Goddelijke Heiland, Jesus Christus!

die uit liefde tot mij mensch geworden en aan het kruis gestorven zijt: sta mij met uwe hulp bij, opdat ik heden en altijd slechts voor U leve; dat alles wat ik denken, zeggen, doen en lijden moge, eenig en alleen diene ter verheerlijking van uwen heiligen naam.

Zie, liefdevolle Verlosser! uit innige dankbaarheid voor alle uwe ontfermingen en liefdeblijken, en tevens tot herstelling van mijne vroegere ontrouw, schenk ik U thans mijn hart als eerste morgenoffer, en neem mij vastelijk voor uw liefderijk vaderhart nooit meer door eenige zonde te bedroeven, maar mij ernstig te zullen toeleggen in gedachten, woorden en werken steeds een zuiver, vlekkeloos leven te voeren. In het bijzonder wil ik mij heden in acht nemen voor deze zonde (men noemt die zonde of zondige gewoonte, waaraan men zich schuldig kent) waartoe ik zoo ligt genegen ben en waardoor ik

U zoo dikwijls beleedigd heb. Schenk mij, o goede Jesus, bij de genade van dit ernstig voornemen, ook die van een gelukkig volbrengen, en van den bijstand der genade des heiligen Geestes. Amen.

Tot den heiligen Geest.

Kom, o God, heilige Geest! en vervul mijn hart met uwe gaven. Laat mij heden wandelen in uwe kracht, opdat ik al mijne beroepspligten naauwgezet vervulle, regt en regtvaardigheid beoefene, de liefde tot den naaste niet kwetse, niemand beleedige, maar integendeel ontvangene beleedigingen van harte vergeve; dat ik zoo veel mogelijk het goede beoefene en in alle opzigten als een regtschapen Christen handele en wandele. Sta mij bij, o heilige Geest, in alle omstandigheden en voorvallen des levens: verlicht en help mij in onwetendheid, geef mij raad in twijfelingen, versterk mij in mijne zwakheid, bescherm mij

in de bekoringen, troost mij in droefheid, en help mij in allen nood en behoeften. Verhoor mij, o heilige Geest, en verlicht mijn verstand, opdat ik het goede kenne, en versterk mijnen wil, opdat ik het getrouwelijk beoefene. Am.

Tot Maria.

Heilige Maagd Maria, mijne liefderijke Vrouwe, mijne Koningin en Moeder! zie, ik wend mij tot uw van barmhartigheid zoo overvloediglijk vervuld hart, en stel mij voor heden en altijd onder uwe moederlijke bescherming en geheel bijzondere voorspraak. Vertrouwende op uwe barmhartigheid, stel ik al mijne wenschen, al mijne hoop, mijne bekommeringen en geheel mijn leven, bijzonder de laatste uren, in uwe gezegende handen. Verwerf mij, lieve Moeder, door uwe magtige voorspraak en glorievolle verdiensten, bij uwen lieven Zoon, alle die genaden welke ik behoef, om over-

eenkomstig Gods welbehagen te leven, zijn wil te volbrengen, mijn heil te bewerken en de eeuwige zaligheid te verkrijgen.

ô Heilige Moeder en Maagd! zoo rein,
Laat mij u steeds bevolen zijn!
Wees Moeder mij in allen nood;
Help mij in leven en in dood!

Zegen.

Almagtige, eeuwige God! Heer van leven en dood, in wiens hand wij staan, hetzij wij leven of sterven: zie, op mijne knieën neêrgevallen verhef ik hart en handen tot U, smeekende om uwen heiligen zegen.

Alzoo zegene, beware, bescherme mij de almagtige en barmhartige God: † Vader, † Zoon, en † heilige Geest.

De liefde van God den hemelschen Vader, — de vrede van Jesus Christus, den eeniggeboren Zoon, — de troost en

genade van den heiligen Geest, — de moederliefde der allerzaligste, altijd reine en onbevlekte maagd Maria, — de bescherming der heilige Engelen, en de voorbeden en verdiensten van alle Gods lieve Heiligen, mogen nu en altijd met mij zijn en blijven. En de zielen der afgestorvenen mogen rusten in eeuwigen vrede! Amen.

DAGELIJKSCHE OEFENINGEN.

I.

Het eenig noodzakelijke.

(Ter gedurige overweging.)

„Slechts één is noodzakelijk." (Luc. X. 42.) — Behartig deze godspraak van Jesus wel, mijn Christen, en bedenk:

1. Gij hebt slechts ééne ziel. Gaat zij verloren, dan is alles verloren.

2. Slechts eenmaal is de tijd der genade daar; maakt gij er niet trouw gebruik van, dan valt gij in ongenade.

3. Gij hebt slechts één God. Als gij Hem niet dient, dan dient gij de zonde, en zijt als een dienstknecht van den Booze.

4. Gij hebt slechts één eeuwige Regter, en van Hem kunt gij u niet tot één hoogeren wenden.

5. Aan één oordeel slechts hebt gij u te onderwerpen. Dit zal zijn: „komt, gezegende!" — of wel: „gaat weg van mij, vervloekte!"

6. Er is slechts één hemel. Wordt gij daarvan uitgesloten, dan is de hel voor eeuwig uw lot.

7. Alzoo hebt gij slechts ééne zaak te kiezen. O, mogtet gij toch de regte, het één noodzakelijke, het heil uwer arme onsterfelijke ziel kiezen, en dit al de dagen uws levens met ijver bewerken.

Wat baat het den mensch, al zou hij

ook de geheele wereld kunnen winnen, terwijl zijne ziel verloren en voor eeuwig te gronde moest gaan!

Wat zou hij er bij winnen rijk te zijn, prachtig en in fijn gewaad gekleed te gaan, dagelijks de kostelijkste maaltijden te genieten, en — na eenen korten tijd, even als de rijke vrek — in de hel begraven te worden!

Waarlijk, slechts één is noodzakelijk: zijn eeuwig heil te verzekeren! Zonder dit is al het andere ijdelheid en verderf.

Één is noodig: 't vrome leven;
Dit volijvrig na te streven,
Zij de hoogste zorg voor mij!
Al mijn pligts- en werk-betrachten,
Al mijn' eedle zielekrachten,
Dat 't U, o God, geheiligd zij!

II.

Opoffering en goede meening.

ô Heer mijn God, Koning des hemels en opperste Bestuurder der gan-

sche wereld! Zie, ik, uw arme dienaar en nietig schepsel, waag het tot U te komen, om uwer opperste majesteit voor heden en alle mijne levensdagen, in ootmoed des harten, alles in het algemeen en in het bijzonder op te offeren, wat ik denken, doen of lijden moge; alzoo al mijne werken, beroeps- en andere bezigheden, mijn gaan en staan, mijne gedachten, mijne woorden en mijn zwijgen; mijne genietingen, toelatingen en ontberingen; mijne vermoeidheden en uitspanningen; mijn waken en bidden; mijne voor- en tegenspoeden, in één woord: alles wat ik doen of laten moge; wat van mij, door of tegen mij geschiede; alle bewegingen van mijn lichaam, de gewaarwordingen mijner ziel; alle werkzaamheden van mijn' geest en alle aandoeningen mijns harten.

Dit alles draag ik U op, mijn Heer en mijn God! met het doel om hierdoor uw heilige wil te vervullen en naar uw

goddelijk welbehagen te handelen; alles wat zondig en U onaangenaam is van mij te verwijderen, mijn heil te bewerken, mijne toekomstige zaligheid te verzekeren, en tevens, om het heil en de zaligheid mijner medemenschen, in 't bijzonder voor mijne naastbestaanden, daardoor te bevorderen.

En ten einde dit doel en deze meening des te eerder en meer volkomen moge bereikt worden, verbind en vereenig ik aan en met dit offer, de oneindige verdiensten van Jesus Christus, uwen Zoon; al zijne goddelijke deugden en volmaaktheden, alles wat Hij ter wille van mijn eeuwig geluk en ter uwer verheerlijking, o God, gedacht, gesproken, gedaan en geleden heeft; ik vereenig ze verder met de deugden, voorregten en verdiensten van Maria, de allerzaligste maagd, van alle Engelen en Heiligen, en met al het goede wat ooit ter wereld gedaan is, met alle heilige Misoffers, Communien en

zegeningen, met alle gedachten, goede werken en vrome oefeningen, — al hetgene waardoor Gij, eeuwige en allerheiligste God, in den hemel en op de aarde geëerd en verheerlijkt wordt.

Ik offer U dit alles op, o mijn God en Heer, tot dankzegging voor alle ontvangene genaden en weldaden, tot verzoening van alle zonden en beleedigingen tegen uwe allerhoogste majesteit, ter verkrijging van alle goed naar lichaam en ziel, tot vermeerdering der christelijke regtvaardigheid en heiligheid, tot bekeering der zondaren, tot vermindering der goddeloosheid en boosheden, tot welvaart van geheel de heilige Kerk, tot redding van alle menschen, tot heil van de levenden en tot troost der overledenen.

Neem, o God, dit offer en deze goede meening in genade aan, en verhoor mijne smeekingen: door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

III.

Kortere goede meening.

Alles geschiede tot meerdere eer van God; alles met Hem, onder de bescherming der allerzaligste maagd Maria.

Al wat ik blijf ondernemen,
Wat ik lijd en wat ik doe,
Zij, o God, ter uwer eere,
Uwen zegen helpe er toe!

IV.

De drie goddelijke deugden. (1)

GELOOF.

ô Mijn Heer en mijn God! Gij zijt de opperste en onfeilbare waarheid;

(1) Aan het aandachtig en rouwmoedig verwekken dezer drie goddelijke deugden, met het voornemen de heilige Sakramenten in gezonde dagen niet te verzuimen, is telken male een aflaat van 7 jaren verbonden.

zegeningen, met alle gedachten, goede werken en vrome oefeningen, — al hetgene waardoor Gij, eeuwige en allerheiligste God, in den hemel en op de aarde geëerd en verheerlijkt wordt.

Ik offer U dit alles op, o mijn God en Heer, tot dankzegging voor alle ontvangene genaden en weldaden, tot verzoening van alle zonden en beleedigingen tegen uwe allerhoogste majesteit, ter verkrijging van alle goed naar ligchaam en ziel, tot vermeerdering der christelijke regtvaardigheid en heiligheid, tot bekeering der zondaren, tot vermindering der goddeloosheid en boosheden, tot welvaart van geheel de heilige Kerk, tot redding van alle menschen, tot heil van de levenden en tot troost der overledenen.

Neem, o God, dit offer en deze goede meening in genade aan, en verhoor mijne smeekingen: door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

III.

Kortere goede meening.

Alles geschiede tot meerdere eer van God; alles met Hem, onder de bescherming der allerzaligste maagd Maria.

Al wat ik blijf ondernemen,
Wat ik lijd en wat ik doe,
Zij, o God, ter uwer eere,
Uwen zegen helpe er toe!

IV.

De drie goddelijke deugden. (1)

GELOOF.

ô Mijn Heer en mijn God! Gij zijt de opperste en onfeilbare waarheid;

(1) Aan het aandachtig en rouwmoedig verwekken dezer drie goddelijke deugden, met het voornemen de heilige Sakramenten in gezonde dagen niet te verzuimen, is telken male een aflaat van 7 jaren verbonden.

daarom geloof ik alles wat Gij ons geopenbaard, en Jesus Christus, uw eeniggeboren Zoon, met zijn eigen mond ons geleerd heeft, wat de Apostelen verkondigd hebben, en de heilige katholijke Kerk, die ik als de grondzuil en het beginsel der waarheid vereer, onder den voortdurenden bijstand des heiligen Geestes, te gelooven voorhoudt.

In dit geloof erken en belijd ik U, als den eenigen waren God, één in wezen en drievoudig in personen : God de Vader en Schepper, — God de Zoon en Verlosser, — en God de heilige Geest, onze Vertrooster en Heiligmaker.

Doet men het dagelijks gedurende eene maand, dan kan men een vollen aflaat verdienen, mits men met deze meening ook waardig biechte en communicere, en voor de welvaart der Kerk bidde. Deze aflaten kunnen evenzeer op de lijdende zielen in het vagevuur toegepast worden.

In dit geloof aanbid ik U, heilige, drie-eenige God, als het hoogste en volmaaktste wezen; als de opperste Heer, Gebieder en Regeerder der gansche wereld; als de vrijgevige Belooner van het goede en regtvaardige Straffer van het kwade.

Ingevolge dit geloof erken en houd ik voor waar, o God, dat de mensch, om zijne eeuwige bestemming te erkennen en zijn heil te bewerken, uwe genade en den bijstand des heiligen Geestes noodig heeft; evenzoo, dat zijne ziel onsterfelijk is en na dit leven voor uw oordeel moet verschijnen, om onherroepelijk geregt te worden. Alsdan zal zij eeuwig gelukkig of voor eeuwig ongelukkig zijn, naarmate van hare verdiensten.

Verder geloof ik, dat ten jongsten dage de ligchamen van alle afgestorvenen tot een nieuw leven zullen opstaan, voor het algemeen oordeel verschijnen, en diensvolgens voor eeuwig het

lot hunner geoordeelde zielen zullen deelachtig worden.

Eindelijk geloof en belijd ik plegtig, dat de katholieke Kerk in hare geloofs- en zedeleer volstrekt wàar en onfeilbaar is; dat Jesus Christus haar voor alle tijden gesticht, en aan haar alleen zijne leer, genademiddelen en goddelijke geheimen ter verkondiging en uitdeeling heeft toevertrouwd. — Slechts in den schoot dier Kerk is het goed leven en zalig sterven.

Versterk mij, o mijn Heer en mijn God, in dit geloof, en help mij, dat ik door trouwe en ijverige vervulling van zijne voorschriften mijne eeuwige bestemming bereike, en tot de zalige werkelijkheid kome.

HOOP.

ô God, Vader des lichts en Gever van alle goede gaven! Vertrouwende op uwe oneindige barmhartigheid en op de

verdiensten van Jesus Christus, mijnen Heer en Heiland, hoop ik, dat Gij mij alles zult geven, wat mij naar ziel en ligchaam noodig, waarlijk goed en heilzaam is. Ik hoop, onder opregte boetvaardigheid, op eene volkomene vergiffenis mijner zonden, op de genade tot een vroom en deugdzaam leven, en eindelijk op de eeuwige zaligheid in den hemel, in het aanschouwen van U, die al mijne hoop zijt. Gij hebt mij dit alles beloofd, door Jesus Christus uwen Zoon, en zult het door Hem ook in mij vervullen, als ik er slechts het mijne toe bijdraag en de voorgeschrevene genademiddelen waardiglijk gebruik. Gewaardig U, o God, mij hiertoe door den alvermogenden bijstand uwer genade te versterken.

Ook voor mijne tijdelijke behoeften is mijne hoop gevestigd op U, algoede Voorzienigheid en liefderijk zorgende God! Op U, die de bloemen des velds

zoo heerlijk bekleedt en de vogelen der lucht overvloediglijk voedt! Gij zult, als ik vroom leef, en vlijtig en arbeidzaam ben, het ook mij niet aan het noodige laten ontbreken, maar altijd mijn Helper en Verzorger zijn. Getroost stel ik derhalve mijn lot in uwe handen, overtuigd dat Gij zoowel vreugd als lijden, voor- als tegenspoed, tot mijn waarachtig heil zult beschikken. — O God! op U is al mijne hoop gevestigd; Gij zult ze mij in eeuwigheid niet te schande maken. Amen.

LIEFDE.

ô God mijns harten en mijn aandeel in eeuwigheid! Ik heb U boven alles lief, uit den grond mijns harten, omdat Gij het hoogste, schoonste en beminnenwaardigste Goed zijt. Ik bemin U ook daarom, wijl Gij mij steeds zoo vele bewijzen uwer oneindige liefde geschonken hebt en ze mij nog dagelijks schenkt.

O, dat ik U zóó konde liefhebben, als Gij verdient boven alles bemind te worden! Intusschen kan ik U mijne liefde door niets beter toonen, dan door ijverig naar de vervulling van uwen wil te streven en uwe goddelijke geboden getrouw na te leven. Want, die U lief heeft, onderhoudt ook uwe geboden. — O God en eeuwige Oorsprong der liefde! stort alzoo, door de genade van den heiligen Geest, uwe liefde in mijn hart, opdat ik met vreugde den weg uwer geboden bewandele, en met elken dag in uwe liefde en genade toeneme.

Ook mijne medemenschen, en zelfs mijne vijanden bemin ik om uwentwille, o God! Ik wil mijn best doen zóó lief te hebben als Gij het geboden hebt. Ik wil hen niet alleen alle goeds toewenschen, maar het ook naar vermogen trachten te bewerken. Met den lijdende wil ik mede lijden, met den zwakke geduld hebben, en den dwalende

met toegevendheid behandelen. Ja, ik wil zelfs degenen die mij haten mijne liefde niet onthouden; ik wil hen goed doen die mij beleedigen; hen zegenen die mij vloeken, en bidden voor hen die mij lasteren en verloochenen: om alzoo een waar Christen en een kind Gods te worden, een kind van den hemelschen Vader, die zijne zon laat opgaan over goeden en kwaden, en zijn regen geeft aan regtvaardigen en zondaren.

Bekrachtig, o Heer mijn God, deze opregte gevoelens van liefde met uwe genade, en geef dat de geest van Jesus Christus, die de geest van liefde is, mijn en aller menschen harten moge vervullen, opdat wij allen één hart en ééne ziel worden in de liefde van Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

BEROUW.

ô Heiligste God, Heer, Gebieder,

Koning en regtvaardige Regter over mijn leven! Met innig leedwezen en in ootmoed des harten erken en belijd ik, dat ik mij tot hiertoe dikwijls, zwaar en bij herhaling, tegen uwe goddelijke Majesteit verzondigd en ontelbare malen de heilige liefde gekwetst heb, welke ik U, mijn God, en mijnen medemenschen verschuldigd ben. Maar zie, berouw vervult mijne ziel en schaamte bedekt mijn aangezigt, bij het terugblikken op zoo vele en zoo groote zonden, en ik ben bereid opregtelijk boete te doen en al het misdrevene zoo veel en goed mogelijk weêr te herstellen. Daarom wend ik mij tot uwe onuitsprekelijke barmhartigheid en smeek ootmoedig, door de verdiensten en het bloed mijns Verlossers Jesus Christus, om genade en toegevende erbarming, en zelfs om ontbinding en vergiffenis mijner zonden, gelijk ik hier voor het aanschijn uwer goddelijke majesteit en voor

den hemel, allen en een iegelijk volkomen vergeef, die mij mogten beleedigd hebben.

Zie, o mijn Heer en mijn God! ik beloof in opregtheid des harten, en maak met goeden wil het vaste besluit, U voortaan nooit meer te beleedigen, mijne naasten niet meer te krenken, niet meer te bedroeven en te benadeelen, maar getrouwelijk uwe zoo heilzame geboden te zullen onderhouden; U ijverig te dienen, U van harte en boven alles en mijne medemenschen als mij zelven lief te hebben; alsmede dat ik alle kwade gewoonten moedig zal bestrijden, en alle gelegenheden en aanleidingen zal vermijden, die mij zoo dikwijls tot zonde gebragt hebben. Dit is mijn ernstige wil, mijn vast voornemen en heilig besluit.

Maar, o God, wat zeg ik! — Ik gevoel mijne zwakheid en zal voorzeker, bij al mijne goede voornemens, des-

niet te min weêr menigmaal struikelen en vallen, gelijk ik reeds zoo dikwijls na de beste voornemens evenwel hervallen ben. Trouwens, als de regtvaardige zevenmaal daags valt, hoe zou ik dan, arm, zondig schepsel, zonder feilen blijven? Daarom, o goedertieren en barmhartige God, verlaat mij niet; en als ik op nieuw weêr het ongeluk mogt hebben te struikelen, of zelfs diep te vallen, laat mij dan niet moedeloos worden en het vertrouwen op uwe barmhartigheid mij niet verlaten, maar versterk en bemoedig mij, ten einde ik dadelijk na mijn vallen wederom opsta, om rouwmoedig terug te keeren tot U, mijn beleedigde Vader, die onze zwakheid kent en weet, dat wij stof en asch zijn; die altijd bereid zijt een rouwmoedig zondaar aan te nemen en hem zoo gaarne wilt vergeven.

ô Goedertieren God en liefdevolle Vader! In het gevoel mijner onmagt

en zwakheid, sluit ik mij vast bij U aan, en vertrouw op den almagtigen bijstand uwer genade. Gij zijt mijne sterkte, mijne kracht en mijn heil, mijn beschermer en mijn redder, mijn God en mijn ontfermer. Hiervoor erken en belijd ik U; hiervoor verheerlijk en aanbid ik U, met mijnen Heer en Heiland Jesus Christus, en den heiligen Geest, in alle eeuwigheid. Amen.

V.

Eenige ontboezemingen des harten tot Jesus.

Dagelijks meermalen te verwekken, om het aandenken aan Jesus en aan zijne groote liefde steeds levendig te houden. (*)

I.

Goddelijke Heiland, die eens uit

(*) Deze ontboezemingen des harten kunnen evenzeer voor huisselijke aan-

liefde tot mij aan het kruis gestorven, en met dezelfde liefde steeds levendig in het allerheiligste Sakrament tegenwoordig zijt : geef dat ik alleen voor U leve en uwe oneindige liefde met al de liefde van mijn hart trachte te vergelden. De wereld zij mij een kruis, en ik der wereld gekruisigd; opdat ik, vrij van alle banden der verleiding, U met een onverdeeld hart aanhange en U dikwijls in de eenzaamheid volge, waar Gij woorden des levens en van troost tot mij wilt spreken.

ô Jesus, mijne gekruisigde liefde! stort, door de genade des heiligen Geestes, uwe liefde in mijn hart, opdat ik, alzoo versterkt, voortdurend uwe liefde met heilige wederliefde beantwoorde, en in waarheid met den Apostel moge

---

dachtsoefeningen dienen, als zij ook bij het bezoeken van het allerheiligste Sakrament kunnen gebruikt worden.

zeggen : „ ik weet dat geluk noch tegenspoed, vreugde noch leed, aanzien noch vernedering, gezondheid noch ziekte, leven noch dood, noch eenig menschelijk geweld, mij van de liefde mijns Heeren en Heilands, van Jesus kan aftrekken. Amen.

2.

ô Zoetste Jesus! schrijf dit heilige Vergeet-mij niet met onuitwischbare trekken in mijn hart; opdat ik mij U en uwer liefde altoos herinnere, mij uwe weldaden bestendig voorstelle, en nooit vergete de tallooze bezwaren en het verschrikkelijke lijden, wat Gij om den wil van mijn eeuwig heil op U genomen en verduurd hebt.

Mogtet Gij, o Jesus, steeds het voorwerp zijn van al mijne gedachten, woorden en werken, het doel mijner wenschen en bemoeijingen en van al mijn streven, het brandpunt van alle geest-

vermogens en neigingen mijns gemoeds, het middenpunt van alle gewaarwordingen en driften mijns harten!

Wees Gij, o Jesus, als ik arbeid mijn doel, als ik rust mijne genieting, als ik waak mijn oogmerk, als ik slaap mijn droom. Nooit verwijdere zich de zoete herinnering aan U uit mijne ziel; nooit verdwijne uw beeld uit mijn hart!

3.

U eeren, Jesus: welk een vreugd!
U minnen, welk een hemeldeugd!
Mij is zoo zoet uw godlijk beeld,
Wanneer 't mijn hart zich mededeelt.

Neen, schooner klinkt geen lofgezang,
Dan Jesus woord, mijn leven lang;
Geen lofspraak geeft ooit zaalger loon,
Dan die van Jesus, Godes Zoon.

Geen mond of tong, geen menschen woord,
Brengt immer eedler schild'ring voort,

Dan vreugde, welke Jesus geeft
Aan 't hart, dat voor Hem aâmt en leeft.

ô Geef mij uwe liefde op aard';
Mijn Jesus! voer mij hemelwaarts;
Verbind mijn hart aan U zoo vast,
Dat nooit een scheiding mij verrast.
Amen.

4.

Voor den regtgeaarden Christen bestaat er geen grooter geluk, noch grootere vreugde, dan U, o Jesus, te beminnen en met U in liefde vereenigd te zijn. Wie U bemint en met U door de liefde vereenigd leeft, die heeft niets te vreezen; hij is gelukkig en geniet het hoogste goed des levens: want waar Gij zijt, daar is vrede en vreugd, genade en zegen, heil en zaligheid. Daarom bid ik U, o Jesus! laat niets mij lief en aangenaam zijn zonder U.

Alles wat zich niet met uwe liefde en welgevallen laat vereenigen, worde door mij vermeden en gehaat; wat U echter aangenaam is en uwe liefde in mij kan vermeerderen en volmaken, worde door mij bemind en met allen ijver nagestreefd.

Gansch mijn leven, dat zijt Gij:
Zonder U is alles dood.
Gansch mijn voedsel, dat zijt Gij;
Zonder U is alles nood.
Mijne vreugde, dat zijt Gij;
Zonder U slechts leed en smart.
Mijne vrede, dat zijt Gij,
Zonder U geen rust in 't hart.
Alles, Jesus, zijt Gij mij:
Dank en lof mijn offer zij!

5.

Waar mijn schat is, daar moet ook mijn hart zijn. Mijn schat nu zijt Gij, beminnenswaardigste Jesus, in de plaats

waar Gij voortdurend onder ons tegenwoordig zijt, in het allerheiligste Sakrament. Dáár kan ik U altoos vinden; dáár mij met U verheugen, dáár uwe beminnenswaardigheid naar hartelust genieten. O, trek mij dikwijls daarheen, door het zachte geweld uwer genade, opdat ik U navolge en de zoete geuren uwer liefde inademe. Kan ik ook niet altoos ligchamelijk daar bij U zijn, o Jesus! laat dan toch mijn hart met al deszelfs liefde voortdurend bij U rusten. Ja, de rustplaats mijns harten zij in het allerheiligste Sakrament. Die plaats heb ik mij uitverkoren; daar wil ik zijn en blijven met al mijne gedachten, wenschen en begeerten, nu en alle dagen mijns levens.

6.

Wees mijn helper, goddelijke Heiland! dat ik altijd en overal mijne levendige blikken op U gevestigd houde,

en steeds met het oog op U handele en wandele; dat ik mij alzoo beijvere in gedachten, woorden en werken een zuiver, zondenvrij en vlekkeloos leven te voeren. Verwijder alles van mij, wat uw geest en uwe liefde zoude tegenstreven: hoogmoed en ijdelheid, onmatigheid, wellust en onkuischheid, gierigheid en hebzucht, toorn, haat, nijd en vijandschap. Schenk mij daarentegen ootmoedigheid, bescheidenheid, zedelijk gevoel, matigheid, kuischheid, zachtmoedigheid, tevredenheid, welwillendheid, goedhartigheid, vredelievendheid en alle deugden der naastenliefde.

Geef mij een medelijdend en tot weldoen genegen en bereidvaardig hart, opdat ik mij den verdrukte gaarne aantrekke, den arme en noodlijdende ondersteune en geen ongelukkige mijne hulp ontzegge, als ik helpen kan. Laat mij steeds goed doen waar en zooveel ik kan, mijne naasten liefhebben zoo als

het behoort, en mij overal als een getrouw en regtgeaard Christen kenmerken. Ja, help mij, o Jesus! opdat ik door een waarachtig christelijke levenswandel U welbehagelijk worde en mijne medemenschen stichte, mijne roeping op aarde vervulle, en de eeuwige gelukzaligheid des hemels mijn deel worde. Amen.

7.

ô Jesus! Gij waarachtige levenszon voor allen die het licht zoeken en de duisternis schuwen: laat de levenwekkende stralen uwer genade zich altijd over mij uitspreiden, en geef dat mijn hart, even als de zonnebloem, zich steeds naar uw licht keere en de weldadige werking uwer genade en liefde in zich opneme. Nu reeds vervult uw hemelsch genadelicht mijne ziel met vreugden: o welk eene wellust zal haar eens doorstroomen, als het licht uwer hemelsche klaarheid zich aan haar zal

mededeelen, en zij in het eeuwig licht den glans van uw liefelijk aanwezen zal mogen aanschouwen!

8.

Heer Jesus Christus! Gij ziet en weet alles, en niets is U verborgen; Gij ziet ook in mijn hart en weet hoezeer het naar uwe liefde verlangt. Om mij deze uwe liefde echter eenigzins waardig te maken, verzaak ik hiermede alle liefde voor de wereld, voor hare verleidende en schitterende vermaken, hare zondige verlustigingen, hare verblindende pracht en opschik. Daarentegen verkies ik U als het eenige voorwerp van al mijn geluk, van al mijne vreugde en geheel mijne liefde. U bezittende, bezit ik alles, en niets kan mij ontbreken; trouwens wat zou, buiten U, in staat zijn mijn hart te bevredigen, hetwelk door U, en alleen voor U geschapen is en slechts in U rust kan vinden.

Wat ware aardsch geluk en heerlijkheid,
Minde mij mijn Jesus niet?
Zonder Hem, is 't zonlicht duisterheid,
Zonder Hem, mijn oog geen vreugde ziet!
Denk ik aan Hem, dan ben ik blij te moe;
Min ik Hem, dan smaak ik zaligheid;
Zijn bezit maakt mij onmeetlijk rijk,
En geen Koning is aan mij gelijk.
Amen.

9.

In lijden en wederwaardigheden.

ô Jesus! mijne hoop, mijn troost en mijn leven! Zie, hier in de stille eenzaamheid, waar niemand mij ziet als Gij, terwijl niemand zich over mijn lijden boosaardig verheugen, noch mijne tranen bespotten kan; — hier kniel ik neder tot een ootmoedig gebed, om mijn bedroefd hart voor U uit te storten.

Zie, zachtmoedigste Heiland! mijne ziel is bedroefd; want lijden is over haar gekomen en droefheid omgeeft haar.

U klaag ik mijne smart, zoo als een kind aan zijn' vader, gelijk een vriend aan zijn vriend, gelijk een arm, hulpeloos schepsel aan zijnen almagtigen Schepper en goedertierensten Heer!

ô Gij, liefderijke Verkwikker van hen die vermoeid en beladen zijn! ontferm U mijner. Verhef mijn ter neêr geslagen hart voor U, en bemoedig mijne bedroefde ziel door uwen verkwikkenden troost.

Jesus, mijn Heiland en Verlosser! help en verlos mij uit dit ongeval, als het U ter eere en mij tot heil verstrekt; anders, versterk mij met geduld, opdat ik met ware christelijke overgeving lijde en met hartelijke liefde den kelk drinke, welke uwe liefde mij tot deelneming aan uw lijden heeft toegeschikt. Laat mij nu met U lijden, o Jesus, opdat ik eens ook met U verheerlijkt worde.

ô Jesus, Trooster der bedroefden! ontferm U mijner. Door uwe bittere

doodsangst aan den Olijfberg, vertroost mijn arm en bedroefd hart.

ô Jesus, sterkte der zwakken! ontferm U mijner. Door de zware last des kruises, welke Gij om mijnentwille gedragen hebt, versterk mij in mijn kruis, opdat ik er niet onder bezwijke.

ô Jesus, beschermer van hen die vervolging lijden! ontferm U mijner. Door den bitteren vloed van spotternijen en hoon, welke Gij in geheel uw lijden, maar bijzonder aan het kruis, van uwe vijanden verduurd hebt; bescherm mij tegen het geweld van hen, die mij willen schaden en mijne dagen met kommer vermengen.

ô Jesus, redder der ongelukkigen! ontferm U mijner. Door uwe glorievolle verrijzenis van den dood en uwe niet minder glorierijke hemelvaart smeek ik U, red mij uit alle gevaar, en voer mij midden door dit lijden tot de vreugden uws heils.

Laat mij, o Jesus, niet boven mijne zwakke krachten beproefd worden, maar beschik mijn lijden zoodanig, dat ik het verdragen en gelukkig te boven komen kan. Laat, als de nood tot het hoogste stijgt, uwe hulp ook het naaste bij zijn.

Verhoor mij, o Jesus, Gij die mijne hoop, mijn troost en mijn helper zijt in eeuwigheid. Amen.

Tot Maria, in lijden.

ô Zoete Moeder mijns Verlossers! heiligste maagd Maria, die zoo diep bedroefd en met het zwaard der smarte in uwe borst onder het kruis van uwen Zoon gestaan en al zijn lijden in uw moederhart mede gevoeld hebt: sta mij in dit droevig lijdensuur met uwe vertroosting bij, en help mij, opdat ik met geduld, overgeving en kloekmoedigheid lijde, en alzoo bevestigd worde

in de beproeving, welke de Heer over mij heeft laten komen.

Dikwijls wil ik mijne blikken op het kruis werpen, o heilige Moeder! en niet vergeten, dat het juist onder het kruis was, waar uw goddelijke Zoon u aan ons tot moeder gaf, waar gij ons als uwe kinderen aangenomen en in de pijnen en smarten des kruises als herboren hebt. Wij zijn alzoo kinderen des kruises, en het adelijk wapen onzer christelijke geboorte is het kruis, waardoor wij der wereld, en de wereld ons gekruisigd moet zijn.

Niemand kan trouwens Christus toebehooren en uw kind zijn, o heilige Moeder, die niet door het kruis gekenmerkt is; want „wie mij wil toebehooren — zegt Jesus — die verloochene zich zelve, neme zijn kruis op en volge mij!" Daarom zegt het spreekwoord te regt: „zonder kruis geen Christen!"

Help mij, lieve Moeder, dat ik deze waarheid goed ter harte neme en mij in het kruis verheuge een Christen te zijn, en dat ik er tevens ernstig naar streve, in alle lijden den adel eener christelijke gezindheid te bewaren, welke zoo heerlijk in uw lijden heeft uitgeblonken, en zich steeds door waar geduld en tevredenheid, door kinderlijke onderwerping en een vast vertrouwen op God openbaart. De Heer zal mij niet boven mijne krachten beproeven, maar wanneer ik mij getrouw betoon, mijn lijden ter goeder ure eene gunstige uitkomst geven.

Gij echter, lieve Moeder, zult voor mij bidden en mijn lijden met uwe zoete vertroosting vermengen. Ja, ook ditmaal zult Gij mij weder doen ondervinden, dat Gij niemand verlaat die in zijnen nood met kinderlijk vertrouwen zijne toevlugt tot u neemt en uwe voorspraak inroept. Dit is nog nooit ge-

hoord en zal ook nooit gehoord worden. Alzoo ben ik getroost en bemoedigd, en daarop vertrouw en bouw ik. Amen.

VERTROUWEN.

Op u, Maria, wil ik vast vertrouwen,
Gij zijt des Christens hoop en zielsvriendin;
In alle nood zal ik op uw liefde bouwen,
O Zeester, voorwerp mijner reinste min!

U zal ik al mijn leed en lijden klagen,
U die 't gewonde hart zoo zacht verkwikt;
Gij schept in 't vast vertrouwen uw behagen,
Wat angst mijn arme ziel ook heeft verwrikt.

Want gij, o Moeder, droogt zoo gaarn de tranen
Die de arme mensch zoo vaak door kommer stort;
Gij wilt zoo gaarn én troost én uitkomst banen,
Voor hem, die door de smart ontmoedigd wordt.

O, hij alleen moog uwen lof verzwijgen,
Die hier vergeefs zijn toevlugt tot u nam;
Den vrome zult Gij steeds uw ooren neigen —
Dit blijft waar, sinds de aard' 't bestaan bekwam.

En juist zoo lang deez' aarde rond zal zweven,
Wordt u, o Moeder der barmhartigheid,
Door alle vromen lof en eer gegeven,
Als troostbron, die geluk en heil bereidt.

Bede om de bescherming van Maria.

ô Mijne Meesteres en mijne Moeder! Ik draag mij geheel aan u op; en om mij volkomen aan u onderworpen te betoonen, wijd ik mijne oogen, mijne ooren, mijn hart en mond, en alles wat ik ben, geheel aan u. Vermits ik u alzoo toebehoor, o goede Moeder, zoo bewaar en bescherm mij als uw kind en eigendom. Amen. (*)

(*) Wie dit kleine gebed 's morgens en 's avonds na den Angelus aandachtig bidt, verdient dagelijks 100 dagen aflaat.

AVONDGEBEDEN.

Loof den Heer, mijne ziel, en alles wat in mij is, verheerlijke zijnen heiligen naam.

Loof den Heer, mijne ziel, en vergeet niet wat Hij u goeds heeft gedaan.

Met lof en dank kom ik tot U
ô God! kniel voor U neder,
Want Gij betoond't U heden mij
Als goeddoend Vader weder;
Veel meer dan ik vermelden kan,
Deedt Gij mij goed, 'k ontroer er van:
Ver boven bidden, boven denken,
Wil uw' vaderliefde me schenken.

AVONDGEBED.

ô God, hemelsche Vader! In ootmoed des harten verschijn ik, uw arm

schepsel, aan den avond van dezen dag voor U, om in den naam mijns Heeren Jesus Christus, U van ganscher harte te danken voor alle genaden en weldaden, die ik gedurende geheel mijn leven, maar bijzonderlijk heden van uwe milde goedheid ontvangen heb. Gezegend zij uwe onuitsprekelijke barmhartigheid, die nooit ophoudt ons boven alle smeekingen en verwachtingen goed te doen.

En nu, algoede God en Hemelvader! schenk mij uw licht en uwe waarheid, opdat ik erkenne hoe ik mij heden in al mijn doen en laten gedragen heb: of ik op den weg der heiliging voorwaarts of terug gegaan ben. Verleen, o God, aan mijne ledematen geen rust, en mijne oogen geen slaap, alvorens ik erkend hebbe waarin ik misdaan, en beweend hebbe, wat ik zondigs bedreven heb. De genade des heiligen Geestes verlichte mij. Amen.

Overdenk nu, Christen, den afgeloopen dag, en zie toe, of gij steeds als een regtschapen Christen gedacht, gesproken en gehandeld hebt; of gij alzoo zuiver, opregt, zonder bedrog noch valschheid in uwe gedachten en bedoelingen, — waarheidslievend, godvreezend en stichtend in uwe gesprekken, — regtvaardig, ijverig en pligtmatig in uwe werken; — of gij nederig en zachtmoedig, vreedzaam en dienstvaardig, liefderijk en welwillend in den omgang met uwe medemenschen; — geduldig, tevreden en overgeven in tegenspoed, ontberingen en wederwaardigheden geweest zijt; — of gij niemand beleedigd, benadeeld of verkeerd bejegend hebt; — of gij niet verzuimdet of zelfs liefdeloos weigerdet goed te doen en barmhartigheid te oefenen, waar gij kondet en christenpligt dit vorderde. enz. enz.

Doorloop de tien geboden Gods en de geboden der H. Kerk, en zie, of en op welke wijze gij u tegen dezelven verzondigd hebt.

Christen! beproef u ernstig en opregt, en let voornamelijk op uwe booze neigingen, hartstogten en verkeerde gewoonten, opdat deze u niet ten verderve mogen strekken.

Tracht een volmaakt leedgevoel des harten te verwekken, en, zoo noodig, tot eene spoedige biecht te besluiten.

Hebt gij dit gedaan, wend u dan met vertrouwen tot God, hem biddende:

ô Barmhartige God en Vader! uwe oogen hebben mijne onvolmaaktheden gezien, en mijne zonden zijn uwer alwetendheid niet verborgen gebleven. Ik erken mijne schuld, en gevoel, uit zuivere liefde tot U, een hartelijk leedwezen over alle mijne zonden en gebreken. Het bedrevene kwaad wil ik naar vermogen herstellen, en het verzuimde goed trachten in te halen. — Vergeef mij ook ditmaal, o mijn Heer en mijn God, en verwerp mijn rouwmoedig en vermorzeld harte niet. Hierom bid ik U, door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die voor mijne en voor alle zonden der wereld overvloedig voldaan heeft.

In vertrouwen op zijn allerheiligst

verzoeningsbloed en op uwe oneindige barmhartigheid, leg ik mij ter ruste. Neem mij, o God, in uwe bescherming, en laat mij niet anders inslapen, dan in de overtuiging van uwe vriendschap niet te hebben verbeurd, of op den weg van leedwezen en berouw U te hebben terug gevonden. Ontferm U ook, liefderijkste Vader, over mijne naastbestaanden, ouders, broeders en zusters, over mijne vrienden en bekenden, en over hen die mij weldoen, alsmede over mijne vijanden. Ontferm U over de gansche christenheid, en allen die uwe hulp het meeste behoeven. Versterk en bemoedig de regtvaardigen, bescherm de onschuld, red de dwalenden en misleiden, troost de lijdenden, help hen die bekoord worden, verkwik de zieken, begenadig de stervenden, en geef den afgestorvenen de eeuwige rust. Amen.

Heer Jesus Christus, Zoon van den levenden God! ontferm U mijner, en

vergeef mij alles wat ik in gedachten gezondigd heb.

Gij, die aan de regterhand des Vaders zit! ontferm U mijner, en vergeef mij alle bedreven kwaad en verzuim van goede werken.

Neig U tot mij, Heere Jesus Christus! en kom mij te hulp. Red mij om uws heiligen naams wille.

Besproei mij met hysop, en ik zal gezuiverd worden; wasch mij in uw bloed, en ik zal witter worden dan sneeuw.

Schep in mij een zuiver hart, en vernieuw in mijn binnenste den geest van regtvaardigheid.

Schenk mij de vreugde uws heils, en bevestig mij door den geest uwer sterkte.

Heer! ontferm U mijner. Christus! ontferm U mijner. Heer! ontferm U mijner.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

GEBED.

Wij bidden U, o Heer, bezoek in genade deze woning; zegen haar en verwijder van ons alle bekoringen van den boozen vijand. Laat uwe heilige engelen onze legerstede omgeven, ons in vrede bewaren, en beschermen tegen alle kwaad naar ziel en ligchaam. Amen.

Bij gebreke van tijd, kan men hiermede eindigen: anders kan men er bijvoegen het gebed tot Maria, en de daaropvolgende zegenbede, bladz. 21 en 22.

VÓÓR EN BIJ HET SLAPEN GAAN.

Kom, Heer Jesus, en bereid mij ter ruste. Keer met uwe genade in mijne ziel, opdat ik in uwen vrede inslape en morgen in uwe genade weder ontwake. Laat mij aan uw liefdevol hart rusten en daaruit mijnen adem scheppen.

Heer Jesus! in uwe handen beveel ik mijn geest. — Jesus! voor U waak

ik; — Jesus! in U slaap ik; — Jesus! in U leef en sterf ik. Amen.

Goddelijke Heiland! terwijl ik mij nu nederleg om te slapen, houden ontelbare vrome Christenen de wacht bij uw allerheiligste Sakrament en verheerlijken U, verborgen God en Heiland, met aanbiddingen, lofprijzingen, gebeden en dankzeggingen. O, hoe overvloedig verspreiden zich daardoor de zegeningen en genaden over de zondige menschheid, en hoe vele en groote kwaden worden door dit eeuwigdurend gebed niet van ons afgekeerd! In den geest mij vereenigende met alle deze vrome vereerders van het allerheiligste Sakrament, wensch ik, dat in dezen nacht, al mijne ademtochten, pols- en harteslagen jubelend mogen herhalen:

„Hoog geloofd, geprezen en gedankt zij te allen tijde het allerheiligste en goddelijke Sakrament! Amen.

(100 dagen aflaat.)

DE H. MISOFFERANDE.

„ Van den opgang der zon tot haren ondergang is mijn naam groot onder de volken," — zegt de Heer der heerscharen, — „ en op alle plaatsen wordt mijn naam een zuiver offer gebragt."
(Malach. I. 11.)

IETS TER BEHARTIGING.

Er is geen handeling in onze heilige godsdienst, die zooveel schatten van genade, zegeningen en weldaden in zich bevat, als het heilig misoffer.

In dit offer wordt dagelijks, op geheimvolle wijze, het lijden en sterven van onzen goddelijken Verlosser vernieuwd. Hierdoor wordt dagelijks, op ontelbare altaren, de onmetelijke genadeschat der oneindige verdiensten van Jesus Christus ontsloten, en voor-

Goddelijke Verlosser! Wij
bidden U door de goede
zienheid van uw liefde
vol Hart, zie genadig nie
der op de bekommering
van U. Hart, die Gij door
uw kostbaar Bloed hebt ge
stand gebragt. Verleen Hen
uwe almagtige beschermen
en stort de stroomen van
Uwen zegen over Haar uit
opdat Zij in vrede en rust
de Haar toevertrouwde
schatten, tot welzijn der
geloovigen kunne bewaren
Vervul den Paus van Rome
en de Bisschoppen die Gij to
hunnen over Uwe kerke hee
geteld, met wijsheid en
kracht, opdat Zij in het

algemeen Concilie al dat
gen mogen vaststellen,
wat tot zaligheid der ge-
loovigen op de gehele
aarde, tot verheerlijking
en vreede van de Katholijke
Kerk strekt. Ontsteek de
harten der volken, opdat
het goede zaad door het Con
cilie uit te strooijen, op een
vruchtbare aarde vallen
en honderdvoudige vruchten
voortbrengen moge. Geef dat
de geloovigen een gewilldig
oor leenen aan de stem
hunner regtmatige herders,
dat de zonderen tot inkeer
komen en boete doen, dat de
ongeloovigen, tot de kennis
der goddelijke waarheid

gerekken, dat de afgedwaalden, in den schoot der Heilige Kerk terugkeeren en dus op die wijze het geheele Christelijke volk, in liefde verenigd, naar de ware gelukzaligheid streven mag die Gij aan uw uitverkorenen hebt bereid. Geef ook inzonderheid, dat de vereering van Uw Goddelijk Hart, op alle plaatsen meer en meer toeneme, en dat vooral ons vaderland waarin door de rampzalige verdeeldheid in het geloof de Kerk zoo smartelijk geworden werd, zich van hen af dus te ijveren, met uw Goddelijk Hart moge vereenigen

tot eer van Uwen God
delijken naam en tot
verheerlijking van Uwen
Heilige Kerk

Amen

namelijk den vromen geloovigen, die in aandacht en rouwmoedige stemming daarbij tegenwoordig zijn, als het ware ter heilige beschikking gesteld.

Daarom noemt de heilige Franciscus van Sales de heilige mis ook: de zon van alle aandachts-oefeningen, het middenpunt der christelijke godsdienst, het hart der gebeden, de ziel van alle vroomheid. De heilige mis, — zegt hij — is een onbegrijpelijk, onuitsprekelijk geheim, hetwelk den afgrond der goddelijke liefde en barmhartigheid in zich bevat, omdat Jesus Christus, de God der liefde, hierin zelve handelt en den rijkdom zijner genaden en zegeningen, even als de zon hare stralen, op de vrijgevigste wijze over allen en naar alle zijden uitspreidt.

Waarlijk, geen tong is in staat het kostbare des heiligen Misoffers uit te spreken; geen pen vermag het te beschrijven, welke rijke vruchten van genade, welk eenen overvloed van gaven en welda-

den daardoor kan verkregen worden.

Gelijk de zon alle andere planeten in glans en kracht overtreft, en der aarde meer baat dan alle sterren te zamen, evenzoo overtreft de viering van het heilig misoffer in verhevenheid en waarde voor God, in voordeel en nut voor den mensch, alle andere godvruchtige werken en zelfs het gebed.

Ja, de katholijke Kerk, zoo mogen wij met Marchantius zeggen, vermag, met al hare overige genademiddelen en heilige geheimen te zamen, geen werk te verrigten, zoo goed en heilig, der goddelijke majesteit zoo waardig en aangenaam, Jesus zoo welgevallig, Maria, den Heiligen en Engelen zoo liefelijk, den regtvaardigen en zondaren zoo heilzaam, en den arme zielen in het vagevuur zoo vertroostend en helpend, als het H. Misoffer.

Daarom zegt dan ook de heilige kerkvergadering van Trenthe: „wij houden ons verpligt te verklaren, dat geen

ander zoo heilig en Gode welgevallig werk door de christelijke geloovigen kan verrigt worden, als de viering van het vereeringswaardig en eerbiedwekkend geheim, waardoor het levenwekkend Slagtoffer, door hetwelk wij met God den Vader verzoend worden, dagelijks op het altaar wordt geofferd."

Christelijke ziel! wilt gij alzoo dikwijls een wezenlijk en krachtig gebed, een boven alles goed werk verrigten; wilt gij u Gods zegeningen in de hoogste mate verwerven; wilt gij uwe familiewelvaart voorspoedig bevorderen, gelukkigen vooruitgang in uw bedrijf en ondernemingen, licht en verlichting in moeijelijke zaken, spoedige hulp in nood en ongevallen, verkwikkende troost in lijden, bescherming in gevaren, redding in het ongeluk, bovennatuurlijke kracht tot verduring van onvermijdelijke bezwaren en beproevingen verkrijgen; wilt gij de beste en rijkste voldoening

voor uwe zonden geven, uw heil krachtdadig bewerken en u de eeuwige zaligheid op het krachtigste verzekeren; nog meer: wilt gij dit alles uwen medemenschen en naastbestaanden toevoegen; wilt gij hen en u zelven alle denkbare genadegaven van God op het gemakkelijkste en zekerste verkrijgen, woon dan ijverig en met aandacht, zoo dikwijls gij kunt — en dit kan men als men slechts wil en er zijne zaken des te beter door weet te regelen — het heilig misoffer bij. Laat, zoo mogelijk, geen dag voorbijgaan, zonder u bij de altaren van Jesus Christus te bevinden, om met den priester des Heeren der goddelijke Majesteit het verhevenste, heiligste en heilzaamste offer des nieuwen Verbonds op te dragen. Tracht daarbij altoos tijdig genoeg te verschijnen, om u waardig en door eene goede meening des te beter te kunnen voorbereiden. Alzoo geschiede het!

GEBEDEN

BIJ HET HEILIG OFFER DER MIS.

—

Voorbereiding en goede meening.

(VÓÓR DE H. MIS)

I.

Goddelijke Heiland, Jesus Christus! uit oneindige liefde voor ons, ellendige menschen, zijt Gij eens van den hemel gedaald, hebt uit Maria, de allerzaligste maagd, de menschelijke natuur aangenomen, uwe onsterfelijke Godheid met het vleesch onzer sterfelijkheid omkleed; en op die wijze als Godmensch, voor ons het bitterste lijden en den gruwzaamsten dood ondergaan, ten einde ons van den eeuwigen dood der zonde te redden en tot de ver-

lorene vreugde des hemels terug te voeren.

Deze daad van onuitsprekelijke liefde en barmhartigheid moest nooit vergeten worden; — daarom steldet Gij op den vooravond van uw lijden het onbloedig offer des nieuwen Verbonds in, in hetwelk Gij uw allerheiligste Ligchaam, dat aan het kruis genageld, en uw kostbaar Bloed, dat tot vergeving onzer zonden vergoten werd, aan God, uwen hemelschen Vader, door de handen der priesters opdraagt, onder de geheimvolle gedaanten van brood en wijn, ten einde het als een rein offer der geregtigheid en als eene voortdurende verzoening voor onze zonden tot den troon der eeuwige Godheid zoude opstijgen, en tegelijk tot een voortdurend levendig aandenken aan uwe liefde, en ons ten spijze der eeuwige onsterfelijkheid zou zijn.

O liefdevolle Verlosser! wij bidden

U, verwek in ons, die hier tot het bijwonen van dit offer verzameld zijn, zulke voornemens en gevoelens van aandacht, dankbaarheid en liefde, als bij zulke verhevene geheimen behooren, en beschik ons ook nu weder, door de vernieuwing van dit kostbaar offer, op nieuw de zalige vruchten van de rijke genadeschatten uwer verlossing; Gij, die leeft en heerscht, met den Vader, in eenheid met den heiligen Geest, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

2.

Barmhartige God en Vader! zie genadig neder op ons, uwe kinderen, die hier het altaar omgeven, om het offer des Ligchaams en Bloeds van Jesus Christus, uwen Zoon, bij te wonen. Wij vereenigen ons in ware ootmoed met de meening en het doel, welke Hij had bij de instelling van dit allerheiligste offer, en bieden het uwer goddelijke

Majesteit met den diepsten eerbied aan:

1. Als eene verschuldigde aanbidding en verheerlijking van uwen allerheiligsten naam.

2. Als eene plegtige erkenning van uwe onwrikbare regtvaardigheid en heiligheid, alsook van uwe onuitsprekelijke barmhartigheid en liefde, die zelfs zijn eenigen Zoon niet spaarde, maar Hem overgaf tot onze redding en verlossing.

3. Tot eene dankbare herinnering aan het lijden en den dood van dezen uwen Zoon, onze barmhartige Heer en Heiland.

4. Tot verzoening en voldoening voor onze menigvuldige en groote zonden.

5. Tot dankzegging voor alle barmhartigheid en liefde, die Gij ons tot op deze ure bewezen hebt.

6. Tot verkrijging van alle verder benoodigde genaden en weldaden, en van uwe goddelijke hulp in alle onze aangelegenheden en nood.

7. Tot vermeerdering der glorie en heerlijkheid van de allerzaligste maagd Maria, de Moeder van onzen Verlosser, alsmede ter eere van alle Heiligen, in het bijzonder van diegene, wier gedachtenis heden door de Kerk gevierd wordt.

8. Tot ligchamelijke en geestelijke welvaart van mijne naastbestaanden, bloedverwanten, vrienden en weldoeners, en ook van mijne vijanden.

9. Ten nutte der heilige Kerk en van alle hulpbehoevende menschen; tot heil en redding der levenden, en tot lafenis en troost van hen, die in den Heer zijn afgestorven.

Neem, o God en Vader! neem deze goede meening met welgevallen aan, en laat ons door de kracht van dit heilig offer met al uwe goddelijke genadegaven rijkelijk gezegend worden: door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

De volgende Misgebeden zijn voor den duur van een half uur berekend; — hetzij

de mis nu niet zoo lang dure of men zelve niet vaardig genoeg lezen kan, dan kunnen de met * aangeduide gebeden achterwege blijven.

BIJ HET BEGIN DER H. MIS.

In den naam Gods: — † des Vaders, † en des Zoons, † en des heiligen Geestes. Amen.

Ik wil opgaan tot Gods altaar, tot Hem, die van mijne jeugd af mijn ontfermer is.

Loven wil ik den Heer van ganscher harte, en mijnen God danken in de vereeniging zijner vromen.

De Heer heeft een aandenken zijner wonderen ingesteld, onze genadige en barmhartige Heer; spijs heeft Hij gegeven aan die Hem vreezen.

Hij heeft zijn volk verlost en er een eeuwig genadeverbond mede gesloten. Heerlijk en hoog verheven zij zijn naam.

Eere zij God : — † den Vader, † en den Zoon, † en den heiligen Geest; gelijk in den beginne, nu en altijd, en in alle eeuwigheid. Amen.

Ik wil opgaan tot Gods altaar, tot Hem, die van mijne jeugd af mijn ontfermer is.

Goedertieren en zachtmoedig is de Heer; daarom ontfermt Hij zich over den zondaar en geleidt hem op den weg der boete.

Ik wil mijne ongeregtigheden voor den Heer belijden en mijne zonden niet verzwijgen.

Ik belijd voor den almagtigen God, voor Maria, de heilige en altijd onbevlekte maagd, voor den heiligen aartsengel Michaël, den H. Joannes den dooper, de heilige apostelen Petrus en Paulus, en voor alle Heiligen, in het aanzijn dezer christelijke Gemeente, dat ik dikwijls en veel gezondigd heb, door gedachten, woorden en werken. Het is

mijne schuld, mijne eigene en allergrootste schuld! Daarom bid ik de heilige maagd Maria, den heiligen aartsengel Michaël, den heiligen Joannes den dooper, de heilige apostelen Petrus en Paulus en alle Heiligen, gelijk ook den Priester aan het altaar en deze verzamelde christelijke Gemeente, den Heer, onzen God, voor mij om ontferming, genade en barmhartigheid te willen bidden.

De almagtige God ontferme zich over mij. Hij vergeve mij alle mijne zonden, en geleide mij ten eeuwigen leven! Amen.

Kwijtschelding, ontslag en vergiffenis van alle zonden gelieve mij en alle hier verzamelden genadiglijk te verleenen, de almagtige en barmhartige God: — Vader, Zoon, en heilige Geest. Amen.

* Heer! neig U tot ons en verlevendig ons; opdat uw volk zich in U verheuge.

* Toon ons, Heer, uwe oneindige en onuitsprekelijke barmhartigheid, en laat ons uw heil genieten.

* Heer! verhoor ons gebed, en laat onze smeekingen tot U komen.

* De Heer zij met ons, en met den geest des priesters, aan het altaar.

* Ontsla ons, o Heer! wij smeeken het U, van onze zonden, opdat wij bekwaam worden dit heilig offer met een zuiver hart mede te vieren : door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

* INGANG.

De priester gaat naar het Misboek en leest de

Introitus.

Looft den Heer, alle werelden : dient God met vreugde.

Looft den Heer : want Hij is goedertieren, en zijne barmhartigheid duurt eeuwiglijk.

Eere zij God : — † den Vader, — † den Zoon, — † en den heiligen Geest; gelijk in den beginne, zoo nu en altijd, en in alle eeuwigheid. Amen.

De priester gaat naar het midden des altaars, en bidt het

Kyrie Eleison.

Heer! ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer.

Christus! ontferm U onzer. Christus! ontferm U onzer. Christus! ontferm U onzer.

Heer! ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer. Heer! ontferm U onzer.

* Gloria

(wordt niet altoos gebeden.)

Eere zij God in de hoogste, en vrede op aarde den menschen van goeden wille.

Wij loven U, o Heer, God, Koning des hemels, almagtige Vader!

Wij prijzen U en verheerlijken U.

Wij danken U en verkondigen met vreugde uwe groote heerlijkheid.

O Heer, eeniggeboren Zoon, Jesus Christus, Lam Gods, Zoon des Vaders!

Gij, die wegneemt de zonden der wereld: ontferm U onzer. Gij, die wegneemt de zonden der wereld: ontvang ons ootmoedig gebed.

Gij, die zit aan de regterhand des Vaders! ontferm U onzer. Gij-alleen zijt de Heilige; Gij-alleen zijt de Heer; Gij-alleen zijt de Allerhoogste, Jesus Christus, met den heiligen Geest, in de heerlijkheid des Vaders! Amen.

De priester gaat naar het misboek en bidt de

Collecten (het kerkgebed.)

GEBED.

Almagtige, eeuwige God! uit de diepte mijner ziel smeek ik U: laat het ootmoedig gebed uwer heilige Kerk tot den

troon uwer barmhartigheid doordringen en genadiglijk verhoord worden. Met de gebeden des priesters aan het altaar, vereenig ik de wenschen en beden mijns harten. Gij, Alwetende, weet en kent al mijne behoeften en wenschen, en zijt magtig en goedertieren genoeg om er in te voorzien. Bewillig dan, o goedertierenste God, naar uwe wijze goedheid, de stille wenschen mijns harten, en verleen mij genadiglijk alles wat mij noodig en nuttig is naar ziel en ligchaam. Ontferm U over mij en allen die uw naam vreezen; laat allen ondervinden dat Gij altoos een genadige God en Helper zijt. Droog de tranen der bedroefden, verligt den nood der behoeftigen, verzacht het lijden der zieken, en zie verzoenend neder op de rouwmoedige en boetvaardige zondaren; opdat allen uwe gunst en milddadigheid prijzen, en eens in onverhulde aanschouwing U eeuwig verheerlijken; door

Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

Epistel.

(Uit het derde hoofdstuk van den tweeden brief aan Timotheus.)

Weet, mijne geliefden! in de laatste dagen zullen er gevaarlijke tijden komen. De menschen zullen zijn vol eigenliefde, heb- en pronkzucht, hoovaardij en laster; zij zullen hunne ouders en overheden weêrstreven; zij zullen ondankbaar, eerroovend, liefdeloos, oproerig, leugenachtig, onmatig, gruwzaam, hardnekkig, verraderlijk, moedwillig en opgeblazen zijn en hunne lusten meer beminnende dan God.... Ja, de booze menschen en verleiders zullen voortdurend slechter worden; want zij dwalen en slepen bovendien anderen mede in het verderf.

Daarom, mijne geliefden! weest op uwe hoede, en blijft getrouw aan hetgene

gij (in het christelijk onderwijs) geleerd hebt en u werd toevertrouwd. Want gij weet immers van wien gij geleerd hebt, en hoe gij van uwe kindsheid af onderwezen zijt tot de zaligheid, door het geloof aan Jesus Christus : de hooggeprezene in eeuwigheid! Amen.

Nadat het misboek naar de linkerzijde is overgedragen, leest de priester daar het

Evangelie.

(Uit het zevende hoofdstuk van het Evangelie van Mattheus.)

In dien tijde sprak Jesus tot zijne Leerlingen : „Tracht (voor alles) door de enge poort tot het leven in te gaan; want wijd is de deur en breed de weg die ten verderve leidt, en velen zijn er, welke dezen weg bewandelen. Daarentegen eng is de poort en smal de weg die tot het leven leidt, en weinigen worden daarop gevonden. Hoedt u voor de valsche profeten!.... Aan hunne

vruchten (hunne werken) zult gij ze kennen. Elke goede boom brengt goede vruchten, en elke kwade boom slechte vruchten voort.... Elke boom echter die geen goede vruchten voortbrengt, zal afgekapt en in het vuur geworpen worden. (Elke Christen die voor God geene goede werken kan aantoonen, gaat ten verderve.) Want niet ieder die zegt: „Heere! Heere!" zal het hemelrijk ingaan, maar slechts die den wil mijns Vaders doet, zal binnengaan in het rijk der hemelen.

Geloofd zij Jesus Christus!

Mogen, door de woorden des Evangelies, onze zonden uitgewischt en ons leven verbeterd worden!

* Credo

(wordt niet altoos gebeden.)

Ik geloof in God den Vader, den almagtigen Schepper van hemel en aarde. En in Jesus Christus, zijnen

eeniggeboren Zoon, onzen Heer: die ontvangen is van den heiligen Geest, geboren uit de maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruist gestorven en begraven; die nedergedaald is ter helle en ten derden dage weder verrezen van den dood; die opgeklommen is ten hemel, waar Hij zit aan de regterhand Gods zijns Vaders, en van waar Hij zal komen om te oordeelen de levenden en de dooden. Ik geloof in den heiligen Geest, ééne, heilige, katholijke en apostelijke Kerk, gemeenschap der heiligen, vergiffenis der zonden, verrijzenis des vleesches, en een eeuwig leven. Amen.

Offertorium.

(Opoffering van het brood en den wijn.)

Opoffering van de Hostie.

Neem, o heilige Vader, almagtige, eeuwige God, de opdragt dezer zuivere

hostie aan, welke ik, uw onwaardigste dienaar, U, den levenden en waarachtigen God, door de handen des priesters aanbied, tot verzoening voor mijne menigvuldige zonden, beleedigingen en verzuimenissen; alsook voor alle tegenwoordigen, en alle ander christen-geloovigen, zoowel de afgestorvenen als die nog leven: opdat dit offer hun en mij tot heil verstrekke ten eeuwigen leven. Amen.

* Opoffering van den Kelk.

Wij dragen U, o Heer, dezen kelk des heils op, en smeeken uwer goedertierenheid, dat dit offer tot ons heil en dat der geheele wereld, in liefelijke geuren voor het aanschijn uwer goddelijke majesteit moge opstijgen. Amen.

* Opoffering van zich zelven.

Ootmoedig van geest en met een vermorzeld hart naderen wij tot U,

o Heer! Gelief ons in genade aan te nemen, opdat onze opdragt voor uw aangezigt aangenaam zij, aan U, onzen Heer en God. Amen.

Zegening van de Offerande.

Kom, Heiligmaker, almagtige eeuwige God! zegen deze offerande, welke wij bereiden ter eere van uwen heiligen naam. De aangename geur van dit offer stijge tot U omhoog, en uwe barmhartigheid dale over ons neder: door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

* Bij de handwasscheing des Priesters.

ô God! wasch mij gedurig meer van mijne ongeregtigheid, en reinig mij van mijne zonden.

Schep in mij een zuiver hart, en vernieuw in mijn binnenste den geest der geregtigheid.

Bevrijd mijne ziel van alle vlekken,

o God, gij God mijns heils! dan zal mijne tong uwe barmhartigheid prijzen.

Open mijne lippen, o Heer! en laat mijn mond uwen lof verkondigen.

Eere zij God: — den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest: gelijk in den beginne, zoo nu en altijd, en in eeuwigheid. Amen.

SLOTGEBED VAN HET OFFERTORIUM.

Neem, o heilige, drie-eenige God, in de volheid uwer genade dit offer aan, hetwelk wij U opdragen tot gedachtenis van het lijden, de verrijzenis en hemelvaart van Jesus Christus, onzen Heer: — tot aandenken aan de altijd zuivere maagd Maria, aan den heiligen Joannes den dooper, de heilige apostelen Petrus en Paulus en van alle Heiligen; opdat het hun tot eere en ons tot heil verstrekke, en zij in den hemel voor ons mogen bidden, terwijl wij hier op aarde hunne gedachtenis vieren. Door Jesus

en genaden — een heerlijk aanbiddingsoffer, zoo als het U, den levenden en waarachtigen God, toekomt, — en een krachtig smeekoffer ter bekoming van al datgene, wat wij, arme menschen, naar ligchaam en ziel noodig hebben.

Uwe goddelijke Majesteit worde door dit allerheiligste offer verheerlijkt; de zegevierende Kerk in den hemel hierdoor verrukt; de lijdende zielen in het vagevuur verkwikt, en de strijdende Kerk hier op aarde met alle zegeningen en geestelijke en stoffelijke goederen vervuld, — door denzelfden Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

I.

Zoenoffer.

(Van het begin der Mis tot aan de Opoffering.

„ Hebben wij gezondigd, dan bezitten wij een middelaar bij den Vader, Jesus Christus, de Regtvaardige; en deze is de verzoe-

ning voor onze zonden; maar niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden der gansche wereld." (I. Joan. II. 1 — 2.)

O eeuwige en regtvaardige God! als ik de heiligheid uwer wetten en de pligten, welke ik dienovereenkomstig te vervullen heb, met mijnen levenswandel vergelijk, dan vind ik afwijkingen en zonden in menigte; trouwens, elke dag doe ik veel wat ik vermijden, en verzuim ik veel wat ik doen moest.

Waarlijk, ik ben een zondaar en mis die geregtigheid, welke ik voor U diende te hebben. Daarom klop ik rouwmoedig op mijne borst en beken voor U, Almagtige, en voor het gansche hemelkoor, dat ik dikwijls en veelvuldig gezondigd heb, in gedachten, woorden en werken, alsmede door een gedurig verzuim van het goede, hetwelk ik had kunnen en moeten doen. Het is mijne schuld, o God! — mijne allergrootste schuld.

ô Regtvaardige en heiligste God! Als Gij de zonden gedenken en met mij handelen wilt naar regt en geregtigheid, hoe zal ik dan voor U bestaan? Van de duizendmaal mag ik U niet één beantwoorden! Daarom smeek ik met David: „Heer! treed niet in het geregt met mij, want voor U zal geen enkel sterfelijk wezen zonder zonden bevonden worden!" Van den troon uwer geregtigheid beroep ik mij reeds vooraf op den troon uwer onbegrensde barmhartigheid, en neem mijne toevlugt tot de opene wonden van Jesus Christus, mijnen eenigen Middelaar en voorspreker. Hij is het Lam, dat wegneemt de zonden der gansche wereld. Hij is de onschuld, die onze schulden gedragen en ze afgeboet heeft aan het schandhout des kruises. In zijn bloed bezitten wij den prijs onzer verzoening, en in het heilig Sakrament van boetvaardigheid vloeit de onuitputtelijke genade-

bron, welke aan het kruis voor ons ontsprong. Tot deze bron wil ik mij dikwijls begeven, om mijne ziel in het bloed des Lams af te wasschen. Daar wil ik mijne zonden belijden en mijne misdaden niet verheelen. „Want, indien wij onze zonden belijden, — zegt de heilige Schrift, — dan is God getrouw in zijne beloften, dat Hij ze ons vergeeft en ons van alle ongeregtigheid zuivert." (1. Joan. I. 9.)

Ontferm U dan mijner, o God! en laat mij genade vinden voor uw aanschijn. Ik draag U op en offer in deze heilige Mis Jesus Christus, den eenigen Regtvaardige, die de verzoening is geworden voor onze zonden, en niet alleen voor de onze, maar voor de zonden der gansche wereld.

Hoe bovenmate gelukkig, gezegend en begenadigd zijn wij, o God, ontfermende Vader, dat wij dit verheven, heilig en goddelijk zoenoffer bezitten,

en dagelijks, op ontelbare altaren, aan uwe eeuwige Majesteit kunnen opdragen. Hoe vele kwellingen, kwaad en straffen worden ter wille van deze offerande dagelijks van ons afgewend; hoe veel bedorvenheid uitgeroeid, hoe vele zielen aan de hel ontnomen en ten hemel terug gevoerd! — Wee echter die ongelukkige tijd, als de goddeloosheid de overhand neemt, en het rijk van den Antichrist zich met geweld zal uitbreiden; dan zal de gruwel der verwoesting als een stormvloed losbreken, en de zondige wereld met reuzenschreden hare verschrikkelijke verdelging te gemoet gaan.

ô Gaat dan voort, gij vrome priesters des Heeren, gaat voort met dagelijks, ja onophoudelijk der beleedigde Majesteit Gods dit heiligste zoenoffer op te dragen, en daardoor het oordeel af te wenden, dat wij om onze dagelijksche en menigvuldige zonden verdienen.

Neem integendeel, o regtvaardige maar barmhartige God! neem dit U zoo welgevallig offer in genade aan tot onze verzoening. Gedenk het kostbaar bloed uws Zoons, hetwelk tot vergeving der zonden vloeide, en niet gelijk het bloed van Abel om wraak, maar als het bloed des Verlossers, om vergiffenis en ontferming van onze altaren tot U in den hemel roept. Vergeef mij alzoo Vader! vergeef mij en der geheele zondige menschheid. Sla uwen blik op het onbevlekte Lam, hetwelk, zonder zijnen mond tot een' klaagtoon te openen, zich voor ons naar de bloedige slagtbank liet voeren. Aanschouw Hem die geen zonde beging, onze zonden op zich nam en er oneindige voldoening voor gaf.

Laat, o God! laat het offer en gebed van dezen onzen goddelijken Middelaar, met de voorspraak van alle Heiligen, en bijzonderlijk van de altijd reine

en onbevlekte maagd Maria, tot den troon uwer barmhartigheden opklimmen, en ons allen genade en barmhartigheid bewerken in dit leven en in den dood.

Zie, o God! met dit heiligste zoenoffer, draag ik U tegelijk mijn rouwmoedig en vermorzeld harte, en met dit hart ook het vaste voornemen op, U nooit weder door eene vrijwillige zonde te beleedigen, maar voortaan in onwankelbare trouw den weg uwer geboden te wandelen, en U van ganscher harte lief te hebben tot in den dood.

Heer! wees mij en alle arme zondaars genadig. Amen.

—

En nu, christen-ziel, zoo gij waarlijk verzoening van God wilt verkrijgen, dan moet gij zelve ook verzoenend zijn, en ieder die u beleedigd heeft

van harte vergeven. Geen vijandsch
afgunst, haat of afgekeerdheid te
iemand mag uw hart bevlekken, als
aan de dierbare vruchten van dit o
wilt deel hebben. Want Jesus Christ
de eeuwige verzoening, zegt:

„Als gij voor het altaar staat
uwe gaven te offeren, en gij he
nert u, dat uw broeder iets tege
heeft, ga u dan eerst met hem ver
nen, en kom dan terug om uwe ga
te offeren." (Math. V. 23.)

Bij de Opoffering.

U, Vader, zweer ik nieuwe trou
En nieuwe vlijt in 't Christendo
Opdat ik offrend U behouwe,
U leev' ten eeuwig eigendom.
Door uwen goeden geest geleid,
Zoek ik naar heil voor de eeuwigh

Met ieder wil ik vreedzaam leven
En wandelen op het liefde pad

Van harte gaarne hem vergeven
Dien ik eens ten vijand had.
Verzoening blijft mij waar genot;
Vergeef ook Gij mij, goede God!

Bestuur, o Jesus, heel mijn leven,
Maak mijn hart van zonden vrij;
Geef dat het gansch aan U gegeven
En naar uw hart gelijkend zij.
Geef die genade, God, uw kind:
En dat ik, stervend, eens U vind!

II.

Dankoffer.

(Van de Opoffering tot aan de Consecratie.)

„Dankt altijd voor alles God den Vader, in den naam van onzen Heer Jesus Christus." (Ephes. V. 20.)

O Heer, mijn God! Gij grootste weldoener mijns levens! Diep getroffen over de vele bewijzen van barmhartigheid en liefde jegens mij, kniel ik voor U neder en bied U, met het offer uws altaars,

tegelijk mijn hartelijk dankgebed aan voor alle genaden en weldaden, waarmede Gij mij tot deze ure zoo milddadiglijk hebt begiftigd.

Gij hebt mij het aanzijn als mensch gegeven, en mij dienstvolgens ver boven de meeste uwer andere schepselen verheven. Gij liet mij uit christelijke ouders geboren worden, en naamt mij, reeds bij mijne intrede in de wereld, in den schoot uwer heilige Kerk op. Ik heb dus aandeel aan alle genaden en zegeningen van Christus' verlossingwerk, en geniet niet slechts het onschatbare geluk mij hier op aarde in uwe vaderlijke liefde en zorg te mogen verheugen, maar heb bovendien de vreugdevolle hoop, eenmaal in den hemel eene zaligheid te verwerven, welke geen oog gezien, geen oor gehoord heeft, en nooit in het hart eens sterfelijken menschen ondervonden is.

ô God! hoe zal ik U behoorlijk

voor deze eerste en voortreffelijkste aller genaden danken? en hoe zal ik vergelden de andere ontelbare weldaden, waarmede uwe vrijgevige hand mij dagelijks, ja elk oogenblik mijns levens begiftigt?

Elke ademtogt mijns levens, elke polsslag van mijn hart, elke opwekking en beweging mijner ledematen is een geschenk van uwe liefde, en wel zoo belangrijk, dat mijn leven zoude ophouden te bestaan, zoodra Gij een enkel oogenblik ophieldt mijne levenskrachten te bewaren.

Van U, o Vader des lichts en milde Gever van alle gaven, komt de spijze die mij voedt, de drank die mij verkwikt, de kleeding die mij bedekt, het dak waaronder ik rustig kan wonen.

Gij zijt het, Algoede, die mijn verstand verlicht, mijn hart deugdlievende gezindheid inboezemt, en tot beoefening van het goede mij het willen en volbrengen geeft.

Gij zijt het die mijnen arbeid zegent, mijne goede ondernemingen bevordert, en mij steeds de middelen geeft en den weg bereidt tot een redelijk levensonderhoud.

Gij verheugt mijn leven door zoo menige vreugde, geeft troost in lijden, hulp in nood, bescherming tegen gevaren en vervolgingen van zigtbare en onzigtbare vijanden.

Ja, gelijk een vader zich ontfermt over zijn kind, zoo ontfermt Gij U over mij, o God! en bekroont mijn leven met tallooze bewijzen van uw milde goedheid.

Wilde ik alle genaden en weldaden optellen, die mij voortdurend van uwe Voorzienigheid toevloeijen, — waar, mijn Heer en mijn God, zoude ik aanvangen en waar een einde vinden? Zij zijn even talloos, als de oogenblikken mijns levens, en velen, misschien de voornaamsten, zijn mij zelfs nog verborgen.

O, waarlijk, uwe goedheid en ontferming jegens mij is oneindig; — van oneindige waarde moet daarom ook het offer zijn, wat ik U hier tot dank wil opdragen. Het is Jesus Christus, uw geliefde Zoon, die zich op dit altaar ter uwer verheerlijking opoffert. Het zijn zijne oneindige verdiensten, welke Hij U opdraagt, en waarmede Hij U overvloediglijk vergeldt, wat Gij zoo rijkelijk aan ons, arme menschen uitdeelt.

Neem alzoo dit liefdevol dankoffer aan, o God! aanvaard dezen uwen geliefden Zoon, met alde ontboezemingen van kinderlijke liefde en dankbaarheid, waarvan zijn allerheiligst hart gedurende zijne omwandeling op aarde voor U overvloeide. Boven alles echter gelieve deze heilige, eerwaardige en beteekenisvolle akte van dankbetuiging te aanvaarden, welke Hij U opdroeg, toen Hij, bij het laatste avondmaal, op den vooravond van zijn lijden, dit heiligste offer en

Sakrament des Altaars instelde. Toen nam Hij brood in zijne heilige handen, verhief zijne oogen tot U, zijn Vader in den hemel,

dankte U,

zegende en brak het brood, en gaf het zijnen Leerlingen, zeggende:

„Neemt en eet, want dit is mijn Ligchaam!"

Zaligen des hemels, gij allen, heilige kooren der zalige geesten! daalt neder en omzweeft dit heilig geheim. Helpt ons de eeuwige liefde danken, die bij alle genaden en weldaden Zich-zelven nog aan ons ten beste geeft. Looft den Heer, want hij is algoedig, en zijne barmhartigheid is zonder einde.

Onder de Opheffing der H. Hostie.

U, Heer, wil ik een danklied zingen,
U, wien het weldoen blijdschap is,
U loven met de stervelingen,
U, Vader van behoudenis.

Hoe veel hebt Gij voor mij gedaan;
Neem, God, mijn dankend offer aan.

Evenzoo nam mijn goddelijke Verlosser, bij het laatste avondmaal, ook den kelk in zijne heilige handen, dankte wederom, zegende den kelk, en reikte hem aan zijne Leerlingen, zeggende:

> Neemt, en drink allen daaruit; want dit is mijn Bloed, des nieuwen Verbonds, wat voor velen zal vergoten worden tot vergeving der zonden. Doet dit ter mijner gedachtenis."

Onder de Opheffing van den H. Kelk.

O heilig Bloed! voor mij vergoten,
Zegenbron, aan het kruis ontvloten!
Hoe dank ik best uw almagt, Heer!
Gij hebt geheel uw dierbaar leven
Voor mij ten offer eens gegeven; —
Neem 't mijne nu, uw naam ter eer;
Uit reine liefde en dankbaarheid,
Zij 't U, Heer, gansch U toegewijd.

Jesus! voor U leef ik.
Jesus! voor U sterf ik.
Jesus! uw genade is groot,
Ik blijf uw kind tot in den dood.
Amen.

III.

Aanbiddingsoffer:

(Van de Opheffing tot aan de Communie.)

„Heilig, heilig, heilig is God, de Heer der heerscharen! Hemel en aarde zijn vol van zijne glorie en heerlijkheid!"
(Is. VI. 3.)

Almagtige God en Heer, wiens heerlijkheid de hemelen vervult en wiens roem de aarde verkondigt; neergeknield aan den voet des altaars, waarop zich Jesus Christus, uw geliefde Zoon, ter uwer aanbidding en verheerlijking opoffert, wenschte ik arm schepsel, U waardiglijk te kunnen aanbidden, en U die eer te kunnen bewijzen, welke ik U, mijn Schepper, Heer en Gebieder, schul-

dig ben. Maar, o mijn God en Heer, hoe zal ik dat kunnen? Ik erken mijne onmagt, en gevoel mij niet in staat, deze verschuldigde dienst der aanbidding op waardige wijze te verrigten.

Daarom neem ik nogmaals mijne toevlugt tot het offer van Jesus Christus, waarin wij alles bezitten en alles vermogen, waarmede wij U behooren te dienen. Middelerwijl Hij ons voldoenend zoen- en liefelijk dankoffer is, hebben wij ook in Hem het waardigste offer van aanbidding uwer goddelijke Majesteit. Want, door Hem aanbidden de engelen uwe Majesteit; door Hem loven U de cherubijnen; door Hem prijzen U de seraphijnen; door Hem verheerlijken U alle kooren der zalige geesten in den hemel. Door Hem zijn ook hier op aarde de afgodische altaren des heidendoms vernietigd, met al hunne booze gruwelen, terwijl op hunne overblijfselen zich de liefelijke altaren des Chris-

tendoms verheffen, waar Hij, de alleen ware God, in geest en waarheid aangebeden wordt. Ja, door en in Jesus Christus zijn hemel en aarde vereenigd ter uwer verheerlijking, o God! en als in een-eenig koor, dragen zij U hare aanbidding op, terwijl wij vol eerbied en vreugdegevoel uitroepen:

„Heilig, heilig, heilig is God, de Heer der heerscharen! Hemel en aarde zijn vol van uwe glorie en heerlijkheid!"

O almagtige, eeuwige God! Zie dan met welbehagen neder op dit altaar, op uwen Gezalfden, op Jesus Christus onzen Heer. Hij is immers uw welbeminde Zoon, in wien Gij uw eeuwig welbehagen hebt. Hij is het volkomen evenbeeld van uw goddelijk wezen, de glans van uwe eeuwige heerlijkheid. Hij is het, die zich ter uwer verheerlijking tot het knechtschap ver-

nederde; die om uwe eer onder de volken weder te herstellen en ons den hemel te heropenen, de schande des kruises op zich nam, U het bloedig offer opdroeg, en nu nog dagelijks datzelfde offer, op onbloedige wijze, op de ontelbare altaren des ganschen aardbodems vernieuwt; hierdoor vervullende wat Gij, o God, door den mond der profeten vooraf liet verkondigen, met de woorden :

„ Van den opgang der zon tot haren ondergang, is mijn naam groot onder de volken, en op alle plaatsen wordt mijn naam een rein offer opgedragen; want groot is mijn naam onder de volken. ”
(Mal. I, 11.)

Zoo stijge dan dit offer, o God, in de liefelijkheid zijner aangename geuren, tot den troon uwer heerlijkheid omhoog; het worde U, op uw hemelsch

hoogaltaar, voor het aanschijn uwer goddelijke Majesteit, door uwe engelen aangeboden, opdat zijne liefelijkheid uw vaderhart verheuge, en wij, allen die aan deze offerande deel nemen, met uwe genade en alle hemelsche zegeningen vervuld mogen worden, — door denzelfden Christus, onzen Heer. Door, en met, en in Hem zij U, almagtige God en Vader, alle eer, aanbidding en verheerlijking, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Alsnu bidde men aandachtig het Onze Vader en Wees gegroet, en daarna oefene men de geestelijke Communie op de volgende wijze.

Geestelijke Communie.

Onwaardig ben ik, Heer,
U heden hier te ontvangen;
En toch, ik wensch die eer
Met innig zielsverlangen.

Mijn ziel moog' U omarmen ;
Betoon mij uw erbarmen.
Woon in mijn zuchtend hart ,
Heel, God, mijn zielesmart !

In U heb ik het leven ,
In U des harten vreugd ,
'k Wil U mij overgeven ,
Voor tijd en eeuwigheid :

Niets zal mij van U scheiden.
Kom , Jesus, kom tot mij ;
In vreugde en heilzaam lijden
Ik steeds de uwe zij !

Wek een levendig verlangen in u om de H. Communie te ontvangen , en zeg :

Het ligchaam mijns Heeren Jesus Christus beware mijne ziel ten eeuwigen leven. Zijn bloed zuivere mij van alle zondenvlekken , en het vuur zijner heilige liefde verteere in mij alles wat boos en Gode onaangenaam is. Amen.

IV.

Smeekoffer.

„ Voorwaar, voorwaar, ik zeg het u, — spreekt Jesus — als gij den Vader in mijnen naam om iets vraagt, dan zal Hij het u geven,"

(Joan. XVI, 23.)

ô God! Vader der ontfermingen, en Gever van alle gaven! Neem in genade aan en verhoor naar uwe wijze goedertierenheid de wenschen en smeekingen, welke ik, vertrouwend op de beloften uws Zoons, en op de alvermogende kracht van zijn heilig offer, U voor mij en voor de gansche menschheid voordraag.

Ontferm U over allen die Gij naar uw evenbeeld hebt geschapen, en voor wie uw Zoon zijn dierbaar bloed vergoten heeft. Heilig allen door de waarheid van uw heilig Evangelie, en help hen, U, en dien Gij gezonden hebt, Chris-

tus onzen Heer, erkennen. Verlicht de ongeloovigen, breng de dwalenden teregt, bekeer de zondaren, en vermeerder en behoud de regtvaardigen.

Zegen, o God, onze moeder de heilige Kerk, en laat haar steeds zich meer uitbreiden over de gansche wereld, en als de eenige ware weg des heils erkend worden. Stort de volheid uwer genade uit over haar Opperhoofd, onzen beminden heiligen Vader, alsmede over alle Aarts-bisschoppen, Bisschoppen, prelaten en bestuurders, en over geheel de Geestelijkheid. Versterk, bemoedig en spoor hen krachtig aan, dat zij de hun toevertrouwde kudde gelukkiglijk weiden, en voor haar, zoo wel als voor zich zelven, rijke vruchten van zaligheid moge voortbrengen: door hun vurig gebed, door het waardig opdragen des heiligen misoffers, door getrouwe uitdeeling der heilige Sakramenten, door zorgvuldige bewaring uwer heilige leer, door ijverige

verkondiging van het goddelijk woord, door de menigte van goede werken, en bovenal door het schitterend voorbeeld van eenen heiligen levenswandel.

Zegen, o God en Koning des hemels, de vorsten der aarde. Geef hen vaderlijke zorg voor hunne onderdanen, liefde voor den vrede, eerbied voor uwe heilige Kerk en gehoorzaamheid aan uwe heiligste geboden.

Sla uwe ontfermende blikken, o God, op den nood en de verdrukking van zoo vele bedroefde en ellendige Christenen. Verzorg de armen, vertroost de treurenden, red de bekommerden, bescherm hen die vervolging lijden, verkwik de zieken, begenadig de stervenden, en schenk aan allen die in uwe genade afgestorven zijn de eeuwige gelukzalige rust.

Beteugel dan ook, o God, en bedwing de boosheid en verdorvenheid van onzen tijd. Sluit den mond der las-

teraars en boosaardige bespotters der godsdienst; laat hen overal de welverdiende verachting ontmoeten, en breng hen langs den wrg der vernedering tot het ware geloof terug. Aanschouw den ijver, de godsvrucht en de deugden der regtvaardigen, die nog onder ons leven; wend om den wille van hunne gebeden en goede werken de welverdiende straffen van ons af, en laat ons spoedig, onder uwe bescherming, wederom vreedzame en gelukkige dagen beleven.

Ontferm U eindelijk, o God, nog bijzonderlijk over ons, die hier in aandacht voor uw altaar nederknielen. Geef dat wij, die dikwijls aan dit heilig offer deel nemen, ook heilig leven en eerbaar wandelen in deze booze wereld; niet in gulzigheid en brasserij, in wellust en ontucht, niet in heidensche feesten, dans en spel, maar in christelijke ingetogenheid, matigheid, zedigheid en kuischheid, in den vrede en in de

zuivere vreugde des heiligen Geestes.

ô God van zegening en genade! Strek uwe zegenende hand over ons uit en geef ons uwen zegen. Zegen ons allen overvloedig in geestelijk opzigt, en voeg er alles wat wij van het stoffelijke noodig hebben, volgens de gunstige belofte uws Zoons, als eene milddadige toegift bij. Ik sluit nu alle mijne hartewenschen, in het bijzonder die omtrent (hier zegt men die bijzondere wenschen) in de onuitputbare genadebron van dit allerheiligste offer, en verwacht vol kinderlijk vertrouwen, met den zegen des priesters, ook in alles uwe zegenende hulp.

Zegen.

De Heer, onze God, ontferme zich over ons allen. Hij late zijn heilig aanschijn in zachtheid over ons lichten, en geve ons zijnen zegen.

Ons zegene de almagtige en barm-

hartige God — † de Vader, † de Zoon, en † de heilige Geest. Amen.

De liefde van God, des hemelschen Vaders, — de genade en vrede van onzen Heer en Heiland Jesus Christus, — en de troost van den heiligen Geest zij met mij en ons allen, nu en altijd, tot in eeuwigheid. Amen.

NA DE HEILIGE MIS.

Gebed om bescherming van Maria.

Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlugt, heilige Maagd en Moeder Gods Maria! Versmaad onze smeekingen niet in onzen nood, maar verlos ons altijd van alle gevaren. O roemwaardigste en gezegende Maagd, onze moeder, onze middelaarster en voorspreekster. Verzoen ons met uwen Zoon, beveel ons aan uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

v. Bid voor ons, o heilige moeder Gods!

R. Opdat wij der beloften van Christus mogen waardig worden.

GEBED.

Almagtige, eeuwige God, die door de allerheiligste maagd Maria het menschelijk geslacht eeuwig heil bereid en aangeboden hebt: verleen genadiglijk, dat wij, die onze toevlugt tot haar nemen, in al onzen nood en wenschen de kracht harer moederlijke voorspraak mogen ondervinden, en genadiglijk hulp verkrijgen naar ziel en ligchaam; door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

V. Bid voor ons, o heilige Joseph!

R. Opdat wij der beloften van Christus mogen waardig worden.

GEBED.

Wij bidden U, o Heer Jesus Christus! laat de verdiensten van den Bruidegom uwer heiligste Moeder ons te

hulp komen, opdat wij door de kracht zijner voorspraak datgene mogen ontvangen, wat wij uit eigene zwakheid niet vermogen te verkrijgen. Gij, die leeft en heerscht, met den Vader, in eenheid met den heiligen Geest, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

Tot den Beschermengel.

(Telkenmale als men dit bidt 100 dagen aflaat.)

ô Engel Gods, die mijn bewaarder zijt, en aan wien ik door Gods goedheid ben toevertrouwd: verlicht, leid, bescherm en bestuur mij, nu en altijd. Amen.

BIECHT-OEFENING.

„ Als gij gezondigd hebt, verzuim dan niet u tot den Heer te bekeeren, en stel niet uit van den eenen dag tot den andere; want zijn toorn komt plotseling, en ten dage der wraak gaat gij te gronde." (Sir. V. 8—9.)

IETS TER BEHARTIGING.

Christen! als gij het ongeluk gehad hebt in eenige bedenkelijke zonde te vervallen, wees dan bezorgd ze zoodra mogelijk door eene rouwmoedige biecht uit te wisschen en de besmeurde zuiverheid uws harten weder te herstellen. Wacht u deze zuivering van den eenen tot den anderen dag uit te stellen, en zoo een geruimen tijd onbehagelijk te zijn in Gods reinste oogen.

Onze ligchamelijke oogen mogen zelfs

het geringste vlekje niet zien op een fraai kleed, en wij hebben er zorg over het aanstonds als wij het ontdekken te verwijderen. En voor de reiniging en het zuiver houden van het hemelsch kleed der heiligmakende genade onzer zielen zouden wij minder bezorgd zijn, terwijl zij die het bezien geen menschen zijn, maar God-zelf en Gods engelen! — O, eene ziel die God bemint, kan zoo iets niet langer aan zich dulden!

Is het bovendien maar al te zeker, dat de bedrevene zonde eene doodzonde zij, dan is de nadering tot het Sakrament der boete des te dringender, en uitstellen met onbeschrijfelijke schade en verschrikkelijk gevaar verbonden. Trouwens, eene enkele doodzonde doet den mensch 1) Gods genade en vriendschap verliezen; — 2) hij verliest daardoor den inwendigen vrede, benevens alle verdiensten van zijne vroegere goede werken; —

(*) 3) kan hij, zoo lang die zonde hem aankleeft, zich geen verdiensten voor den hemel bewerken; — 4) is hij van het oogenblik der begane zonde uitgesloten van den hemel en van het eeuwig gelukzalig leven; — en heeft 5) in dien toestand slechts een ongelukkigen dood en de eeuwige verdoeming te verwachten.

Waarlijk, een treurige toestand, en een verschrikkelijk lot! Wie zou, dit beseffende, ook slechts een enkele dag zoo kunnen leven, en niet liever met den meesten spoed tot die gemakkelijke heilmiddelen zijne toevlugt nemen, welke Gods oneindige ontferming ons in het Sakrament van boetvaardigheid heeft bereid?

(*) Met eene rouwmoedige biecht en boetvaardigheid, schenkt God den rouwmoedigen oneindige barmhartigheid, en bij de vergiffenis der zonden, tevens ook de verlorene vruchten zijner vroegere goede werken terug.

Daarom, Christen, als gij gezondigd hebt, verzuim dan niet, gelijk de heilige Schrift waarschuwt, u tot den Heer te bekeeren; stel niet uit van den eenen dag tot den andere; want zie, het konde juist om dit strafwaardig verzuim ligt gebeuren, dat Gods toorn over u losbrak en u ten dage der wraak voor zijn schrikbaar oordeel deed verschijnen.

In zondigen toestand zweeft ons heil, gelijk wij erkennen, in groot gevaar, en de H. Schrift zegt: „ wie het gevaar bemint (er in voortleeft) die zal er in omkomen."

Haast u dus zonder uitstel te biechten en boete te doen; opdat gij vergeving en tevens Gods genade en vriendschap weder terug moogt erlangen. Amen.

GEBED VÓÓR DE BIECHT.

ô Allerheiligste, regtvaardigste en barmhartigste God! die door de zonde beleedigd, door de boetvaardigheid weder verzoend wordt, en altijd bereid zijt

om den zondaar wederom in genade aantenemen, zoodra hij zich rouwmoedig tot U bekeert; zie ontfermend op mij neder, terwijl ik bij U troost en geruststelling zoek voor mijn door zonden beangstigd hart. Gij, die den dood des zondaars niet wilt, maar dat hij zich bekeere en leve, en die gezegd hebt, dat ten dage als de zondaar zich rouwmoedig tot U wendt, Gij U ook wederom tot hem zult keeren en zijne zonden niet meer gedenken — wend U dan ook genadiglijk weder tot mij. Barmhartige God en Vader! neem mij in genade aan, en laat mij door ware boetvaardigheid met U verzoend worden. Verlicht mijn verstand door het licht van uwen heiligen Geest, opdat ik mijne zonden erkenne; tref mijn hart, dat het dezelve waarlijk berouwe, en bestuur mijne tong, dat ik ze opregtelijk belijde, in den geest van ootmoed en met een bereidvaardig, volgzaam hart. Trouwens,

als wij onze zonden zoodanig belijden, dan zijt Gij getrouw in uwe beloften dat Gij ze ons vergeeft en ons zuivert van alle ondeugden. Door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

TOT DEN HEILIGEN GEEST.

ô Heilige Geest! Gij die de harten der menschen doorgrondt en ook mijn binnenste doorziet en alle vergrijpen kent naar getal, grootte en omstandigheden, alsmede naar de mate der schulden, welke ik daardoor op mij geladen heb: verlicht door uw heilig licht mijn verstand, opdat ik erkenne hoe zwaar ik gezondigd, en beweene wat ik misdaan heb. Ontsluit mijn hart, en toon mij den toestand mijner ziel zoo klaar, als die voor uw alziend oog open ligt. Laat mij erkennen hoe dikwijls en hoe zwaar ik mij verzondigd heb door gedachten, woorden, werken, en door verzuim van hetgeen ik verpligt was

te doen. Laat mij nu even zoo klaar verlicht zijn ter mijner verzoening met God, als ik vooraf blind was met Hem te beleedigen en te vergrammen. Help mij, o heilige Geest, getrouw alles vervullen, wat van een boetvaardige zondaar gevorderd wordt; opdat aan mijne boete niets ontbreke wat tot verkrijging der vergiffenis van mijne zonden en tot verbetering mijns levens noodig is. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Gewetens-onderzoek.

Christen! bedenk dat gij voor God uwen alwetenden Regter staat, en dat Hij uw zondig hart doorgrondt en getuige is, met welke gezindheid gij nu uw geweten onderzoeken en uw levenswandel beproeven zult! Hoed u daarom voor alle arglistigheid en onopregtheid, waardoor gij het heilig Sakrament van boetvaardigheid ontheiligen, en in plaats van vergeving, slechts nieuwe en zwaarder schuld op u laden zoudt.

In levendig aandenken aan Gods alziend oog, onderzoek uw geweten alzoo naauw-

gezet, met zorg en opregtheid, naar aanleiding van de geboden Gods en der heilige Kerk, en doe dit op de volgende wijze:

Vraag u vooreerst met opzigt tot uwe laatste biecht:

Hoe was mijne laatste biecht? Was mijn gewetensonderzoek naauwkenrig, mijn berouw opregt, mijn voornemen ernstig? — Heb ik geene zonde in de biecht verzwegen, verkleind, de verzwarende omstandigheden niet verheeld? — Heb ik de voorschriften des biechtvaders getrouw opgevolgd, zijne middelen tot verbetering aangewend, de opgelegde boete volbragt, en de verschuldigde voldoening gegeven? — Wat men hiervan in gebreke is gebleven, dient vooreerst opgemerkt te worden.

Vraag u dan verder.

Ten opzigte van het eerste gebod: Heb ik in geloofszaken niet getwijfeld? Welke zijn de twijfelingen? Heb ik mij niet geschaamd mijn geloof te bekennen en mij openlijk als katholiek te toonen? Heb ik niet verzuimd de akten van geloof, hoop en liefde te verwekken, om mij in deze goddelijke deugden te bevestigen? Heb ik geene

gezelschappen bezocht, onnoodige omgang gehad met personen, wier gesprekken en handelwijze strijdig zijn met het ware geloof? Heb ik geen voor het geloof en de zeden gevaarlijke boeken gelezen? (Hiertoe behoort verreweg het grootste gedeelte der romanlectuur.) Ben ik niet onverschillig, traag en nalatig geweest in de godsdienst? Ben ik niet nalatig geweest in het gebed, bijzonder des morgens en 's avonds, in de overdenking en behartiging der genadevolle waarheden, in de goede meening, alles ter liefde Gods te doen, te laten of te lijden? — Heb ik mij niet verzondigd door wantrouwen op God, op zijne goedheid, barmhartigheid en liefde? Heb ik in kruis of lijden niet tegen God gemord en mij aan kleinmoedigheid overgegeven? — Heb ik ten opzigte der zondenvergeving niet aan Gods barmhartigheid getwijfeld en daarom de biecht en bekeering verwaarloosd? Of heb ik integendeel vermetel mij op Gods oneindige barmhartigheid verlaten en daarom zonde op zonde gehoopt? — (Beide gevallen zijn zware zonden, en moeten derhalve voornamelijk berouwd en beleden worden.) — Heb ik mijn

hart niet gesloten gehouden voor de heilzame vermaningen en teregtwijzingen, of ze misschien zelfs kwaadwillig van de hand gewezen? Heb ik niet halsstarrig in het booze blijven volharden, de erkende waarheid weêrstreefd of mijn hart verstokt? — Hang ik Gode wel boven alles aan met geheel mijn hart, of is het misschien meer voor eenig schepsel genegen? Dien ik de wereld en hare lusten niet meer dan God? — Heb ik mij niet ingelaten met bijgeloovige zaken, sijmpatie, kaartenleggen of waarzeggerij, enz?

Ten opzigte van het tweede gebod. Heb ik niet de kwade gewoonte, Gods naam, of die van Jesus Christus, Maria, te dikwijls ijdelijk, ligtvaardig of oneerbiedig uit te spreken? Heb ik het heilige niet dikwijls zeer onheilig in den mond? Heb ik geene vloeken, godslasteringen of verwenschingen uitgesproken, valschelijk gezworen of andere vermetele gesprekken gevoerd? — Heb ik niet ligtvaardiglijk beloften gemaakt en ze even ligtvaardig geschonden? Heb ik anderen geene aanleiding tot vloeken of verwenschingen gegeven, enz.

Ten opzigte van het derde gebod. Heb ik op zon- en feestdagen de heilige mis, Gods woord, de predikatien of andere verpligte godsdienstoefeningen niet verzuimd of daarin nalatig geweest? Heb ik anderen niet van het vervullen dier pligten afgehouden? Heb ik mij niet oneerbiedig en zonder aandacht gedragen bij de godsdienstoefeningen in de kerk? Heb ik op zon- of feestdagen ook slafelijk werk verrigt of door ondergeschikten laten doen? Heb ik deze dagen niet door brasserij, dans of spel ontheiligd?

Ten opzigte van het vierde gebod. Heb ik mij niet verzondigd door ongehoorzaamheid, oneerbiedigheid of verzet tegen mijne ouders, meesters of andere overheden? hen misschien gehaat, veracht of verkleind? Heb ik niet geweigerd mijne ouders in hunnen nood te ondersteunen en kinderlijk te verzorgen, voor zooverre ik dit konde? — Heb ik mijne naastbestaanden en mededienstboden ook op eenigerlei wijze liefdeloos behandeld?

Heb ik, als vader of moeder, het mijnen kinderen niet aan eene behoorlijke opvoe-

ding en verzorging laten ontbreken? Heb ik regtschapen voor hun zielenheil gezorgd, en ben ik hen steeds met een goed voorbeeld voorgegaan? Heb ik steeds een waakzaam oog op hen gehad en hen van booze wegen, verkeerden omgang, onzuivere personen, zondige zamenkomsten enz. afgehouden en getracht te bewaren? Heb ik mij ook pligtmatig om hun tijdelijk voortkomen bekommerd? Heb ik geen mijner kinderen onbillijk in eenige handeling, in genegenheid of verzorging voorgetrokken?

Heb ik, als huisoverste, niet verzuimd, naast de gewone verpligtingen, ook voor het godsdienstig heil mijner dienstboden te zorgen?

Heb ik geene overheidspersonen, geestelijken, bejaarden of andere eerwaardige personen met minachting bejegend, of hen veracht, of hen de verschuldigde eerbied vrijwillig onthouden of geweigerd?

Ben ik niet liefdeloos geweest jegens armen of hulpbehoevenden? Bedenk ik wel, dat mijne handelwijze aan hen, eene handeling aan Jesus Christus zelven is, en dat ook hiervan mijn eeuwig heil of

mijne eeuwige verwerping kan afhangen?

Ten opzigte van het vijfde gebod. Heb ik niemand aan zijne gezondheid of ligchaam benadeeld, door mishandeling, krenking, te zware inspanning, bijtende scherts of spotternijen, verkeerde handelwijze enz.? Heb ik niemand het leven getracht te verkorten? Heb ik mijn eigen ligchaam of een anders leven ook aan onnoodig gevaar blootgesteld? Heb ik niemand een doodelijken haat of nijd toegedragen? Ben ik overigens niet wraakzuchtig, vijandig, nijdig of anders boosaardig gezind? Heb ik de pligtmatige zorg voor mijne eigene gezondheid gedragen, en ze niet benadeeld door onmatig eten of drinken, door te groote inspanning, door schandelijke genietingen of ongebondene vermaken?

Heb ik niemand naar de ziel benadeeld, door verleidingen, aansporing tot zonden, door slechte voorbeelden, door aanleiding te geven tot laster, of ook, dat ik het zondige, onregtvaardige en booze gedrag van anderen goedkeurde of billijkte, en hen alzoo, in plaats van er hen af te houden

daarin versterkte? — Heb ik niemand kwaad gemaakt of tot driften opgewonden, tot vijandschap bewogen, tot haat jegens mij of anderen aangezet, of door mijn gedrag evenzeer tot zonde gebragt?

Ten opzigte van het zesde en negende gebod. Heb ik niet tegen de zedigheid en eerbaarheid gezondigd? Heb ik mij niet in onzuivere gedachten, voorstellingen en begeerten opgehouden en mij daarin verlustigd? Heb ik geene onzuivere, dubbelzinnige gesprekken gevoerd, ze gewillig aangehoord, er behagen in gevonden? Heb ik geen te vrijen omgang met personen van het andere geslacht? Heb ik geene vuile, onzedige boeken gelezen, onkuische afbeeldingen of voorstellingen aanschouwd? Ben ik niet onzedig in mijne blikken geweest? Heb ik mij niet verzondigd door ergerlijke kleeding? Heb ik de gevaren der wellust en verleiding, in plaats van ze te ontwijken, niet veeleer opgezocht en bemind? Ben ik er niet in omgekomen?

Heb ik in niets tegen de zuiverheid overeenkomstig mijn staat gezondigd? — Christen-ziel! beproef u met heiligen ernst over

deze punten, en hoed u, uit valsche schaamte, iets in de biecht te willen verzwijgen.

Ten opzigte van het zevende en tiende gebod. Heb ik niemand schade toegebragt door ontvreemding, ontrouw, bedrog, vervalsching in waaren, arbeid, maten en gewigten, in schuldbekentenissen, kwitantiën enz., of wel door aankoop of verheelen van gestolen goederen, door terughouden van gevondene zaken, niet teruggave van wat op eenige wijze aan geld, maat of gewigt te veel ontvangen is? Heb ik niet door traagheid, onverschilligheid en onachtzaamheid mijne meesters of die mij werk verschaften benadeeld? Heb ik niemand onbillijk afgetrokken of van zijn loon onthouden? Heb ik den armen handwerksman en daglooner onbillijkerwijze te lang op zijn verdiend loon laten wachten? Heb ik mij niet ten nadeele van anderen, in handel, spel of verdeelingen bevoordeeld? — Heb ik geen woeker bedreven of ongeoorloofde intresten genomen? Heb ik op geenerlei wijze van den nood van anderen voordeel trachten te winnen? Heb ik aan den eigendom van anderen ook boos-

aardiglijk iets beschadigd of bedorven? Heb ik niemand uit zijne betrekking, ambt, bezitting, woning enz., trachten te verdringen? — Heb ik, als familie- en huisvader, mij ook schuldig gemaakt aan brasserijen, spel, lediggang, en daardoor vrouw en kinderen in nood en bekommering gebragt? — Heb ik, als huismoeder, niet door ijdelheid, verkwisting en pronkzucht, uitgaan, verwaarlozing der huishouding en dergelijke, de welvaart der familie ook benadeeld? — Heb ik ook schulden gemaakt, zonder het vermogen of den wil ze te betalen? Is mijn hart overigens door geene onregtvaardigheid bezoedeld?

Ten opzigte van het achtste gebod. Heb ik geene valsche getuigenis gegeven? geen valsche berigten verzonnen, noch valschelijk gezworen? Heb ik anderen niet tot zulke ongeregtigheden verleid of aangezet? Heb ik niet gelogen en door leugens anderen ook soms benadeeld? Heb ik geen booze daad geloochend om de verdenking op anderen over te brengen? Heb ik niemands eer ontroofd, belasterd of kwaad gesproken? Heb ik lasteraars en eerroovers

gaarne aangehoord, en hunne lasteringen ook zonder onderzoek aangenomen? Heb ik niet verzuimd zulke eerroovers behoorlijk teregt te wijzen en hun het schandelijke daarvan voor te houden? Heb ik de gekwetste eer mijns naasten ook in bescherming genomen? Heb ik niemand zonder grond verdacht en hem daarom misschien reeds liefdeloos behandeld? Heb ik de verdiensten, deugden en goede eigenschappen mijns naasten niet verminderd of in twijfel getrokken? Heb ik niet geweigerd van iemand de verdiende goede getuigenis te geven, en is hem daardoor geen nadeel berokkend? — Heb ik de gebreken van anderen niet zonder noodzakelijkheid ontdekt? Heb ik geene aan mij toevertrouwde geheimen, voor zoover zij geenerlei kwaad of ander nadeel inhielden, openbaar gemaakt? Heb ik integendeel niet zulke geheimen verzwegen, welke wegens hare gevaarlijke gevolgen moesten ontdekt worden? Heb ik mij niet aan huichelarij en schijnheiligheid schuldig gemaakt? — Heb ik niemand gevleid of hem deugden en verdiensten toegekend, welke hij niet bezat, of misschien

zelfs zijne ondeugden tot deugden gaan verheffen? — Heb ik overigens niets gedaan of gezegd, wat met de opregtheid, waarheid en regtschapenheid strijdig is?

Heb ik aan geen booze neigingen toegegeven: bijv. aan trotschheid en hoogmoed, eergierigheid en roemzucht, praal- en pronkzucht, zelfverheffing en geringschatting van anderen? — Ben ik niet gierig en hebzuchtig, en niet altijd slechts bedacht op eigen voordeel? Verwaarloos ik niet menig goed werk uit gierigheid? Ben ik niet hardvochtig en onbarmhartig voor den nood des naasten? Bedenk ik ook, dat ik van alle mijne aardsche goederen en rijkdommen, voor mijn heil in de eeuwigheid niets kan medenemen, als die goede werken, welke ik door middel van dezelve had kunnen bewerken of bevorderen? — Ben ik niet twistziek en wraakgierig, nijdig en afgunstig? niet leugenachtig en eerroovend? Ben ik niet overgegeven of heb ik mij ook schuldig gemaakt aan dronkenschap, wellust of zwelgerij? — Verbras ik niet sommen gelds, waarmede den nood van menigen arme had kunnen gelenigd worden? Ben ik niet traag in de

godsdienst en in de beoefening mijner godsdienstpligten, voornamelijk in het ontvangen der H. Sakramenten? — Tracht ik niet uit traagheid, gemak, of tegenzin mij te onttrekken aan dienstbetooningen, ter bevordering der godsdienst en tot ligchamelijk welzijn mijner arme medechristenen; diensten welke ik toch zoo gemakkelijk had kunnen op mij nemen? „Wie onder u goeds kan doen, en het niet doet, begaat zonde," zegt de heilige Schrift. (Jac. IV. 17.)

Neem ik de geboden der heilige Kerk ook behoorlijk in acht, en bijzonder die omtrent het vasten en de onthouding, het behoorlijk bijwonen der heilige Mis? enz.

Christen! beproef u ernstiglijk en redelijk. — Het is onmogelijk in dit gewetensonderzoek alle zonden en zondige verzuimen van het goede, waaraan men zich kan schuldig maken, voor te houden; wie het intusschen redelijk meent, zal met Gods genade weldra zijne zondige vlekken vinden. — Ga met het onderzoek van uw geweten voorzigtig, naauwlettend en met opregtheid te werk; dan zult gij genade en barmhartigheid verkrijgen. Amen.

Na het Gewetensonderzoek.

Berouw en goed Voornemen.

Alwetende God, voor wiens oog niets verborgen maar alles open en bloot ligt! Voor uw alziend oog ben ik nu met mij zelven in het geregt gegaan, en bevind mij, helaas! weder aan menige overtreding uwer geboden en beleedigingen tegen uwe beminnenswaardige majesteit schuldig. Wee mij, ondankbare! — Terwijl Gij, o God! niet ophoudt mij te zegenen en met weldaden te verheugen, hond ik, helaas, niet op uw liefdevol vaderhart telkens door zonden te bedroeven!

Maar zie, o God! het doet mij van ganscher harte leed, dat ik U, het hoogste en beminnenswaardigste goed — U mijn grootste weldoener, mijn God en mijn alles, beleedigd en uwe ontelbare weldaden met ondank vergolden heb.

Goedertierenste God en Vader! van

dit oogenblik af wil ik uwe heilige geboden niet meer overtreden, niet meer in eenige zonde bewilligen. Alle verleidingen en gelegenheden tot zonde wil ik zorgvuldig ontwijken, en mij vooral voor die fouten trachten te bewaren, waaraan ik mij heden en zoo dikwijls heb schuldig gemaakt. Ik wil mij geweld aandoen en alles aanwenden, om mijne hartstogten te betengelen, en door goede gewoonten mijne kwade gewoonten trachten te verdringen. Niets zal mij meer ter harte gaan dan het vervullen van uwen allerheiligsten wil, en al mijn streven zal zijn, U, o God, van harte en boven alles lief te hebben, en U voortaan door even zoo vele goede handelingen te verheugen, als ik tot nu toe door zondige werken U bedroefde. Dit beloof ik hier voor U, Alwetende, en voor geheel het hemelkoor der Zaligen. Gij, lieve Heiligen Gods, zijt getuigen van deze mijne

belofte! Smeekt Gods overvloedige genade over mij af, opdat ik ze getrouwelijk vervulle.

En nu, o mijn Heer en mijn God! smeek ik U uit het binnenste mijner ziel: wees mij, arme zondaar, genadig! Ontferm U mijner, naar de grootte uwer barmhartigheid, en verdelg alle mijne boosheden naar de menigte en volheid uwer ontfermingen. Vergeef mij alles waarover mijn geweten mij voor U, o eeuwige Regter, aanklaagt. Ook mijne onbekende zonden gelieve mij te vergeven, om den wille van Jesus Christus, uwen Zoon, die voor mijne zonden en die van de gansche wereld oneindig voldaan heeft.

Ja, Heere Jesus Christus! Gij hebt voor mijne en der geheele wereld zonden overvloediglijk voldaan, en ons met uw hartebloed genade en vergeving verworven; en teneinde wij ons hierin, bij opregte boetvaardigheid en berouw, volkomen zouden kunnen gerust stellen,

hebt Gij het heilig Sakrament van boetvaardigheid ingesteld, en den priester uwer Kerk de magt verleend, alle rouwmoedigen in uwen naam ontbinding en vergiffenis van alle zonden medetedeelen. Verleen, genadige Verlosser! dat ik nu in den geest van ware boetvaardigheid dit heilig Sakrament ontvange, en alzoo op nieuw door U geregtvaardigd en begenadigd worde. Schenk mij uwen goddelijken bijstand, opdat ik eene rouwmoedige belijdenis mijner zonden spreke, mij bereidvaardig en ootmoedig aan 's priesters vaderlijke leiding overgeve, mijn volgzaam hart voor zijne welgemeende vermaningen opene, en dan uit zijnen mond uw woord van begenadiging verneme: „wees getroost, uw zonden zijn u vergeven; ga heen in vrede!" Amen.

O heilige Maria, Moeder Gods! en gij alle, Gods lieve Heiligen! bidt voor mij, arme zondaar. — nu, terwijl ik

den regterstoel van barmhartigheid binnentreed, en eenmaal in mijn doodsuur, als ik voor den troon der eeuwige geregtigheid verschijnen moet. Moge dan mijne tegenwoordige biecht mij niet doen veroordeelen, maar, overeenkomstig Gods heilige bedoelingen, ter volledige begenadiging en zaligheid verstrekken. Am.

Onmiddelijk nadat men zijne zonden in den biechtstoel beleden heeft, kan men nog eenmaal kortelijk de volgende akte van berouw verwekken.

ô God! uit de diepte mijner ziel betreur ik hier nogmaals, uit zuivere liefde tot U, alle zonden mijns levens, in het bijzonder die ik nu gebiecht heb. Ik heb vastelijk besloten behoorlijk boete te doen en mijn leven geheel te verbeteren. Ontferm U dan mijner, o God! en laat mij door den mond uws priesters genadige vergiffenis vernemen. Door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

Onder de Absolutie.

Door de oneindige verdiensten van Jesus Christus, — door de kracht van zijn bitter lijden en sterven, — alsmede door de verdiensten en voorspraak van Maria en alle lieve Heiligen, gewaardige zich mij van alle zonden te ontslaan: de almagtige en barmhartige God — † Vader, † Zoon en † heilige Geest. Amen.

Na de Biecht.

Eeuwige Ontfermer, God en Vader! Ik zeg U van ganscher harte dank, dat Gij mij, arme zondaar, niet van uw aanschijn verstooten, maar wederom in genade aangenomen en met barmhartigheid bekroond hebt. Trouwens, hiermede getroost ik mij met een volkomen vertrouwen, door het ontvangen van het heilig Sakrament der boete, krachtens hetwelk ik nu vrijspreking van mijne zonden ontving, vermits ik

het bewustzijn heb, met alle opregtheid en redelijkheid mijn geweten onderzocht en alzoo gebiecht te hebben, en mijn vaste voornemen is, voortaan onder den bijstand uwer genade mij voor alle zonden te wachten, en godvruchtig en regtschapen voor U te wandelen.

Neem, algoede Vader, voorloopig de zwakke dank mijns getroffen harte in genade aan, tot dat mijn volgende godsdienstige wandel U toone, dat ik geheel van uwe goedheid doordrongen ben. Trouwens, niet te vergeefs zult Gij mij heden wederom barmhartigheid bewezen hebben; neen, zij zal nu een blijvenden indruk in mijn gemoed achterlaten, mijne neigingen beheerschen en geheel mijn doen en laten naar uw welgevallen besturen.

Zegen alzoo, liefdevolle God en Vader, het ontvangen van dit heilig Sakrament zóó aan mijne ziel, dat ik mij krachtdadig aangedreven gevoele, hart en zin

overal en altijd voor de zonde te sluiten, en mij met allen ijver in de deugd te bevlijtigen. Laat uwe genade krachtdadig in mij werkzaam zijn, teneinde ik nakome, wat ik U in dit genaderijk uur zoo plegtig beloofd heb: dat ik U nooit meer door eenige zonde bedroeve, maar U van ganscher harte en boven alles beminne. Help mij, o God, den goeden strijd strijden, mijn geloof en de zuiverheid des gewetens in alle trouw bewaren, door onvermoeid goed te doen, mij verdiensten voor den hemel te verzamelen en alzoo mijn aardsche loopbaan regt christelijk te voleinden, om vervolgens in den hemel bij U te worden opgenomen, en de kroon des levens te ontvangen, welke Gij, goedertieren God, aan allen hebt beloofd die U beminnen. Verhoor mij, hemelsche Vader: door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

N.B. Vergeet de u opgelegde boete niet.

COMMUNIE-OEFENING.

„ Zalig, die geroepen zijn tot het gastmaal des Lams! ” (Openb. XIX. 9.)

IETS TER BEHARTIGING.

Het hartelijkste, voortreffelijkste, heiligste en tevens genaderijkste werk, wat de Christen hier in deze wereld kan verrigten, is de heilige Communie.

Onze lieve Heer en Heiland heeft, — gelijk de kerkvergadering van Trenthe zegt, — de rijkdommen zijner liefde in dit geheim volkomen doen overvloeijen. Geen pen is dan ook in staat te beschrijven, al het heil en de zaligheid, welke in eene enkele waardige Communie besloten is.

Als in het geloovig en aandachtig

uitspreken van Jesus zoete Naam reeds alle kwaad wijkt, en de zoetheid van dezen naam, gelijk eene balsemende olie, de lijdende harten verkwikt; als reeds het enkele teeken zijns kruises sterker is, dan alle magten der hel; en wanneer alleen door de aanraking van den zoom zijns kleeds, onherstelbare ziekten in hetzelfde oogenblik genezen werden; o welk heil moet dan niet het heilig Sakrament zijns Lichaams en Bloeds bewerken, in hen, die het waardig ontvangen; vermits Jesus Christus zich zelven daarin aan ons schenkt, met alle zijne goddelijke eigenschappen en volmaaktheden, met geheel zijne magt en heerlijkheid, met zijne liefde en zoetheid, zijne aanbiddenswaardige Godheid en menschheid! — Voorwaar, met het volste regt zeide de H. Theresia: „eene enkele heilige Communie is toereikend om van een zondaar een volmaakte heilige te vormen!"

Waar de heilige Communie in eere gehouden en dikwijls waardig gebruikt wordt, daar heeft de boosheid hare heerschappij verloren en bloeijen de heerlijkste deugden; daar is het kind onschuldig en gehoorzaam, de jongeling eerbaar en godvreezend, de jonge dochter kuisch en vroom, het echtelijk leven rein en onbevlekt, handel en wandel onbesproken.

Door de heilige Communie wordt de vijandschap verdrongen, de vrede gegrondvest, de haat verbannen, de liefde weder ingevoerd, het geluk der familien bevestigd, en geheel de maatschappij der menschheid verbroederd en veredeld.

De heilige Communie maakt uit zondaren heiligen, uit zwakke schepselen helden der deugd, uit menschen engelen. Zij geeft kracht in de bekoring, troost in lijden, licht en raad in moeijelijke omstandigheden, hulp in nood,

tevredenheid in het leven, geruststelling in het sterfuur, en de eeuwige zaligheid na den dood.

Alzoo, de overvloeijende genade der heilige Communie is onuitsprekelijk, en hare waarde boven alle schatting verheven. Zij is heerlijker dan de eeuwige heerlijkheid zelve, kostbaarder dan alle schatten der aarde, waardiger dan de hemel met al zijne schoonheid en pracht; — want zij is God zelve, de Schepper van hemel en aarde; zij is Christus, de koning der heerlijkheid, zonder wien er geene verdiensten des levens, noch eenige glorie des hemels, noch waar geluk op aarde bestaan kan.

Zalig alzoo, die beroepen zijn tot het gastmaal des Lams! Dubbel zalig, die waardig bij dezen liefdemaaltijd verschijnen! — O mijn geliefde Christen! wees er op bedacht, dikwijls en waardig de heilige Communie te vieren;

dan zal geluk en tevredenheid hier op aarde, en eenmaal onuitsprekelijke zaligheid uw eeuwig aandeel in den hemel zijn. Amen.

GEBEDEN VOOR DE H. COMMUNIE.

I.

Voorbereidend gebed.

Almagtige God, liefdevolle, hemelsche Vader! Gij hebt mij een hoogst belangrijk uur laten beleven, een uur, dat ik met bijzondere aandacht en liefde het aandenken aan het lijden en sterven van Jesus Christus, uwen Zoon, vieren, aan het gedachtenismaal zijner onbegrensde liefde deel nemen, en Hem zelven als het levend brood, dat van den hemel gekomen is en der wereld het leven geeft, ontvangen en genieten zal.

ô God van zegening en genade, die mijne groote armoede aan deugd,

mijne onvolmaaktheid en onwaardigheid kent, en weet, hoe weinig ik uit eigene kracht vermag tot eene betamelijke ontvangst van uwen goddelijken Zoon: kom, ik bid U uit den grond mijner ziel, kom mijne onmagt te hulp met de rijke zegeningen uwer vaderlijke goedheid, en bereid Gij-zelven mijn hart tot eene waardige woonplaats van Hem, in wien Gij uw eeuwig welgevallen hebt. Verlicht, o God van genade! mijn geestelijk oog met den scherpen blik des geloofs; verhef mijne ziel tot de vreugdevolle hoop, en vervul mijn hart met aandacht en liefde. Verwek in mij een ware honger, een levendig verlangen naar het levend hemelbrood, het allerheiligst Sakrament van het Ligchaam en Bloed van Jesus Christus, opdat ik er naar smachte en verlange, gelijk een dorstend hert naar de frissche waterbron.

Zie, o Vader der barmhartigheid! Ik kom als de verloren zoon tot den vader-

lijken disch uwer genade, arm en naakt naar alle goeds. Ontferm U daarom over mij, en ontsluit de rijke schatten uwer vaderlijke goedheid. Draag aan uwe heilige engelen, in 't bijzonder aan mijn' engelbewaarder op, dat zij mijne ziel met een nieuw bruiloftskleed omkleeden; dat zij mijn' vinger versieren met den gouden ring uwer genade, en mijne voeten op nieuw schoeijen tot een getrouwe wandel in uwe heilige geboden. Ja, liefdevolle Vader! toon mij de volle grootte uwer vaderlijke liefde, en laat het beste lam uwer kudde voorbrengen, het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld en dat voor ons geslagtofferd is aan het kruis; opdat mij alzoo een waarachtig genademaal bereid worde en ik heden eene Communie viere, waarover de Heiligen en Zaligen in den hemel zich verblijden en verheugen met U, mijn lieve God en Vader! Amen.

GELOOF.

Goddelijke Heiland, Jesus Christus, waarachtig en wezenlijk tegenwoordig in het allerheiligste Sakrament! Ik geloof en beken vastelijk dit ondoorgrondelijk geheim, en geef gaarne en gewillig mijn verstand gevangen ten dienste van het geloof. Van U en van de heilige Apostelen heeft de heilige Kerk dit geloof ontvangen, en het met onwrikbare standvastigheid en trouw vastgehouden tot op onze tijden. Als een regtgeaard kind dezer Kerk geloof ik alzoo, dat Gij, o Jesus, onder de sacramenteele gedaante van het geconsacreerde brood, met uwe godheid en menschheid, met ligchaam en ziel, geheel en onverdeeld, waarachtig en wezenlijk tegenwoordig zijt, desgelijks met de geheele magt uwer glorie, met de overvloedige volheid uwer genade en den onmetelijken rijkdom uwer verdiensten en schatten des heils.

ô Allerheiligste Sakrament, waarin de Oorsprong van alle heil, van alle geluk en alle zegeningen tegenwoordig is! In U heeft de genadige Heer waarlijk een gedenkteeken van de wonderen zijner liefde gesticht, en de onmetelijke rijkdom zijner eeuwige genadeschatten uitgegoten! Gij zijt het hoogste bewijs zijner goddelijke vrijgevigheid, het zegel zijner onbegrensde liefde en het zekerste onderpand der zalige onsterfelijkheid. Gij zijt de ware boom des levens, geplant te midden der heilige katholieke Kerk, wiens vrucht allen, die haar waardiglijk genieten, het eeuwig gelukzalige leven geeft.

ô Goddelijke Heiland, die ik in dit Sakrament tegenwoordig geloof en als mijn Heer en God in diepen ootmoed en eerbied aanbid: versterk mijn geloof en help mij, dat ik door het dikwijls waardig ontvangen van dit Sakrament waardig worde, U eenmaal in den

hemel eeuwig te mogen aanschouwen, niet zoo als ik U hier onder het sakramenteele hulsel des broods geloovig aanbid en geniet, als spijze der onsterfelijkheid, maar onverholen, van aanschijn tot aanschijn. Amen.

HOOP.

ô Jesus, Heiland der wereld! Gij die van den hemel in dit tranendal zijt neêrgedaald, om te zoeken en zalig te maken wat verloren was: Gij hebt het allerheiligste Altaargeheim ingesteld, als de onuitputtelijke bron van alle genaden en ontfermingen, en van hier uit laat Gij de zegeningen uwer liefde vloeijen over allen, die uw allerheiligst Sakrament met aandacht, en geloof en vertrouwen naderen en U, de bron van alle heil, in hetzelve ontvangen.

Zie, barmhartige Heiland! met vele gebreken, kwade gewoonten en hartstogten besmeurd tot U komende, gevoel

ik mijne zwakheid tegen de voortdurend zondige neigingen en bekoringen. Daarom laat ik heden getroost het anker mijner hoop in het allerheiligste Sakrament vallen, en verwacht hiervan hulp en kracht, ter overwinning van alle kwaad en ter naarstige beoefening van het goede.

Het leven des Christen heeft hier in dit oord van ballingschap dikwijls met menige tegenspoed, droefheid en plagen te kampen; dit zal mij echter niet ontmoedigen, maar vol vertrouwen neem ik mijne toevlugt tot U in het allerheiligst Sakrament, waarheen Gij allen die belast en beladen zijn, ter verkwikking uitnoodigt, om hunne troost en hulpe te zijn in alle droefheid en nood.

ô Jesus! Gij zijt waarlijk het heil der wereld; Gij zijt de hoop der zondaren, de sterkte der zwakken, het geneesmiddel voor de zieken, het leven der stervenden, de zaligheid van alle

vrome afgestorvenen. Bij U vindt men troost in tranen, bescherming in gevaren, redding van het verderf, hulp in ongelukken. Gelijk een helderglansend licht, schittert uw heilige naam door de duisternissen dezer sterfelijkheid, en vertoont zich als de veilige lichttoren aan allen, die op de stormachtige zee dezes aardschen levens zich daarheen wenden. Hierom verhef ik heden vol blijde hoop mijne oogen tot U in het allerheiligste Sakrament, en zeg met den psalmist: „mijne hulp staat in den naam des Heeren, die hemel en aarde gemaakt heeft!"

ô Jesus! op U heb ik geheel mijn vertrouwen gesteld; Gij zult mij in eeuwigheid niet te schande laten worden. Amen.

LIEFDE.

ô Zoetste Heer Jesus, mijne liefde in het allerheiligste Sakrament! Gij zijt

waarlijk geheel liefde, geheel ontferming, geheel goedheid, genade en barmhartigheid voor mij. Van eeuwigheid af hebt Gij mij bemind, en om mij te redden van het verderf, waartoe ik met het gansche menschen-geslacht vervallen was, hebt Gij, toen de tijd vervuld was, U voor mij overgegeven en geheel opgeofferd. — Uit liefde voor mij verliet Gij den schoot uws hemelschen Vaders, werdt mensch, leedt armoede, gebrek en allerlei ellenden; hebt een moeijelijk en miskend, en aan zelfverloochening en onthouding toegewijd leven gevoerd, om daardoor voor mijn ijdelen, ligtzinnigen en genotzoekenden levenswandel te boeten, en mij tevens het smalle pad te toonen en te banen, dat tot het eeuwige leven voert. Uit liefde tot mij ondergingt Gij het smartelijkste lijden, gaaft Ge U over in de handen der beulen, liet U valschelijk beschuldigen, onregtvaardig veroordee-

len, het ligchaam met geesels ontvleeschen, met doornen kroonen, met smaad overladen en met grove nagelen aan het kruis vasthechten. Dáár, eeuwig ontfermende liefde! hebt Gij, om mij van de verdiende eeuwige straffen te redden, den bittersten en smartvolsten dood geleden, en uit tallooze wonden uw onschuldig bloed tot den laatsten druppel toe vergoten, ter vergeving van mijne en der gansche wereld zonden!

En ten einde ik dit alles nooit vergeten, maar steeds in dankbare en trouwe wederliefde mij hieraan herinneren zoude, hebt Gij, allerzoetste Heiland! als een gedenkteeken uwer liefdebewijzen, dit allerheiligste Sakrament ingesteld, en schenkt daarin, om al uwe liefde tot mij de kroon op te zetten, U zelven met den geheelen rijkdom uwer liefde, verdiensten, genade en zegeningen aan mij. Dáár zijt Gij mijne spijze, mijne verkwikking, mijne

kracht, mijne verlichting, mijne vreugde en mijn' vrede. Dáár zijt Gij het middenpunt, het beginsel en begrip van mijn geloof, de grondzuil mijner hoop, de levendige getuigenis uwer liefde, het zegel mijner verlossing, de bron mijns heils, en het zekerste onderpand van mijne toekomstige eeuwige zaligheid.

Ja waarlijk, Gij zijt de God van liefde, en U weder te beminnen is de heiligste en zoetste pligt der menschen! Daarom bemin ik U zooveel als in mijn vermogen is, en wensch ik U altoos ijveriger te beminnen. Dit is mijn opregt, innig verlangen, en daarheen strekken zich alle wenschen en verzuchtingen mijns harten.

ô Jesus! ontsteek door deze heilige Communie mijn arm harte met het vuur uwer liefde, en geef dat ik U getrouw, kloekmoedig en bestendig lief hebbe; dat niets in staat zij mij van uw liefde te scheiden; dat ik in

uwe liefde leve, sterve en eeuwig volharde. Amen.

Gebed tot nadere voorbereiding voor dè H. Communie.

Goddelijke Heiland, Jesus Christus! Zie, met vurig verlangen en innige begeerte maak ik mij gereed uw allerheiligst Sakrament te ontvangen, en het eeuwig liefdeverbond met U te vernieuwen. O, moge het op behoorlijke wijze geschieden! moge ik toch als een waardige gast aan uwe heilige Tafel verschijnen, en onder tranen van innige liefde uw hemelsch maal genieten!

ô Jesus! Gij doorgrondt geheel mijn binnenste; mijn verlangen ligt voor U open en mijne wenschen zijn U niet verborgen. Ik wensch U thans in mijn hart op te nemen, en met al die aandacht en heilige gemoedstemming te ontvangen, waarmede zoo vele godsvruchtigen U in de heilige Communie

ontvangen, die, door de zuiverheid hunner harten en heiligheid van hunnen levenswandel, U bijzonderlijk welgevallig zijn. O konde ik U, mijn Heer en Heiland! met die innerlijke, vurige aandacht, met die gloeijende liefde, met die teedere overgeving, eerbied en aanbidding ontvangen, waarmede Maria, uwe maagdelijke Moeder, U eens bij uwe heilige menschwording en later zoo dikwijls door de Communie, in haar reinste en boven alles onbevlekt harte heeft opgenomen! Hoezeer ik nu onwaardig ben deze heiligste gewaarwordingen in mijn onheilig harte volkomen te deelen, zoo draag ik U mijne gevoelens toch op zulk eene wijze op, alsof ik de geheele rijkdom van hare aandacht, liefde en eerbied bezate. Alles wat verder eenig vroom Christen, bij de heilige Communie, door uwe genade, tot uw welgevallen denken en gevoelen kan, offer ik U naar vermogen en

krachten op, biddende, dat Gij U verwaardiget dit alles genadig aan te nemen ter aanvulling van hetgene aan mijne liefde en aandacht ontbreekt.

Zie dan, goedertierenste Heiland! erbarmend op mij neêr en neem mij in genade aan, wijl ik in ootmoed des harten tot U kom. Ik nader U als een zieke tot den geneesheer zijns heils, als een onreine tot de bron van hemelsche zuivering, als een blinde tot het licht der eeuwige klaarheid, als een arme en behoeftige tot den rijken Heer van hemel en aarde, als een naakte tot Dengene, die de leliën des velds bekleedt en de geheele natuur met onzeggelijke schoonheden versiert.

Toon, goedertierenste Heer! uwe bovenal groote goedheid aan mij, en keer uw aanschijn van mij, arme, niet af, hoewel ik noch die brandende liefde, noch die zuiverheid des harten bezit, welke ik voor U diende te hebben. O

goddelijke Ontfermer! omkleed mijne naaktheid met het prachtgewaad uwer oneindige verdiensten, en wasch mijne onreinheid af in uw bloed, hetwelk Gij vergoten hebt tot uitwissching van alle zonden der wereld.

Gelijk Mozes zich eens vooraf van zijn schoeisel ontdeedt, eer hij den heiligen berg besteeg, zoo wil ik, alvorens de heilige Tafel te naderen, alle booze neigingen en begeerten, alle eigenliefde, eigenwaan en eigenzinnigheid afleggen, in één woord, alles wat hinderlijk zou kunnen zijn, om volkomen met U vereenigd te worden. Daarom hernieuw ik hier aan den voet des altaars mijne doopbeloften, en verzaak, ten aanschouwe van hemel en aarde, den duivel met al zijne magt en pracht, met alle ijdelheden en vermaken der zondige wereld, met alle lusten des vleesches en allen hoogmoed des levens. Alles wat ik onder den invloed dezer

magten der duisternis gedurende mijn leven kwaad gedaan en tegen U, mijn Heer en mijn God, gezondigd heb, herroep, verzaak, vervloek en verafschuw ik uit geheel mijne ziel. Ik wil U goedertierenste Jesus! niet meer beleedigen, nooit meer het verbond van trouw verbreken, hetwelk Gij reeds zoo dikwijls uit groote barmhartigheid met mij vernieuwd hebt. Maar bijzonderlijk wil ik heden deze zonden. N. N., waarin ik zoo dikwijls hervallen ben, afzweren. Laat, liefderijkste Heiland! alles wat ik zondigs begaan heb, vergeven en vergeten zijn, en verdelg tot zelfs het geringste spoor van kwaad uit mijne ziel, alvorens ik U, allerheiligste en zuiverste God, daarin opneme.

Zie, o Jesus! ik ben nu gereed tot de tafel uwer genade te naderen, en wensch uw allerheiligste Sakrament met die meening en intentie te ontvangen,

waarmede Gij het op den vooravond uws lijdens insteldet en eigenhandig aan uwe Apostelen toebedeeld hebt.

Door deze heilige Communie wil ik vooreerst en boven alles, God, uwen hemelschen Vader, verheerlijken, en Hem naar behooren danken voor de groote liefde, waarmede Hij U, zijn Eeniggeboren, heeft opgeofferd, opdat wij niet zouden verloren gaan, maar het eeuwige leven zouden verkrijgen.

Dan wensch ik door deze heilige Communie met dankbare liefde de gedachtenis van uw bitter lijden en sterven te vieren, en die onuitsprelijke liefde ter harte te nemen, waarmede Gij, om den wille van mijn heil, uw allerheiligste ligchaam aan de gruwelijkste pijnigingen overgegeven en uw kostbaar bloed onder de akeligste smarten vergoten hebt, tot vergeving mijner zonden.

Door deze heilige Communie wensch

ik tevens op eene geheel bijzondere wijze uwe maagdelijke Moeder te vereeren, en hare magtige voorspraak in al mijne aangelegenheden af te bidden; zij wier maagdelijke schoot U, Gods Zoon, gedragen en wier reine borst U gevoed heeft.

Eindelijk wensch ik deze heilige Communie te ontvangen tot troost en heil mijner ziel, als het hoogste bewijs uwer liefde jegens mij, en als het onderpand mijner zalige onsterfelijkheid.

Deze heilige Communie versterke mij in het geloof, bevestige mijne hoop, en bekrachtige mijne liefde. Zij geve mij troost in mijn lijden, matiging in vreugde, en hulp in al mijnen nood en moeijelijke aangelegenheden, bijzonderlijk in deze....

Deze heilige Communie verleene mij kracht tegen de bekoringen, lust en moed tot de deugd, standvastigheid in alle goeds, uwe genade in dit, en de

eeuwige zaligheid in het toekomende leven. Amen.

Tot Maria en de Heiligen.

En nu wend ik mij tot U, o Heilige Maria! genadevolle Maagd en Moeder mijns Heeren Jesus Christus, die ik nu gereed sta door de heilige Communie in mijn hart op te nemen! O zoete Moeder! neem mij thans zoo geheel in uwe moederlijke liefde aan, en bewerk mij een genadige toegang tot uwen geliefden Zoon, opdat Hij, die door u mij ten heil werd gegeven, mij ook heden in de heilige Communie, door u, tot mijn heil in genade aanneme. Neem mij, zoetste Moeder, ontfermend aan uwe hand en geleid mij tot uwen goddelijken Zoon; beveel mij aan uw' Zoon, vertoon mij aan uw' Zoon; bid Hem met al uwe moederlijke liefde, dat Hij met zijne volle genade

en heiliging tot mij kome, en mij in rnime mate aan de zegeningen van zijn allerheiligst Sakrament deelachtig make.

Verhoor mij, o zoete, heilige maagd Maria! Amen.

ô, Gij glorierijke Heiligen en alle erkende vrienden van God, die geheel uw geluk, uw heil en zaligheid gevonden hebt in de heilige Communie: bidt met vereenigde liefde in dit hoogst gewigtig oogenblik voor mij, arme pelgrim in dit vreemdelingsoord, opdat het ontvangen des heiligen Sakraments ook voor mij worde eene bron des heils, die overvloeit tot het eeuwige leven.

En gij, lieve Engelen Gods, en bijzonder gij mijn beschermengel, die zoo gaarne dit geheim der liefde bijwoont: komt en weest mij een goed geleider tot den goddelijken genadedisch mijns lieven Heilands en Heer! Amen.

Bij de nadering.

„ Heer! ik ben niet waardig. ”
(Matth. VIII. 8.)

Onwaardig ben ik, arme,
Uw disch nabij te treên;
Maar Jesus, mijn Erbarmer,
Neem m'aan, uit liefde alleen!
Ik juich in uwe woorden:
„ Ontvang mijn vleesch en bloed! ”
En open staat de poorte,
Tot 't allerhoogste goed.

U wil 'k me overgeven!
Kom tot mij; neem mij aan!
Aan U behoort mijn leven,
Geheel mijn aardsch bestaan:
Niets zal mij van U scheiden,
Noch zonde, smart noch dood,
Noch vreugd, noch droevig lijden,
Noch leven, noch de dood.

Onder de nuttiging.

Het ligchaam mijns Heeren Jesus Christus beware mijne ziel ten eeuwigen leven! Amen.

NA DE HEILIGE COMMUNIE.

I.

Verheug u, mijne ziel! zie, uw God heeft u bezocht; uw Heiland heeft bij u zijn intrek genomen en van u zijne woontente gemaakt. Heden is aan het huis uwer ziel groot heil wedervaren! Alleluja! Gezegend zij Hij, die gekomen is in den naam des Heeren! Geprezen zij de God van oneindige liefde, die er zijn vermaak in vindt bij ons arme menschenkinderen te zijn!

Wees gegroet, zoetste Heer Jesus! mijn God en mijne liefde! mijn hoogste en opperste, eenig ware Goed! wees gegroet, geloofd en bemind, en ontvang de kus mijner liefde! Ik aanbid U in

den diepsten eerbied en omhels U met de armen des geloofs en der liefde. O, dat mijn hart de liefdevlammen der Cherubijnen en Seraphijnen bezate, om U, mijn Heer en God, op waardige wijze te aanbidden en te beminnen!

2.

Ik geloof aan U en uwe tegenwoordigheid, o onfeilbare waarheid!

Op U hoop en vertrouw ik, o eeuwige barmhartigheid!

U heb ik van ganscher harte, boven alles lief, o oneindig beminnenswaardige God!

In het stof mijner nietigheid aanbid ik U, o onbegrijpelijke grootheid en almagtige Godheid!

Alles wat onrein en zondig in mij is, doet mij van harte leed en verafschuw ik voor U, o onbevlekte heiligheid!

Voor alle genaden en weldaden dank ik U, o onuitputtelijke goedheid!

Al hetgeen ik naar ziel en ligchaam noodig heb, verwacht ik van U, o onmetelijke milddadigheid!

Getroost leg ik al mijne zorgen, bekommeringen en aangelegenheden in uwen schoot, o alwijze Voorzienigheid!

Mij geheel aan U overgevende, wensch ik ook voor eeuwig met U verbonden te zijn; o loon en kroon der eeuwige zaligheid!

3.

Alleluja! Ik heb Hem gevonden, die mijne ziel bemint; ik wil Hem vasthouden en niet meer loslaten! Ja, mijn Jesus! ik heb en bezit U thans in het binnenste mijns harten, en met U heb en bezit ik alles, wat inderdaad wenschenswaardig is in den hemel en op de aarde. O, Gij zijt mijn geliefde, uitverkoren uit duizenden, waarmede mijne ziel haar geheele leven wenscht vereenigd te zijn. Gij zijt mijn vrede-

vorst; want slechts in U kan mijn hart ware vrede en heilige vreugde vinden; buiten U is het niets dan verwarring, ellende en moeijelijkheden zonder einde. Gij zijt de God mijns harten, en daarin nu wezenlijk tegenwoordig. Ik aanbid U daar en huldig U uit geheel mijne ziel. O, sluit U als een zegelmerk op dit hart, en bezegel al zijne krachten ten dienste van uw heilig welgevallen. Verbind mijn hart aan uw allerheiligst hart door den band van onoplosbare liefde; want ik wil niemand zoo zeer toebehooren als U, die mijn God, mijne liefde en geheel mijne zaligheid zijt.

ô Liefde van mijn hart en vreugde mijner ziel, Jesus Christus! voleindig nu het werk wat uwe genade in mij begonnen heeft. Laat de genadestroom van uw heilig Sakrament in mijn binnenste vloeijen, en vervul geheel mijn hart met den gloed van uw heilig, diep ingrijpend en hoogst levendig liefdevuur,

opdat het hierin gelouterd, gezuiverd, geheiligd en verlicht worde. Amen.

4.

Zie, o Jesus! nu rust mijn arm hart aan uw goddelijk harte, waarin geen valschheid, noch arglist, of bedrog is, zoo als in de harten der meeste menschen.

ô, Trek en sluit het daarom gedurig naauwer en vaster aan U, opdat het nooit en nergens anders troost, rust en vrede zoeke dan in en bij U. Laat mij mijzelven nu verlaten, opdat Gij nu volkomen bij mij kunt ingaan. Laat mijn hart van alle aardsche dingen ontledigd worden, opdat Gij het met hemelsche gaven moget vervullen. Ja, mijn Jesus! verwijder uit mijn hart alles wat U mishaagt, en vervul en versier het met al datgene, wat U wezenlijk aangenaam is: met uwe deugden, met uwe verdiensten, met uwe hemel-

sche en goddelijke genadegaven. Wees Gij de eenige die mijn hart bezit, mijnen wil beheerscht, mijne neigingen bestuurt, mijne wenschen veredelt, mijne bedoelingen leidt, en al mijne gezindheden zuivert en heiligt. Wees Gij mij alles in allen. Ben ik arm, wees Gij dan mijn rijkdom; ben ik in nood, wees Gij dan mijn helper; word ik versmaad, wees Gij dan mijn verdediger; word ik vervolgd, wees Gij dan mijn beschermer. In droefheid wees mijn troost, in zwakheid mijne kracht, in duisternis mijn licht, in gezondheid mijne vreugde, in ziekte mijn geneesmiddel, gedurende geheel mijn leven mijn heil en geluk, in het sterfuur mijn leven, en in de eeuwigheid mijne zaligheid.

5.

ô Liefdevolste Heiland! Gij hebt U nu met al uwe liefde en ontferming

aan mij geschonken. O, laat mij de zegeningen uwer heilige tegenwoordigheid diep gevoelen en het zoete uwer goddelijke liefde genieten. Laat deze heilige Communie mij ten volle tot zegen en heil verstrekken naar ligchaam en ziel. Schenk mij, o God mijns harten, een regtschapen, jegens alle menschen liefderijk en in uw' naam blijmoedig hart, en laat mij het voorbeeld uwer heilige liefde steeds voor oogen houden; opdat ik beminne, gelijk Gij bemind hebt; handele, gelijk Gij gehandeld hebt; wandele zoo als Gij wandeldet: vol liefde voor God, en vol goedheid, vriendelijkheid en welwillendheid jegens mijne medemenschen. Vervul mij geheel, o Jesus, met uwen heiligen Geest; opdat Hij al mijne gedachten en werken heilige en mij in een' nieuwen mensch hervorme, die naar uw evenbeeld geschapen is, in geregtigheid en wezenlijke heiligheid. Amen.

6.

ô Goddelijke Verlosser! zoetste Heer Jesus! Gij zijt vol genade en ontferming tot mij gekomen, en wilt voorzeker uwe goedheid en liefde aan mij niet werkeloos laten. Zie, Gij kent alle behoeften mijns levens, en alle gewaarwordingen en wenschen mijns harten, en Gij zijt magtig en goed genoeg om mij in alles te helpen. Aan uwe oneindige liefde laat ik de beschikking, over alles wat mijn hart wenscht en begeert, wat het hoopt of vreest, wat het drukt of bekommert, wat het noodig heeft en behoeft. Open, weldadigste Jesus, de schatten uwer genade, en verzorg mij met alles naar ligchaam en ziel; schenk mij vooral uwe zegenende hulp in deze aangelegenheid N. N., welke ik bijzonder aan uwe ontfermingsgezind harte aanbeveel.

Maar ook voor mijne medemenschen

wensch ik te bidden, o goedertierenste Heiland! voornamelijk voor hen, met wie ik door de naauwere banden van bloedverwantschap verbonden ben: voor mijne ouders, voor mijne kinderen, broeders en zusters, voor verdere naastbestaanden, bekenden, vrienden en weldoeners; desgelijks ook voor mijne vijanden. Zegen, begenadig, verlicht, troost en verkwik hen allen; laat hen in al hunnen nood en in alle aangelegenheden uwe almagtige hulp ondervinden, en bekroon hen met genade en barmhartigheid. Ontferm U, o Jesus, over allen die tot uwe heilige Kerk behooren, en over alle menschen op de gansche wereld. Schenk allen uwe genade en ontferming, voor wien Gij U gewaardigd hebt te lijden en te sterven. Laat geene ziel ongetroost, niemand zonder uwe genade, geen die gij niet redt en zalig maakt, voor wien uw dierbaar bloed gevloeid heeft. Schenk alle levenden

uwe onuitsprekelijke groote barmhartigheid, en de zielen der overledenen de eeuwige rust. Amen

Tot God den Vader.

ô Goedertierenste God en Vader! zie nu met welgevallen neder op mijn hart; want uw geliefde Zoon roept uit hetzelve tot U. Hij heeft zich aan mij geschonken en zich zoodanig met mij vereenigd, dat Hij in mij, en ik in Hem blijf. Daarom, mijne ziel, loof den Heer, en alles wat in mij is verheerlijke zijnen heiligen naam!

Ja, geloofd en geprezen zij God, de Vader van onzen Heer Jesus Christus, die mij heden weder door het genadegeschenk zijns geliefden Zoons met alle geestelijke zegeningen, met onuitsprekelijke genaden en hemelsche gaven zoo overvloediglijk heeft gezegend, in Jesus Christus, onzen Heer!

ô, Barmhartige God en Vader! Gij

hebt mij uwen geliefden Zoon geschonken; zie, ik schenk Hem aan U terug, en draag Hem met al zijne goddelijke deugden, verdiensten en volmaaktheden aan U op, als het voortreffelijkste dank- en prijsoffer ter verheerlijking van uwe Majesteit; — als het volkomenste dankoffer voor alle genaden en weldaden, waarmede Gij mij gedurende geheel mijn leven gezegend hebt; — als het volledigste zoenoffer voor alle mijne zonden en verzuim van goede werken; — en als het krachtigste smeekoffer ter verkrijging van uwe goddelijke genadehulp in al mijne behoeften, nood en aangelegenheden, bijzonderlijk in deze N. N.

Algoede God en Vader! zie in genade neder op dezen uwen innig geliefden Zoon, die ik U hier op het altaar mijns harten ten offer aanbied. Door het eeuwige welgevallen van uw vaderlijk hart in Hem, smeek ik U,

vergeef mij alles, waardoor ik, gedurende geheel mijn leven U mishagelijk ben geweest, en laat voor eeuwig vergeven en vergeten zijn, wat ik ooit zondigs bedreven heb. Help mij en schenk mij uwen bijstand, opdat ik door geenerlei ontrouw de heilige liefdeband der Communie weder verscheure, waardoor ik nu met uwen Zoon, en door Hem, met U zoo naauw verbonden ben. Eeuwig verre zij het, dat deze Communie ooit mijn oordeel verzware, maar overeenkomstig uwe vaderlijke inzigten, worde zij mij tot eene ware genadebron, welke overvloeit in het eeuwige leven.

Laat alzoo, lieve Vader, mijne huidige heilige Communie waarlijk gezegend zijn. Laat haar niet alleen gezegend zijn voor mij, maar ook voor alle mijne aangehoorigen, voor mijne bloedverwanten en naastbestaanden, voor bekenden, vrienden en weldoeners, en

niet minder voor mijne vijanden. Laat haar gezegend zijn voor allen, die door dit heilige Sakrament met mij in een en hetzelfde geloof verbonden zijn, en die heilige, broederlijke gemeenschap vormen, waarvan Christus het hoofd is. Laat, beste Vader, deze heilige Communie nog in het bijzonder zegenrijke vruchten dragen voor hen, voor wie Gij zelven hebt gewild dat ik het eerste bidden zou, hetzij zij nog hier beneden leven, of reeds in uwen vrede ontslapen zijn. Aanschouw, o algoede Vader, het aanschijn uws welbeminden Zoons, en schenk, om zijnentwille, ons allen uwe vaderlijke ontferming. Door Hem, met Hem en in Hem, zegen mij en allen met uwen hemelschen zegen en genade, uwe gaven en goederen des heils. Vrede, troost, heil en zegen zij ons deel hier op aarde, en de eeuwige zaligheid in den hemel.

Maria, onze hemelsche Moeder en

Koningin, bewerke ons dit alles bij haren goddelijken Zoon, door hare glorievolle verdiensten en magtige voorbede; en alle lieve Heiligen gelieven ons rijkelijk af te smeeken den zegen van God † den Vader, † den Zoon, en den † heiligen Geest. Amen.

Wanneer op den Communiedag een bijzondere aflaat te verdienen is, bidde men met de meeste aandacht 5 maal het Onze Vader en Wees gegroet, ter eere der heilige vijf wonden onzes Heeren Jesus Christus; namelijk ter vervulling van het doel en de intentie, waarvoor de Paus, die den aflaat verleend heeft, wil dat wij bidden. Bij genoegzamen tijd en neiging kan men daar nog bijvoegen: de Litanie van den zoeten Naam Jesus, of eenig ander gebed, tot hetzelfde doel.

SLOT-BEMERKING.

Gedurende den dag der Communie trachte men den geest van aandacht en vrome onderhouding met den goddelijken Verlosser zooveel mogelijk opgewekt en levendig te

houden, en bediene zich hiertoe van de „Verheffingen des harten tot Jesus" op bladz. 40, alsmede van de in het tweede deel van dit boek voorkomende schoone „Bezoekingen tot het allerh. Sakrament."

Alles, onverschillig in tijdelijke of geestelijke zaken, wat gij wenscht of begeert, Christen, kunt gij op dezen dag met het volste vertrouwen aan het ontfermingsvolle hart van uwen Heiland aanbevelen; wees verzekerd dat u niets zal geweigerd worden, wat tot uw waarachtig heil kan bevorderlijk zijn.

Van dezen dag geldt het voornamelijk, dat men zich groote genaden kan belooven, en dat de Heiland bereid is met ruime mate mede te deelen, als men er slechts met aandacht en volharding om bidt. „Bidt — zegt de Heer — en u zal gegeven worden."

Ongelukkig vindt men ze echter bij duizenden, die op dezen zoo genaderijken dag ledig uitgaan; alleen daarom, wijl zij juist hart noch mond hebben om zich genaden af te bidden, en zich liever met allerlei dwaze en ijdele dingen bemoeijen, dan met ernst zich op een heilig onderhoud met

hunnen goddelijken Verlosser toe te leggen. Zij ontvangen niet, wijl zij niet bidden. — Wees gij, Christen, verstandiger en beter!

Wend u op dezen dag ook met bijzonderen ijver tot Maria, en roep haar met kinderlijk vertrouwen om hare moederlijke voorspraak aan. Als zij voor u bidt, o, dan zeker vloeit de stroom der genaden regt overvloedig, en misschien zal u dan heden toegestaan worden, wat u tot hiertoe onthouden werd. Bezoek, zoo mogelijk, hare altaren en beelden, en bedien u daarbij van de volgende aandachtsoefeningen.

I.

Groete en toewijding aan Maria.

Wees gegroet in den glans uwer onbevlekte ontvangenis, o heilige Maagd Maria, Moeder Gods, Koningin der engelen, hulp en voorspraak der menschen! Zie, aan de voeten uwer beeldtenis buig ik mij neder, om u mijnen eerbied te betoonen, en met vertrouwen en ijver mij aan uwe heilige dienst toe te wijden.

ô Koningin des hemels, wie alle scharen der engelen vol opgetogenheid dienen, en wier lof over den geheelen aardbodem, van het eene tot het andere einde verspreid wordt : sla uwe blikken op mijn in kinderlijke liefde aan u overgegeven hart, en laat mij behooren tot het getal dier waarlijk getrouwe dienaren, die u liefhebben en zich beijveren uwe schoone deugden na te volgen.

Zie, zoete Koningin! heden geef ik mij op nieuw weder ter uwer beschikking, met allen die mij toebehooren, met alles wat ik heb en bezit. Ik wil u dienen met mijne krachten, met mijne bekwaamheden en vermogens, en wil daardoor uwe eer trachten te bevorderen, waar en zooveel ik slechts immer vermag.

ô Genadige Vrouw en Koningin! erken in mij uw eigendom, en handel met mij naar uw moederlijk welbehagen,

gelijk het tot verheerlijking van uwen goddelijken Zoon, tot uwe eer en mijne zaligheid kan strekken.

Spreid, liefderijke Koningin, den mantel uwer moederlijke bescherming over mij en de mijnen uit, en bewaar ons voor elke zonde, voor alle gevaar, voor alle ongeluk naar ligchaam en ziel. Wees mijn raad in twijfel, mijn troost in lijden, mijne hulp in nood, mijne bescherming in leven en dood.

Al mijne aangelegenheden, tijdelijke zoowel als eeuwige, met het grootste vertrouwen in uwe gezegende moederhanden stellende, bid ik u, mij bijzonderlijk in deze..... N. N. aangelegenheid, uwe magtige hulp te willen betoonen; mij te helpen om steeds mijnen wil aan den wijzen en goeden wil van God, volkomen en met de innigste overgeving te onderwerpen.

ô Magtige Maagd! door de dienst welke ik mij beijver, u voortdurend te

bewijzen, bid ik u, laat mij in alles uwen bijstand ontwaren, en toon dat gij ook mijne moeder zijt. Verhoor mij, o zoete heilige maagd Maria!

ô Maria, ontvangen zonder zonde! bid voor ons, die onze toevlugt tot u nemen. Amen.

Lofspreuk.

Geprezen zij de onbevlekte ontvangenis der allerzaligste maagd Maria!

(Telkenmale dat men deze lofspreuk aandachtig zegt, 100 dagen aflaat.)

VIJF GEBEDEN TOT MARIA.

volgens de eerste letters van haren heiligen Naam.

Eerste gebed.

Met den engel Gabriël, die u de blijde boodschap bragt, nader ik tot u, o heilige Maagd, en zeg eerbiedig en met aandacht.

Ave Maria! Gij zijt vol van genade,

de Heer is met u, en gezegend zijt gij boven alle vrouwen!

Roemvolle Maagd! Wie kan de uitgestrektheid uwer waarde beseffen, daar gij de Moeder zijt van Hem, wiens Vader de Almagtige God is!

In uwen kuischen lelieschoot is het eeuwige Woord des Vaders vleesch geworden, en heeft zich met onze menschheid bekleed, om ons in zijn sterfelijk vleesch de schatten des onsterfelijken levens te verwerven.

Alle geslachten moeten u daarom zalig prijzen, Genadevolle! en roemen zullen zij de groote dingen, welke de Almagtige, wiens naam heilig is, aan u, en door u aan geheel het menschelijk geslacht, gedaan heeft.

Wees gegroet, Maria! enz.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest, — en blijde lof weêrgalme ter eere der allerzaligste

Moeder-maagd, aan wie groote dingen heeft gedaan de Almagtige, wiens naam heilig is. Amen.

Tweede gebed.

Moeder der barmhartigheid, ons leven, onze hoop en zoetigheid! wees gegroet!

Als verbannen kinderen van Eva smeeken wij u, uit de diepte dezes ellendigen levens op aarde; en zuchtende en treurende storten wij ons beklemd hart in uwen moederlijken schoot uit.

Redster en hulp der Christenheid! Wend uwe blikken van barmhartigheid op ons, en aanzie onze ellende en onzen nood.

In U herleeft ons vertrouwen weder; op u is onze hoop gevestigd; gij zult ons vertrouwen niet beschamen.

Ach, zoete Moeder der Christenen! giet de olie uwer barmhartigheid in

elk verwond harte, en toon ons, na het treurige van dezen tijd, Jesus, de gezegende vrucht uws ligchaams. O goedertierene, o teedere, o zoete maagd Maria!

Wees gegroet, Maria! enz.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest, — en blijde lof weêrgalme ter eere der allerzaligste Maagd, aan wie groote dingen heeft gedaan de Almagtige, wiens naam heilig is. Amen.

Derde gebed.

Met hart en mond prijs ik u, glorievolle Maagd en Moeder des heils; u die ter regterhand uws Zoons gezeten, bij Hem onze Middelares en voorspraak zijt.

Ave Maria! Naar uwe milde handen zijn de oogen gerigt van alle godvreezenden, als op de handen hunner liefdevolle koningin; want met moe-

derlijke vrijgevigheid bedeelt gij hen met de zoetste gaven der zaligheid.

Rijk en arm vinden bij u de schatten des heils en de goederen des hemels; niemand gaat met ledige handen van u weg, die met aandacht en liefde uwen troon nadert.

Immer zijt gij bereid de uwen te helpen, en hij alleen kan uwen lof verzwijgen, die in zijnen nood met goed vertrouwen tot u riep en geen hulp zou ontvangen hebben.

Als kostbare olie is uw gezegende naam, heilige Maria! en een heilzame balsem voor elk verwond harte. Want gij zijt de toevlugt der zondaren, de troost der bedroefden en genezing der zieken; de beschermster en helpster van al uwe getrouwen in leven en dood.

Wees gegroet, Maria! enz.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en

den heiligen Geest, — en blijde lof weêrgalme ter eere der allerzaligste Maagd, aan wie groote dingen heeft gedaan de Almagtige, wiens naam heilig is. Amen.

Vierde gebed.

Magtige Maagd, die uw troon in den hemel hebt en de aarde met den rijkdom uwer goedheden vervult : gij verdient inderdaad magtig genoemd te worden; want magtig zijt gij in uwe voorbede bij God, die u niets weigeren kan; magtig in uwe hulp voor ons menschen, wien gij niets weigeren kunt; en magtig tegenover de vijandige magten van hel en wereld, die u niet kunnen wederstaan.

Allen die in verdrukking en gevaren met een opregt hart hunne toevlugt tot u namen, roemen de kracht uwer hulp en de werking uwer magt.

Rijk zijt gij in alle genaden, en over-

vloeijende van goedheid en barmhartigheid.

In alle eeuwen was uw naam een vaste burgt, waar, in 's levens nood en stormen, de hulpeloozen redding en bescherming vonden.

Ach, ontferm U dan ook mijner, o magtige hulp der Christenen! wees ook mijne beschermster, mijn troost, mijne hulp in leven en dood.

Wees gegroet, Maria, enz.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest, — en blijde lof weêrgalme ter eere der allerzaligste Maagd, aan wie groote dingen heeft gedaan de Almagtige, wiens naam heilig is. Amen.

Vijfde gebed.

Moeder des Heeren! laat mijne vereering u aangenaam zijn, en neem in genade den lof aan, dien mijn hart en lippen u toewijden

Alle volken der aarde bewijzen u aandacht en liefde, en zegenrijk weêrgalmt de roepstem uwer magt, tot aan de uiterste grenzen der wereld.

Roem en eere behooren u, niet slechts wegens uwe hooge waardigheid als Moeder van onzen Verlosser, maar ook wegens uwen heiligen wandel voor God.

In alle deugden hebt gij u, verhevene Maagd, verheerlijkt; en in geheel uw leven schitterdet gij boven allen als het heerlijkste voorbeeld.

Alle dagen wil ik u daarom loven, o heilige Maria! alle dagen mij uwe schoone deugden herinneren, en uit al mijne krachten er naar streven, de voetstappen van uwen heiligen wandel te volgen.

Wees gegroet, Maria! enz.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest, — en blijde lof weêr-

galme ter eere der allerzaligste Maagd, aan wie groote dingen heeft gedaan de Almagtige, wiens naam heilig is. Amen.

4.

Gebed van eene berouwhebbende ziel tot Maria.

Onder den druk van lijden en schuldgevoel.

ô Maria, Koningin en Moeder der barmhartigheid! die waarlijk met koninklijke grootmoedigheid genaden en weldaden uitdeelt, aan allen die zich met vertrouwen tot u wenden en uwe goedheid aanroepen : zie, ik ellendige zondaar, arm aan deugd en verdiensten, maar beladen met ontelbare misslagen, nader den troon uwer erbarming, en smeek uwe moederlijke vrijgevigheid mij genade en erbarming te verwerven.

ô Gij, die de sleutels der oneindige ontfermingen Gods in uwe goedertierene handen draagt : keer u niet af van mijne

ellende en verlaat mij niet in mijne armzaligheid. Gij toont u immers altijd zoo vrijgevig jegens de behoeftigen die u aanroepen, en zijt gewend meer te geven, dan arme zondaren van u durven vragen.

Welaan, handel dan ook met mij naar die gewoonte, o Koningin, o Heerscheres, o Moeder! Neem mij onder uwe moederlijke bescherming, dan ben ik geborgen en volkomen gerust. Voorzeker, als gij mij beschermt, o zoete en magtige Koningin, dan heb ik niets te vreezen: noch de menigte mijner zonden, want gij verkrijgt rijkelijk vergeving; noch de hel met al hare verschrikkingen, want zij beeft terug voor uwe magt; noch eenige menschelijke ellende, want gij weet te troosten, te raden en te helpen. Ja, onder uwe bescherming vrees ik zelfs den toorn des eeuwigen Regters niet; want één woord slechts uit uw moederlijke mond

bevredigt onmiddelijk den Zoon uws harten. In één woord, indien gij mij beschermt, o Koningin der barmhartigheid, dan hoop en verwacht ik met volle vertrouwen alles tot mijnen troost en geluk; want gij vermoogt alles door uwe voorspraak bij Hem, die uit u geboren is, en door u werd opgevoed en tot in den dood bemind.

ô Moeder der barmhartigheid! Ik weet dat gij er uw vermaak in schept en uwen roem stelt, in u over den ellendige te ontfermen en de hulpbehoevenden te helpen. Zie, ik ben waarlijk ellendig, want ik ben een zondaar en heb mij zoowel aan tijdelijke als eeuwige straffen schuldig gemaakt. Ontferm u daarom over mij en toon mij uwe moederlijke barmhartigheid. Ik beloof, ja ik verklaar het plegtig voor hemel en aarde, mijn leven geheel te zullen beteren, volledig met de zonde te breken en naar deugd en volmaakt-

heid te zullen streven; hiertoe moet gij mij echter helpen en mij uwe liefhebbende moederhand reiken.

Zie, o magtige Vrouw en liefderijke Moeder! ik heb groot vertrouwen in uwe moederlijke liefde, en stel mij vol troostende hoop onder de bescherming uwer barmhartigheid. Verstoot mij niet, neen verstoot mij niet van uw aangezigt, maar bescherm, red en help mij, en geleid mij op den weg des heils gelukkig door alle gevaren, lijden en wederwaardigheden des levens, tot het doel mijner heilige bestemming. Verhoor mij, o heilige Maria, mijne raadgeefster, mijne troosteres, mijne toevlugt, mijne hoop, mijne beschermster en hulp in leven en dood. Amen.

Dat bij deze aandachtsoefeningen tot Maria de Rozenkrans niet kan ontbreken, behoeft wel niet opgemerkt te worden. Dit is trouwens het schoonste en voortreffelijkste van alle gebeden, welke men aan Maria kan

opdragen. In den Rozenkrans worden alle geheimen herdacht, welke met de hemelsche Moeder, en haren Zoon, tot onze verlossing en ons heil, hebben plaats gegrepen; en hem die dit gebed met ware aandacht verrigt, wordt daardoor een schat van onbegrijpelijke genaden geopend. — Overigens gewenne men zich, het bidden van den heiligen rozenkrans telkenmale met het doel en de meening der heilige Kerk te vereenigen, en dezelve zoowel voor algemeene belangen als voor zijn eigene aan God op te dragen.

GEBEDEN VOOR DEN H. ROZENKRANS.

I.

SALVE REGINA.

Wees gegroet, Koningin, Moeder des barmhartigheid! ons leven, onze zoetigheid en onze hoop, wees gegroet!

Tot u roepen wij, verbannen kinderen van Eva; tot u roepen wij zuchtend en weenende in dit tranendal.

Wend, o zoete voorspreekster, uwe

barmhartige blikken tot ons; bescherm ons bij de zoo menigvuldige gevaren in dit aardsche leven, en toon ons na hetzelve, Jesus, de gezegende vrucht uws ligchaams. O goedertierene, o teedere, o zoete maagd Maria!

v. In alle droefheid en angst,

R. Kom ons te hulp, o allerzaligste maagd Maria!

GEBED.

Almagtige, eeuwige God, die het ligchaam en de ziel der heilige maagd Maria, door de kracht van den heiligen Geest, tot eene waardige woonplaats voor uwen Zoon hebt bereid; geef dat wij, die hare gedachtenis vieren, door hare goedertierene voorspraak, van alle tegenwoordig kwaad bevrijd en van den eeuwigen dood gespaard mogen worden; door denzelfden Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

2.

MEMORARE.

Gedenk, o goedertierene maagd Maria, dat het nooit is gehoord, dat iemand die tot u zijne toevlugt nam, u om uwe hulp bad of om uwe voorspraak smeekte, van u is verlaten geworden.

Hierdoor bemoedigd in mijn vertrouwen, neem ik mijne toevlugt tot u, o Moeder en Maagd aller maagden. Ik kom tot u; zie mij, zondaar, in tranen voor uwe voeten neêrgeknield!

ô Koningin des hemels, die het eeuwig Woord, vol genade en waarheid, in uw' kuischen schoot gedragen en ter wereld gebragt hebt: versmaad het smeekend woord mijns monds niet, maar aanhoor genadig en verhoor mij armzalige, die uit dit tranendal van ellende tot u roep.

Troost mij in mijne bekommeringen,

wees mijn bijstand in alle verlatenheid, en help mij in mijnen nood. Wees mijne middelares en goedertierene voorspreekster bij uwen geliefden Zoon, nu en altijd, en bijzonder in het uur mijns doods. Amen.

v. Bid voor ons, o Maria, koningin van den heiligen Rozenkrans!

R. Opdat wij bij God genade vinden en hulp verkrijgen mogen in alle nood en aangelegenheden.

3.

INTENTIE.

ô God! ik wil nu met alle aandacht den heiligen Rozenkrans bidden, volgens de bedoelingen en de meening der heilige Kerk, ter verheerlijking van uwen heiligsten Naam, ter liefde van Jesus, en ter eere van Maria; alsmede voor de belangen van geheel de christenheid in het algemeen, en voor de mijne in het bijzonder. Schenk mij, o God, hiertoe

uwen bijstand, en breng mij de heilige geheimen, welke in dit gebed herinnerd worden, regt levendig voor den geest; opdat ik, door eene godvruchtige behartiging derzelve, aan hunne zegenrijke vruchten moge deelachtig worden: door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

Alsnu bidde men den Rozenkrans. (zie de oefeningen voor den Zaturdag, bl. 507.)

Na den heiligen Rozenkrans.

LITANIE

DER ALLERH. MAAGD EN MOEDER GODS VAN LORETTO. (*)

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.

(*) Zoo dikwijls men deze Litanie godvruchtiglijk bidt, kan men daarmede 200 dagen aflaat verdienen.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, Vader in den hemel, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.
God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.
Heilige Maria, bid voor ons.
Heilige Moeder Gods,
Heilige Maagd der maagden,
Moeder van Christus,
Moeder der goddelijke genade,
Allerzuiverste moeder,
Allerkuischte moeder,
Ongeschonden moeder,
Onbevlekte moeder,
Minnelijke moeder,
Wonderbare moeder,
Moeder des Scheppers,
Moeder des Zaligmakers,

Bid voor ons.

Allervoorzigtigste maagd, bid voor ons.
Eerwaardige maagd,
Loffelijke maagd,
Magtige maagd,
Goedertierene maagd,
Getrouwe maagd,
Spiegel der regtvaardigheid,
Zetel der wijsheid,
Oorzaak onzer blijdschap,
Geestelijk vat,
Eerbiedwaardig vat,
Uitstekend vat van godvruchtigheid,
Geheimzinnige roos,
Toren van David,
Ivoren toren,
Gulden huis,
Ark des verbonds,
Deur des hemels,
Morgenster,
Behoudenis der kranken,
Toevlugt der zondaren,
Troosteres der bedrukten,
Bijstand der Christenen,

Bid voor ons.

Koningin der engelen,
Koningin der oudvaders,
Koningin der profeten,
Koningin der apostelen,
Koningin der martelaren,
Koningin der belijders,
Koningin der maagden,
Koningin van alle Heiligen,
Bid voor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz.

Onder uwe bescherming nemen wij onze toevlugt, heilige Moeder Gods; verstoot onze gebeden niet in onze

noodwendigheden, maar bevrijd ons altijd van alle gevaren. O glorierijke en gezegende Maagd, onze vrouw, onze middelares, onze voorspreekster; verzoen ons met uwen Zoon, beveel ons aan uwen Zoon, vertoon ons aan uwen Zoon.

v. Bid voor ons, heilige Moeder Gods!

R. Opdat wij der beloften van Christus waardig worden.

GEBED.

Stort, bidden wij, Heer, uwe genade in onze harten, opdat wij, die door de boodschap des engels de menschwording van Christus, uwen Zoon, gekend hebben, door zijn lijden en kruis tot de glorie der verrijzenis gebragt mogen worden; door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

v. Bid voor ons, o heilige Josef!

R. Opdat wij der beloften van Christus waardig worden.

GEBED.

Wij bidden U, o Heer, dat, door de verdiensten des Bruidegoms uwer allerheiligste Moeder ondersteund, zijne voorbidding ons moge doen verwerven, wat wij door eigene kracht niet zouden kunnen erlangen: Gij die leeft en regeert, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

TEN BESLUIT.

Kinderlijk wijd ik u heden,
Moeder! mijn verzuchting toe;
Neig tot mij uwe hulde en goedheid,
Maak mijn ziel nu blij te moe.

Stort uw zegen op mijn wegen;
En als eens mijn oog zich sluit,
Blijf mij bij, en mij genegen,
'k Zie in 't sterfuur naar u uit.

NAMIDDAGS-OEFENINGEN

VOOR ZON- EN FEESTDAGEN.

Bij de Vespers of Completen.

Gebed tot voorbereiding.

Groote, almagtige, heilige God, voor wiens troon zoo vele duizenden U in vurige aandacht aanbidden en in onophoudelijke lofzangen uwen allerheiligsten naam verheerlijken : hoezeer verheug ik mij, U eens met deze zalige geesten te kunnen aanbidden en met hunne lofzangen te zullen instemmen! Maar ook nu reeds wensch ik U, Heer der heerscharen, met alle mogelijke aandacht te aanbidden; ook nu reeds wensch ik U van ganscher harte te

danken en in heilige psalmen uwen lof te verkondigen.

Daarom bid ik U om den geest van ware aandacht en van een vurig gebed. Wijd mijn' mond tot uwen lof en stem alle krachten mijner ziel tot verheerlijking van uwen naam. Bewaar mijn geest voor verstrooijing, en verhef mijn hart in heilige gemoedsstemming opwaarts in de gemeenschap uwer Heiligen, opdat ik, met hen, in geest en waarheid, uwe boven alles verhevene Majesteit aanbidden en uwen lof op waardige wijze verkondigen moge. Door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

In den naam van mijnen Heer en Heiland Jesus Christus, en mij vereenigende met de aanbidding van alle zalige geesten in den hemel, gelijk als ook van alle godvruchtigen op aarde, voornamelijk van hen die zich in dit uur met ons in het gebed vereenigen,

begin ik mijne tegenwoordige aandachtsoefening en zeg :

v. Open, o Heer, mijne lippen;

R. En mijn mond zal uwen lof verkondigen.

v. ô God! geef acht op mijne hulp.

R. Heer! haast U om mij te helpen.

v. Mijne hulp staat in den naam des Heeren.

R. Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Eere zij God den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest; gelijk in den beginne, zoo ook nu, en altijd, en in eeuwigheid. Amen.

EERSTE PSALM.

Zingt Godes lof, geheel de wereld; dient Hem met vreugde; komt met blijmoedigheid voor zijn aanschijn.

Ja, komt; laat ons juichen in den Heer, en den God onzes heils ten lof zingen.

De Heer is een groote God en de magtigste Koning.

Hij is onze God, en wij zijn zijn volk; Hij heeft ons geschapen, en ons leven en aanzijn gegeven.

Komt en laat ons daarom nederknielen voor den Heer, die onze Schepper en Levenwekker is.

Laat ons met dank voor zijn aanschijn komen, en Hem toejuichen met heilige psalmen.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest; — gelijk in den beginne, zoo nu, en altijd, en in eeuwigheid. Am.

Antiphoon.

Zingt Godes lof, geheel de wereld; dient Hem met vreugde; komt met blijmoedigheid voor zijn aanschijn.

TWEEDE PSALM.

Groot is de Heer, en hoog geprezen in alle wereld.

Alles wat Hij wilde, heeft Hij geschapen in den hemel, op aarde en in alle diepten.

Geweldig is zijn arm, sterk is zijne hand, en ten hoogste verheven zijn zijne regten.

Regtvaardigheid en regt zijn de grondvesten van zijnen troon; genade en waarheid schitteren van zijn aangezigt.

De Heer is groot en bovenal lofwaardig; zijne heerlijkheid is onuitsprekelijk.

Goedertieren is de Heer ook jegens ieder, en Hij ontfermt zich over al zijne werken.

De Heer is genadig en barmhartig, langmoedig en van groote goedertierenheid.

Hij handelt niet met ons naar onze zonden, en vergeldt ons niet naar onze boosheden.

Gelijk een vader zich ontfermt over zijn kind, zoo ontfermt de Heer zich over allen die Hem vreezen.

Zijne goedheid reikt zoo ver de hemelen zijn, en zijne genade strekt zich uit boven de wolken.

De oogen des Heeren zijn gerigt tot de godvreezenden, en zijne ooren hooren hunne smeekingen.

Als de godvruchtige om hulp roept, dan verhoort de Heer, en Hij redt hem uit alle bekommernis.

Ja, de Heer helpt de godvruchtigen; Hij is hun redder in den nood, hun verzorger in de behoeften.

Hij beschermt en waakt over hen; Hij voorziet hen van alles, en laat hun niets ontbreken aan het goede.

Zij worden niet te schande in moeijelijke tijden, en bij duurte lijden zij geen gebrek.

De Heer kent de dagen der godvreezenden; en hun geluk bloeit in eeuwigheid.

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest; — gelijk in den

beginne, zoo nu, en altijd, en in eeuwigheid. Amen.

Antiphoon.

De Heer is groot en boven alle mate van lof verheven; zijne heerlijkheid is onuitsprekelijk.

Goedertieren is de Heer ook jegens ieder, en Hij ontfermt zich over al zijne werken.

DERDE PSALM.

Loof den Heer, mijne ziel, en alles wat in mij is verheerlijke zijnen heiligen naam.

Loof den Heer, mijne ziel, en vergeet het goede niet wat Hij aan u heeft gedaan.

Ja, ik wil den Heer loven, geheel mijn leven lang, en mijnen God prijzen, zoo lang ik besta.

Den Heer wil ik altijd roemen, en zijn lof zal in mijnen mond nooit ophouden.

Ik wil den naam des Heeren loven met psalmen, en mijnen Heer hoog verheffen met dankbetuigingen.

Ja, U wil ik verheffen, mijn God en mijn Koning! en uw naam nu en in eeuwigheid prijzen.

Dagelijks zal ik God loven en zijnen roem overal verkondigen.

Ik wil U danken, o God, in uwe heilige gemeenschap, en U verheerlijken onder vele volken.

In uwen tempel wil ik U aanbidden, en U danken voor uwe goedheid en trouw.

Blijmoedig wil ik U mijn lof aanbieden; want Gij zijt mijn Beschermer en genadige God.

Van mijne jeugd af hebt Gij mij liefderijk behouden; daarom verkondig ik dankbaar uwe goedheid.

Geloofd zij de Heer, en de God mijns heils zij hoog verheven, in alle eeuwigheid!

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest; — gelijk in den beginne, zoo nu en altijd, en in alle eeuwigheid. Amen.

Antiphoon.

Den Heer wil ik altijd roemen, en zijn lof zal in mijnen mond nooit ophouden.

VIERDE PSALM.

Zingt jubelend tot den Heer, gij werelden : zingt, prijst en looft God!

Looft den Heer, gij zijne engelen, sterke helden die zijne bevelen volbrengt.

Looft den Heer, gij zijne dienaars, die voor zijnen troon staat; verheft uwe handen tot het heiligdom en prijst God.

Looft den Heer, Gij allen die in den hemel woont; looft Hem in het allerheiligste.

Ook gij, menschenkinderen op aarde,

zingt den Heer uwen lof; zingt den lof van God, onzen Heerscher en Koning.

Zingt Gods lof met hoog gestemde vreugde; roemt zijnen heiligen naam; maakt zijnen lof heerlijk.

Verheft den Heer der heerscharen, aanbidt den God der eeuwigheid.

Juicht, alle volken, en verheerlijkt God met jubelzangen.

Looft den Heer, want Hij is goedertieren; zingt den lof van zijnen naam, want Hij is vol liefde.

Verblijdt U in den Heer, gij allen die godvreezend zijt; dankt Hem en roemt zijne goedheid.

Ja, laat ons den Heer danken; want Hij is goedertieren en zijne barmhartigheid duurt eeuwiglijk.

Alles, wat ademt, looft den Heer!

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest; — gelijk in den beginne, zoo nu, en altijd, en in eeuwigheid. Amen.

Antiphoon.

Zingt jubelend tot den Heer, alle werelden; zingt, prijst en looft God!

VIJFDE PSALM.

(Lofzang van den H. Ambrosius.)

U, o God, loven wij; U, o Heer, prijzen wij.

U, eeuwige Vader, vereert geheel de aarde.

U loven alle engelen, U prijzen de hemelen en alle krachten.

Alle seraphijnen en cherubijnen roepen U onophoudelijk toe:

Heilig, heilig, heilig is God, de Heer der heerscharen! Hemel en aarde zijn vol van de heerlijkheid uwer Majesteit!

U roemt het glorievolle koor der heilige Apostelen.

U prijst het lofwaardig getal der heilige Profeten.

U looft de schitterende schare der heilige Martelaren.

Geheel de heilige Kerk aanbidt U op den ganschen aardbodem.

U, o Vader der onmetelijke heerlijkheid;

Gelijk ook uwen eenigen, waren en aanbiddenswaardigen Zoon;

Alsmede ook den Vertrooster, den heiligen Geest.

Gij, Christus, zijt de Koning der heerlijkheid.

Gij zijt de eeuwige Zoon des eeuwigen Vaders.

Om ons menschen te verlossen, hebt Gij U niet ontzien, in den schoot der Maagd U met ons sterfelijk vleesch te bekleeden.

Gij hebt den prikkel des doods overwonnen, en hen die in U gelooven, het hemelrijk geopend.

Wij gelooven dat Gij zult wederkomen om ons te oordeelen.

Daarom bidden wij, kom uwen dienaren te hulp, die Gij met uw dierbaar bloed verlost hebt.

Schaar ons onder het getal uwer heiligen in de eeuwige heerlijkheid.

Maak uw volk zalig, o Heer, en zegen uwe erfgenamen.

Bestuur en leid hen tot in de eeuwigheid.

Alle dagen willen wij U prijzen en uwen heiligen naam eeuwig loven, ja eeuwig en altijd.

Heer! bewaar ons heden en altijd voor elke zonde.

Ontferm U onzer, o Heer! ontferm U onzer.

Uwe barmhartigheid kome over ons, gelijk wij op U onze hoop gevestigd hebben.

Op U, o Heer, is mijn vertrouwen gegrondvest, en in eeuwigheid zal ik niet te schande worden. Amen.

Antiphoon.

Laat ons den Heer prijzen, onzen God : den Vader, den Zoon, en den heiligen Geest!

En dat onze lof en aanbidding van den drie-eenigen God dure tot in eeuwigheid.

HIJMNE.

Zing Christen, zing verheugd tot God,
Der menschen lof is zijn gebod;
Zing de eer van Hem, wien hemelingen
Het eeuwig driemaal heilig zingen.
Uw lof en dank stijg' tot zijn troon,
En ook tot Jesus, Godes Zoon!
Ja Christen, klink uw danklied weder,
Kniel diep ootmoedig voor Hem neder,
En bid Hem aan!

God is de liefde; wij zijn 't kroost,
Die zijne liefde helpt en troost;
Hoe eindloos groot zijn zijne werken,
Gij, magtig God, wil ons versterken!

U is 't Heelal, der schepslen rij;
Erbarmer, in U leven wij!
U prijzen engelen en troonen,
En wij, die op aarde wonen,
Wij stemmen bij.

Zing, Christen, zing verheugd tot God,
Want Hij erbarmt zich om ons lot;
Hij is ons Vader van genade,
Zijn bijstand komt ons steeds te stade
In 's aardschen levens korten tijd,
En is des hemels heerlijkheid.
Hij geeft ons dikwijls zielsverblijden;
Doch overzendt ons soms ook lijden
Tot ons geluk.

Prijs, dank en eere zingen wij
Drie-eenige, hoofd der englenrij!
U looft en aarde, lucht en zee,
U prijzen Seraphijnen meê.
Al wat bestaat, wat hier mag leven,
Moet eeuwig dank en lof U geven.
Hoe zalig, hoe gelukkig leeft
Elk volk, dat U tot Vader heeft.

Jehova! heilig zij uw name!
U, eeuwig lof en eere! Amen.
Amen.

GEBED.

Almagtige, eeuwige God! Neem in genade aan den lof van mijnen mond en de aandacht mijns harten. Dat mijn gebed tot U omhoog stijge, en uwe genade en ontferming op ons nederdale. Vervul mijn hart meer en meer met ijver voor uwe eer, met liefde voor uwe heilige godsdienst, met trouw in de vervulling mijner stand- en beroepspligten, met broederlijke welwillendheid jegens mijne medemenschen, vrienden en vijanden.

Geef mij sterkte, o God! opdat ik naar krachten tot verspreiding van uw rijk op aarde bijdrage, dat ik door deugd en regtschapenheid een goed voorbeeld geve, en voornamelijk in den

kring mijner naastbestaanden veel goeds stichte door woord en daad.

Bewaar mij, o God, voor alle harde beproevingen en ongelukkige toevallen, voor de vervolging van boosgezinde menschen, voor de lasteringen van booze tongen, voor langdurige ziekten, voor armoede, ellende en verlatenheid. Mogt Gij mij echter met een dezer kwalen als eene vaderlijke tuchtiging en beproeving bezoeken, geef mij dan geduld, moed en op U vertrouwende liefde, opdat ik alles met kinderlijke overgeving van uwe vaderhand aanneme en sterk bevonden worde in de beproeving.

Wees, o God, in voorspoed mijne leid-ster; in tegenspoed de ster mijner hoop; mijn troost in droefheid, mijne kracht in zwakheid; mijne bescherming in gevaren, mijn bezorger in behoeften, mijne hulp in den nood, mijn redder in het ongeluk. Wees geheel mijn heil hier in dit aardsche leven,

en ginds in de eeuwigheid mijn onverstoorbaar geluk.

Echter niet alleen voor mij, maar ook voor mijne medemenschen wil ik mijn gebed aan uwe vaderlijke goedertierenheid opdragen. O, leer hen allen U erkennen, U beminnen en in U zalig worden. Ontferm U over alle onwetenden en onderwijs hen; over alle zondaren, door hen tot U te bekeeren; over de dwalenden, door hen teregt te brengen; over de zwakken, door hen sterkte te verleenen.

Vertroost de bedroefden, bescherm de zwakken, versterk de lijdenden; genees de zieken en begenadig de stervenden. Trek U de miskende en vervolgde onschuld aan, en verschaf regt aan hen die onregt verduren. Versterk het vertrouwen der armen en toon U als hunnen Vader en verzorger. Ontferm U over alle menschen, en wees hun troost, bescherming en hulp. Geef

iedereen wat hij in dit leven behoeft en hem voor het toekomende heilzaam is; door Jesus Christus uwen Zoon onzen Heer. Amen.

Hier kan men laten volgen het Salve Regina, bladz. 220, of de Antiphoon van Maria, „onder uwe bescherming." enz. bladz. 227.

Drie lofprijzingen op het allerheiligste Sakrament,

terwijl het ter aanbidding is uitgesteld.

(Van de H. Gertrudis.)

1.

Geloofd en geprezen zij het allerheiligste en hoogwaardigste Sakrament des Altaars, zoo dikwijls en zoo veelmaal als er sterren aan den hemel, vonken in het vuur, druppels in de zee, zandkorrels op de aarde, bloemen in de lente, vruchten in den zomer, bladeren in den herfst, sneeuwvlokken

in den winter en geschapene wezens in alle deelen der onmetelijke schepping voorkomen! Want Gij zijt alle lof waardig, zoetste Heer Jesus, Zoon van den levenden God, waarachtig en persoonlijk tegenwoordig onder den sluijer dezer sakramenteele gedaante!

Eere zij God : den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest. En blijde lof weergalme ter eere van het allerheiligste Sakrament, in alle eeuwigheid. Amen.

2.

Geloofd en geprezen zij het allerheiheiligste en hoogwaardigste Sakrament des Altaars, zoo dikwijls en veelmalen ooit in den geest gedacht, met het hart verlangd, met woorden gezegd, in werken volbragt, van de menschen gewenscht, en van alle kooren der zalige geesten door geheel de eeuwigheid kan geoefend worden. Want eeuwig lof zijt

Gij waardig, Heer, Jesus Christus, onze Heer en God, die ons spijst met uw heilig vleesch en drenkt met uw heilig bloed.

Eere zij God : den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest. En blijde lof weergalme ter eere van het allerheiligste Sakrament, in alle eeuwigheid. Amen.

3

Geloofd en geprezen zij het allerheiligste en hoogwaardigste Sakrament des Altaars, zoo hoog en veelvoudig als de allerheiligste Drievuldigheid met hare almagt werken, met hare wijsheid erkennen en met hare liefde bedeelen kan ; en wel op alle wijzen, op alle plaatsen, en in alle tijden, tot in de eeuwigheid ! Want onmetelijk groot is de lof dien Gij waardig zijt , Gij, Heer Jesus Christus, Zoon van God, Koning der eeuwige heerlijkheid ! Gij, die uwe

vreugde vindt, om onder ons menschen te wonen en ons met de zegeningen uwer liefde te verheugen, alle dagen tot aan het einde der wereld.

Eere zij God: den Vader, en den Zoon, en den heiligen Geest. En blijde lof weergalme ter eere van het allerheiligste Sakrament, in alle eeuwigheid. Amen.

LOFSPREUK.

Geloofd en met dankzegging zij voortdurend geprezen het goddelijke Sakrament!

(Door het aandachtig zeggen van dezen lofspreuk, verdient men telkenmale een aflaat van 100 dagen.)

Nog eenige aandachtsoefeningen voor het ter aanbidding uitgestelde hoogwaardigste Sakrament.

Wie voor het uitgestelde Hoogwaardigste een tijd lang nederknielt en met aandacht bidt, verdient 200 dagen aflaat.

1.

Groetenis van de H. Gertrudis.

Wees gegroet, hoogst edel en kostbaar Vleesch en Bloed van mijnen Heer, Jesus Christus; hier waarlijk onder de gedaante van brood tegenwoordig! Ik aanbid U in vereeniging met de vereering en aandacht, waarmede de negen kooren der engelen U aanbidden en vereeren. In den geest van ootmoed kniel ik hier neder, met het vaste geloof, dat Gij, mijn God en Heer, hier waarlijk in het allerheiligste Sakrament besloten zijt.

Wees gegroet, hoogwaardigste Ligchaam van Jesus Christus, mijn Verlosser, Gij waarachtige en levendige hostie, die werd opgeofferd aan het heilig kruishout! Ik aanbid U in vereeniging met die aanbidding, welke uw heiligste menschheid voortdurend van

uwe Godheid bewijst, en dank U in den naam van alle schepselen voor de onuitsprekelijke liefde, welke U, de God van oneindige majesteit, hier in de nederige gedaante van brood tot ons heil doet verborgen houden.

Weesgegroet, o goedertierenste Jesus! Woord des Vaders, evenbeeld van zijn Wezen, en weerglans van zijne heerlijkheid! Bron van eeuwige ontferming en liefde, heil der wereld, Lam Gods, levend brood, dat van den hemel gedaald, hemel en aarde met elkander verbindt!

Wees gegroet, o eeuwig Woord, dat vleesch geworden is en onder ons woont! Gij, koning der heerlijkheid, wezenlijke godheid, hoogstgezegende vrucht der maagdelijkheid, brood der engelen, verkwikking der godminnende zielen, onderpand der eeuwige zaligheid!

Wees gegroet, hoogwaardigste Godheid en menschheid van Jesus Christus, waarachtig, wezenlijk en levende, tot

onzen troost aanwezig onder den sluijer van dit Sakrament! U loof, bemin en verheerlijk ik met alle krachten mijner ziel, en U wensch ik te beminnen, te loven en te verheerlijken in alle eeuwigheid.

Ik geloof vast en zonder eenigen twijfel, dat Gij, mijn Jesus! hier tegenwoordig zijt, van uit dit Sakrament op mij nederziet en geheel mijn binnenste doorgrondt. Ik geloof, dat onder het sakramentele hulsel niet alleen uw Ligchaam en Bloed, maar ook uwe Godheid en Menschheid wezenlijk verborgen zijn. Zoo onbegrijpelijk dit aan mijne zwakke zintuigen moge voorkomen, desniettemin geloof ik het zoo vast, alsof ik U met mijne ligchamelijke oogen voor mij zag, met mijne ooren U hoorde, en alsof ik mijne vingeren in uwe wonden konde leggen.

ô Jesus, mijne eenige, ware hoop; zekerste toevlugt mijner ziel! Vol ootmoed aanbid ik U hier met dankbare

liefde, en smeek U, ontferm U mijner, die zoo vol zonden, zwakheden en gebreken ben. Offer U hier op het altaar aan uwen hemelschen Vader ter vergeving mijner zondenschulden op, gelijk Gij U aan het kruis tot vergeving van de zonden der gansche wereld hebt opgeofferd, en gelijk daar voor uwe vijanden, bid zoo hier voor mij om vergiffenis en ontferming.

Voor U, o allerheiligste Sakrament! kniel ik met den diepsten eerbied in het stof neder, en zeg met alle engelen en aartsengelen, met alle heerschappijen en vorsten, met alle magten en troonen, met alle Cherubijnen en Seraphijnen: „Heilig, heilig, heilig is God, de Heer der heerscharen! Hemel en aarde zijn vol van zijne glorie en heerlijkheid!"

Geloofd zij zonder einde, veel duizendmaal, het allerheiligste en goddelijke Sakrament! Amen.

2. Ontboezeming van den H. Thomas van Aquinen.

Verborgen Godheid, onder schijn van spijs en drank
Waarachtig schuilende op de Altaren; neem den dank,
De hulde en eerbied van een hart, in U verslonden,
Dat U in 't stof aanbidt, maar vruchtloos zou doorgronden:
Gezigt, gevoel en smaak, 't schiet alles toch te kort:
Alleen 't gehoor, dat door het woord getroffen wordt,
Strekt veilig hier 't geloof ten gids. Dat woord des Heeren
Gedoogt geen twijfel, maar eischt nederig zielsverneêren.
'k Geloof uw Godheid dan, die eenmaal zich alléén
Op 't kruis verborg, terwijl de Menschheid hier meteen
Omhuld is; ik breng beiden 't loflied, maar, rouwmoedig
Roep ook ik, als aan 't kruis de moorder, overvloedig

Genade in; en ofschoon ik niet als Thomas deed,
Wiens oog de wond moest zien, aleer hij U beleed,
Zoo breng ik toch hier hulde aan God- en Menschheid beiden,
Met bede, dat Geloof en Liefde en Hoop nooit scheiden
In mijn vermorzeld hart; gevoed door 't hemelbrood,
Dat levend teeken van des Heeren offerdood.
ô Moog mijn ziel, barmhartig Pelicaan, U smaken,
Wiens bloed met éénen drup een wereld rein kon maken,
Die onder zondeschuld gebukt ging! — Jesus, Heer!
Hier voor mijn oog bedekt, o, schouw genadig neêr,
En geef, dat ik, na zooveel smachtend zielsverlangen,
Door uw verdienste, 't heilig licht eens moog ontvangen,
Dat van uw aanschijn straalt, dáár, waar gij, onverhuld,
De heemlen met onstoorbre zaligheid vervult

3.

Gewaarwordingen van liefde voor het allerheiligste Sakrament.

Goddelijke Heiland, Jesus Christus, waarlijk tegenwoordig in dit aanbiddelijk Sakrament! Algoede, die mij zoo onuitsprekelijk lief hebt! Zie, doordrongen van innige wederliefde, kniel ik voor dit kostbaarste der geheimen neder en aanbid uwe goddelijke Majesteit met een geloovig, dankbaar en blijmoedig hart.

ô Mijn God, mijn leven en mijne zaligheid! niets is mij zoo zoet en weldadig, niets verheugt mij zoozeer, als hier, in stille aandacht verzonken, voor U neder te knielen, mijn hart in liefdezuchten voor U uit te storten, met U te spreken, en vol dankbaarheid uwe overvloeijende barmhartigheid en goedheid te prijzen, welke Gij ons zoo wonderbaar in dit Sakrament bewijst!

ô Hoe liefelijk is uw geest, Heer van goedheid en ontferming! Om ons deze liefelijkheid in hare verborgene bronnen te doen smaken, hebt Gij dit allerheiligst geheim ingesteld en ons daarin U zelven, als het waarachtig manna des hemels, hetwelk alle geestelijke zoetigheden in haren eigen oorsprong bevat, te smaken gegeven. O, wees daarom geprezen, goddelijke Heiland, troost onzes levens en bron van alle zaligheid, welke vloeit in de harten van diegenen, die met geloof en liefde tot U naderen en op waardige wijze U in dit heiligst Sakrament ontvangen.

Bevende van heilige, kinderlijke liefde en vreugde, verhef ik mijne blikken tot U, verborgen God en Heiland, en geheel mijn wezen is doordrongen van liefde, dank en gelukzaligheid. O wonderbaar en boven alles liefelijk Sakrament! welke heilige gewaarwordingen verwekt gij in de harten van hen die

u waarlijk lief hebben, en hoe juicht de begenadigde ziel, als zij U, haar heil en haar leven, haar geluk en gansche zaligheid, in dit hemelsch geheim uwer liefde aanschouwt!

ô Goedertierenste Jesus! ook ik gevoel welk eene zaligheid het is, in uwe goddelijke tegenwoordigheid te toeven, en onder de zegenende schaduw van dit liefelijk Sakrament uit te rusten. Behoud en vermeerder dit heilig en zaligende gevoel in mij. Laat mijn hart niet in liefde voor U verflaauwen, maar houd het levendig en ontsteek het voortdurend met uw geestelijk vuur, opdat het U altoos aanhange in liefde en trouw, in innige, zalige verrukking voor U, mijn beminde Heer en God. Wees Gij voortdurend mijne hoogste wellust, mijne vreugd, het voorwerp van al mijne wenschen, hoop en streven. Laat mij liever alles, ja zelfs mijn leven verliezen, dan van U en uwe liefde

gescheiden te worden. Help en versterk mij, opdat ik getrouw tot in den dood volharde in de dienst uwer liefde, en laat mij dan daar aankomen, waar ik uw gezegend aanschijn onverhuld mag aanschouwen, en uwen lof met alle zaligen verkondigen kan, in alle eeuwigheid. Amen.

Tot uitbreiding van deze aandachts-oefeningen zijn ook zeer geschikt de „verheffingen des harten" op bladz. 26.

4.

LITANIE

VAN HET ALLERH. SAKRAMENT.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.

God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.
God, heilige Geest,
Heilige Drievuldigheid, één God,
Levend Brood, dat uit den hemel gedaald zijt,
Verborgen God en Zaligmaker,
Tarwe der uitverkorenen,
Wijn, die maagden kweekt,
Voedzaam brood en lust der koningen,
Altijddurende offerande,
Zuivere opdragt,
Lam zonder vlekken,
Allerzuiverste maaltijd,
Spijs der engelen,
Verborgen hemelsch brood,
Gedachtenis van Gods wonderheden,
Bovennatuurlijk brood,
Woord, dat, vleesch geworden, onder ons woont,
Gezegende drinkbeker,
Geheim des geloofs,

Ontferm U onzer.

Verheven en hoogwaardig Sakrament, ontferm U onzer.
Allerheiligste offerande,
Zoenoffer voor levenden en dooden,
Hemelsch behoedmiddel tegen de zonden,
Wonder boven alle anderen,
Allerheiligste gedachtenis van het lijden des Heeren,
Gave, die alle volheid te boven gaat,
Voortreffelijk gedenkteeken der goddelijke liefde,
Overvloeijende bron van Gods milddadigheid,
Overheilig en wonderbaar geheim,
Geneesmiddel ter onsterfelijkheid,
Aanbiddelijk en levendmakend Sakrament,
Brood, dat door de almogendheid des Woords vleesch zijt geworden,
Onbloedige offerande,
Spijs en medegast,
Allerzoetste maaltijd, waarbij de

Ontferm U onzer.

engelen tegenwoordig zijn en dienen, ontferm U onzer.
Merkteeken van genade,
Band van liefde,
Offeraar en offerande,
Geestelijke zoetheid, die in haren eigen oorsprong gesmaakt wordt,
Verkwikking der heilige zielen,
Versterking dergenen, die in den Heer sterven,
Pand der toekomende glorie,
Wees genadig, spaar ons, Heer.
Wees genadig, verhoor ons, Heer.
Van het onwaardig nuttigen uws Lichaams en Bloeds, verlos ons, Heer.
Van de begeerlijkheid des vleesches,
Van de begeerlijkheid der oogen,
Van de hoovaardij des levens,
Van alle gevaren der zonde,
Door de groote begeerte, welke Gij gehad hebt, om dit paaschlam met uwe Leerlingen te eten,
Door de diepe ootmoedigheid, waar-

Ontferm U onzer.

Verlos ons, Heer.

mede Gij de voeten uwer Leerlingen gewasschen hebt, verlos ons, Heer.

Door de onschatbare liefde, waarmede Gij dit heilig Sakrament hebt ingesteld, verlos ons, Heer.

Door uw dierbaar Bloed, hetwelk Gij ons op het altaar hebt nagelaten, verlos ons, Heer.

Door de vijf wonden, welke Gij in uw allerheiligst Ligchaam voor ons ontvangen hebt, verlos ons, Heer.

Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.

Dat het U behage het geloof, den eerbied en de begeerte tot dit wonderbaar Sakrament in ons te vermeerderen en te bewaren,

Dat het U behage, ons door eene ware belijdenis onzer zonden tot het dikwijls nuttigen dezer geestelijke spijs voor te bereiden,

Dat Gij ons van alle ketterij, ongeloovigheid en verblindheid des harten wilt bevrijden,

Wij bidden U, verhoor ons.

Dat het U behage, ons aan de kostelijke en hemelsche vruchten van dit heilig Sakrament deelachtig te maken, wij bidden U, verhoor ons.

Dat het U behage, ons in de ure des doods met deze hemelsche spijs te versterken en te beschermen, wij bidden U, verhoor ons.

Zoon Gods, wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Jesus Christus, hoor ons.

Jesus Christus, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

v. De barmhartige en genadige Heer heeft een gedenkteeken zijner wonderen ingesteld.

R. Spijze heeft Hij gegeven aan hen, die Hem vreezen.

V. Ziet, dit is het brood van God, hetwelk van den hemel gekomen is en der wereld het leven geeft.

R. Wie van dit brood eet, zal leven in eeuwigheid.

V. Heer! verhoor mijn gebed,

R. En mijn geroep kome tot U.

GEBED.

ô Verborgen God en Heiland, Jesus Christus! die ons in dit wonderbaar Sakrament een voortdurend gedenkteeken van uw lijden en sterven hebt nagelaten: wij bidden U, verleen ons de genade, dat wij het heilig geheim van uw Ligchaam en Bloed op eene waardige wijze vereeren en genieten, opdat wij ons alzoo in de gezegende vruchten uwer verlossing kunnen vertroosten: Gij die leeft en heerscht, met den Vader en den

heiligen Geest, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

LOFSPREUK.

Geloofd en bemind zij Jesus Christus in het hoogheilig Sakrament des Altaars; en de allerheiligste harten van Jesus en Maria, welke voor ons, arme zondaren, zoo smartelijk verwond zijn. Amen.

Zoo dikwijls men deze lofspreuk met ware godsvrucht uitspreekt, verdient men 100 dagen aflaat.

LITANIE

VAN DEN ZOETEN NAAM JESUS.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Jesus, hoor ons.
Jesus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.

God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God,
Jesus, Zoon van den levenden God,
Jesus, glans des Vaders,
Jesus, luister van het eeuwige licht,
Jesus, koning der glorie,
Jesus, zon der geregtigheid,
Jesus, zoon van de maagd Maria,
Beminnelijke Jesus,
Wonderlijke Jesus,
Jesus, sterke God,
Jesus, vader van het toekomstig leven,
Jesus, verkondiger van Gods raadsbesluiten,
Allermagtigste Jesus,
Allerverduldigste Jesus,
Allergehoorzaamste Jesus,
Jesus, zachtmoedig en ootmoedig van harte,
Jesus, beminnaar der zuiverheid,
Jesus, onze beminnaar,
Jesus, God des vredes,

Ontferm U onzer.

Jesus, bron des levens, ontferm U onzer.
Jesus, voorbeeld van alle deugden,
Jesus, ijveraar voor de zielen,
Jesus, onze God,
Jesus, onze toevlugt,
Jesus, vader der armen,
Jesus, schat der geloovigen,
Jesus, goede herder,
Jesus, waarachtig licht,
Jesus, eeuwige wijsheid,
Jesus, oneindige goedheid,
Jesus, onze weg en ons leven,
Jesus, vreugd der Engelen,
Jesus, koning der Aartsvaders,
Jesus, meester der Apostelen,
Jesus, leeraar der Evangelisten,
Jesus, sterkte der Martelaren,
Jesus, licht der Belijders,
Jesus, zuiverheid der Maagden,
Jesus, kroon van alle Heiligen,
Wees genadig, spaar ons, Jesus.
Wees genadig, verhoor ons, Jesus.

Ontferm U onzer.

Van alle kwaad, verlos ons, Jesus.
Van alle zonden,
Van uwen toorn,
Van de lagen des duivels,
Van den geest der onkuischheid,
Van den eeuwigen dood,
Van het verwaarloozen uwer ingevingen,
Door het geheim uwer heilige menschwording,
Door uwe geboorte,
Door uwe kindschheid,
Door uw allergoddelijkst leven,
Door uwen arbeid,
Door uwen doodstrijd en uw lijden,
Door uw kruis en uwe verlatenheid,
Door uwe smarten,
Door uwen dood en uwe begrafenis,
Door uwe verrijzenis,
Door uwe hemelvaart,
Door uwe vreugden,
Door uwe glorie,

Verlos ons, Jesus.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.
Jesus, hoor ons.
Jesus, verhoor ons.

LAAT ONS BIDDEN.

ô Heere Jesus, die gezegd hebt: vraagt en gij zult ontvangen, zoekt en gij zult vinden, klopt en u zal geopend worden: stort, wij bidden er U om, uwer allergoddelijkste liefde in ons gemoed, opdat wij U steeds, van ganscher harte, met woord en daad beminnen en nooit ophouden U te loven.

Geef, o Heer, dat wij altijd uwen heiligen naam vreezen en beminnen, want Gij verlaat dengene niet, dien Gij bevestigt in uwe liefde.

Opoffering aan Jesus.

Jesus, die mij hebt verkoren
En bemind van eeuwigheid;
Jesus, die als mensch geboren,
Voor mij leeft ten allen tijd;
Jesus, 'k wijd geheel U mij:
Dat ik eeuwig de uwe zij!

—

Jesus, die voor mij geleden
Hebt, voor mij gestorven zijt;
Jesus, die hier hebt gestreden,
Mij eeuwge vreugd en heil bereid;
Jesus, aan U geef ik mij,
Dat ik U gevallig zij!

—

Jesus, Gij, die licht en leven,
Ons den weg ten hemel zijt;
Jesus, die mij hebt gegeven
Wat ten heil mij noodig is:
Jesus, maak mij waarlijk rijk,
'k Blijf U minnen eeuwiglijk.

Jesus, die in 't rijk van vreugde,
Mij een oord van heil bereidt,
Dat na mijne aardsche loopbaan,
Blijft bestaan in eeuwigheid;
Jesus, 'k geef geheel U mij,
Dat ik eeuwig zalig zij!

—

Jesus! voor U leef ik;
Jesus! voor U sterf ik;
Jesus! de uwe ben ik,
In leven en in dood!
Amen.

BEZOEKINGEN

VAN HET

ALLERHEILIGSTE SACRAMENT

EN VAN DE

ALLERZALIGSTE MAAGD

MARIA,

VOOR ELKEN DAG DER MAAND.

Van den H. Alphonsus Maria de Liguori.

Op nieuw vertaald.

Jesus spreekt:

„Ziet, ik ben bij u alle dagen, tot aan het einde der wereld!"
(Matth. XXVIII. 29.)

—

„Wie dorst heeft (naar heil en zaligheid) kome tot mij!" (Joan VII. 37.)

—

„Komt allen tot mij, die belast en beladen zijt, en ik zal u verkwikken."
(Matth. XI. 38.)

INLEIDING.

Het gewigtige der Bezoekingen van het allerheiligst Sakrament.

Jesus Christus is, zoo als het ware en duidelijke woord Gods, alsmede het geloof der onfeilbare Kerk ons waarborgt, zoo waarachtig, werkelijk en wezenlijk in het allerheiligst Sakrament tegenwoordig, als hij ginds, in den hemel, ter regterhand zijns Vaders op den troon zit. En gelijk Hij daar bij den Vader in onverhulde heerlijkheid het voortdurend middelaarschap voor geheel de verloste menschheid vervult, zoo is Hij hier op onze altaren, onder den schijn van brood, op geheimvolle wijze, onophoudelijk werkzaam en bereid, ieder die in geloof en liefde tot hem nadert, geheel de volheid zijner bijzondere genaden, zegeningen en weldaden toe te voegen.

Daarom hebben te allen tijde godvruchtige, ijverige zielen zich er op toegelegd, dikwijls voor het heilig Tabernakel te ver-

schijnen, hunnen daar verborgen God en Heiland te bezoeken en in heilige liefde met hem te verkeeren. Tot Hem namen zij daar hunne toevlugt in al hunne aangelegenheden, behoeften en nood, in hunne angsten, bekoringen, tegenspoed en lijden. Zij legden hunne zorgen, hoop en wenschen, gebeden en smeekingen voor zijnen sacramentelen genadetroon neder, en verheugden zich allen in zijne hulp en troost. Het Tabernakel was hun een liefelijke haven der rust, een zeker toevlugtsoord des heils, een zoete voorsmaak van hemelsche genietingen, zegeningen en vertroostingen; de schatkamer van alle genaden, het paradijs hunner vreugden en hun hemel op aarde. Eenige voorbeelden mogen het gezegde bevestigen.

I.

De vrome priester Aloysius la Nuza, een Jesuit en beroemd missionaris in Siciliën, was sedert zijne eerste jeugd reeds bezield met eene vurige aandacht en liefde voor het heilig Sakrament. Als hij voor het Tabernakel knielde, gevoelde hij niet zelden zulk een zoeten troost, dat het hem uiterst

moeijelijk viel, als hij zich van deze meest geliefkoosde plaats moest verwijderen. Om evenwel den overmagtigen gloed van aandacht eenigzins te temperen, legde zijn biechtvader hem, onder verpligting van gehoorzaamheid op, nooit langer dan een uur voor het Allerheiligste te vertoeven. Als dit uur voorbij was, dan kon men zien, welk een geweld en smart het hem kostte, zich te verwijderen. Het was hem, alsof hij uit het paradijs, waarin hij zich meende verplaatst te zien, wederom op de met vloek beladene aarde terug gestooten werd. Het smartgevoel zijns harten, zich te moeten scheiden van het hart zijns geliefden Heilands, geleek aan het smartgevoel des zuigelings, die, pas begonnen zich met alle begeerte aan de moederborst te laven, daarvan met geweld wordt weggenomen.

2.

Evenzoo was het gesteld met den heiligen Aloysius van Gonzaga. Ook hij was door de vurigste liefde aan het heilig Sakrament gehecht, en hem werd ook, uit gelijke oorzaak, den tijd beperkt, dien hij voor zijn verborgen God en Heiland mogt door-

brengen. Als hij zich nu verwijderen moest, dan gevoelde hij zich dikwijls zoo aangetrokken van liefde, dat hij niet konde heengaan. Daarom verzuchtte hij dan met teedere liefde : „ ontsla mij, o Heer, ontsla uwen dienaar; want zie, de gehoorzaamheid roept mij!"

3.

De H. Franciscus Xaverius vond, als hij zich des avonds van de bovenmatige krachtsinspanningen in zijnen apostolischen arbeid vermoeid gevoelde, de zoetste rust, verkwikking en krachten bij het allerheiligste Sakrament, voor hetwelk hij gewoonlijk het grootste gedeelte van den nacht doorbragt. Des anderen morgens gevoelde hij zich telkenmale op hemelsche wijze genoegzaam versterkt, om met blijden moed zijne zegenrijke loopbaan weder te kunnen vervolgen.

4.

Ook de H. Franciscus Regis was gewend, na de lasten van zijn dagwerk, des avonds sterkte en vertroosting bij het allerheiligste Sakrament te zoeken. Vond hij de kerk-

deur gesloten, dan knielde hij ootmoedig op de straat voor de kerk neder, en dan kon zelfs geen onweder hem beletten, zijne van liefde gloeijende aandacht tot het Allerheiligste te ontboezemen.

5.

Een bijzonder opmerkenswaardig voorbeeld van heilige aandacht voor het heilig Sakrament, biedt ons het leven van koning Wenceslaus van Bohemen aan. Het was de liefde van dezen heiligen vorst niet genoeg, dikwijls gedurende den dag het Allerheiligste te bezoeken, maar ook des nachts ging hij dikwijls ter kerke. Zelfs in den guren wintertijd kon men hem van deze bezoeken niet afhouden, en daarbij werd zijne ziel door zulk een gloed van aandacht vervuld, dat sneeuw noch ijs indruk op hem maakten. Toen hij nu eens 's nachts op weg naar de kerk, met zijn kamerdienaar, diep door de sneeuw moest waden, en de kamerdienaar zich over de bijna te sterke koude beklaagde, voegde hij hem medelijdend toe: „mijn waarde! volg mij moedig na en treed in mijne voetstappen!" De dienaar volgde, en gevoelde zich reeds bij den eer-

sten stap naar ligchaam en ziel verwarmd.

In de volgende Bezoeken zijn nog eenige voorbeelden van buitengewone aandacht en liefde tot het allerheiligste Sakrament opgeteekend, allen het bewijs leverende, hoe gelukzalig waarlijk vrome zielen zich telkenmale in het bezoek van het allerheiligste Sakrament bevonden hebben.

Mogten, Christen, al die vrome zielen, welke dikwijls tot het allerheiligste Sakrament hunne toevlugt nemen, en liefdevol met hunnen goddelijken Heiland verkeeren; — mogten zij voor ons staan en ons de heilige gewaarwordingen kunnen afschilderen, door welke hunne harten overstroomd worden. Konden zij ons zeggen, den troost en het licht, de vrede en vreugde, met één woord welke schatten van genade hun daar ten deel worden — waarlijk dan zou onze laauwheid bij het bezoeken van het allerheiligste Liefdegeheim wegsmelten, gelijk de sneeuw voor de verkwikkende stralen der zon!

Daarom vindt men thans zoo vele ellende en ontevredenheid, mismoedigheid en vertwijfeling in de wereld, omdat er zoo wei-

nigen gevonden worden, die tot de bron aller zegeningen hunne toevlugt nemen, en door een dikwijls herhaald bezoek aan het Allerheiligste, zich waardig maken, door onzen beminden Heer en Heiland gezegend te worden met de schatten zijner genade.

„ Komt allen tot mij " zegt de Heiland vol goedheid en liefde; maar slechts weinigen geven gehoor aan die roepstem; en zoo wordt dan ook hier bewaarheid, wat zijn goddelijke mond eens sprak : „ velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren! "

Christen! Tracht tot die weinige uitverkorenen te behooren, en zoek voornamelijk uw heil daar, waar zoo vele vrome en heilige zielen het gevonden hebben; bij Jesus in het allerheiligste Sakrament.

Het is waar, dat de Heer beloofd heeft, overal onze gebeden te zullen verhooren en ons zijne genade mede te deelen; maar nergens zullen wij gemakkelijker verhoord, nergens zoo rijk met genade gezegend worden als hier, waar Hij-zelf met bijzondere goedheid zich een uitverkoren troon heeft opgerigt, en waar Hij tot ons heil dag en nacht persoonlijk tegenwoordig is. „ Deze

plaats heb ik mij verkoren en geheiligd" — zegt de Heer — „ opdat mijn naam daar voortdure, en mijne oogen en mijn hart daar verblijven alle dagen. Mijne oogen zullen te dezer plaatse geopend zijn, en mijne ooren de smeekingen dergenen aanhooren, die hier mij komen aanbidden." (2 Cor. VII. 15 — 16.)

Zie Christen, deze belofte, welke de Heer in het Oude verbond gegeven heeft, vervult hij in het Nieuwe, op de meest volkomene wijze. Altijd zijn zijne oogen daar in het allerheiligste Sakrament geopend, om vol goedheid en liefde te rusten op hen, die hem hier in aandacht en liefde komen bezoeken. Altoos neigt hij hier zijn oor vol teedere erbarming naar het gebed dergenen, die hem in al hunnen nood en aangelegenheden met vertrouwen aanroepen. Altoos zijn zijne handen hier gevuld met genaden en goederen des heils, om ze rijkelijk weg te schenken aan hen, die met begeerige harten komen om ze te ontvangen.

Wilt gij derhalve, Christen, stellige verhooring uwer gebeden vinden en in alle goed rijkelijk gezegend worden, verzuim dan niet,

dikwijls uwe toevlngt te nemen tot den genadetroon des allerheiligsten Sakraments. Ja tracht, zoo mogelijk, uwe zaken zoodanig te regelen, dat gij dagelijks eenige oogenblikken voor een liefdebezoek aan uwen Heiland kunt afzonderen. Kunt gij echter niet iederen dag de kerk bezoeken, tracht dan, voor die dagen dat gij verhinderd zijt, deze aandachtsoefening in huis bij te houden en een der navolgende Bezoekingen te bidden. Aanhouden en volharden zijn ook voor deze aandacht eigenschappen, waaraan de Heer bijzonder welgevallen heeft. Trouwens, niet zelden houdt hij daarom geruimen tijd zijne kostbaarste genadeschatten terug, om zijne bezoekers van het allerheiligste Sakrament in de volharding te beproeven; dan echter schenkt hij ze zoo veel te overvloediger, naarmate hij hen getrouwer bevonden heeft.

Welaan, Christen! tracht de godsvrucht tot het allerheiligste Sakrament lief te krijgen en met volhardende trouw te beoefenen. Hare overvloeijende zegeningen zullen niet terug blijven, en de ondervinding zal u beter dan alle redenering overtuigen, hoe

heilzaam en troostelijk, hoe begenadigend en zalig zij is voor tijd en eeuwigheid!

Iets over de Bezoeken tot Maria.

Met de bezoeken aan het allerheiligste Sakrament hebben, sedert de oudste tijden, vrome en godminnende zielen de bezoekingen tot de allerheiligste Maagd voor hare beeldtenissen en altaren verbonden; en te regt: want alle genaden die de Zoon ons wil schenken, laat hij ons, volgens het gevoelen van den H. Bernardus, door de handen zijner gezegende Moeder toekomen, terwijl hij ons tevens door eene inwendige stem tot haar verwijst, met de woorden: „ziedaar uwe moeder!"

Zeer vele beelden en altaren, toegewijd aan de Moeder Gods, zijn in de Katholijke Christenheid beroemd geworden, door de menigte van gunsten en overvloed van genaden en weldaden, waarmede de arme menschheid voor dezelven gezegend werd! Niet weinigen derzelven zijn zelfs door vele wonderen, welke daar plaats hadden, geheiligd en beroemd geworden, zoodanig dat niet slechts de stille vereering en lof van ontelbare begenadigde zielen, maar ook duizende

van gedenkteekenen voortdureud plegtig getuigenis geven van de magt en goedheid der Moeder Gods, die zich altoos zoo heerlijk heeft doen kennen aan diegenen, welke in ligchaams- en zielsbehoeften hunne toevlugt tot haar namen, en met kinderlijke liefde en vast vertrouwen haar voor hare beeldtenissen vereerden en aanriepen.

„ Zalig derhalve " — zoo spreekt de gezegende Moeder, door de woorden der H. Schrift, — „ zalig de mensch, die dag aan dag voor mijne deuren en beeldtenissen de wacht houdt, en altijd wacht op den drempel mijner poorte. Wie mij vindt, die vindt het leven en schept het heil des Heeren. Bij mij is rijkdom en eere; bij mij overvloed aan alle goederen, opdat ik begunstige en rijk make die mij beminnen, en hunne schatten volmake." (Spreuk Salom. VIII.)

Behartig, Christen, deze wenken, en verzuim niet, als gij het allerheiligste Sakrament gaat bezoeken, tevens uwe liefderijke moeder Maria voor een harer beeldtenissen uw kinderlijk liefdebezoek te brengen. Indien gij dit met volhardend vertrouwen doet, dan kunt gij groote

dingen van deze liefdevolle Moeder en barmhartige Koningin verwachten, die, gelijk de heilige Andreas van Creto zegt, de kleinste liefdedienst met de grootste gunsten beloont.

Over de geestelijke Communie.

Daar bij elke der navolgende Bezoekingen naar eene oefening der zoogenaamde geestelijke Communie wordt verwezen, schijnt het niet ongepast hier eenige opmerkingen over het geestelijkerwijze communiceren te laten voorafgaan.

De Christenen der eerste eeuwen waren gewoon, in den regel dagelijks de heilige Communie te ontvangen, en op deze wijze in eene voortdurende levende vereeniging met Christus, hun Opperhoofd en Heer, te leven. Het leven der Christenen is sedert die tijden zeer verflaauwd, zoodanig dat het een voorregt van weinigen is geworden, dagelijks te communiceren. Opdat nu echter waarlijk heilbegeerige zielen, bij de onmogelijkheid van een dagelijks ontvangen des heiligen Sakraments, elken dag toch aandeel aan de levende uitwerkingen van hetzelve zouden kunnen hebben, heeft de

heilige Kerk de oefening der geestelijke Communie (het geestelijkerwijze communiceren) aangeraden en bij elke gelegenheid ten sterkste aanbevolen.

Deze geestelijke Communie nu wordt verrigt, door eene brandende begeerte, door een levendig verlangen naar vereeniging met onzen goddelijken Heiland, en wel naar eene zoo innige vereeniging, als anders door het allerheiligste Sakrament wordt verkregen. Op zulk een verlangen, als het gepaard gaat met opregt berouw over onze zonden en besef van onze onwaardigheid, ziet de genadige Heiland met ontferming neder, en hij komt dan gaarne tot ons, om ons verlangen op eene geestelijke wijze te vervullen en ons met zijne genaden te zegenen.

„Heer! ik ben niet waardig dat Gij ingaat onder mijn dak, maar spreek slechts één woord, en mijn knecht zal gezond zijn!" zoo sprak, in ootmoedig en geloovig vertrouwen, een heidensch hoofdman; en Jesus prees zijn geloof en maakte, zonder zijn huis te betreden, zijn' knecht gezond.

Evenzoo handelt de goddelijke Heiland ook telkenmale met ons, als wij een geloo-

vig, levendig, ootmoedig en rouwmoedig verlangen naar hem en zijn heil hebben, maar hem niet werkelijk in ons hart kunnen ontvangen. Hij spijst de hongerende ziel met het verborgen Manna, en vervult het naar hem verlangende hart met de rijke goederen zijner genade. „Wie tot mij komt, — zegt de Heer — die zal niet hongeren; en wie aan mij gelooft, zal niet verdorsten." (Joan. VI. 35.)

Door de geestelijke Communie kunnen wij bijgevolg het geestelijke Brood des levens, het allerheiligste Sakrament, in zekeren zin tot ons „dagelijksch brood" maken, en alzoo met elken dag in de liefde, genade en vriendschap van Jesus, onzen Heiland en Heer, krachtdadig groeijen en toenemen.

Tracht u alzoo, christen ziel, aan de oefening der geestelijke Communie te gewennen en haar meermalen te herhalen, bijzonder echter telkenmale als gij het heilig Misoffer bijwoont en bij uwe bezoeken aan het allerheiligst Sakrament. Deze oefening is zeer gemakkelijk, en laat zich op de volgende wijze zeer passend verrigten.

GEESTELIJKE COMMUNIE.

1.

OPWEKKING TOT BEROUW.

U, Jesus, mint geheel mijn hart;
En zie, het is mijn grootste smart,
Dat ik zoo veel gezondigd heb.
Ik bid U dit in rouwe af:

Ach Jesus! wees mij zondaar genadig en barmhartig!

2.

Ootmoedig gevoel van onwaardigheid.

Heer! ik ben niet waardig dat Gij ingaat in mijn hart; maar spreek slechts één woord, en mijne ziel zal gezond worden. (Driemaal.)

Mijn Jesus! ik geloof dat Gij in het allerheiligst Sakrament tegenwoordig zijt; ik bemin U boven alles, en wensch U in mijn hart te bezitten. Vermits ik U heden echter niet wezenlijk kan ont-

vangen, zoo kom op eene geestelijke wijze in mijn hart! Ik vereenig mij met U, alsof Gij inderdaad in mijn hart gekomen waart. Laat niet toe dat ik van U gescheiden worde.

3.

Ja, Heer, ik ben niet waardig! — maar zie in mijn hart, hoe het van verlangen naar U smacht. Ach, treed met uwe zaligheden bij mij binnen! Ik geloof aan U, en vol vertrouwen zie ik tot U op. O liefste Jesus! ik bemin U uit geheel mijn hart; ik geef mij geheel aan U over; kom bij mij en bezit mij tot in eeuwigheid.

Verbeeld u nu werkelijk dat gij communiceert en zeg:

Het ligchaam mijns Heeren, Jesus Christus, beware mijne ziel ten eeuwigen leven! Amen.

Jesus! voor U leef ik;
Jesus! in U sterf ik;
Jesus! U behoor ik geheel,
In leven en in den dood.
Amen.

Eene andere manier, ter oefening van de geestelijke Communie, vindt men in de eerste misoefening, bladz. 101, en kan tot afwisseling dienen.

NA DE GEESTELIJKE COMMUNIE

kan men zoowel de belangen van geheel de Kerk als zijne eigene aangelegenheden, aan het hart des goddelijken Verlossers aanbevelen en zeggen:

ô Goedertierenste en zoetste Hart van Jesus, bron van alle genaden en weldaden: met het grootste vertrouwen mijns harten beveel ik U alle belangen der heilige moederkerk aan. In uwe handen leg ik ook mijne belangen neder, en beveel U bijzonder deze aangelegenheid N. N.

ô Boven alles teederlievend Hart van

mijnen Heiland : open de schatten uwer eindelooze ontfermingen, en laat mij met alle hulpbehoevende harten genade, vertroosting en hulp verwerven.

Erbarmingsvol Hart ! verleen ons uwe onuitsprekelijke barmhartigheid en toon ons uw heil. Amen.

BESLUIT.

De genade en kracht, en de levendige werking van het allerheiligste Sakrament zij en blijve met mij en allen, en door hetzelve zegene ons God : de Almagtige en Barmhartige — † Vader, † Zoon, en † heilige Geest. Amen.

DE BEZOEKINGEN.

Gebed tot inleiding.

(Voor elke Bezoeking uit te spreken.)

„ Geloofd en aangebeden zij zonder end', het hoogheiligste en goddelijk Sakrament ! ”

„Waarlijk, de Heer is te dezer plaatse! Hier is niet anders als het huis Gods en de poort des hemels!" (Genes. XXVIII.)

„Heilig, heilig, heilig is God, de Heer der heerscharen! Hemel en aarde zijn vol van zijne heerlijkheid!"

Eere zij den Vader, en den Zoon, en den H. Geest; gelijk in den beginne, zoo nu en altijd, en in alle eeuwigheid. Amen."

—

ô Jesus Christus, mijn Verlosser, die uit liefde voor ons menschen hier dag en nacht in het heilig Sakrament tegenwoordig zijt, en allen die U hier komen bezoeken vol genade en barmhartigheid afwacht, roept en goedertieren aanneemt: in het vaste geloof aan uwe wezenlijke en waarachtige tegenwoordigheid, kniel ik, in het gevoel mijner nietswaardigheid neder, om U met den diepsten eerbied te aanbidden en te danken voor alle aan mij bewezene weldaden en genaden, en bijzonderlijk dat Gij U, in dit heilig ge-

heim, aan mij geeft, en mij bovendien uwe heilige Moeder tot voorspreekster en middelares geschonken hebt.

Ik groet dan heden uw minzaam hart, o Jesus, vooreerst om U te danken voor de genade U hier te mogen bezoeken; dan om U alle oneer, welke U van uwe vijanden in dit Sakrament wordt aangedaan, zoo veel in mij is te vergoeden, en eindelijk, om door dit bezoek de U verschuldigde aanbidding aan te vullen, voor die plaatsen waar Gij in het allerheiligste Sakrament zoo weinig vereerd, of zelfs geheel verlaten zijt.

Goddelijke Heiland! ik bemin U van ganscher harte, en het doet mij uit het binnenste mijner ziel leed, uwe beminnenswaardigste Majesteit tot hiertoe door mijne zonden zoo zeer vergramd te hebben. Ontferm U mijner en vergeef mij mijne schulden, bijzonder deze zonde N., waarin ik sedert

mijn laatste bezoek aan U het ongeluk had te vallen. In vertrouwen op den bijstand uwer genade, maak ik op nieuw het vaste voornemen U voortaan niet meer te beleedigen.

ô Jesus! mijn Heer en mijn God! Hoe ellendig en armzalig ik zijn moge, zoo geef ik mij toch geheel aan U; ik onderwerp U mijn eigen wil, mijne wenschen en neigingen, en alles wat ik heb en bezit. Alles stel ik ter uwer beschikking, en bid U, handel met mij en wat mij betreft naar uw heilig welgevallen. Ik zoek, wensch en verlang niets anders dan uwe liefde, volkomene vervulling van uwen heiligen wil, en trouwe volharding tot aan het einde toe.

ô Jesus! in uwe liefde beveel ik aan, geheel de hulpbehoevende menschheid, bepaaldelijk alle zondaren; opdat Gij U over hen gelieft te ontfermen, en hen wilt redden. Ook de lijdende

zielen in het vagevuur wensch ik U aan te bevelen, voornamelijk diegenen, welke met bijzondere godsvrucht uw heilig Sakrament en uwe gezegende Moeder vereerden.

Zie, goddelijke Heiland! alles wat mijn hart wenscht, bidt en begeert, vereenig ik met de wenschen en begeerten van uw liefdevol hart, en zoo vereenigd, draag ik ze uwen hemelschen Vader op, hem in uw' naam biddende, mijne smeekingen ter liefde van U te willen verhooren. Amen.

Wie dit gebed bij het bezoeken van het Allerheiligste aandachtig verrigt, verdient telkenmale een aflaat van 300 dagen.

EERSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed van bladz. 294.

„ Wie dorst heeft, kome tot mij!"
(Joan. VII. 37.)

Met deze woorden noodigt ons Jesus

in het allerh. Sakrament, als de bron van alle goed en heil, tot zich uit, om onzen dorst naar geluk en heil te stillen.

ô Welk eene volheid van genade hebben de Heiligen van alle tijden uit deze bron van liefde geschept, door welke onze goddelijke Heiland ons al de verdiensten van zijn leven, lijden en sterven laat toevloeijen! Lang te voren heeft de Profeet op deze bron opmerkzaam gemaakt en voorzegd: „gij zult met vreugde scheppen uit de bron des Verlossers!" (Iss. XII. 3.)

Zoo hebben dan ook van de vroegste tijden af, alle godvruchtige en godminnende zielen genade om genade uit deze bron van liefde geschept, en de zoetigheid, welke de liefdevolle Heer hen daar te smaken gaf, was niet zelden van dien aard, dat zij er de gansche wereld om vergaten, en zich bewogen gevoelden alle aardsche genoegens vaarwel te zeggen.

Zulk eene godvruchtige ziel was ook de gravin van Feria. Onder de leiding des eerwaardigen paters Joannes van Avila tot eenen hoogeren trap van godsvrucht geraakt, was haar hart doordrongen van vurige liefde tot het allerheiligste Sakrament. Toen zij op 24 jarigen leeftijd weduwe werd, deed zij afstand van de wereld, en nam het kleed van de orde der Clarissen aan, om zich geheel aan 's Heeren dienst toe te wijden. Van toen af vond men haar gedurig in gebede verzonken voor het Tabernakel geknield. Wegens hare uitnemende liefde voor dit hoogheilig Geheim werd zij „de Bruid van het allerheiligst Sakrament" genoemd. Eens vroeg men haar: „hoe zij toch altoos zoo geruimen tijd aan het altaar konde doorbrengen? en wat zij daar gedurende zoovele uren deed?" — „Mijn God!" — antwoordde zij — men vraagt hoe ik

daar zoo langen tijd kan toebrengen? Eene eeuwigheid konde ik daar vertoeven! Is Hij dan niet wezenlijk en waarachtig tegenwoordig, die het leven en geluk is der zaligen in den hemel? Men vraagt mij, wat ik daar uitvoere? O hoe veel is daar te doen! Ik bemin, ik loof, ik dank, ik bid! Wat doet een arme bij een rijke? Wat een dorstige bij eene verkwikkende bron? Wat de hongerige bij een rijkelijk maal?"

O beminnenswaardigste, zoetste en dierbaarste Jesus! Leven, hoop, schat en eenige liefde mijner ziel! Hoe veel heeft het U gekost bij ons in dit Sakrament te kunnen zijn. Gij, onbevlekt Lam, moest eerst geslagtofferd worden, om voor ons de levensspijze te worden in dit heilig geheim. Gij moest U blootstellen aan de bitterste bespottingen, miskenning en verachting, en aan voortdurende ondankbaarheid der goddeloozen, om hier uwe oneindige liefde tot

het laatste toe te bewijzen aan slechts weinigen die U getrouw blijven. Zoo bragt Gij alles ten offer aan den drang uws liefdevollen harte, om ons uwe groote liefde te openbaren en daardoor eindelijk onze wederliefde te trekken.

Zoo kom dan, o Jesus! neem bezit van mijn hart, en sluit het voor elk ander gevoel. Geen schepsel hebbe deel aan eene liefde, die U alleen toekomt en ik U geheel wil schenken. Heersch Gij alleen over mij, o mijn dierbare Verlosser! Bezit Gij mijn hart geheel en onverdeeld; en zoo ik U somtijds niet volkomen gehoorzaam ben, straf mij dan met gestrengheid, opdat ik opmerkzamer en stiptelijk volbrenge wat U behaagt. Laat mij niets zoeken buiten U; en mijne eenige vreugde zij U te verheugen en te beminnen, U dikwijls in het Geheim uwer liefde te bezoeken, mij met U te onderhouden, en door de heilige Communie U dik-

wijls in mijn hart te ontvangen. Laat anderen zoeken wat zij willen; ik zoek, wensch en bemin niets dan uwe liefde alleen. Dit is de eenige gunst, welke ik hier aan den voet des altaars van U afsmeek. Geef dat ik mij zelven geheel om U vergete en slechts aan uwe liefde denke.

Zalige Serafijnen, die van liefde brandt! mogt ik u iets benijden, dan ware het niet uwe zaligheid, maar wel uwe liefde tot uwen en mijnen God en Heer. Leer mij wat ik doen moet om tot deze liefde te komen.

Verzuchting Mijn Jesus! U alleen wil ik beminnen; aan U alleen wil ik trachten te behagen!

Hier late men volgen de geestelijke Communie, op bladz. 291.

Bezoek aan Maria.

Eene andere bron van genade voor ons is Maria: eene bron die, volgens den

H. Bernardus, „ zoo rijk is aan goederen en genaden, dat er geen mensch op aarde gevonden wordt, die daaraan geen deel heeft: " — „ uit hare volheid hebben wij alles ontvangen. " — God heeft Maria met de volheid zijner genaden bedeeld; daarom werd zij door den engel ook vol van genade genoemd. De H. Petrus Chrysologus voegt daaraan toe: „ dat zij de volheid van genaden niet voor zich alléén ontving, maar ook om er hare dienaren van mede te deelen: niet alleen voor haar, maar om de zaligheid aan de wereld te geven, ontving zij die genade. "

Verzuchting. Moeder der goddelijke genade! bid voor ons.

Gebed tot Maria, om hare moederlijke bescherming af te smeeken.

(Bij elke Bezoeking te bidden.) (*)

ô Onbevlekte maagd, heiligste moe-

(*) Zoo dikwijls men dit gebed bij de bezoekingen bidt, verdient men een aflaat van 300 dagen.

der Maria! Tot u, Moeder mijns Heeren, koningen der wereld, voorspreekster, hoop en toevlugt der zondaren! tot u neem ook ik, arme zondaar en welligt de ellendigste van allen, heden weder mijne toevlugt. Aan uwe voeten werp ik mij neder, o groote Koningin, en zeg u dank voor alle genaden, welke gij mij tot hiertoe bewezen hebt, bijzonder echter, dat gij mij zoo dikwijls van de gevaren der hel, waaraan ik mij door mijne zonden blootgesteld had, bevrijd hebt.

Ik bemin u, beminnenswaardigste Vrouw en Koningin! en beloof voor hemel en aarde, u altijd te zullen beminnen en in liefde te dienen, en tevens anderen, zooveel ik vermag, tot uwe liefde en vereering te bewegen.

Op u, Moeder der barmhartigheid, stel ik al mijn vertrouwen; ik hoop op u, die magtig zijt en alles bij God vermoogt. Bevrijd mij, magtige Vrouw,

van het geweld der menigvuldige bekoringen, of verwerf mij toereikende krachten, overal over te zegevieren en Gode getrouw te blijven tot in den dood.

Door u, Moeder der schoone liefde, hoop ik ook de ware liefde tot Jesus te verwerven, alsook de genade der zalige voleinding.

ô Lieve Moeder! door uwe groote liefde voor God, smeek ik u, sta mij altijd bij met uwe beschermende hulp, maar vooral in mijne laatste levensuren. Verlaat mij niet, tot dat gij mij in de zekerheid des hemels ziet, waar ik u dan danken, en lofzingend uwe barmhartigheid verkondigen zal, in alle eeuwigheid. Amen.

Meerdere aandachts-oefeningen bij bezoekingen voor het beeld der heilige Maagd, zie bladz. 205 — 228.

Besluit.

ô Heilige Maria! in uw teeder hart

en in den schoot uwer moederlijke barmhartigheid, leg ik ten slotte met het grootste vertrouwen al mijne aangelegene belangen voor tijd en eeuwigheid neder, bijzonderlijk deze N. N. — Draag ze allen aan uwen goddelijken Zoon voor, en verwerf mij door uwe mágtige voorspraak het beste en heilzaamste.

Wees gegroet, Maria! enz.

Zie, lieve Moeder! ootmoedig buig ik mijn zondig hoofd voor u neder, en bid om uwen moederlijken zegen. Zegen mij in de liefde van uw zoet harte, in den naam van God — † den Vader, en den † Zoon, en den † heiligen Geest. Amen.

TWEEDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Ik ben het levende brood des levens, hetwelk van den hemel gedaald is." (Joan. VI. 41.)

De godvruchtige pater Nieremberg, een Jesuit, zegt : Daar het brood een voedingsmiddel is, wat men even goed kan bewaren als nuttigen, zoo heeft onze beminde Heer en Heiland Jesus Christus zich onder de gedaante van brood aan ons geschonken, om niet slechts den godvruchtige zielen tot spijze te dienen, maar ook, om — in het Tabernakel bewaard — wezenlijk en waarachtig onder ons te verblijven en ons ten voortdurend aandenken zijner liefde te zijn.

De H. Paulus, van de diepe vernedering gewagende, waaraan Gods Zoon uit liefde tot ons zich heeft willen onderwerpen, door in menschelijke gedaante op aarde te verschijnen, roept bewonderend uit : „ Hij heeft zich zelven vernederd en de gedaante eens dienstknechts aangenomen." (Phil. I. 7.) — Maar wat moeten wij dan wel van hem zeggen, als wij de algoede Heer,

uit liefde tot ons zoo diep vernederd zien, dat hij in de nietige gedaante van brood onder ons verschijnt?

„Geen taal, — zegt de H. Petrus van Alcantara, — is in staat de liefde uit te drukken, welke Jesus die zielen toedraagt, die hij met zijn kostbaar bloed verlost en door zijne genade geheiligd heeft. Om ons deze liefde overgetelijk te maken en levendig voor oogen te stellen, heeft hij, de barmhartige Heer, alvorens hij voor ons stierf, een wonderbaar gedenkteeken zijner liefde gesticht, en zich zelven aan ons tot onderpand gegeven in het allerheiligste Sakrament. Geen levenloos teeken zou ons aan hem, de Liefderijke, herinneren en ons krachtig genoeg zeggen, hoe zeer hij ons heeft lief gehad; daarom wilde Hij-zelf, gehuld in den sluijer des Sakraments, het levendig en voortdurend bewijs zijner eeuwige liefde tot ons zijn.

ô Jesus! Gij die alzoo, verborgen in het Tabernakel, hier waarlijk tegenwoordig en altijd bereid zijt, de zegenwenschen te vernemen van arme, ellendige schepselen, die hier komen om van U verhoord en begenadigd te worden: aanhoor ook heden de bede van een inderdaad armzalig zondaar, die zich hier rouwmoedig aan uwe voeten nederwerpt en om vergiffenis smeekt voor zijne veelvuldige ontrouw. Zie, ik erken het bedrevene onregt en de ondankbaarheid, waaraan ik mij jegens U heb schuldig gemaakt. Vergeef, o Heer! vergeef mij om den wille van uwe liefde en ontferming.

En nu, o mijn Jesus, heb ik nog eene andere bede. Zie, ik erken uwe groote liefde tot mij, en besef hoezeer Gij mijne wederliefde verdient. Daarom verlang ik zoo zeer naar uwe liefde, en wensch U waarlijk boven alles te beminnen en te behagen; maar de krach-

ten ontbreken mij om aan dat verlangen gevolg te geven, tenzij Gij mij met uwe genade te hulp komt.

ô Almagtige Heer, God der liefde! toon hier voor alle uwe Heiligen in den hemel uwe magt en goedheid jegens mij, armzalige; herschep mij van een trouwloos zondaar, als ik tot heden toe was, in een getrouwe dienaar uwer goddelijke Majesteit, wiens hart voortaan van liefde tot U vlamme. Gij kunt het, Heer Jesus! doe het dan ook, en vervul mijn verlangen naar uwe liefde. — O Jesus! ik bemin U, ik wensch U boven alles, ik wensch U meer dan mijn leven te beminnen!

Verzuchting. O Jesus, mijn God en mijn alles!

(Geestelijke Communie, zie bladz. 291.)

Bezoek aan Maria.

De H. Paulus zegt: „Laat ons met vertrouwen tot den troon der genade

naderen, opdat wij genade en barmhartigheid vinden als wij ze noodig hebben." (Hebr. IV. 16.) De H. Antonius verstaat onder dezen genadetroon, de allerzaligste Maagd, die vol genade is en ligtelijk genade vindt bij Hem, die haar tot uitdeelster zijner genade gesteld heeft.

ô Beminnenswaardigste Koningin, Maria! Gij zijt altijd bereid zondaars te helpen, en wenscht niets vuriger dan hen te redden. Zie, hier knielt een dier ongelukkigen voor uwe beeldtenis. Kom mij te hulp. Haast u om mij te helpen.

Verzuchting. O Maria, toevlugt der der zondaren! bid voor mij.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

DERDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Het is mijne vreugde, bij de kinderen der menschen te zijn." (Spr. VIII. 31.)

Het was der liefde van Jesus niet genoeg voor ons te lijden en te ster-

ven; Hij wilde ook, vermits hij door lijden in zijne heerlijkheid ging, evenwel bij ons op aarde verblijven, en verklaarde dat het zijne vreugde was, bij de kinderen der menschen te wonen.

„ô Menschen! — roept de heilige Theresia uit" — hoe is het mogelijk dat gij eenen God niet bemint, maar veeleer beleedigt, die u zoo zeer lief heeft, en die er zijne vreugde in vindt onder u te wonen?" — Jesus verblijdt zich bij ons te zijn,.... en wij zouden niet gaarne bij Hem zijn?

Hoe gelukkig en vereerd achten zich de hovelingen, aan wien de koning vergunt, naar verkiezing in zijne woonkamer te komen en vertrouwelijk met hem te mogen omgaan! En zijn onze kerken dan niet de woningen van onzen hemelschen Koning? en is het Tabernakel niet, om zoo te spreken, het geheim kabinet zijner liefde, waar wij altijd vertrouwelijk met hem kunnen

spreken? — O, laat ons dit hooge en onverdiende voorregt erkennen, en uit een vertrouwelijke omgang met Jesus al dat nut trekken, wat Hij ons naar zijne goddelijke bedoelingen wil laten toekomen.

Zoo dan, mijn Jesus! zie mij hier voor uw Tabernakel, waar Gij ter liefde van ons dag en nacht vertoeft, nederknielen, om U mijne hulde te bewijzen en uwe barmhartigheid in te roepen. Gij zijt de bron van alle goed, het geneesmiddel van alle kwaad, de onuitputtelijke rijkdom voor alle armoede; en ik — ik ben een ellendige zondaar, ontbloot van alle goed, vervuld van boosheid, en arm aan verdiensten! Zie erbarmend op mij neder en betoon mij uwe groote barmhartigheid. In mijne ellende kan ik echter niet moedeloos en wantrouwend worden, als mijne blikken zich vestigen op het allerheiligste Sakrament, en als ik bedenk, hoe

Gij, Heer Jesus, van den hemel zijt nedergedaald, enkel en alleen om mij uwe onuitsprekelijke goedheid en liefde te bewijzen. Daarom zeg ik U dank en lof, en als Gij, algoede Heiland, getroffen door mijne armzaligheid, mij toestaat U om eene genade te bidden; aanhoor dan deze mijne bede: help, dat ik U niet meer door eenige zware zonde beleedige, maar verlicht en ondersteund door uwe genade, U waarlijk en getrouw beminne, en in alles, uit liefde tot U, uwen heiligen wil vervulle. Geef dat ik nu en altijd, tot in eeuwigheid, met volkomen waarheid kunne zeggen: Heer, mijn God! ik bemin U van ganscher harte, uit geheel mijn ziel, uit al mijne krachten.

Heilige maagd Maria, mijne moeder en goedertierenste voorspreekster! heilige Engelen, mijn uitverkoren Patroon, en gij allen, Zaligen des hemels! helpt mij mijnen Heer en God beminnen, die

gelijk gij weet, alle liefde waardig is.

Verzuchting.

Goede Herder! Levenspijze!
Jesus! sterk mij op mijn reize
Naar het eeuwig vaderland.
Voed mij door uw heilig woord,
Roep mij ginds in 't hoogtijds-oord,
Stel mij aan uw regterhand!

Geestelijke Communie, zie bladz. 291.

Bezoek aan Maria.

De godvruchtig Pellasto noemt de aandacht tot Maria: „een band, welke ons aan God en aan den hemel verbindt," en van zulke banden heet het in de H. Schrift: „hare banden zijn banden van zaligheid." (Eccl. VI. 31.) Bidden wij daarom Onze Lieve Vrouw, dat zij ons steeds inniger aan haar verbinde, door de banden van liefde en vertrouwen op hare magtige voorspraak en moederlijke bescherming.

Verzuchting. O genadige, o zachte, o zoete maagd Maria!

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

VIERDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„ Uw omgang heeft niets bitters, en uw gezelschap niets afkeerigs, maar vreugde en genoegen." (Wijsh. VIII. 16.)

Wanneer zelfs de vrienden dezer wereld, wien het in 't algemeen toch aan ware opregtheid des harten ontbreekt, niet te min dikwijls onder elkander zoo veel genoegen vinden, dat zij geheele dagen te zamen kunnen doorbrengen; welk eene vreugde en genoegen moet dan eene vrome ziel vinden in den omgang met Jesus en Maria. Voorzeker, hun omgang heeft niets bitters, en hun gezelschap niets afkeerigs, maar vele zuivere vreugden en genoegens.

Slechts hij die Jesus niet kent, hem niet bemint, en die zin noch gevoel heeft voor het verhevene en goddelijke,

kan bij hem verveling vinden. De Heiligen vonden bij zijn allerheiligst Sakrament, in den omgang met hem, reeds hunnen hemel op aarde. „ Wij die in den hemel, en gij die op de aarde zijt, — zeide de H. Theresia tot eene kloosterzuster, aan wie zij na haren dood verscheen, — wij moeten één zijn in de zuiverheid der liefde. Want hetzelfde goddelijke Lam, dat in den hemel onze zaligheid uitmaakt, is onder het hulsel des heiligen Sakraments uw troost op aarde. " . . . Onze troost en onze hemel hier beneden is alzoo, het goddelijk Sakrament.

ô Onbevlekt Lam Gods, dat voor ons geslagtofferd werd! geef dat ik U geheel in liefde toebehoore; want ook ik ben een van die zielen, welke Gij vrijgekocht hebt met uw kostbaar bloed. Daar Gij U geheel aan mij schenkt, en dit geschenk dagelijks op het altaar in het heilig misoffer vernieuwt, laat

alzoo niet toe dat ik ooit van U gescheiden worde, maar altijd de uwe blijve.

Zie, o Jesus! ik geef mij hier op nieuw geheel aan U over, en bid U, handel met mij naar uw goddelijk welbehagen. Bevestig met de banden van een eeuwig liefdeverbond mijn hart aan uw goddelijk harte, en verbind mijn wil, die ik volkomen aan U onderwerp, onafscheidbaar met den uwen, opdat dezelve in alles aan U ondergeschikt zij. Ik wil niet meer leven om mijne verkeerde wenschen en begeerten te bevredigen, maar alleen, om aan uw goddelijk welbehagen te voldoen. Verwijder daarom voor eeuwig van mij, alles wat U mishaagt, en schenk mij de genade, slechts bedacht te zijn en te streven naar hetgene U behaagt. Ik wil en verlang niets anders, o mijn Heer en God, dan wat Gij wilt en verlangt.

Ik bemin U, o Jesus, omdat Gij

oneindig beminnenswaardig zijt. Het doet mij leed dat ik U niet zoo bemin, als Gij het verdient. O, konde ik uit liefde voor U sterven! Zegen, o Jesus, mijn verlangen, en help mij, dat ik, U beminnende, U geheel toebehoor in leven en in dood. Dit wensch en hoop ik. Amen.

Verzuchting. ô Zoetste liefde en heiligste welbehagen van mijnen God! ik geef mij geheel aan U over. — Jesus! voor U leef ik. Jesus! voor U sterf ik. Jesus! U behoor ik toe, in leven en in dood. Amen.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

„Ik ben de moeder der schoone liefde!" (Sir. XXIV. 24.) Met deze woorden wordt ons aangeduid, dat Maria de moeder is van Hem, die de reinste en heiligste liefde zelve is, en wiens liefde der menschen ziel de heerlijkste schoonheid ver-

leent. De heilige Maria Magdalena van Pazzis zag Maria eens een zoeten balsem uitdeelen; eene inwendige stem zeide haar, dat het de kern, het wezen der goddelijke liefde moest verbeelden. Maria is de kortste weg tot de goddelijke liefde; zij geeft en schenkt ze ons gelijktijdig.

Verzuchting. ô Maria, moeder der schoone liefde! help mij, dat ik Jesus waarlijk beminne, en hem in liefde geheel toebehoore.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

VIJFDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

„De musch vindt een huis, de tortelduif een nest wat haar beschermt; ik echter heb uwe altaren, o God, mijn Heer en Koning!"

(Ps. LXXXIII. 4.)

Onze Heer en Heiland heeft onze altaren als zijne woonplaats verkozen, opdat elke godvruchtige ziel steeds een toevlugtsoord tegen alle vijandige ver-

volging bij hem zou kunnen vinden, en zeker en rustig onder zijne bescherming zou kunnen vertoeven, — gelijk de musch en tortelduif in hare nesten.

Waarlijk, o Heer mijn God! Gij bemint ons arme menschen al te zeer, en hebt alles gedaan wat uwer oneindige liefde mogelijk was, om onze wederliefde te verwerven. O, bewerk dan ook, beminnenswaardige Jesus, het eenig noodige in ons, namelijk: dat wij geheel van liefde tot U ontvlammen; trouwens, het is onbillijk en ondankbaar, dat wij dien God laauw en koud zouden beminnen, die ons de teederste en vurigste liefde bewijst. Trek daarom door het zoete geweld en de onweêrstaanbare aantrekkingskracht uwer liefde onze harten tot U, en geef dat wij steeds beter erkennen, hoe billijk en regtmatig het is, U boven alles en van ganscher harte lief te hebben.

ô Oneindig beminnenswaardige Ma-

jesteit! eeuwige Liefde en oneindige Goedheid! hoe weinig wordt Gij nog erkend en bemind van de menschen, wien ter liefde Gij alles gedaan en gegeven hebt, wat Gij doen en geven kondet! Wat mij betreft, ik wil niet meer zoo koud en ondankbaar jegens U zijn, en heb besloten U uit al mijne krachten lief te hebben en niets meer te beminnen buiten U, maar alles slechts in en om U. Gij verdient het en beveelt het mij zelfs dringend; welaan, ik ben bereid uwe wenschen en verlangen te vervullen; maar help mij door den bijstand uwer genade, opdat ik het volkomen doe. Hierom bid ik U, door uw bitter lijden en sterven; terwijl ik de hoop koester, dat Gij mijn gebed zult verhooren. Geef de goederen dezer wereld aan hen die ze wenschen; ik wensch en begeer niets anders dan het goed uwer liefde. O mijn Jesus, eeuwige liefde! ik bemin U. Gij

zijt mijn schat, mijn geluk en geheel mijne liefde!

Verzuchting. ô Mijn Jesus! ik geef mij aan U, gelijk Gij U aan mij, geheel in liefde over.

Geestelijke Communie, zie bladz. 291.

Bezoek aan Maria.

De H. Bernardus zegt: „dat Maria door hare schoonheid en beminnenswaardigheid zich tevens de harten der menschen toeëigent." ô Mijne Koningin en Moeder! eigen u ook het mijne toe, wat ik u evenwel zoo gaarne wil geven. Zie, ik breng het u hier ten offer; neem het en geef het aan uwen Zoon.

Verzuchting. ô Minnelijke Moeder! bid voor ons.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

ZESDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn." (Luc. XII. 34.)

Waar het voorwerp uwer liefde is, — wil de Heiland met deze woorden zeggen — daar zal ook steeds uw hart zijn, met al zijne gedachten en neigingen. De Heiligen kenden geen andere schat hunner liefde dan Jesus; en daar zij evenzeer vast geloofden aan zijn tegenwoordigheid in het allerheiligste Sakrament, zoo hing geheel hun hart met al deszelfs liefde aan dit dierbare Geheim.

ô Beminnenswaardige Heiland, die uit liefde voor mij dag en nacht in het Tabernakel besloten vertoeft: onthecht mijn hart van de bedriegelijke goederen en genoegens der wereld, en verbind het door de banden van eeuwige liefde aan U, opdat het voortaan niets anders denke, zoeke, wensche en begeere, dan U en uwe liefde. Verleen mij deze genade om den wille van uw lijden en sterven: o Jesus, eenige schat mijns harten!

Liefdevolle Verlosser! goddelijke

Vriend mijner ziel! hoe liefelijk en teeder zijn de gewaarwordingen uwer liefde, waarmede Gij uw best doet de onze te verwerven! Eerst verschijnt Gij met dit doel als een liefelijk kind in de kribbe; dan als een arm handwerksman in de werkplaats te Nazareth; vervolgens als slagtoffer voor onze zonden aan het kruis, om daarna als spijsoffer en voedsel onzer zielen te dienen op het altaar! Waarlijk, eeuwig Woord des Vaders! het was uwer liefde niet genoeg, voor ons mensch te worden, te lijden en te sterven, maar diezelfde liefde drong U, al hare grenzen te overschrijden, en U zelven aan ons te geven, als het levend onderpand uwer liefde en als het Brood des eeuwigen levens!

Zeg mij, o God der liefde! kon uwe liefde wel meer doen en uitvinden, om de wederliefde van ons, arme ellendige menschen, te trekken en ons daardoor

voor eeuwig gelukkig te maken? — O, wanneer zal ik toch eens beginnen zulk eene groote en teedere liefde met mijne geringe wederliefde te beantwoorden? — Mijn Heer en mijn God! ik mag eigenlijk niet langer leven, zonder U innig en getrouw te beminnen. Waartoe zou een langer leven ook dienen, zoo het niet geheel aan uwe liefde en welgevallen wierde toegeheiligd? O, wie zou ik anders wel kunnen beminnen, als juist U, die vol schoonheid, vol zoetigheid, geheel goedertieren en boven alles beminnenswaardig zijt? — Dat mijne ziel voortaan slechts liefde ademe tot U; dat mijn hart verteedere en van heilige aandoening getroffen worde, bij de gedachtenis aan uwe liefde; en dat bij de herinnering aan uwe kribbe, kruis en Sakrament, heilige liefde mij aangrijpe en ontvlamme, om evenzeer voor U te leven en te lijden,

als Gij met onuitsprekelijke liefde voor mij gedaan en geleden hebt.

Verzuchting. ô Jesus! laat mij voor dat ik sterf U degelijke en groote bewijzen van wederliefde geven.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

„Ik ben gelijk een schoone olijfboom op het veld." (Sir. XXIV. 19.) — Door deze woorden wordt Maria vergeleken bij een boom, waaraan wij de kostbaarste olie te danken hebben: en deze olie is het zinnebeeld der barmhartigheid, wijl zij, bij verwondingen gebruikt, verzachtend en genezend werkt. De boom groeit op het vrije veld; en hierdoor wordt aangeduid, dat iedereen vrije toegang heeft tot Maria en deel kan hebben aan hare moederlijke barmhartigheid. Wenden wij ons derhalve dikwijls met de woorden des H. Augustinus tot haar, zeggende: „Gedenk, o goedertierene maagd Maria, dat het nooit is gehoord, dat iemand die tot u zijne toevlugt nam, van u is verlaten geworden." Hierop vertrouwen-

de, zal ik toch wel niet de eenige zijn, wien gij uwe barmhartigheid zoudt onthouden.

Verzuchting. Vergun mij, o goedertierene moeder Maria! dat ik altoos mijne toevlugt bij u zoeke.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

ZEVENDE BEZOEK.

„Ziet, ik ben bij u, tot aan het einde der wereld!" (Matth. XXVIII. 29.)

Jesus, die ons tot in den dood bemind heeft, wilde ook na den dood zich niet van ons scheiden, maar altijd bij ons blijven. Daarom zegt hij: „ziet, ik ben en blijf bij u." Hier in het allerheiligste Sakrament kunt gij mij altijd vinden, en hulp en troost bekomen, zoo dikwijls gij ze behoeft; zoo lang gij op aarde leeft, ben ik in uw midden; ik wil u niet als weezen achterlaten, maar zal bij u blijven tot aan het einde uwer dagen.

„De goddelijke Bruidegom" — zegt

de H. Petrus van Alcantara — wilde zijne bruid, de beminde ziel, niet zonder bescherming alléén achterlaten : daarom stelde Hij dit Sakrament in, om voortdurend haar beschermer te zijn."

Algoede Heer! beminnenswaardige Verlosser! ik bezoek U thans voor dit altaar : en Gij, vol van de teederste liefde, zijt altoos bereid, dit mijn bezoek met uw goddelijk tegenbezoek te beantwoorden en door de heilige Communie in mijn hart te komen. Dan zijt Gij niet slechts bij, maar in mij, en op het naauwste met mij vereenigd. Gij schenkt U aan mij met al de schatten uwer liefde en verdiensten, zoodat ik in waarheid kan zeggen : „Gij, o Jesus, zijt geheel de mijne!" Maar, o mijn Jesus! daar Gij altoos bereid zijt U geheel aan mij te schenken, moest ik dan ook niet bereid zijn, mij op nieuw aan U weder te geven? En welk eene ruil! Ik, een nietige aardworm, geef

mij aan U; en Gij, de onmetelijke God, geeft en schenkt U aan mij! —

ô God der liefde! Heiland mijner ziel! Wanneer zal ik toch in volle waarheid kunnen zeggen: „ik ben geheel de uwe!" Dit kunt Gij-alleen bewerken door uwe genade; doe het om den wille van uw kostbaar voor mij vergoten bloed. Vernieuw en vermeerder in mij het vertrouwen op uwe almagt en goedheid, en laat mij niet van hier scheiden, tenzij ik U volkomen in liefde toebehoore.

Mijn God! Gij zijt bereid elke vrome bede te verhooren; o verhoor dan ook hier het gebed eener ziel, die waarlijk verlangt U te beminnen. Ik wensch U uit al mijne krachten te beminnen; ik wil alles uit liefde voor U doen, zonder op voordeel, vertroosting noch belooning te zien. Ik wil U met zuivere liefde dienen, en slechts alléén om U welgevallig te zijn en uw liefdevol hart

te bevredigen, dat mij zoo onuitsprekelijk bemint en naar mijne wederliefde verlangt; omdat ik zonder uwe liefde niet gelukkig kan zijn. Beminnen wil ik U, en het loon mijner liefde zij: U steeds meer te beminnen.

ô Geliefde Zoon des eeuwigen Vaders, die U geheel voor mij opgeofferd hebt: ik wensch niet verder meer te leven, tenzij ik mij geheel aan U hebbe overgegeven. Aanvaard mijne vrijheid, mijn wil, en alles wat mij aangaat. Neem mij tot U, en geef Gij U aan mij.

Verzuchting. ô Jesus! geef dat ik geheel de uwe zij, gelijk Gij mij geheel toebehoort.

Hierna de geestelijke Communie, bl. 291.

Bezoek aan Maria.

Geheel de H. Kerk noemt en groet u als hare hoop: „Spes nostra, salve!" — „onze hoop, wees gegroet!" Wijl gij dan, beminnenswaardige Koningin, aller

hoop zijt, zoo wees ook mijne hoop. De H. Bernardus noemt u: de grondslag zijner hoop, en voegt er dan bij: op u, Maria, moet zelfs hij vertrouwen, die anders alle oorzaak zou hebben te moeten wanhopen." Dewijl alzoo de wanhopige nog op u moet vertrouwen, zoo wil ik, hopende, nooit aan uwe goedheid twijfelen.

Verzuchting. ô Maria, mijne hoop! bid voor mij.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

ACHTSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

„Sta op, kom en haast u, mijne vriendin, mijne duive, mijne schoone! kom!" (Hoogl. II. 10.)

Met deze woorden noodigt Jesus Christus elke godvreezende ziel uit, zich van alle traagheid te ontdoen, de gemakken en geriefelijkheden des levens, en de verleidingen en aanlokselen der wereld te ontvlugten, om naar zijne altaren te gaan, en hem daar te bezoeken. Hij noemt zulk eene ziel: zijne

vriendin, wijl hij haar, en zij hem bemint; hij noemt haar zijne duive, om hare zedigheid, eenvoudigheid en onschuld; hij noemt haar zijne schoone, wijl zijne genade haar de ware schoonheid verleent.

Verwijder dan alles, christelijke ziel, wat u zou kunnen hinderen, uwen Heiland in het allerheiligste Sakrament te bezoeken. Vrees niet hem te naderen; want hij is er tegenwoordig, niet om zijne geregtigheid, maar om zijne liefde en barmhartigheid te openbaren.

„Om ons alle vrees te benemen en ons integendeel moed en vertrouwen in te boezemen, — zegt de heilige Theresia — heeft onze beminde Koning en Heer, in het heilig Altaargeheim, de glans zijner majesteit geheel afgelegd en zich in den geheimzinnigen sluijer des broods verborgen. Laat ons diensvolgens met betrouwen tot hem naderen, hem geheel ons hart bloot-

leggen, en altijd nieuwe genaden uit deze onuitputtelijke bron van goedheid afsmeeken."

ô Eeuwig Woord, vleesch geworden en onder ons wonende in het allerheiligste Sakrament : hoe groot moest niet mijne vreugde zijn, dat Gij mij vergunt tot U te komen, en met betrouwen te mogen naderen tot U, die mijn God, en bovendien niet slechts de Heer der heerlijkheid, maar ook de eeuwige liefde, de oneindige erbarming en goedheid zelve zijt!

ô, Gij allen, die in den hemel en op aarde God lief hebt, voornamelijk gij, dierbaarste moeder Maria! komt en geleidt mij bij mijnen beminden Heer en God, opdat ik hem zoo waardig als het zijn kan nadere, en hem een liefdevol en dankbaar hart kunne aanbieden. Gij echter, liefdevolle Heiland! neem in genade mijn offer aan, en wees het voorwerp van al mijne liefde

en genegenheid; wees Heer en meester over mijnen wil en gansche bestaan.

Ik geef U mijn verstand over, opdat ik altijd met mijne gedachten bij U moge zijn; mijn ligchaam, opdat het een offer uws welbehagens worde; mijn hart, ten einde Gij het met uw allerheiligst hart moogt vereenigen. O Beminde mijner ziel! mogten toch alle menschen uwe groote en teedere liefde erkennen, zoodat zij voortaan slechts leefden om U te beminnen, te eeren en aangenaam te zijn, gelijk Gij het verlangt en verdient; mogt ik ten minste er voortaan naar streven, inderdaad in liefde voor U te leven, en mij altijd uwe liefde en beminnenswaardigheid herinneren. Ik heb mij voorgenomen hiervoor alles te doen wat in mijn vermogen staat. Ik verzaak en ontzeg mij alles wat U zou kunnen mishagen, al ware het mij zoo dierbaar als mijne oogen, mijne hand of voet,

zelfs als mijn leven. Zalig hij, die alles verliest en U, het hoogste, opperste, schoonste en beminnenswaardigste goed, wint!

Verzuchting. ô Jesus, mijne liefde! Als ik slechts U bezit, dan vraag ik naar geen hemel en aarde!

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

„Indien iemand klein is, dat hij tot mij kome" (Spreuk. XI, 4.) Met deze woorden noodigt Maria alle ootmoedige zielen uit tot haar te komen, gelijk kinderen tot hare moeders, vol liefde en vertrouwen. „De liefde van alle moeders te zamen, is slechts eene schaduw van de liefde, welke Maria voor ieder van ons heeft." ô Maria! toon dat gij mijne moeder zijt! Gij bemint mij zoo teeder; ik wil u evenzeer liefhebben!

Verzuchting. Geef, lieve Moeder, dat ik u steeds meer beminne en uwer altijd gedenke.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

NEGENDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

„Te midden der zeven gouden kandelaren, zag ik iemand, die op den Zoon des menschen geleek; gekleed in een lang gewaad, en de borst omgord met een' gouden gordel." (Openb. I. 13.)

Deze verschijning van den Zoon des menschen tusschen zeven gouden luchters, kan zeer goed toegepast worden op de tegenwoordigheid van Jesus Christus in het allerheiligste Sakrament, waar hij dikwijls, omgeven van een krans van glansrijke luchters en brandende lichten, als het licht der wereld op onze altaren troont. De gouden gordel om zijne lendenen wijst op de velerlei kostbare genaden, waarmede zijn hart vervuld is voor allen, die hem in liefde en vreeze naderen. Gelijk eene zogende moeder hare borst

aan haren beminden zuigeling reikt, evenzoo biedt Jesus hen zijn liefderijk hart vol genade en ontferming, en mogen zij, gelijk Joannes, aan zijne borst rusten. — „Aan de borsten zal men u dragen en op den schoot liefkozen," heeft de Profeet voorzegd. (Isaias LXVI. 12.)

Men verhaalt, dat de H. Catharina van Siena, zoo dikwijls zij ter Communie ging, met zulk eene inwendige begeerte het heilig Sakrament op hare lippen ontving, als een dorstend zuigeling begeerig is naar de voedende borst der moeder. Hoe grooter ons verlangen naar het heilig Sakrament is, des te grootere genaden schenkt ons Jesus. De eerwaardige pater Alvarez zag den beminden Heer in het allerheiligste Sakrament, hoe hij zijne handen gevuld had met genaden, en verlangend uitzag, of niet een begeerige ziel zou komen om ze te ontvangen.

en genegenheid; wees Heer en meester over mijnen wil en gansche bestaan.

Ik geef U mijn verstand over, opdat ik altijd met mijne gedachten bij U moge zijn; mijn ligchaam, opdat het een offer uws welbehagens worde; mijn hart, ten einde Gij het met uw allerheiligst hart moogt vereenigen. O Beminde mijner ziel! mogten toch alle menschen uwe groote en teedere liefde erkennen, zoodat zij voortaan slechts leefden om U te beminnen, te eeren en aangenaam te zijn, gelijk Gij het verlangt en verdient; mogt ik ten minste er voortaan naar streven, inderdaad in liefde voor U te leven, en mij altijd uwe liefde en beminnenswaardigheid herinneren. Ik heb mij voorgenomen hiervoor alles te doen wat in mijn vermogen staat. Ik verzaak en ontzeg mij alles wat U zou kunnen mishagen, al ware het mij zoo dierbaar als mijne oogen, mijne hand of voet,

zelfs als mijn leven. Zalig hij, die alles verliest en U, het hoogste, opperste, schoonste en beminnenswaardigste goed, wint!

Verzuchting. ô Jesus, mijne liefde! Als ik slechts U bezit, dan vraag ik naar geen hemel en aarde!

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

„Indien iemand klein is, dat hij tot mij kome" (Spreuk. XI, 4.) Met deze woorden noodigt Maria alle ootmoedige zielen uit tot haar te komen, gelijk kinderen tot hare moeders, vol liefde en vertrouwen. „De liefde van alle moeders te zamen, is slechts eene schaduw van de liefde, welke Maria voor ieder van ons heeft." ô Maria! toon dat gij mijne moeder zijt! Gij bemint mij zoo teeder; ik wil u evenzeer liefhebben!

Verzuchting. Geef, lieve Moeder, dat ik u steeds meer beminne en uwer altijd gedenke.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

NEGENDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

„Te midden der zeven gouden kandelaren, zag ik iemand, die op den Zoon des menschen geleek; gekleed in een lang gewaad, en de borst omgord met een' gouden gordel." (Openb. I. 13.)

Deze verschijning van den Zoon des menschen tusschen zeven gouden luchters, kan zeer goed toegepast worden op de tegenwoordigheid van Jesus Christus in het allerheiligste Sakrament, waar hij dikwijls, omgeven van een krans van glansrijke luchters en brandende lichten, als het licht der wereld op onze altaren troont. De gouden gordel om zijne lendenen wijst op de velerlei kostbare genaden, waarmede zijn hart vervuld is voor allen, die hem in liefde en vreeze naderen. Gelijk eene zogende moeder hare borst

aan haren beminden zuigeling reikt, evenzoo biedt Jesus hen zijn liefderijk hart vol genade en ontferming, en mogen zij, gelijk Joannes, aan zijne borst rusten. — „Aan de borsten zal men u dragen en op den schoot liefkozen," heeft de Profeet voorzegd. (Isaias LXVI. 12.)

Men verhaalt, dat de H. Catharina van Siena, zoo dikwijls zij ter Communie ging, met zulk eene inwendige begeerte het heilig Sakrament op hare lippen ontving, als een dorstend zuigeling begeerig is naar de voedende borst der moeder. Hoe grooter ons verlangen naar het heilig Sakrament is, des te grootere genaden schenkt ons Jesus. De eerwaardige pater Alvarez zag den beminden Heer in het allerheiligste Sakrament, hoe hij zijne handen gevuld had met genaden, en verlangend uitzag, of niet een begeerige ziel zou komen om ze te ontvangen.

ô Jesus, Zoon van God en van de allerzaligste maagd Maria! Gij zijt inderdaad waardig door allen boven alles bemind te worden; zie, ik wensch U al mijne liefde te schenken. Mogte ik U toch zoo beminnen, als Gij het verdient, of ten minste zoo veel als dit aan 's menschen harte mogelijk is. Wel is waar heb ik mij zulke voorregten, door zoo menige trouweloosheid, onwaardig gemaakt, en ben ik bovendien toch niet waardig voor U te verschijnen; maar ik weet ook dat Gij mijne liefde verlangt, vermits Gij zegt: „Zoon (dochter) geef mij uw hart!" en zelfs gebiedt: „den Heer uwen God van ganscher harte lief te hebben." Ja, daarom spaardet Gij immers mijn leven en hebt mij, in weêrwil van al mijne zonden, van den afgrond der hel gevrijwaard, opdat ik, uwer langmoedigheid en goedheid eindelijk erkennende, eenmaal zoude beginnen U op-

regtelijk te beminnen. Daar Gij alzoo wilt dat ik U beminne, zoo geef ik mij geheel in liefde aan U over. Gij verlangt mijn hart; welaan, ik geef het U. Neem het in bezit, bestuur en heersch er over naar uw heilig welgevallen. Het is koud : welnu, doe het van liefde gloeijen; het is bevlekt en onrein : spreek slechts één woord, en het zal gezuiverd zijn. Herschep het naar uw goddelijk welbehagen. Help mij, dat ik voortaan door vermeerderde liefde en dankbaarheid alle ontrouw en ondankbaarheid trachte te vergoeden, waaraan ik mij vroeger tegen uwe beminnenswaardigheid zoo dikwijls heb schuldig gemaakt.

Verzuchting. ô God, mijne liefde! ik wil U beminnen; ik wensch U altijd te beminnen; eeuwig wil ik U liefhebben.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

ô Jesus, Zoon van God en van de allerzaligste maagd Maria! Gij zijt inderdaad waardig door allen boven alles bemind te worden; zie, ik wensch U al mijne liefde te schenken. Mogte ik U toch zoo beminnen, als Gij het verdient, of ten minste zoo veel als dit aan 's menschen harte mogelijk is. Wel is waar heb ik mij zulke voorregten, door zoo menige trouweloosheid, onwaardig gemaakt, en ben ik bovendien toch niet waardig voor U te verschijnen; maar ik weet ook dat Gij mijne liefde verlangt, vermits Gij zegt: „Zoon (dochter) geef mij uw hart!" en zelfs gebiedt: „den Heer uwen God van ganscher harte lief te hebben." Ja, daarom spaardet Gij immers mijn leven en hebt mij, in weêrwil van al mijne zonden, van den afgrond der hel gevrijwaard, opdat ik, uwer langmoedigheid en goedheid eindelijk erkennende, eenmaal zoude beginnen U op-

regtelijk te beminnen. Daar Gij alzoo wilt dat ik U beminne, zoo geef ik mij geheel in liefde aan U over. Gij verlangt mijn hart; welaan, ik geef het U. Neem het in bezit, bestuur en heersch er over naar uw heilig welgevallen. Het is koud : welnu, doe het van liefde gloeijen; het is bevlekt en onrein : spreek slechts één woord, en het zal gezuiverd zijn. Herschep het naar uw goddelijk welbehagen. Help mij, dat ik voortaan door vermeerderde liefde en dankbaarheid alle ontrouw en ondankbaarheid trachte te vergoeden, waaraan ik mij vroeger tegen uwe beminnenswaardigheid zoo dikwijls heb schuldig gemaakt.

Verzuchting. ô God, mijne liefde! ik wil U beminnen; ik wensch U altijd te beminnen; eeuwig wil ik U liefhebben.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

De heilige Bernardinus van Bustis zegt: „Maria wenscht veel meer ons goed te doen en genaden mede te deelen, dan wij van ze te ontvangen." Hierin gelijkt zij, even als in alles, haren goddelijken Zoon. Als moeder der barmhartigheid is het haar grootste vreugde, zich te ontfermen over de ellendigen en hen troost en hulp te verschaffen.

Verzuchting. ô Maria, moeder der barmhartigheid! erbarm u mijner.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

TIENDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

Heer! Tot wien zouden wij gaan?" (Joan. VI, 69.)

„Waar gaat hij henen?" roept de H. Augustinus de ongelukkige wereldkinderen toe. „Waar gaat gij heen, om bevrediging uwer harten te zoeken? — Komt tot Jesus, en gij zult rust en vrede vinden voor uwe zielen."

ô Mijne ziel! laat u niet langer verblinden, uw geluk en heil in de goederen dezer wereld te zoeken. Zoek alleen dat goed, wat alle goed in zich bevat, namelijk God. En wilt gij hem spoedig vinden, ga dan tot het heilig Sakrament. Hier is uw God nabij, en altijd gereed uwe wenschen te vernemen, en u te geven, wat uw hart bevredigen en u waarlijk gelukkig maken kan.

De H. Theresia zegt: „het wordt iedereen niet veroorloofd met een' koning te spreken; reeds is het eene hooge gunst, hem door tusschenkomst van andere personen uwe belangen te mogen mededeelen." Met Jesus, den Koning der koningen, kunt gij echter vrij spreken; allen die zulks begeeren en hem iets te vragen hebben, mogen hem naderen; wij behoeven daarvoor niemands tusschenkomst. — In het heilig Sakrament tegenwoordig, kan

men hem altoos vinden, en hij is steeds bereid ons te aanhooren. — De vorsten dezer wereld staan slechts zelden een bijzonder gehoor toe, en het kost veel moeite bij hen toegelaten te worden. Tot Jesus heeft men altoos toegang; dag en nacht kunnen wij hem onze smeekingen en belangen voordragen.

ô Sakrament der liefde en goedertierenheid! hoe magtig trekt gij door het zoet geweld uwer liefde de harten aan, zoodanig dat zij, door U aangetrokken en ontstoken, U onophoudelijk gedenken en steeds meer naar U verlangen. Ontsteek ook mijn hart en trek het tot U; want het verlangt een bestendig brandoffer uwer liefde te zijn. Zie, al mijne aangelegenheden en belangen, mijne hoop en wenschen, mijn ligchaam en ziel, have en goed, draag ik aan U op, ten einde Gij er over gelievet te beschikken naar uw heilig wel-

behagen. Ik zal mij niet meer beklagen over de beschikkingen uwer Voorzienigheid; trouwens, zij komen allen van uw teederlievend hart en kunnen slechts mijn waar geluk beoogen. Handel alzoo naar uw welgevallen; gelijk Gij het wilt, geschiede het. Ik vereenig mijn wil geheel met den uwen, die zekerlijk heilig, goed, liefderijk en beminnenswaardig is. O goddelijke wil der Voorzienigheid! wees altijd van mij aangebeden. Met u vereenigd, wensch ik te leven en te sterven.

Mijn God! help mij dat ik voortaan slechts leve om uwen wil te volbrengen; dat ik slechts wille, wat U aangenaam is, en beminne wat Gij wilt. Ik betreur en herroep alle oogenblikken in mijn leven, dat ik de verkeerde aandriften van mijn eigen wil ben gevolgd, tegen mijn heil heb gehandeld, en U, mijn God, beleedigde. O heilige wil van God! gij zijt mij boven alles

dierbaar als God-zelf, met wien gij één zijt. Ik bemin u en onderwerp mij ganschelijk aan u.

Verzuchting. ô Heer, mijn God! dat uw wil geschiede!

Hierna de Geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

„Bij mij is rijkdom en eer, bij mij is overvloed van alle goederen, opdat ik ze uitreike aan allen, die mij lief hebben." (Spr. VIII.) — Met deze woorden wordt ons aangeduid, dat bij en door Maria alle schatten der goddelijke genaden voor ons open staan. De godvruchtige Idiota noemt haar daarom: „de schatbewaarster van alle genaden." — Gelukkig alzoo diegenen, welke altijd hunne toevlugt nemen tot deze Moeder der genade!

Verzuchting. ô Maria, mijne Moeder! gij kunt ons gelukkig en rijk, gij kunt ons zalig maken. Ik bid u, doe het; ik durf het hopen van uwe magt en goedheid.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

ELFDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Ik ben de goede Herder." (Joan. X. 11.)

„Laat ons — zegt de H. Theresia — geheel onze levens- en handelwijze zoo inrigten, dat wij ons nooit van Jesus verwijderen, en hem, onze goede Herder, nooit uit het oog verliezen. Immers, die schapen, welke zich altijd gaarne in de nabijheid huns herders ophouden, worden in den regel bijzonder van hem geliefkoosd, en ontvangen niet zelden de laatste brokkelen broods uit zijnen mond. Als de herder soms inslaapt, dan blijft het trouwe schaap toch aan zijne zijde, tot dat hij ontwaakt; of het wekt hem zelfs, terwijl het om hem heen snuffelt, en ontvangt alsdan op nieuw zijne liefkozingen."

ô Mijn beminde, hier in het heilig Sakrament verborgen God en Heiland! getrouwe Herder mijner ziel! ik bevind mij thans in uwe zoete en onmiddellijke nabijheid; als Gij mij eene bijzondere gunst wilt bewijzen, schenk mij dan voor alles wasdom en volharding in uwe liefde.

ô, Hoeveel dank ben ik u schuldig, heilig katholijk Geloof, door hetwelk ik onderwezen en verzekerd ben, dat in dit Sakrament niet meer het wezen van brood, maar in plaats daarvan, mijn Heer en Heiland, in zijne Godheid en menschheid, geheimvol tegenwoordig is, en dat wel om aan mij zijne liefde te bewijzen, en mijn troost en leven te zijn!

Ja; Ik belijd in deze kleine heilige hostie den grooten Heer en Heerscher van hemel en aarde tegenwoordig; en hoewel ik hem niet met mijne ligchamelijke oogen kan zien, erken ik hem

toch in het licht des geloofs, en breng hem, als mijnen God en Heiland, de schatting mijner eerbiedigste hulde en aanbidding.

ô Zoetste Jesus! Gij zijt mijne hoop, mijn heil, mijne sterkte en mijn troost, en zult ook het voorwerp mijner hoogste liefde zijn. Daarom smeek ik U, rigt al mijne gedachten, neigingen en wenschen slechts op U, zoo dat Gij het zalige middelpunt zijt van al mijn denken, willen, leven en sterven. De zaligheid, welke Gij in U-zelven bezit, moest mij meer verheugen, dan alle goederen dezer of der toekomstige wereld. In het bewustzijn van uwe onuitsprekelijke zaligheid, zal al mijn geluk en vreugde gelegen zijn. Heersch en regeer, o mijn God, over mijn hart en ziel, welke ik hier volkomen aan U overgeef: mijn verstand, mijn wil, mijne zinnen en al mijne bekwaamheden zullen aan uwe liefde dienstbaar blijven,

en daardoor slechts dienen om U te verheerlijken en uw allerheiligst welbehagen te volbrengen.

Zoo leefdet gij, o Maria! gij de hoogst beminde en uitverkorene Moeder mijns Verlossers! O help mij, en verwerf mij de onschatbare genade, even als gij, Gode welgevallig te leven, en geen ander geluk te zoeken, dan Hem volkomen in liefde toe te behooren.

Verzuchting, O Jesus! wees Gij geheel de mijne, zoo als ik geheel de uwe ben.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

„Gelukkig de mensch die op mij let, en dagelijks aan mijne poorten waakt; die mij wacht op den drempel mijns huizes!" (Spreuk. VIII. 34.) Ja waarlijk, gelukkig zijn die vrome vereerders van Maria, die geen dag laten voorbijgaan, zonder aan den voet harer altaren of beeldtenissen deze hemelsche Koningin te begroeten, om van

haar met de rijkste genaden bedeeld te worden! Dubbel echter gelukkig diegenen, die niet slechts om weldaden bidden, maar voor alles bijstand en sterkte vragen, om de schoone deugden hunner beminnenswaardige Koningin te kunnen navolgen, bijzonderlijk hare nederigheid en vlekkelooze zuiverheid!

Verzuchting. O Maria, mijne hoop en mijne hulp! sta mij bij.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

TWAALFDE BEZOEK.

Inleidingsgebed van bladz. 294.

„God is de liefde, en wie in de liefde blijft, blijft in God, en God in hem." (Joan. IV. 16.)

Wie Jesus bemint, die leeft vereenigd met Jesus, en Jesus met hem door de heilige liefde.

Toen aan den H. Philippus Nerius het allerheiligste Sakrament tot laatste teerspijze werd overgebragt, riep hij juichend: „Zie, daar komt mijne liefde!

zie, daar komt mijne liefde!" Zoo moest ook ieder van ons op het zien van het allerheiligste Sakrament telkenmale juichend uitroepen: zie, daar is mijne liefde! zie, daar is het voorwerp van geheel mijn verlangen, van al mijne wenschen voor tijd en eeuwigheid!

ô Jesus! Gij hebt eenmaal gezegd, en ons deze woorden in het heilig Evangelie nagelaten: „Indien iemand Mij bemint, die zal ook door mijnen Vader bemind worden, en Ik en de Vader zullen tot hem komen en onzen intrek bij hem nemen." (Joann. XIV. 23) Zie, liefdevolle Heiland! ik bemin U, en zelfs meer dan alle goederen der aarde; uwe liefde is mij dierbaarder dan alle schatten der wereld! Kom alzoo en neem uw intrek in mijne ziel; vereenig U dermate in liefde met haar, dat Gij haar nooit meer verlaat, of liever, dat ik U nooit meer aanleiding geve haar te verlaten; trouwens, Gij

verlaat nimmer eene ziel, tenzij hare ontrouw U daartoe noodzake. Ongelukkig is dit met mij dikwijls het geval geweest, en mijne onstandvastigheid zou mij, zonder de bijzondere hulp uwer genade, voor het vervolg evenmin zekerheid geven. Schenk mij daarom die bijzondere genade, en laat niet toe dat de booze wereld ooit getuige worde van zulk eene snoode ondankbaarheid en ontrouw, dat ik U wederom uit mijn hart zou verdrijven, nadat Gij het met uwe liefde ingenomen en met uwe genade en barmhartigheid gekroond hadt. Nogtans, het zou kunnen gebeuren; en daarom bid ik U, mij nu liever vereenigd met U te laten sterven, dan ooit verwijderd van U te leven.

Zie, Heer Jesus! dit is mijn opregte wensch, mijn innig verlangen; en ik koester de hoop, dat Gij het vervullen zult. Ik omhels U en ga niet van U af, maar begeer voor eeuwig met U

in liefde vereenigd te blijven. Ja, mijn Jesus! ik wil U zonder ophouden liefhebben en van U voortdurend bemind worden. Tijd noch eeuwigheid mogen mij van uwe liefde scheiden, o Jesus, mijn God, eenige vreugde en heil mijner ziel!

Verzuchting. O Jesus! ik wil U altijd beminnen, om van U weder bemind te worden.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

„Wie in mij zijn werk doet, zondigt niet, en die mij in het licht plaatsen, verkrijgen het eeuwige leven." (Sir. XXIV. 30 — 31.) Met deze woorden wordt aangeduid: dat, wie in al zijne ondernemingen en werkzaamheden de bescherming en hulp van Maria aanroept, en steeds met het oog op haar wandelt en handelt, van alle zware zonden en alle verderf zal bewaard worden; en dat, wie zich bemoeit, ook aan anderen de groote magt en liefde van onze hemelsche

Moeder bekend en duidelijk te maken, daarin het merkteeken zijner eeuwige bevoorregting zal bezitten. — Tracht alzoo, Christen, niet alleen zelve een goed en vroom kind van Maria te zijn, maar ook bij elke passende gelegenheid, hetzij openlijk of in stilte, de aandacht en vereering der gezegende Moeder-maagd onder uwe medemenschen te bevorderen en uit te breiden.

Verzuchting. Gewaardig dat ik u love, heilige Maagd! en geef mij sterkte tegen uwe vijanden.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

DERTIENDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„ Mijne oogen en mijn hart zullen eeuwig daar zijn. ” (3. Kon. IX. 3.)

Deze schoone en vertroostende belofte, welke God in het Oude Verbond aan zijn uitverkoren volk gaf: „ altijd met zijne tegenwoordigheid in hunne tempels te zullen zijn, ” vervult Jesus Christus, de Zoon van den levenden

God, in wien alle beloften heilig zijn, op de volkomenste wijze, in het Nieuwe Verbond, terwijl hij in alle katholieke kerken dag en nacht, werkelijk en persoonlijk, tegenwoordig is in het allerheiligste Sakrament des Altaars, om de smeekingen van hen die daar tot hem komen in genade aan te hooren, en voor zooverre ze tot hun waarachtig geluk en heil dienen, ook te verhooren.

Maar, mijn lieve Jesus! was het niet genoeg enkel over dag op de altaren bij ons te blijven, wijl slechts dan alleen de menschen U komen aanbidden of U hunne beden en belangen voordragen? Waarom wilt Gij daar ook nog des nachts vertoeven, als in den regel de kerken gesloten worden, niemand U komt bezoeken en men U alleen laat? Maar, ik begrijp U. De liefde houdt U ook des nachts daar geboeid, om, gelijk de goede herder, uwe kudde te

beschermen, het heil der zieken en de teerspijze der stervenden te zijn. Dáár waakt en bidt Gij voor ons, even als in den Olijfhof, en bezorgd gedurende onzen slaap ons heil!

O goddelijke Heiland! Hoezeer moest dit bewijs uwer groote liefde niet alle Christenen aansporen, zoo dikwijls en lang voor uw tabernakel te vertoeven, als tijd en omstandigheden hun toelieten; en zelfs dan, als zij zich van daar moeten verwijderen, dan moesten zij ten minste nog hun hart en geest bij U achterlaten, om U voortdurend te beminnen en te danken, die zonder ophouden hier bereid zijt hen met de eeuwige schatten uwer genade en liefde te zegenen.

Welaan, mijn Jesus! ik wil liefde met wederliefde beantwoorden. Ik geef U mijn hart, mijn wil en al mijne geestvermogens over; dit alles zal het uwe zijn, en bij U in mijne liefdedienst

voorzien, zoo dikwijls ik mij ligchamelijk van U moet verwijderen.

Maar, niet slechts om voortdurend bij en met ons te zijn, vertoeft Gij, o Jesus, dag en nacht in het allerheiligste Sakrament; uw hoofddoel is, U ook dikwijls in de Communie met ons te vereenigen, opdat wij in U en Gij in ons zoudt vereenigd zijn, door den band der innigste liefde. Hoe zou ik het echter durven wagen, o Heer, dikwijls tot deze vereenigings-Communie te naderen, terwijl ik blijf voortzondigen en naar de ziele krank ben? Evenwel mag ik toch niet terugblijven, daar Gij het eenige heil zijt, en mij voor verder hervallen in de zonde kunt bewaren.

Kom dan, mijn Jesus, en bereid U eene woning in mij. Kom en wees de God mijner ziel, de Bezitter mijns harten, de Heer over mijn wil. Alles wat in en aan mij is, alles wat ik ben,

bezit en heb, zal aan uwe liefde geofferd en toegeheiligd zijn. Heersch en bestuur, en maak alles aan U onderworpen. Verwijder en vernietig alles in mijn hart, wat aan mijne eigenliefde en niet aan uwe liefde zoude toebehooren. En wanneer Gij dan door de Communie in mijn hart zijt gekomen, en ik geheel de uwe, en gij geheel de mijne zijt, o laat dan niet toe, dat dit door Gods Majesteit en van zijnen Verlosser vervulde hart, zich ooit weder met zijne liefde aan ellendige schepselen zoude hechten. — Ik bemin U, mijn God! ik wensch U steeds meer en volmaakter te beminnen, en wil U geheel en onverdeeld toebehooren, voor tijd en eeuwigheid!

Verzuchting. O Jesus! trek mij geheel tot U, door de sterke band uwer heilige liefde.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

„ Laat ons de genade zoeken, — zegt de H. Bernardus — maar laat ons haar zoeken door Maria." De H. Petrus Damianus zegt: „ Maria bezit al de goddelijke genadeschatten. Zij kan en wil ons rijk maken in genaden; zij noodigt er ons toe uit met de woorden der heilige Schrift: „ Bij mij is alle rijkdom, opdat ik hen bedeele, die mij beminnen." (Spr. VIII.)

O beminnenswaardigste, verhevenste en genadigste Koningin! ontferm u mijner, en help een zondaar, die arm is aan alle deugden en verdiensten, maar zijn volle vertrouwen in u heeft gesteld.

Verzuchting. Tot uwe bescherming en hulp nemen wij onze toevlugt, o heilige Moeder Gods.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

VEERTIENDE BEZOEK.

Inleidingsgebed van bladz. 294.

„ Dit is mijne rustplaats in eeuwigheid; hier wil ik wonen; want ik heb

mij deze plaats uitverkoren." (Psalm CXXXI. 14.)

Met deze woorden verklaart onze Heer en Heiland, dat hij zijne woning in het allerheiligste Sakrament onder ons heeft verkoren, en daar, op de altaren, voortdurend wil rusten.

Indien onze algoede Heer uit liefde tot ons daar alzoo voortdurend wil verblijven, hoezeer moesten wij daarentegen niet trachten, ook altijd in liefde bij hem te zijn, er ten minste het hartelijk verlangen naar hebben en niets liever bedoelen en wenschen!

Wel gelukkig zijn die vrome en Godminnende zielen, die geen andere rust in deze wereld willen en zoeken, dan om aan de voeten huns geliefden Heilands voor het allerheiligst Sakrament neder te knielen en hem hunne liefde en aanbidding te bewijzen.

ô, Hoe gelukkig zoude ik zijn, mijn Jesus, als ik geen aangenamer rust

kende, dan in uwe geheiligde tegenwoordigheid te vertoeven, en U steeds in liefde te gedenken, die zonder ophouden in het heilig Sakrament op mijn geluk en welzijn bedacht zijt!

Ach, goedertierenste Heer! hoe is het mogelijk dat ik zoolang heb kunnen wachten met U te beminnen! dat ik zoo veel tijd liet verloren gaan, zonder U te beminnen! Ongelukzalige tijd! dat een eeuwige nacht u bedekke! Gij echter, mijn Jesus, wees in alle eeuwigheid geloofd en gedankt voor de langmoedigheid en het geduld, waarmede Gij mijne afdwalingen verdragen, en afgewacht hebt, tot ik, getroffen en overwonnen door uwe liefde en ontferming, eindelijk als 't ware mij gedwongen voelde tot U terug te keeren, en mij aan uwe liefde over te geven. Mijn Jesus! ik kan noch wil het zoete geweld uwer liefde ooit meer weerstand bieden. Niets is billijker, dan dat ik mij

geheel aan U overgeve en voortaan slechts voor uwe liefde leve. Ik hoop dat Gij mij daartoe uwen genadigen bijstand wilt schenken. Gij hebt mij reeds zoo vele en groote gunsten bewezen, toen ik van U en uwe liefde verwijderd leefde; hoeveel meer mag ik dan nu op uwe genadige hulp rekenen, daar ik steeds met mijne liefde bij U wil zijn.

God, waardig om oneindig bemind te worden! trek mij in liefde tot U. Dikwijls heb ik het reeds herhaald, maar kan het niet genoeg betuigen, hoezeer ik U uit geheel mijn hart lief heb; ik bemin U boven alles; ik bemin U meer dan mijn eigen leven. Met diepe smart grieft het mij, eeuwige Goedheid, U zoo dikwijls en veel beleedigd te hebben. Vergeef mij en vermeerder mijne liefde tot U. Help mij, dat ik U van dit oogenblik af, nu in volhardende trouw beminne tot den

dood toe, en alsdan mijne liefde in volmaaktheid voortdure in alle eeuwigheid.

Almagtige God! verheerlijk aan mij uwe magt, en toon aan de wereld het wonder, dat eene ziel die weleer ondankbaar was, en U niet beminde, van nu af steeds in de grootste dankbaarheid en liefde tot U ontgloeid is. Dit is mijne begeerte, dit is mijn wensch en vurig verlangen. Verhoor mij, o Jesus, om den wille der verdiensten van uw lijden en sterven. Gij hebt mij het verlangen en den wil gegeven: geef mij nu ook het gelukkig volbrengen.

Verzuchting. O Jesus! schenk mij groote en bestendige liefde tot U.

Hierna de geestelijke Communie. bl. 291.

Bezoek aan Maria.

De H. Germanus past deze woorden op Maria toe: „niemand wordt gered, tenzij door u; niemand van het eenige kwaad

bevrijd, als door u; niemand met genaden bedeeld, als door u." — O Maria! sta mij alzoo bij en wees mij behulpzaam, opdat ik van alle gevaren gered, van alle kwaad bevrijd worde en tot de eeuwige gelukzaligheid gerake. „Nooit is het gehoord, — zeggen de Heiligen — dat iemand die tot u zijne toevlugt nam is verlaten geworden." Hierdoor tot vertrouwen op u aangemoedigd, kom ik tot u, o Maagd der maagden! Zie mij, zondaar, biddende aan uwe voeten.

Verzuchting. Maria is mijn vertrouwen: Maria is mijne hoop!

Gebed tot Maria, bladz. 304.

VIJFTIENDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Ik ben gekomen om vuur op de aarde te brengen; en wat verlang ik anders, als dat het brande." (Luc. XII. 49.)

Het vuur waarvan onze Heer en Heiland hier spreekt, is het vuur zijner goddelijke liefde.

„Niets is er echter op aarde, — zegt de eerwaardige Pater Franciscus Olympius — waardoor het vuur der heilige liefde meer ontbrandt en verspreid wordt, dan door het allerheiligste Sakrament des Altaars." Daarom openbaarde zich de Heer eens aan de H. Catharina van Siena, in het allerheiligste Sakrament, in den vorm eens grooten vuurovens, waaruit de stroomen van het goddelijk liefdevuur zich over de gansche aarde verspreidden. De Heilige was daarbij niet zoo zeer verbaasd over den gloed, welke zij voor zich zag, als wel dat zoo veler menschen harten er niet door ontstoken werden.

ô Jesus, eeuwige liefde! Ik zie hoe de liefde tot mij U dagelijks op het altaar ten slagtoffer maakt, en hoe het vuur dezer liefde U tevens onophoudelijk op nieuw verteert. Hoe billijk is het derhalve, dat ook ik dagelijks

mij op nieuw aan U ten offer der liefde brenge en mijn leven zich geheel in uwe liefde oplosse.

Welaan dan, mijn God en hoogste Gebieder! ik bied U thans mijn lichaam en ziel, mijn verstand en hart, mijn wil en gansche bestaan, en zelfs mijn leven aan tot een levendig liefdeoffer. Ik vereenig, o eeuwige Vader, dit geringe offer met het oneindige offer van Jesus Christus uwen Zoon, hetwelk hij eens bloedig aan het kruis volbragt, en nog dagelijks onbloedig op ontelbare altaren hernieuwt. Neemt dit mijn offer genadig aan, o goedertieren Vader, en schenk mij om den wille van uws Zoons oneindige verdiensten de genade, dat ik het ook dagelijks hernieuwe. Laat mij als een brandoffer leven en sterven. Ja, mijn God! gaarne wilde ik, gelijk zoo vele martelaren, mijn leven uit liefde voor U opofferen; daar ik echter deze genade niet waardig ben,

zoo geef dat ik enkel en alleen uit liefde tot U leve, en eenmaal ook met volle overgeving en liefde dien dood sterve, welken Gij mij vooraf beschikt hebt. Ja, ik wil leven, slechts om U te beminnen, en verlang te sterven, slechts om aan U behagelijk te zijn en uwen wil te volbrengen. Nu reeds neem ik bereidwillig van uwe hand aan den tijd en de wijze van mijnen dood, gelijk die voor mij bestemd is, en breng U met vreugde mijn leven als offer der liefde.

Verzuchting. Leef ik, dan leef ik in den Heer; sterf ik, dan sterf ik in den Heer. Hetzij ik leve of sterve, ben ik des Heeren.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

Heilige Maria! vergun dat ik met den H. Bernardus u toeroepe: „Zoetste Koningin! gij zijt oorzaak van al mijne hoop!”

en met den H. Joannes van Damascus: „al mijne hoop heb ik op u gesteld!" — Indien gij, Maria, mij wilt redden, dan word ik zeker gered; en gij redt allen die u opregtelijk toegedaan zijn en vereeren, en u om uwe heilige voorspraak aanroepen.

Verzuchting. O Maria, heil der zieken en zwakken! sta mij bij en bid voor mij.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

ZESTIENDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Is er dan geen balsem meer in Galaad, en is er geen geneesheer meer te vinden?" (Jerem. VIII. 22.)

Galaad is een berg in Arabie, die zeer rijk is aan balsem en welriekende, geurige planten, voor allerlei wonden en kwalen; daarom ziet de eerwaardige Bede er een zinnebeeld in van de heilige Eucharistie, dewijl Jesus in dit Sakrament zoowel de geneesheer als het geneesmiddel voor alle kwalen is.

O, mogten toch alle menschen erkennen en waardeeren, en in hunne menigvuldige zwakheden en gebreken hulp en genezing zoeken bij het allerheiligste Sakrament, voorzeker, het zou er spoedig beter in de wereld uitzien, en men zou niet zooveel over onheilen en verderf te klagen hebben.

„ Waarom is er nog zoo veel kwaads onder het menschdom? Is er dan geen balsem meer? " zoo mag men zich met de woorden van den Profeet afvragen, „ is er dan geen balsem meer in Galaad, geen heil in het allerheiligste Sakrament; en is er geen geneesheer meer? " — Maar, hooren wij het antwoord van Jesus Christus, die van onze altaren tot ons spreek : „ komt allen tot mij, die belast en beladen zijt, en ik zal u verkwikken! " (Matth. XI, 28.)

Alzoo kom ook ik tot U, o Jesus, belast met vele zonden, behebt met

allerlei gebreken en zwakheden, en zuchtende en treurende over zoo velerlei kwalen. „Heer! indien Gij wilt, dan kunt Gij mij helpen." — „Ontferm U mijner, want ik ben zwak; genees mij, want ik ben vol kwalen naar ligchaam en ziel!

Maar niet slechts om hulp en genezing voor mijne boosheden bid ik U, o Jesus; maar ook om liefde, en voortgang in de liefde. Ik weet, o mijn Jesus, dat mijne liefde voor U, wegens mijne menigvuldige zonden, nooit die zuivere en verblijdende kan worden, welke Maria, uwe maagdelijke Moeder, U toedroeg; maar met de hulp uwer genade wil ik trachten haar de rouwmoedige en trouwe liefde eener Magdalena te doen zijn.

ô Mijn Jesus! ik verlang en begeer niets zoo zeer als uwe liefde; deze schat is oneindig hooger dan alle schatten en rijkdommen der wereld. Bezat

ik ze allen, of was ik er volkomen meester over, dan zou ik ze aan uwe voeten willen nederleggen en afstaan, om U daartegen om de eenige schat uwer liefde te bidden. Heer! uit liefde tot U ontzeg ik mijn hart alles wat ik ben, bezit en heb; ik zeg vaarwel aan al mijne neigingen, wenschen en genegenheden; aan alle gemakken en vreugden des levens, ja zelfs aan alle vertroosting : ik verzaak mijn wil en geheele vrijheid. Dit alles geef ik in liefde aan U over, en stel het ter uwer heilige beschikking. Gelijk Gij het daarmede wilt maken, ben ik er meê tevreden. Ik bemin U, o oneindige Goedheid! Ik bemin U meer dan mij zelven, en verlang U in alle eeuwigheid te beminnen.

Verzuchting. Mijn Jesus! ik geef mij geheel aan U; neem en bezit mij voor eeuwig.

Hierna de geestelijke Communie bl. 291.

Bezoek aan Maria.

De allerzaligste maagd Maria openbaarde aan de H. Brigitta, o. a.: Hoe menigvuldig en zwaar de mensch ook moge gezondigd hebben, indien hij slechts met een opregt verlangen om zich te beteren tot mij komt, dan ben ik dadelijk bereid hem op te nemen en te helpen. Alsdan zie ik niet op de menigte en grootte zijner zonden, maar op de geaardheid van zijnen goeden wil. Ik versmaad het niet om zijne wonden te verbinden en te genezen, want ik ben waarlijk de moeder der barmartigheid.

O heilige Maria! zie, ik ongelukkige zondaar kom ook tot u; toon mij nu uwe barmhartigheid.

Verzuchting. Moeder der barmhartigheid! ontferm u mijner.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

ZEVENTIENDE BEZOEK.

Inleidingsgebed van bladz. 294.

„Een dag in uw voorhof, o Heer,

is beter, dan duizend andere." (Ps. LXXXIII. 2.)

Diegene, welke elkander beminnen, zijn gaarne te zamen en bezoeken zich dikwijls. Als wij Jesus alzoo wezenlijk liefhebben, dan moeten wij ons gaarne daar bevinden waar hij is. En zie, hij is immers altijd in het allerheiligste Sakrament. Dáár kunnen wij hem elk oogenblik bezoeken, dáár altijd met hem spreken, dáár ons met hem verheugen. En voorwaar, één dag, één uur moest ons dáár veel liever zijn, dan duizend andere in den omgang met de wereld. Slechts bij Hem moesten wij onzen troost zoeken, bij Hem ons aangenaamste onderhoud vinden, bij Hem ons verheugen wegens zijne groote heerlijkheid in den hemel, wegens de onuitsprekelijke barmhartigheid die hij ons hier op aarde bewijst, en wegens de liefde, welke zoo vele vrome en godvruchtige zielen Hem toedragen. In

één woord : al onze neigingen moesten zich eigenlijk daarheen wenden, al onze liefde en begeerten dáár rusten, waar het voorwerp is onzer liefde : — bij Jesus in het allerheiligste Sakrament.

Pater Silesius, een Jesuit, voelde zich getroost in alle lijden en ondervond de levendigste vreugde, zoodra hij maar kon spreken van het allerheiligste Sakrament. Hij werd niet moede hetzelve trouw te bezoeken; ging hij naar de kloosterpoort, keerde hij weêr terug naar zijne cel, of had hij overigens iets in huis te doen, altoos rigtte hij het zoo in, dat hij eenige oogenblikken bij het heilig Sakrament konde vertoeven, al ware het soms ook slechts om zijn beminden Heer en Heiland ten minste een liefdegroet te kunnen geven. Men bemerkte zelfs dat hij geen uur kon laten voorbij gaan, zonder zijnen Jesus een bezoek gebragt te hebben. Zijne groote liefde voor het allerhei-

ligste Sakrament heeft hem dan ook het voorregt waardig gemaakt, voor deszelfs verdediging te sterven.

ô Ware mij dat geluk ook welgelegd, op gelijke wijze mijn leven te kunnen opofferen! konde ook ik, gelijk hij, sterven voor de waarheid van een geheim, waarin Gij, o Jesus, ons de volle uitgestrektheid uwer liefde hebt geopenbaard!

Liefdevolle Heer! Gij hebt door dit H. Sakrament reeds zoo veel wonderen gewrocht, bewerk ook nog dit eene ten mijnen gunste, dat ik door dit kostbaar onderpand, door deze band van liefde onafscheidbaar met U verbonden worde. Gij wilt dat ik mij in liefde geheel aan U overgeve: welnu, Heer, mijn hart is bereid! Help door uwe genade deze overgeving aan U volmaken. Geef de genoegens en goederen dezer wereld aan wie Gij wilt, ik begeer en wil niets anders dan uwe liefde.

Dit zoek en daarnaar verlang en streef ik. Geef mij, o Jesus, dit eene, en ik heb voor alles genoeg.

Verzuchting. ô Jesus! wanneer zal toch het oogenblik daar zijn, dat ik U waarlijk, van harte en boven alles beminne!

Hierna de geestelijke Communie, bl. 291.

Bezoek aan Maria.

„Mater amabilis, beminnelijke Moeder!" zoo noemt u, heilige Maria, geheel de Kerk, en te regt; want God heeft u zoo schoon en beminnelijk gemaakt, dat hij-zelf zich aangetrokken voelde, zich met al zijne liefde aan u te verbinden.

„Uw naam, o Maria, — zegt de heilige Bonaventura — is zoo zoet en liefelijk, dat hij niet zonder aandoening van liefde genoemd, noch gedacht kan worden, zonder de harten van hen die u lief hebben te verrukken.

Alzoo betaamt het ook dat ik u liefhebbe, o beminnenswaardige Moeder! Eene gewone liefde kan mij nu echter niet meer

bevredigen, maar ik wensch thans hier op aarde en eenmaal in den hemel u met eene liefde te beminnen, welke, behalve de hoogste liefde die ik aan mijnen God schuldig ben, alle andere overtreffe. Neem, beminnenswaardige Moeder, deze wensch in genade aan, en, ten teeken dat gij ze aangenomen hebt, bewerk mij, door God, zulk eene liefde tot u als ik wensch, en aan mijnen beminden God-zelf zoo welgevallig is.

Verzuchting. Beminnenswaardige Moeder! help, opdat ik u wezenlijk lief hebbe.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

ACHTTIENDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Ziedaar Gods woonstede onder de menschen!" (Openb. XXI. 3.)

Jesus, die in den hemel ter regterhand zijns Vaders, in groote magt en heerlijkheid troont, en eenmaal, omgeven van alle hemelsche magten en

heerscharen, in zijne volle majesteit, als Regter over levenden en dooden zal verschijnen, heeft evenwel hier op aarde in het allerheiligst Sakrament zich eene woonstede en troon zijner liefde opgerigt, om als menschen zoon en menschenvriend onder ons arme zondaren te wonen. „Ziedaar de woonstede Gods onder de menschen!" — Hij wil bij hen wonen, en zij zullen zijn volk zijn!"

Indien nu een koning, om aan een' armen herder een bewijs zijner bijzondere liefde te geven, zich vernederde een geringe hut in diens dorp te betrekken, opdat de herder hem gedurig en zelfs dikwijls zoude kunnen komen bezoeken en zijne gunsten vragen; zou het dan geen teeken van groote onverschilligheid, grove ondank, ja zelfs geen strafwaardige minachting zijn, als die herder zich dan van zijnen koning verwijderd hield, zich weinig of in het geheel niet om hem bekreunde, het

naauwelijks der moeite waardig achtte tot hem te gaan en zich een gunst van hem te verzoeken?

ô Mijn Jesus! ik begrijp deze gelijkenis. Uit liefde tot mij hebt Gij hier op het altaar een geringe hut, het Tabernakel, betrokken, en verblijft daar in het allerheiligste Sakrament, als op den troon der liefde, dag en nacht, om voortdurend gereed te staan mij genaden en weldaden te schenken, zoo dikwijls ik tot U kom. Wanneer nu zelfs de hemelsche geesten met U nederdalen en vol bewondering het Geheim uwer liefde aanschouwen, waarmede Gij echter niet hen, maar ons arme menschenkinderen, gelukkig maakt, hoezeer moesten wij ons dan niet beijveren, o God, Heer en Koning des hemels! zeer dikwijls voor U te verschijnen, om U voor die groote eer en alle weldaden te danken, om uwe barmhartigheid te prijzen en uwe onuitsprekelijke liefde

met onze armzalige wederliefde te beantwoorden!

Ja Heer! in het aanschijn uwer heilige engelen, die hier uw stille liefdetroon omgeven, wil ik uwen lof verkondigen, U aanbidden in uwen heiligen tempel, en uw naam prijzen wegens uwe barmhartigheid en waarheid; want boven alles groot hebt Gij uw' heilige naam gemaakt. (Ps. CXXXVII. 1.)

ô Mijn in het heilig Sakrament verborgen God en Heiland! Brood der engelen! Goddelijke spijze! ik loof, aanbid en bemin U. Maar gering, zeer gering is nog altijd de liefde welke ik U bewijs, en Gij noch ik kunnen daarmede tevreden zijn. Daarom smeek ik U, geef dat ik meer en meer uwe schoonheid, goedheid, menschlievendheid en beminnenswaardigheid erkenne, opdat uwe liefde in mij vermeerdere en alle aardsche liefde uit mij verdringe.

Om mij gedurig op nieuw uwe groote

liefde te openbaren, daalt Gij telken dage op het altaar neder, en viert onbloedigerwijze dat onuitsprekelijke liefdeoffer, hetwelk Gij eens op bloedige wijze op Kalvarie volbragt hebt. Billijkerwijze moet ik alzoo ook dagelijks, hier voor het altaar, mijne liefde tot U trachten te vernieuwen, en mij beijveren U steeds meer lief te hebben, U vuriger te aanbidden en volkomen aangenaam te worden.

Verzuchting. ô Jesus, mijne liefde! geef dat ik dagelijks in liefde voor U toeneme.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

Gelijk zulke zieken, die, wegens hunne akelige wonden en gebreken van de menschen verlaten wordende, uit barmhartigheid in de openbare ziekenhuizen opname en verzorging vinden, zoo zijn het ook voornamelijk de ellendigste en van de menschen meestal verachte zondaars, die in de bescherming van Maria voornamelijk hulp en toe-

vlugt genieten. Daarom zegt de H. Basilius: „God heeft den zondaren in de barmhartigheid van Maria een algemeen toevlugtsoord en algemeen ziekenhuis geopend. (Apparuit Deus peccatoribus publicum Valetudinarium.) De mensch moge alzoo groote zonden en afschuwelijke misdaden bedreven hebben; zijne medemenschen mogen hem deswege welligt overal vermijden en schuwen als de pest; hij worde daarom niet moedeloos, indien hij genezing en heil wenscht te vinden, maar wende zich rouwmoedig en met vertrouwen tot Maria: zij zal hem goedgunstig onder de bescherming harer barmhartigheid opnemen, en met eigene moederhand zijne genezing en geluk bewerken.

Indien nu alle, en zelfs de grootste zondaren en misdadigers, bij u eene genadige aanneming vinden, o heilige Maria, dan zult gij ook mijne bede niet versmaden, maar ook aan mij uwe moederlijke barmhartigheid betooonen.

Verzuchting. O Maria, toevlugt der zondaren! bid voor mij.

Gebed tot Maria, bladz: 304.

NEGENTIENDE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Gij zijt mijne vriendin, als gij doet wat ik u gebiede! (Joan. XV. 14.)

Het is een wezenlijke troost voor het harte, eeu trouwe en hulpvaardige vriend te bezitten, aan wien men alle aangelegenheden kan toevertrouwen, en er met hem over te raadplegen. En zie, zulk een vriend hebben wij aan Jesus Christus in het allerheiligste Sakrament, en wel de beste, getrouwste, magtigste en goedhartigste die men ooit hebben kan! Hoezeer moeten wij dan niet naar den omgang met hem zoeken en ons gelukkig achten, te aller ure toegang tot hem te hebben! Uit liefde tot ons heeft hij zijne woontente op het altaar opgeslagen, om altijd bij en onder ons te zijn! Dààr kunnen wij hem te aller ure vinden; dààr ons met hem onderhouden, met

hem spreken en raadplegen, zoo dikwijls en zoo lang als wij slechts willen; dààr kunnen wij hem ons hart en alle onze aangelegenheden blootleggen, hem onze behoeften voordragen en om vele en groote genaden bidden.

De Egyptische Josef voelde zich bovenmate gelukkig in de gevangenis, toen God met zijne genade nederdaalde om hem te troosten. Hoeveel gelukkiger zijn wij echter, daar Jesus Christus, de uit liefde tot ons menschgeworden Zoon Gods, zich zoo diep vernederd heeft, dat hij in deze ellendige wereld, dit oord van balling- en kerkerschap, bij voortduring onze trooster, helper, medegezel en vriend is!

Gevoelt een arme gevangene zich vereerd en vertroost, als een edelmoedig en waarlijk deelnemend vriend hem komt bezoeken, en op alle mogelijke wijze zijn lot tracht te verzachten, hoe moeten wij ons dan niet boven alles ver-

troost en vereerd gevoelen, daar wij in deze ellendige pelgrimschap, Jesus, onzen goddelijken menschenvriend, altoos bij ons hebben, onvermoeid bezig om de bezwaren en lasten dezes levens te verzachten, en in liefde, ons oog en hart altijd heen te wijzen op het geluk hiernamaals, waarheen Hij-zelf onze leidsman en gids wil zijn. „Ik zal u niet als weezen achterlaten!" zoo heeft trouwens zijn eigen mond eenmaal gezegd.

ô Mijn Heer en mijn God! onbegrijpelijke, alles overtreffende liefde, die alzoo uit ontferming zoo ver gegaan zijt, U een vast verblijf onder ons te nemen; zie, daarom neem ik mij vast voor, U dikwijls te bezoeken en zooveel mogelijk in dat goddelijk verkeer te deelen, waarin de heiligen en gelukzaligen hun hemel en zaligheid vinden. O, konde ik steeds bij U zijn, om voortdurend akten van aanbidding en liefde tot U te verwekken!

Verhef U, o Heer, en wek mijne ziel op, zoo dikwijls traagheid of overdreven zorgen voor het tijdelijke mij zouden aftrekken of hinderen om U een liefdebezoek te brengen. Ontsteek mij met het vuur uwer liefde en ijver voor het dierbaar Sakrament uwer liefde. Ach, hadde ik het toch altijd bemind en door ware hoogschatting uw liefderijk harte verheugd! Ik voel mij echter getroost, dat Gij mij nog tijd verleent, om mijne vroegere koelheid door verdubbelde liefde te kunnen vervangen. Ja, beminde Heer! ik wil trachten goed te maken wat ik nog kan; ik wil U in waarheid lief hebben. O Jesus, mijn hoogste Goed! mijne liefde, mijn schat, mijn vriend en mijn alles! Ik wil U met al mijne krachten beminnen.

Verzuchting. ô Jesus! versterk en bevestig mij in uwe liefde.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

„Zondaar, word niet mismoedig, — zegt de godvruchtige Bernardinus van Bustie — „wanhoop niet, maar neem vol betrouwen uwe toevlugt tot deze magtige Koningin, tot Maria. Hare handen zijn steeds gevuld met de gaven van goedheid en barmhartigheid; en weet — voegt hij er bij — dat haar verlangen om u goed te doen, grooter is dan het uwe om het te ontvangen."

O Maria! ik zal God zonder ophouden danken, dat Hij mij de genade schonk u te erkennen en te vereeren. Hoe ellendig zou ik zijn zonder u, en hoe veel slechter zou het er dan met mijne zaligheid uitzien! Ik prijs en bemin u, zoetste Moeder, en stel met het volste vertrouwen geheel mijn geluk in uwe handen.

Verzuchting. O Maria! gelukkig hij, die u erkent; zalig, die u bemint en op u vertrouwt.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

TWINTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

„Op denzelfden dag zal zich eene bron openen voor het huis Davids, en voor de inwoners van Jeruzalem, tot afwassching der zonden." (Zach. XIII. 1.)

Deze door den Profeet aangekondigde bron is het allerheiligste Sakrament, waarin, gelijk de Kerkvergadering van Trenthe zegt, onze goedertieren Heer en Heiland alle schatten zijner genade en gelukzaligheid heeft uitgegoten. De wateren of zegeningen van deze bron hebben eene uitmuntend zuiverende, heiligende en versterkende kracht; zij reinigen ons steeds van het zondige, heiligen onze gezindheden, neigingen en begeerten, en verleenen ons kracht om de bekoringen en aanlokselen tot het booze te wederstaan, en om alle moeijelijkheden uit liefde voor onzen Heer en Heiland te verdragen.

Mogten toch alle Christenen de voortreffelijke goddelijke gaven erkennen, die hen in dit allerheiligste Sakrament worden aangeboden, en ook, wie het is, die hier tot hunne harten wil spreken; hoezeer zouden zij zich aangetrokken voelen, dikwijls aan deze genadebron te verschijnen en uit dezelve het heil des Heeren te scheppen! De heilige en godvruchtige dienaren van Christus waardeerden dit groote voorregt en geluk; daarom haastten zij zich het eerste naar het allerheiligste Sakrament, en konden er bijna niet van scheiden.

De godvruchtige Maria Diaz, die ten tijde van de H. Theresia leefde, was zoo zeer in heilige liefde aan het allerheiligst Sakrament gehecht, dat haar het leven verwijderd van het heilig Sakrament moeijelijk viel. Zij verkreeg daarom van den Bisschop van Avila de bijzondere vergunning, het koorkamertje eener kerk te mogen bewonen, om alzoo steeds

digt bij het Allerheiligste te zijn, hetwelk zij gewoonlijk haren nabuurplagt te noemen. Onophoudelijk zette zij hier hare aandachts-oefeningen voort, en verliet het eerst dan, als andere behoeften en pligten des levens haar daartoe noodzaakten.

Niet minder groot was de genegenheid en teedere liefde voor het allerheiligst Sakrament, welke de vrome kloosterbroeder Franciscus van het Kind Jesus, een karmeliet, in zijn godvruchtig harte koesterde. Hij kon geen kerk voorbij gaan, waarin het Allerheiligste bewaard werd, zonder binnen te treden; trouwens het betaamt niet, zeide hij gewoonlijk, dat een vriend het huis eens vriends voorbij gaat, zonder hem ten minste even te begroeten of aan te spreken. Zijne bezoeken duurden echter niet zelden uren lang.

ô Goedertierene Jesus! zie, hier ben ik weder voor uw allerheiligst Sakra-

ment, de bron van alle heil! Zie genadig op mij neder, en laat mij aan de zegeningen dezer bron deelachtig worden. Wasch de fouten en gebreken af, waaraan ik mij sedert mijn laatste bezoek heb schuldig gemaakt; want zij doen mij leed, en ik verafschuw ze uit den grond mijns harten, omdat zij U, mijn Heer en Heiland, zoo zeer mishagen. Versterk mij door uwe genade tegen het hervallen, en vermeerder in mij het vermogen en de kracht uwer liefde.

Gij zijt hier echter niet alleen tegenwoordig, goddelijke Heiland, om mij steeds bewijzen van uwe liefde te geven, maar ook om bewijzen van mijne wederliefde te ontvangen. Gij hebt mij immers een hart gegeven, evenzeer geschikt om lief te hebben, als om bemind te worden. Waarom echter bemin ik U dan zoo weinig, zoo flaauw en onstandvastig? Ach! ik moet het erkennen: omdat de dingen dezer wereld, de schepselen, de goede-

ren en ellendige genoegens des levens mij nog te zeer aankleven.

ô Mijn beminnenswaardigste Goed! onthecht mij toch van alles wat mij aan eene volkomene liefde tot U mogte hinderlijk zijn; trouwens het betaamt waarlijk niet, dat ik hem met minder liefde beminne, die mij zulk een oneindige en onuitsprekelijke liefde bewijst. Indien ik uit liefde voor U alles, zelfs mijn leven mogte opofferen, hoe nietig zou dit zijn, in vergelijking met hetgene Gij uit liefde tot mij hebt weggegeven! Ik ben een ellendige aardworm, en Gij, de God van hemel en aarde, hebt de heerlijkheid des hemels om den wille van mijne gelukzaligheid verlaten, hebt het knechtschap aangenomen, uw leven voor mij aan het kruis geofferd, en vernieuwt nog dagelijks dit offer op geheimzinnige wijze op ontelbare altaren, om mij voortdurend nieuw en trouw uwe groote liefde te bewijzen.

ô Heer, mijn God, mijn hoogste liefde! Thans gevoel ik het, hoezeer ik U mijne wederliefde verpligt ben! Van nu af wil ik aan dezen pligt volkomen trachten te voldoen; help mij daartoe, en geef dat ik U zoo geheel in liefde toebehoore, gelijk Gij mij toebehoort.

Verzuchting. Mijn geliefde behoort mij, en ik ben de zijne.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

De H. Bernardus zegt: „Maria ziet niet op de verdiensten, maar op de hulpeloosheid van hen die haar aanroepen; zij is bereid allen te helpen." — Alzoo zult gij, o zoete Moeder, ook mij uwe hulp niet ontzeggen, terwijl ik in ootmoed tot u kom en u met vertrouwen aanroep. Zie, ik ben een arme zondaar, en verdien niet anders dan de helsche straffen; maar ik heb mij vastelijk voorgenomen mijn leven te beteren, en voortaan mijn God oneindig meer te beminnen, dan ik hem vroeger beleedigd heb. Met al mijne

zwakheden en zoo armzalig als ik mij gevoel, geef ik mij evenwel geheel aan u over, en wil ik u volkomen toebehooren. Bescherm, bewaar en help mij tot de eeuwige zaligheid, o lieve Moeder!

Verzuchting. O Maria! zie hier uwen dienaar; kom mij te hulpe!

Gebed tot Maria, bladz. 304.

EEN- EN- TWINTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

„ Waar immer het ligchaam is, daar verzamelen zich de arenden." (Luc. XVII. 37.)

Het heilige, glorievolle en levendige verheerlijkte ligchaam van Jesus Christus is in het allerheiligste Sakrament des Altaars tegenwoordig; en waar immer dit Sakrament zich bevindt, daar verzamelen zich de arenden, dat wil zeggen: die verhevene en vrome zielen, die met hunne gezindheden, wenschen en neigingen niet aan deze ellendige

aarde hechten, maar dikwijls hunne geestelijke vlugt hemelwaarts verheffen en, met het oog op de hemelsche goederen, de nietigheid der aardsche leeren erkennen en gering schatten.

Gelijk de arend in de lucht zijne vlugt onmiddelijk weêr naar de aarde keert, zoodra hij ergens een dood ligchaam ontwaart, om er zich aan te vergasten, zoo dalen die vrome zielen van de hoogte hunner hemelwaarts gerigte betrachtingen en wenschen onmiddelijk weêr omlaag, zoodra de gedachte aan het heilig Sakrament hen slechts voor den geest komt, alsof zij de plaats zien, waar het goddelijk Ligchaam, hunne spijze, hun leven en hunne liefde, bewaard wordt.

Zoo bijv. voelde pater Balthazar Alvarez, van de orde der Jesuiten, zich dikwijls midden uit zijne hemelsche beschouwingen en overdenkingen getrokken, en in den geest daarheen overgevoerd,

waar zich het Allerheiligste bevond. Niet zelden liet hij dan alles liggen en spoedde zich, als op vleugelen gedragen, naar de plaats zijner liefde en van zijn verlangen. Niet slechts dat hij meermalen daags het allerheiligst Sakrament bezocht, maar hij bragt er dikwijls gansche nachten bij door. Tranen van weemoed ontwelden aan zijne oogen, als hij zag hoe de paleizen en woningen van de grooten dezer wereld steeds vervuld waren van menschen, die zich beijverden door allerlei eerbewijzingen en diensten eenige ellendige gunst van een sterfelijken mensch te verkrijgen, terwijl de woonplaatsen van Jesus Christus hier op aarde, de kerken, dikwijls ledig zijn, en slechts zeer weinigen zich de moeite geven den onsterfelijken Hemelkoning in het Tabernakel, voor zijnen genadetroon, te gaan huldigen en met eeuwige genadeschatten van Hem gezegend te worden!

Goedertierene Jesus! mijn Heer, mijn

God en mijn Koning! hoewel ik vroeger behoorde tot die ondankbaren, die U of in 't geheel niet of zeer weinig erkenden, zochten en beminden, toch zijt Gij nog altijd gereed mij zoo liefderijk en ontfermend aan te nemen, als ik tot U kom. Zie, nederig, met verlangen en vol vertrouwen nader ik uwen genadetroon; wilt Gij mij nu in weerwil mijner onwaardigheid evenwel begenadigen, neem dan mijn hart, hervorm het naar uw welbehagen; ontdoe het van alle onreine liefde en verkeerde gehechtheid, van alle wenschen, neigingen en begeerten die U mishagen, en van elke gedachte die niet op U betrekking heeft. Wees Gij mijn eenige en mijn alles; ik begeer niemand anders te behagen dan U; Gij-alleen verdient het voorwerp te zijn van geheel mijne liefde, en ik ben bereid ze U geheel en onverdeeld te bewijzen. Onthecht mijn hart van al het geschapene, en verbind het in heilige liefde zoo vast aan U,

dat aanzien noch vernedering, leven noch dood, tijd noch eeuwigheid mij van U kunnen scheiden.

Verzuchting. Heer Jesus! ik ben geheel liefde in U; laat mij dit in eeuwigheid zijn.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

Dyonisius, de Karthuizer, noemde Maria, „ de advocate en voorspreekster van alle zondaren, die hunne toevlugt tot haar nemen."

Neemt gij alzoo alle zondaren aan, die tot u komen, o heilige Moeder-maagd, dan zult ge ook mij niet afwijzen, die met volkomen vertrouwen den troon uwer barmhartigheid nader, en met de woorden van den H. Villanova het smeekgebed herhaal: „ Welaan, onze voorspreekster! zie met ontferming op mij neder, en wees ook voor mij eene genadige voorspreekster."

Verzuchting. Heilige Maria, moeder Gods! bid voor ons zondaren, nu en in de ure onzes doods. Amen.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

TWEE- EN TWINTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

„Ik wil opstaan en in de stad de straten en stegen doorloopen, om te zoeken, die mijne ziel bemint." (Hoogl. III. 2.)

Zoo sprak de bruid van het Hooglied, de vrome en heilige ziel, die in het Oude Verbond zoo zeer naar haren welbeminden, den goddelijken bruidegom Jesus Christus verlangde. Hij was nog niet op aarde verschenen; desniettemin zocht zij hem met het grootste verlangen, met vele gebeden en vurige wenschen. Hem te vinden, was haar grootste geluk; hem lief te hebben, hare grootste zaligheid. Wij kunnen nu zeer gemakkelijk tot die zaligheid geraken. Wij behoeven, om den goddelijken Bruidegom te vinden, geen menigte van straten en stegen af te loopen; de kerk, waar Hij in het allerheiligst Sakrament woont en troont, is meestal

zeer nabij ons. Hoezeer moest het ons alzoo verheugen, hem dikwijls in liefde te bezoeken, die onze zielen zoo volkomen bemint, als geen bruidegom zijne bruid beminnen kan.

ô Mijn Jesus! Hoe onbegrijpelijk is uwe liefde voor ons armzalige menschen! Zij bewoog U een boven alles verheven wonder te wrochten, en daardoor op eene geheimvolle wijze voortdurend uwe god-menschelijke tegenwoordigheid evenzeer tot in het oneindige te verveelvoudigen, opdat wij U overal persoonlijk, onder een bepaald teeken, zouden kunnen terug vinden, U kunnen liefhebben en door U weder bemind zouden kunnen worden. Ja, om ons uwe liefde op het volkomenste te bewijzen, hebt Gij U tot het diepste vernederd en de gedaante van brood aangenomen, opdat wij door deszelfs nuttiging op het innigste met U zouden vereenigd worden.

ô Eeuwige liefde, o Jesus Christus!

uwe groote liefde bedenkende, is het mij onmogelijk langer te leven zonder den wensch, U meer en volmaakter te beminnen. Ontsteek in mij alzoo steeds meer het vuur van heilige wederliefde; boei en verbind mij door een levendig verlangen van liefde aan U, opdat ik mij aangetrokken voele gedurig en lang bij U voor het allerheiligste Sakrament te vertoeven, dikwijls dit hemelbrood te genieten, en alzoo in voortdurende vereeniging en gemeenschap met U te leven. Laat mij niet koud en ondankbaar zijn voor zulke wonderbare scheppingen uwer almagt en liefde, maar ze immer hooger schatten en ijveriger leeren benuttigen. Verwijder steeds van mij, wat mij zou trachten af te houden van U; want Gij-alleen zult het voorwerp zijn van al mijne liefde en van al mijne begeerten. Ik zoek niets anders meer dan uwe liefde, en wensch niets anders, dan wat U behagelijk is.

Aanschouw, Heer, de verlangens mijns harten, en help mij, dat ik, die maar al te zeer en veel te lang aan de wereld en hare verderflijkheden hechtte, voortaan slechts U in liefde toebehoore en in alles uw goddelijk welbehagen volbrenge.

Verzuchting. ô Mijn Jesus, hoogste goed! ik bemin U meer dan alle aardsche goederen.

Hierna de Geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

De zalige Thomas à Kempis zeide: „ Wilt gij in alle moeijelijkheden, bezwaren, bekoringen en gevaren, troost, hulp en bijstand verwerven, neem dan uwe toevlugt tot Maria. Roep Maria aan, vereer haar en beveel u altijd in hare bescherming. Verheug, ween en wandel met Maria. Zoek Jesus, met en bij en door haar, en hebt gij hem gevonden, maak en vernieuw dan dikwijls het besluit, vereenigd met Jesus en Maria te willen leven en sterven. Indien gij zoo handelt, dan zult gij steeds meer in

heil, geluk en zegen toenemen; Maria zal voor u bidden, en de Zoon zal zijne Moeder zeker gaarne verhooren."

Verzuchting. ô Maria! ik wil altijd mijne toevlugt tot u nemen; wees dan ook steeds mijne beschermster, mijne voorspraak en hulp.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

DRIE- EN TWINTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Ik bemin, o Heer, de sieraden van uw huis en de plaats waar uwe heerlijkheid. woont." (Ps. XXV. 8.)

Er zijn vele Christenen die zich verre reizen, groote moeijelijkheden en zelfs gevaren getroosten, om het heilige land, waar onze beminde God en Heiland geboren werd, waar hij leed en stierf, te bezoeken. Wij kunnen echter met veel minder moeite oneindig meer bereiken, als wij ons ten bezoek van het allerheiligste Sakrament naar eene kerk begeven,

en gaarne ter plaatse zijn, waar Gods heerlijkheid woont.

De eerwaardige pater Avila was gewoon te zeggen : dat hij geen grooter heiligdom, geen genaderijker oord kende dan eene kerk, waarin het allerheiligste Sakrament bewaard wordt.

Wanneer nu zulke pelgrims, — zegt de H. Paulinus — de moeijelijkheden en bezwaren eener verre reis niet ontzien, om de heilige plaatsen te bezoeken, en het als iets belangrijks achten, eene relikwie, ware het ook slechts een weinig aarde, van daar te kunnen meêbrengen, hoe moeten wij ons dan niet schamen, indien het ons te veel moeite ware een kort eind weegs, dikwijls slechts weinige voetstappen te gaan, om onzen beminden Heer en Heiland-zelf, in zijn onbegrijpelijk liefdegeheim, te bezoeken, en ons de zegeningen zijner onschatbare genaden toe te eigenen.

Zeker vrome kloosterzuster, aan wie

God eene buitengewone liefde tot het allerheiligste Sakrament, en bovendien een diep inzigt in die rijke bron van genaden verleend had, welke aan de ware aandacht tot dit heilig Geheim verbonden is, schrijft hierover het volgende:

„ Door de genade Gods heb ik mij geheel aan mijnen in het allerheiligste Sakrament verborgen God en Heiland overgegeven, en ben door ondervinding tot de erkentenis gekomen, dat alle goeds uit dit verheven Geheim voortvloeit. Ik zie echter klaar en duidelijk in, dat die overvloed van genade en zegeningen aan de menschheid niet zoo geheel toevloeit, omdat velen zelfs dit allerheiligst Sakrament verwaarloozen, en den beminden Heer daarin niet de verschuldigde eer bewijzen. O verheven goddelijk Geheim van onuitsprekelijke liefde! heiligste Hostie! waar is in geheel de wereld iets, waardoor God de grootheid en almagt zijner liefde heerlijker openbaarde, dan

door u? In U vinden wij alles vereenigd, wat het heil der menschen op aarde, en het geluk der zaligen in den hemel uitmaakt! Ja, waarlijk, wij hebben geen reden de Heiligen in den hemel te benijden; want wij bezitten hier op aarde evenzeer onzen God als zij, en bovendien nog onder grootere wonderen van zijne liefde. O, dat allen die hiertoe gelegenheid en roeping hebben, zorgen, dat de liefde en vereering tot het allerheiligste Sakrament zich uitbreide. Wat mij betreft, ik zou er altoos over wenschen te spreken, en aan geheel de wereld willen toeroepen, hoezeer dit allerheiligste Sakrament onze gansche liefde en eerbied vordert!

Wees alzoo geprezen, geloofd, aangebeden en verheerlijkt van allen en op alle plaatsen, o onuitsprekelijk eeuwig aanbiddenswaardig Sakrament!

Heilige Seraphijnen, die hier in brandende liefde uwen en mijnen God

omzweeft, en met verrukking het wonder der goddelijke ontferming aanschouwt, dat hier niet om uwen maar om mijnentwille geschiedt; komt en help mij dezen algoeden en ontfermingsvollen God verheerlijken en prijzen.

Gij echter, mijn Jesus! geef dat ik de grootheid uwer liefde ten volle waardeere, opdat ik geheel van wederliefde ontgloeije, en aangemoedigd worde overal voor de eer van het allerheiligste Sakrament te ijveren, en op die wijze uw heilig welbehagen tracht te vermeerderen. Ik heb U lief uit het binnenste mijner ziel, o beminnenswaardige Heiland! en wensch U steeds meer te beminnen, om U daardoor ook steeds welgevalliger te worden.

Verzuchting. ô Jesus! ik geloof aan U, ik hoop op U, en bemin U van ganscher harte.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

De H. Bonaventura noemt Maria: „eene Moeder der weezen," en de H. Ephrem: „de beschermster der weezen." Onder deze benaming van weezen worden echter alle arme hulpbehoevende zondaren verstaan, bijgevolg ook ik en gij, mijn Christen. Trouwens, wij hebben God, onzen Vader, door onze zonden zoo dikwijls verloren en ons zoo menigmaal aan zijne genade onttrokken! Gelukkig, dat wij in zulke gevallen Maria nog altijd tot moeder hebben, die, als wij onze toevlugt tot haar nemen, voor ons heil waakt en ons wederom terugvoert naar het verloren geluk der kinderlijke erfenis Gods. „Niemand gaat verloren, die zich met een opregt gemoed en kinderlijk vertrouwen tot deze goede moeder wendt." Dit is de leer en het gevoelen der uitstekendste heilige leeraars en kerkvaderen onzer moederkerk.

Verzuchting. Heilige moeder-maagd Maria! schenk mij een groot vertrouwen op u.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

VIER- EN- TWINTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

„Voorwaar, Gij zijt een verborgen God, Gij God en Heiland van Israël!" (Is. XLV. 15.)

Deze woorden van den Profeet laten zich nergens meer passend en volkomen waar aanwenden, dan op het allerh. Sakrament. Zoo waarachtig, werkelijk, wezenlijk en persoonlijk Jesus, onze God en Heiland, hierin tegenwoordig is; even zoo diep is Hij voor onze zintuigen verborgen, en geen sterfelijk oog vermag den sluijer der ligte broodsgedaante te doordringen, welke zijne allerheiligste tegenwoordigheid verbergt. Bij de menschwording van dezen onzen goddelijken Heiland was trouwens ook de Godheid verborgen, maar zijne menschheid verscheen voor allen zigtbaar. Hier, in dit ondoorgrondelijk Geheim daarentegen, verbergt zich zoowel de Godheid als de

menschheid, en niets is ons van onzen Heiland openbaar als zijne groote liefde.

ô Verborgen God en Heiland! Bij de betrachting van dit ondoorgrondelijk Geheim uwer liefde, raakt het menschelijk verstand in verwarring, en het is alleen het Geloof, dat het voor afdwaling bewaart. Uit liefde tot ons menschen verhult Gij in dit Sakrament uwe waarachtige tegenwoordigheid, vernedert Gij uwe goddelijke Majesteit, verduistert Gij uwe glorie, verlaat Gij schijnbaar uw overal werkzaam leven, en schijnt hier geene andere bezigheid meer te hebben, dan in 't verborgen de menschen te beminnen. En welke dankbaarheid bewijzen zij U hiervoor? Ach, ik zie het, en Gij, Alwetende, hebt het vooruit gezien: velen willen U in dit Sakrament evenmin aanbidden, noch als dengene erkennen, die Gij wezenlijk zijt. Met Thomas zeggen zij: „zoo lang ik hem niet levend voor mij zie en mijne

vingeren niet in zijne wonden leggen kan, geloof ik niet!" Daarom hebben zij zoo dikwijls in de woede huns ongeloofs de grootste heiligschennis tegen dit Sakrament bedreven, wierp men de geconsacreerde hostie op den grond, vertrapte haar onder de voeten, en wierp haar in water of in vuur! En Gij, eeuwige Liefde! Gij hebt bij al deze gruwelen van heiligschennis gezwegen, zooals Gij ook het stilzwijgen bewaardet, toen uwe vijanden U aan het kruis ontvleeschden, U bespotteden, versmaadden en lasterend riepen: „indien Gij Gods Zone zijt, kom dan af van het kruis en wij willen in U gelooven!"

Ach, mijn Heiland! ware het mij toch gegeven met mijne tranen, en zelfs met mijn bloed, al die onzalige plaatsen te zuiveren, waar uw liefdevol hart zulke verschrikkelijke versmadingen heeft willen verduren. Daar mij deze genade echter niet toebeschikt is, zoo maak ik nog-

tans het vaste voornemen U hier ten minste regt dikwijls in dit Altaargeheim te bezoeken, U lief te hebben, te aanbidden en op alle mogelijke wijzen te verheerlijken, om hierdoor, zooveel in mijn vermogen is, de oneer te herstellen, waaraan Gij ook nu nog in dit gedenkteeken uwer liefde blootgesteld zijt.

Verwaardig U, hemelsche Vader, dit geringe offer mijner liefde goedgunstig aan te nemen. Ik vereenig het met het groote zoenoffer, hetwelk dezen uwen welbeminden Zoon U aan het kruis opdroeg, en nog dagelijks op duizende altaren vernieuwt.

ô Mijn Jesus! ware het mij toch beschikt een apostel van uw allerheiligste Sakrament te zijn, en alle menschen te kunnen opwekken tot eene brandende liefde voor dit onuitputtelijk liefdegeheim!

Verzuchting. O Jesus! bewerk Gij-zelve, door de alvermogende kracht

uwer genade, dat alle menschen U in dit heilig Geheim erkennen en beminnen.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

De heilige Joannes van Damascus noemt Maria eene: „zee van genaden;" de heilige Bonaventura eene: „zamenvloeijing van alle genaden;" de H. Ephrem: „een bronwel van alle genaden en vertroostingen;" en de H. Bernardus: „de volheid van alle goed." — Hoe groot mag dus niet mijn vertrouwen zijn op u, o heilige Maria! en met welk eene hoop mag ik u alzoo om gunsten bidden, te meer als de H. Bonaventura zegt: „dat degene u beleedigt, die u niet om gunsten bidt."

O Maria! verkrijg mij dan van uwen beminden Zoon al die gunsten en genaden, welke gij tot mijn heil nuttig en noodzakelijk acht.

Verzuchting. Moeder der goddelijke genade! bid voor mij.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

VIJF-EN-TWINTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed van bladz. 294.

„Hij heeft geene stem (geluid) en doet zijnen mond niet open." (Apost. VIII. 32.)

De onbeschrijflijke gehoorzaamheid, welke onze Heer en Heiland in zijn leven en lijden bewezen heeft overdenkende, deed den apostel Paulus met bewondering uitroepen: „Hij is gehoorzaam geweest tot in den dood!" Deze gehoorzaamheid heeft echter niet slechts tot in den dood voortgeduurd, maar ook nu nog behaagt het den barmhartigen Heiland, uit liefde tot ons, haar op eene nog meer bewonderenswaardige wijze voorttezetten in het allerheiligste Sakrament, en wel tot aan het einde der tijden.

Dagelijks daalt Hij, de Koning der eeuwige heerlijkheid, op het woord eens sterfelijken menschen, van den priester,

op het altaar neder, en schijnt er dan slechts te verwijlen, om aan de menschen te gehoorzamen. Hij volgt den wil der priesters, waarheen zij Hem ook geleiden en brengen.

Trouwens, het eene oogenblik laat hij zich openlijk in den Remonstrans uitstellen, het andere oogenblik in het Tabernakel opsluiten. Hij laat zich door straten en stegen dragen, in hutten en paleizen voeren, tot armen en rijken, naar regtvaardigen en zondaars brengen. Hij laat zich in de Communie aan elkeen uitreiken die komt, hij moge een trouwe navolger of verrader zijn. „Hij heeft bij alles geene stem, en doet zijnen mond niet open."

Toen Hij eenmaal op dit ondermaansche leefde, was Hij, zooals de H. Lucas opmerkt, zijner Moeder en den heiligen Josef gehoorzaam; nu echter, terwijl Hij onzigtbaar in het allerheiligst Sakrament bij ons is, gehoorzaamt Hij aan

zoo velen als er priesters zijn die consacreren, en menschen die communiceren. Hij volgt allen, zonder tegenspraak; „ Hij heeft bij alles geene stem, en doet zijnen mond niet open."

ô Liefderijk hart van mijnen Jesus, van wien alle heil en ook dit allerheiligst Sakrament is voortgekomen: prent uwe deugden in mijn harte, voornamelijk die van gehoorzaamheid en liefde. Zie, ik wensch U daardoor zoodanig te vereeren, te beminnen en te verheerlijken, als dit voortdurend door U jegens uwen hemelschen Vader geschiedt. O verlicht en versterk mij tot alle goeds, zooals ook diegenen, welke U nog niet erkennen; opdat ook zij komen tot het besef en de erkentenis uwer groote liefde en erbarming, en zij trachten U van ganscher harte weder te beminnen.

Ik vereenig mij met allen die U thans in den hemel en op aarde met gehoorzaamheid en liefde aanbidden; ik gedenk

tevens de zielen in het vagevuur, die evenzeer uwe beminde bruiden zijn, en bestemd, om, met alle heiligen en zaligen, U eeuwig te aanbidden en te verheerlijken. O, verminder door uwe goedertierene ontferming haar zuiveringstijd, en laat hen weldra tot het gelukzalig doel harer eeuwige bestemming geraken.

ô Allerzuiverst hart van Jesus! aanschouw erbarmend mijn door zonden besmeurd harte. Zuiver het en maak het los van alle ongeoorloofde gehechtheid aan de dingen dezer wereld; verbind het daarentegen door onverbreekbare banden in heilige liefde met U, zoodanig dat ik met uwen Apostel in waarheid kunne zeggen: „ik ben zeker, dat leven noch dood mij kunnen scheiden van Jesus' liefde."

ô Allerzoetste hart van Jesus! grif met onuitwischbare trekken het aandenken van uw lijden en sterven in mijn hart, opdat ik, uw lijden bestendig voor oogen

hebbende, mij altoos verheuge, zoo dikwijls ik waardig ben met U te lijden.

ô Allerootmoedigst hart van Jesus! maak mij zoo ootmoedig als gij zijt; zachtmoedigst hart! maak mij gelijkvormig in zachtmoedigheid aan het uwe. Ontdoe mijn hart van alle verbittering, haat, vijandschap, onvriendelijkheid, van alle stuitende hoovaardige gezindheid; van alles wat U mishaagt, wat mij-zelven benadeelt en zoo dikwijls de liefde tot den naaste kwetst.

ô Allerheiligst hart van Jesus! heilig mijn hart volkomen; bewerk dat ik slechts leve om U te beminnen; slechts sterve om U te gehoorzamen en U in alles welbehagelijk te zijn. Ik erken dat ik U oneindige liefde verschuldigd ben, omdat Gij mij met eindelooze liefde bemint, en mij onophoudelijk bewijzen uwer liefde geeft. Voorzeker, het is slechts van geringe waarde, wanneer ik mij-zelven, met alles wat ik bezit en heb,

uit liefde tot U overgeef en opoffer; maar, mijn Jesus! het is alles wat ik vermag. Aanvaard mijn goeden wil en opregte meening.

Verzuchting. O liefhebbend harte van Jesus! Wees gij het eenige voorwerp mijner hartelijke liefde!

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

De H. Bernardus zegt: „Maria is die hemelsche arke, waarin wij, als wij ten bekwamen tijde tot haar vlugten, van den ondergang gered worden. Noachs arke heeft slechts weinige menschen en dieren kunnen redden; — maar Maria redt allen, die onder haren mantel bescherming zoeken." — O hoe gelukkig zijn wij, Maria als moeder en beschermster te hebben! Slechts daarom gaan nog zoo velen verloren, wijl zoo velen Maria verwaarloozen, en zoo weinigen haar willen erkennen en vol liefde en vertrouwen hunne toevlugt tot haar nemen.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

ZES- EN- TWINTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Juich en verheug u, o Sion! want Israëls Heilige is in uw midden." (Is. XII. 6.)

ô Welk eene heilige vreugde moet ons doorstroomen, welke hoopvolle verwachtingen moeten onze ziel vervullen, en welk eene liefde ons harte doen ontgloeijen, bij de bloote gedachte, dat in onze nabijheid, in onze stad, in onze straat, nabij onze huizen, zich de kerk bevindt, waarin het Allerheiligste bewaard wordt, en alzoo Jesus Christus, de Heilige der heiligen, onze Heer en God, waarlijk en persoonlijk woont; Hij wiens tegenwoordigheid het geluk der zaligen in den hemel uitmaakt. Het allerheiligste Sakrament is — en dit kan niet te dikwijls gezegd en behartigd worden — niet slechts een genademiddel, maar het is de goddelijke genade-

gever-zelf; het is de God der liefde, die, wegens zijne oneindige, eeuwige en onmetelijke liefde tot ons schepselen, de liefde-zelve genoemd wordt: „God is de liefde!" (1. Joan. IV. 16.)

ô Eeuwige liefde, Jesus Christus! uit liefde zijt Gij op aarde gekomen om onder ons verblijf te nemen en ons met de zegeningen uwer genade te vervullen; maar, helaas! hoe velen erkennen U niet! Dagelijks komt Gij op nieuw in uw eigendom, maar de meesten, zelfs zij die uw naam dragen, nemen U niet aan! Ik-zelve was vroeger onverschillig omtrent uwe voortdurende tegenwoordigheid in het allerheiligste Sakrament, bezocht U zelden, en ontving U nog zeldzamer in mijn hart door de heilige Communie. O Jesus! mijne strafwaardige ligtzinnigheid erkennende, wil ik nu alles doen, en in het vervolg zooveel doenlijk weér goed maken, wat ik in het verledene verzuimd heb. Geef,

allerzoetste Heiland, geef dat ik mijn voornemen getrouw volbrenge, en dat ik door ijver en een goed voorbeeld ook anderen tot uwe liefde en het bezoeken van uw allerheiligst Sakrament bewege.

ô Jesus! God, uw hemelsche Vader, heeft zijn eeuwig welbehagen in U; en ik, armzalige mensch, zou geen welbehagen in U vinden; zelfs misnoegen in uwe goddelijke tegenwoordigheid ondervinden? — O eeuwig liefdevuur! kom en verteer in mijn hart alle liefde tot en gehechtheid aan de schepselen en genoegens dezes levens, die mij zoo dikwijls in den omgang en het bezoeken van uw allerheiligst Sakrament hinderen. Ach, welk eene verblindheid! De liefde tot zondige schepselen of ellendige nietigheden, welke gelijk eene schaduw voorbijgaan, verwijderen en hinderen mij in de liefde tot mijnen Heer en God, van het eenige gelukzalige goed der eeuwigheid!

ô Jesus, Zoon Gods! erbarm U mijner, en bevrijd mij van deze verschrikkelijke verblinding. Gij hebt reeds zoo veel voor mij gedaan; doe ook nog dit ééne, dat ik de nietigheid en het ijdele der aardsche dingen inzie, en uwe hoogste beminnenswaardigheid erkenne; dat ik, U erkennende, ook van ganscher harte U beminne, en uwe oneindige liefde boven alle andere liefde verhefte en de voorkeur geve.

Ziehier, o mijn Jesus! ik geef mij zonder eenig voorbehoud aan U over; mijne overige levensdagen zullen bij voorkeur aan uwe liefde in het allerheiligste Sakrament zijn toegewijd. Dit kostbaar zoete Geheim zij mijne troost, mijn geluk, mijne vreugde, zoo lang ik leef; en wanneer ik sterf, dan moge het mijne teerspijze en dierbaar onderpand mijner eeuwige zaligheid zijn!

Jesus! U leef ik. Jesus! U sterf ik. Jesus! U behoor ik in leven en dood!

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

Bij Maria vinden wij verkwikking en heiliging in onze kwalen, sterkte en kracht in onze zwakheden en gebreken; daarom noemt de H. Bernardus haar: „de kracht in onze zwakheid." De H. Laurentius Justinianus begroet haar: „als onze troost in deze treurige vreemdelingschap." — „Verlies den moed niet, o mensch en zondaar! — roept de H. Basilius uit — maar wend u in al uwen nood aan Maria; want het is Gods wil, dat zij u in alles helpe."

Verzuchting. O Maria! sta mij altijd bij en help mij trouw.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

ZEVEN- EN- TWINTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„Er is geen ander volk zoo groot, dat zijne goden zoo nabij heeft, gelijk onze God ons nabij is bij al onze gebeden." (5 Moz. IV. 7.)

Met deze woorden geeft de H. Kerk in hare priesterlijke daggetijden van het allerheilligste Sakrament, de hooge voorrang te kennen, waarmede wij Katholijken, boven alle volken en godsdienstgezindheden op den ganschen aardbodem, uitverkoren zijn, doordien God, onze Heer en Heiland, in de heilige Eucharistie met zijne persoonlijke tegenwoordigheid ons zoo nabij is, dat wij van mond tot mond met hem kunnen spreken, ons hart in zijn hart uitstorten, onze belangen en beden hem ten naauwste aanbevelen en zoo vertrouwelijk mededeelen kunnen, als een kind ze aan het hart zijns goeden vaders, de vriend aan den boezem zijns vriends gewoon is uit te storten.

Geen wonder dus, dat toen de Heidenen zulke trekken van Gods liefde van de Christenen vernamen, zij verwonderd uitriepen : O, welk een goede God is die God der Christe-

nen! Zij hadden zich-zelven hunne godheden naar al hunne wenschen, neigingen en verbeelding uitgedacht en getracht daar te stellen; maar hoe veelomvattend en vindingrijk hunne verbeelding ook was, toch zijn zij met geheel hun godendom (hetwelk hen boven alles ter harte ging) niet zoo ver gekomen, zich een God van zoo uitnemende liefde voor te stellen, wiens genoegen het is, bij de menschen-kinderen te zijn, en die er zelfs een alles overtreffend wonder voor wrochte, om altoos als hun medegezel en trouwe leidsman, zelfs als hun geestelijk voedsel en leven, bij hen te blijven.

Wat nu echter de menschelijke verbeeldingskracht nooit heeft kunnen bedenken noch uitvinden, dat heeft de liefde Gods ten onzen gunste bewerkt. „ Voorwaar, — zoo mogen wij met het oog op het allerheiligste Sakrament met den Profeet uitroepen — een gedenkteeken zijner liefde heeft de genadige en

barmhartige Heer gesticht; spijze heeft hij gegeven aan hen die hem vreezen!" (Ps. CX. 4.)

Ja, goddelijke Heiland! Gij hebt het grootste van alle uwe wonderen gewrocht, met het doel om altijd bij ons te kunnen zijn, U op het innigste met ons te kunnen vereenigen en nooit van ons gescheiden te worden. „Zie, Ik ben bij U alle dagen, tot aan het einde der wereld." Ach! waarom willen dan de menschen zoo weinig bij U zijn? Waarom vermijden zij uwe goddelijke tegenwoordigheid en de vereeniging met U? Is het niet omdat zij de ijdelheid meer beminnen dan de waarheid; en in hunne harten meer aan ellendige schepselen hechten, dan aan God hunnen Schepper? Gansche dagen met nietigheden door te brengen, schijnt niet te veel, maar een half uurtje met hem, hun Heer en Heiland te zijn, veroorzaakt hun verveling en mishagen.

ô God, oneindig in liefde gelijk in andere volmaaktheden: sta niet toe dat ik voortaan nog onder het getal dier verblinden en ondankbaren behoore, maar schenk mij eene liefde, welke uwer liefde waardig is, en die mij aanspoort alle heilige verpligtingen jegens U behoorlijk na te komen. Helaas! er was een tijd, dat ook ik uwe goddelijke tegenwoordigheid vermeed, wijl ik U niet beminde, of omdat mijne liefde voor U veel te gering en te koud was; dank zij uwer ontferming, is die tijd echter voorbij, en nu wensch ik U ten minste met zoo hartelijke en vurige liefde te beminnen, dat het mijne grootste vreugde zal zijne dag en nacht voor het allerheiligste Sakrament bij U te vertoeven.

ô Eeuwige Vader! Ik offer U hier uwen geliefden Zoon, en smeek U, bij het eeuwig welbehagen wat Gij in Hem gevonden hebt: schenk mij ook een hartelijk welgevallen in Hem, en zulk eene

teedere liefde tot zijne zoete tegenwoordigheid in het allerheiligste Sakrament, dat ik mij gedurig in den geest naar de naastbij gelegene kerk wende, waarin het Allerheiligste bewaard wordt. Laat mijne gedachten, wenschen en begeerten bestendig daarheen gerigt zijn, en dat ik steeds innig verlange naar het oogenblik, dat ik het dierbaar Geheim bezoeken en mij met mijnen beminden Heer en Heiland onderhouden kan.

Verzuchting. Mijn God en Vader! om den wille van de liefde uws Zoons, geef mij eene groote liefde tot het allerheiligste Sakrament.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

Maria wordt, om de veelvermogende bescherming, welke zij aan hare dienaren verleent, met die toren Davids vergeleken, waarvan de heilige Schrift zegt: dat hij met duizende schilden en bolwerken omgeven,

en met alle wapensoorten voorzien was tot verdediging van hen, die bij vijandelijke aanvallen zich daarin verborgen. — Gelukkig alzoo, wie zich in alle bekoringen, gevaren en droefheid onder de bescherming stelt van deze magtige en goedertierene Moeder! Haar naam alleen is reeds een schrik voor de magten der duisternis, en tevens het zoetste signaal van hulp en zekere hoop, voor allen die haar aanroepen.

Verzuchting. O Maria! uw naam is mijn schild, en uw bijstand mijne kracht.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

ACHT- EN- TWINTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

„Die voor ons zijn eeniggeboren Zoon overgaf, zou Hij met Hem ons ook niet alles geschonken hebben?" (Rom. VIII. 32.)

God, onze algoede hemelsche Vader, bemint ons armzalige menschen zoozeer, dat hij zijn eeniggeboren Zoon niet

spaarde, maar hem aan ons overgaf; en met dezen zijnen Zoon heeft hij ons alles gegeven, wat ons op dit ondermaansche waarlijk gelukkig, en ginds boven in den hemel, eeuwig zalig maken kan. „ In alles zijn wij rijk geworden door Hem, — zegt de Apostel — zoo dat het ons aan geene genade ontbreekt! " (I. Cor. I. 5.)

ô Laat ons deze liefde Gods, des hemelschen Vaders, toch regt ter harte nemen, en zijne milde goedheid en erbarming altoos danken, die ons met alle goederen en schatten der genade verrijkt heeft in Jesus Christus, onzen Heer. En dezen onzen Heer en Heiland zij altijd lof en dank voor de onuitsprekelijke hulde en liefde, waarmede hij zich, met al zijne verdiensten en eeuwige genadeschatten, in het allerheiligste Sakrament aan ons ten beste geeft en wegschenkt!

Heiland der wereld! Woord dat vleesch

geworden, onder ons woont! Gij geeft en schenkt U in dit Sakrament zoo volkomen aan mij, als ik het slechts wenschen kan: met den ganschen rijkdom uwer verdiensten, goederen en genaden; en ik zou mij dan niet evenzeer, gelijk Gij het verlangt, weggeven en schenken, met alles wat ik ben, bezit en heb? Dit zij verre! Vroeger heb ik dit aan U verschuldigde offer U wel onthouden, nu wil ik er echter met des te meer vreugde aan voldoen. Zie! ik schenk mij thans geheel aan U; ik draag U mijn ligchaam en mijne ziel, mijn verstand en mijn wil, mijn hart en mijne goederen, mijne vreugde en leed, al mijn doen en laten, mijn tijd en eeuwigheid op. Geheel behoor ik U toe. Geen schepsel zal voortaan meer in de liefde deelen, welke ik U schuldig ben en volkomen voldoen wil. Neem, o Jesus, dit mijn offer genadig aan; beschik er over naar uwen heiligen wil; want het is mijn innigste

wensch als een offer mijner liefde te leven en te sterven.

U echter, goedertierenste hemelsche Vader, offer ik het hart van uwen welbeminden Zoon, met al zijne hemelsche gevoelens, deugden, liefdeacten en neigingen : ontvang ze allen ten mijnen gunste, benevens den ganschen rijkdom zijner verdiensten, welke Hij voor mij verworven en aan mij geschonken heeft. Dit kostbaar geschenk en offer bied ik U aan, tot dankbare erkentenis voor alle ontferming en liefde, welke Gij aan mij besteed hebt, en ter verzoening van alle zonden, welke ik tegen uwe goddelijke Majesteit bedreven heb. Om den wille van dit offer hoop ik van U te verkrijgen, alle benoodigde genaden en weldaden, bepaaldelijk volkomene vergiffenis, getrouwe volharding in uwe genade, en eindelijk de eeuwige zaligheid. Verleen mij dit alles goedertierenste Vader en Heiland!

en schenk mij voor alles de kostbaarste uwer genaden: de genade van volkomene liefde tot U.

Ik weet, o God, dat Gij mij niet slechts het gewenschte, maar zelfs meer geven wilt dan ik bidden en beseffen kan, indien ik door mijne gedragingen slechts geen hinderpaal aan uwe vrijgevigheid stel: „alles wat gij den Vader in mijnen naam zult vragen, zal hij u geven."

Vader! om den wille van de belofte uws Zoons, verleen mij waar ik U om bid. Ik verlang niets anders dan wat U behaagt, en wensch voor alles uwe heilige liefde, met hetgene haar in mij kan vermeerderen en volmaken. Ik heb U lief en wensch U steeds meer te beminnen. Ik bemin U, o mijn God! ik bemin U uit den grond mijns harten. Ik bemin, o oneindige Goedheid, ik bemin U uit het binnenste mijner ziel. Ik bemin U, eeuwige Liefde! want Gij zijt

mijn beminnenswaardigste, mijn verlangen, mijn leven, mijn geluk, mijne zaligheid en mijn alles!

Verzuchting. O God, mijne liefde, mijn éénige en mijn alles!

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

De H. Ephrem noemt Maria: „eene haven der bedrukten;" de H. Bonaventura: „een bevrijdster van onzen treurigen toestand, en een troost der bedroefden;" en de H. Bernardus duidt haar aan als degene „die aan onze tranen een einde maakt."

ô Maria! wees alzoo ook mijne veilige haven in het noodlot, mijne geleidster ter verbetering van mijne gebreken en ter beoefening van de deugd, mijne hulp in wederwaardigheden, mijn troost in droefheid en tranen.

Verzuchting. O Maria, troosteres der bedroefden en hulp der Christenen! bid voor mij.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

NEGEN-EN-TWINTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, zie bladz. 294.

„ Trek mij tot U, dan zal ik U nakomen, en dé geur van uwen balsem (uwe liefde) volgen." (Hoogl. I. 3.)

Jesus Christus, de goede Herder, heeft zich toen nog niet, nadat hij het leven voor zijne kudde gelaten had, van haar willen scheiden, maar hij is en blijft voortdurend bij haar in het allerheiligste Sakrament des Altaars. O hoe gelukkig zou ik zijn, als ik de waarde dezer voortdurende sacramenteele tegenwoordigheid goed wist op prijs te stellen, en mij zoo veel mogelijk in zijne nabijheid ophield, zóó dat ik met de bruid des Hooglieds konde zeggen: „ ik zit onder zijne schaduw, en zijne vruchten verkwikken mij!" (Hoogl. II. 3.)

ô Beminnenswaardige Heiland! als ik U beminde gelijk ik moest, dan zou het

mijn innigste wensch zijn, gedurig aan den voet des Altaars, onder de zegenende schaduw van uw heilig Sakramen te rusten, en mij aan de zalige vruchten uwer genaden te verkwikken, welke hier onophoudelijk van uwe liefde voortkomen. Wie echter, goddelijke Heiland, kan mij zoodanig geluk bezorgen, tenzij het van U kwame? Gelijk de magneet het ijzer, zoo kan uw van liefde gloeijend goddelijk harte het koude menschenhart tot zich trekken, en in liefde doen gloeijen, even als het vuur het ijzer. O, trek mij dan tot U door de almagt uwer liefde; „ trek mij tot U, dan zal ik U nakomen, en de geur uwer liefde volgen."

ô, Welke heerlijke vruchten van deugd, mijn Jesus, brengen die godvruchtige zielen voort, die zeer dikwijls vol aandacht en liefde voor het Tabernakel knielen en gelijk jonge olijfboomen uw heilig Sakrament omgeven! Hoezeer moet ik mij daarentegen schamen, nog

altijd zoo arm en ontbloot van deugden voor U te verschijnen, te meer omdat ik weet, dat niemand met ledige handen voor U verschijnen mag. „Hij zal niet ledig voor mijn aangezigt verschijnen!" beveelt Gij in de wet van Mozes. (Exod. XXIII. 15.)

Wat moet ik nu doen? o Heer mijn God! Moet ik uw goddelijk aanschijn ontwijken, en voortaan uwe heilige tegenwoordigheid in het Sakrament vermijden? Dat zij verre! Ik zal veeleer dikwijlder tot U komen en U vuriger om die gaven en deugden bidden, waarmede ik voor uw heilig aanschijn moet komen. Gij noodigt immers bij voorkeur de armen en hulpbehoevenden tot U uit, en wilt hen zoo gaarne met de schatten uws heils verrijken! O, begin dan heden op nieuw weêr met mij. Zie, aan den voet des altaars neêrgeknield, aanbid ik U, Koning mijns harten en Beminde mijner ziel! Ik nader U, goede Herder, die U

niet van uwe kudde verwijdert, en bied U mijn arm zondig harte aan. O, vervul het met uwe genade en maak het rijk aan liefde voor U. Bevestig het met de banden van eeuwige liefdetrouw aan uw hart, zóó dat ik met uwen Apostel kunne zeggen : „ik ben een gevangene van Jesus Christus, en draag zijne banden aan mij. (Ephes. III. 1.)

Ja, dierbaarste Jesus! vereenig mij gansch met U, en geef dat ik, als 't ware verzonken in liefde, met mijne liefde nergens anders zijn kan dan bij U. Ik bemin U, o mijn in het Sakrament verborgen God! ik verbind mij heden aan U, en wensch in eeuwige liefde aan U verbonden te blijven.

Verzuchting. Ik verlang niets dan U en uwe liefde.

Hierna de geestelijke Communie. bl. 291.

Bezoek aan Maria.

De H. Bernardus noemt Maria : „een

voortreffelijke weg tot den Zaligmaker, en ter eeuwige zaligheid; — en zegt: „dat zij onze zielen daarheen voert." — Indien dit wezenlijk zoo is, o heilige Moeder! laat mij dan niet afdwalen, maar geleid mij langs den kortsten en besten weg en wijze tot uwen Zoon, en op die wijze tot het doel mijner eeuwige bestemming. Zorg dat mijne ziel, die van God uitgegaan is, ook tot God terug kome, en waardig worde met u en alle Heiligen in de eeuwige zaligheid te deelen.

Verzuchting. O Maria! bezorg mijn heil en help mij, opdat ik zalig worde.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

DERTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed van bladz. 294.

„Waarom verbergt Gij, o God, uw aangezigt?" (Job. XIII. 18.)

De vrome Job verschrok, toen hij ontwaarde dat God zijn aangezigt voor hem verborg. Wij echter hebben geen oorzaak te schrikken, als wij zien dat Jesus zijne goddelijke majesteit in het

allerheiligste Sakrament voor ons verbergt; trouwens, hij doet dit niet om ons vrees of angst in te boezemen, maar integendeel, om ons alle vrees of angst voor zijne goddelijke tegenwoordigheid te benemen, en ons met moed en vertrouwen te vervullen. Wie zou durven wagen tot hem te naderen, en met hem te spreken als een kind tot zijnen vader, en een vriend tot zijnen vriend, als hij in al den glans zijner heerlijkheid op onze altaren verscheen? Daarom wist hij onze zwakheid te voorkomen, en verhulde de glorie zijner majesteit in de nederige broodsgedaante van het allerheiligste Sakrament. „Hoe meer alzoo de goedertierene God hier zijn aangezigt voor ons verbergt, — zegt Novarin — zooveel te meer openbaart hij ons zijne overgroote liefde."

ô Mijn Jesus! hoe zoet en teeder is alzoo de vindingskracht uwer liefde, waardoor Gij U onder het liefelijk hulsel

des allerheiligsten Sakraments verbergt, opdat niemand voor uwe majesteit afgeschrikt worde, maar allen vol vertrouwen mogen naderen en hunne harten voor U kunnen uitstorten! Te regt verlangt daarom de Profeet, die dit wonder der goddelijke liefde in den geest zag, dat het openlijk der wereld zoude verkondigd worden. „Prijst den Heer — roept hij uit — en verkondigt den volkeren zijne vindingrijke liefdewerken! Looft den Heer: want hij heeft heerlijke dingen gedaan; verkondigt het der gansche aarde!" (Is XII, 4 — 5.)

ô Allerbeminnenswaardigste hart van Jesus, inderdaad waardig alle harten in liefde te bezitten! O hart, vol en overvloeijende van de zuiverste, heiligste en zoetste liefde! O verteerend vuur! kom en verteer al het oude in mij, en geef mij een nieuw hart, een nieuwe geest, een nieuw leven, vol liefde en genade. Verbind u zoo vast aan mij, dat eene

scheiding van u voortaan onmogelijk zij.

ô Allerheiligst hart, uit liefde geopend, opdat allen toegang tot u zouden hebben: omvat mij en neem mij geheel in u op. O hart, aan het kruis door smart gebroken voor mijne zonden: vermurw mijn hart en vervul het met diepe rouwmoedige smart.

ô Jesus, mijne liefde! ik weet dat Gij hier in het allerheiligste Sakrament van dezelfde liefderijke gevoelens voor mij doordrongen zijt, waarvan aan het kruis uw allerzoetste harte vervuld was, en dat Gij met smachtend verlangen naar ons heil dorst! Hoe zou ik langer kunnen aarzelen, U geheel mijn hart in liefde over te geven?

Ach! om den wille van uw lijden en sterven, mijn allerzoetste Jesus, smeek ik U: verwond mijn harte met de pijlen uwer liefde; verbind, vereenig en bevestig het in eeuwige liefde met uw harte. Onder den bijstand uwer genade

maak ik het vaste besluit, voortaan U alleen te beminnen, slechts naar uw welgevallen te leven, en alles wat mij hierin zou kunnen hinderen, alle menschelijke opzigt en aardsche liefde, alle zucht naar wereldsche vermaken, alle gemakken en weelde, als met voeten te treden en als stof en vergankelijke nietigheid te beschouwen.

Verleen, o Heer, dat hetgeen ik U hier beloof en vast besluit, door mij ook met alle trouw worde nagekomen. Ik zeg vaarwel aan alle ijdele liefde, en smeek en bezweer U, mij geheel met uwe heilige liefde te vervullen.

ô Maria, mijne hoop! door uwe voorspraak vermoogt gij alles bij God; verkrijg mij heden de eenige genade, dat ik uwen en mijnen Jesus trouwhartiglijk liefhebbe tot in den dood. Dit is mijn wensch, mijne hoop, mijn innigste verlangen. Help mij hiertoe, o Maria, mijne hoop! Amen.

Verzuchting. Wie zal mij van de liefde van Jesus Christus scheiden?

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

De H. Bernardus zegt: „dat de liefde der allerzaligste Moeder-maagd even magtig als mild is, en dat het haar noch aan het vermogen om ons te helpen, noch aan medelijden om zich over ons te erbarmen ontbreekt; beide eigenschappen staan zich gelijk. — Dewijl ik dit nu weet, o Maria, zie, zoo wil ik niet verzuimen mijne toevlugt tot u te nemen. In alle bekoringen, wederwaardigheden, gevaren en raadplegingen, wil ik mij onverwijld tot u wenden, en met geheel de H. Kerk u smeeken:

Verzuchting. In alle angst en wederwaardigheid, kom ons te hulp, o allerzaligste Moeder-maagd Maria.

Gebed tot Maria, bladz. 304.

EEN- EN- DERTIGSTE BEZOEK.

Inleidingsgebed, bladz. 294.

„Jesus, vermoeid van de reis, was

gezeten aan de bron." (Joan. IV. 6.)

Welk een liefelijk gezigt moet het geweest zijn, onzen beminnenswaardigsten Verlosser, vermoeid van de reis, aan Jacobs bron te zien zitten, zich onderhoudende met eene arme zondares, die hij door zijne zachtmoedigheid en vriendelijkheid geheel terug gewonnen had. „ O, erkendet gij toch de goddelijke genade, — zeide de Zaligmaker tot haar — en wie Degene is, die hier met u spreekt!" En zij ontweek dat licht der genade niet, maar erkende in hem den Heiland der wereld, en werd gered en voor eeuwig gezaligd.

ô, Mogten toch ook nu nog zoo velen, die tot hun verderf in dwaling en zonde voortleven en geestelijkerwijze versmachten, inzien en willen erkennen, welk eene onuitputtelijke bron van genade, heil en zaligheid voor hen vloeit in het allerheiligste Sakrament, en wie Degene is die hier spreekt: „ wie dorst

heeft, kome tot mij!" hoe zouden zij zich haasten daarheen te gaan en den beminden Heer bidden, dat hij hen te drinken gave van het levende water, dat alleen alle verlangen van 's menschen hart bevredigen, hem de ware rust en vrede geven, en in zich-zelven eene bron kan worden van de reinste zaligheid, die overvloeit tot het eeuwige leven. — Maar helaas! dit geluk is alzoo voor de oogen der meeste menschen verborgen, omdat zij de duisternis meer beminnen dan het licht: zij ontvlugten die bron des heils, des levens en van alle zaligheid: het allerheiligste Sakrament, en meenen hunnen dorst te kunnen lesschen dàar, waar slechts onheil, dood en verderf gevonden wordt: — in de nietige goederen, vergankelijke genoegens en vuile lusten dezer wereld.

ô, Verborgen God en Heiland, eenig heil en geluk der zielen! met weemoed en droefheid des harten aanschouw ik de

vreeselijke verblinding van zoo vele dwalenden, wier oog verborgen is, wat hen tot waren vrede kon dienen. Om hen te redden en zalig te maken, komt Gij, o eeuwige ontferming, telken dage nog op nieuw in de wereld, en daalt op ontelbare altaren neder, om even zoo vele genadebronnen te zijn in het allerheiligste Sakrament; zij geven er geen acht op, en gaan onverschillig en zelfs spottend voorbij. Gij wilt door heilige ingevingen tot hunne harten spreken, maar zij willen U niet aanhooren. Gij biedt hen onophoudelijk geluk, heil en zaligheid aan; zij weren uwe liefderijke hand van zich af en wijzen uwe goddelijke uitnoodigingen van de hand. Gij overlaadt hen onophoudelijk met weldaden en alle goeds; terwijl zij U met ondankbaarheid en minachting vergelden. Gij houdt niet op hen te beminnen; en zij gaan onophoudelijk voort U te beleedigen. Gij wilt hen ter zaligheid en hun waar geluk geleiden;

maar zij haasten zich blindelings het geluk en hun eeuwig verderf te gemoet te loopen!

Ach, allerzoetste Heiland! Ook ik heb eenmaal tot die ongelukkigen behoord, en ook voor mijn oog was de onuitputtelijke genadebron des heiligen Sakraments verborgen. Maar eeuwig zij daarvoor uwe oneindige barmhartigheid geprezen; zij heeft mij van de verblindheid des harten genezen, en door den magtigen trek uwer genade mij zoo ver gebragt, dat ik U, mijn beminden Heer en Heiland, in dit liefdegeheim niet slechts als de oorsprong van alle heil erken, maar U ook als mijn hoogste Goed waardeer en bemin, en dagelijks naar meer volmaakte erkentenis en liefde van uwe goddelijke majesteit dorst.

Zie, o mijn Jesus! uit dankbare erkentelijkheid zou ik nu daarvoor wenschen, al die arme zielen te kunnen redden, die verwijderd van U, de bron des

levens, in de goederen en vermaken dezer wereld hun heil zoeken, maar niets dan verderf vinden. Ach, ontferm U over hen, liefdevolle Verlosser! Laat het licht uwer genade hen krachtig omstralen, opdat zij hunne dwaling inzien en erkennen; beweeg en versterk hun' zwakken wil, opdat zij zich kloekmoedig van het verderf der wereld losrukken en U als hun heil volgen. Haast U, o goede Herder, al deze afgedwaalde schapen op te zoeken, en hen met geweld terug te voeren naar uwe uitverkorene kudde, welke Gij op de hemelsche weide van uw allerheiligst Sakrament weidt; drenk allen uit deze welbron des levens, met vrede, heil en zaligheid.

Hoor, o Jesus, mijn vurig smeekgebed; het betreft uwe eer en de zaligheid van zoo veler zielen, waarvoor uw kostbaar bloed gevloeid heeft. Gij kunt hen verlichten; Gij kunt hen redden en zalig maken: doe het om den wille uwer

oneindige barmhartigheid en liefde; doe het op de voorspraak uwer maagdelijke Moeder, die Gij tot voorspreekster en redding der zondaren gesteld hebt.

Verzuchting. O Jesus! ontferm U over mij en over alle afgedwaalde en verleide zielen.

Hierna de geestelijke Communie, blz. 291.

Bezoek aan Maria.

De godzalige Amadeus zegt: „dat Maria, onze glorievolle koningin, voortdurend het ambt van voorspreekster voor ons vervult, terwijl zij hare gebeden voor ons, zonder ophouden, voor Gods troon herhaalt." „Trouwens, — voegt hij er bij — zij ziet onze ellenden en de vele gevaren, waaraan wij voortdurend bloot staan; daardoor is haar teeder moederhart bewogen, en is zij altoos bereid ons te hulp te komen.

ô, Zoete Moeder der barmhartigheid! Alzoo gij zonder ophouden met moederlijke erbarming op onze armzaligheid nederziet, let dan ook op de groote ellende

van zoo velen, die, verwijderd van uwen goddelijken Zoon, de wegen des verderfs bewandelen en hunnen eeuwigen ondergang te gemoet snellen. O, erbarm u over hen, en help dat zij gered worden; opdat de prijs van Jesus kostbaar bloed, hetwelk dezen uwen beminden Zoon voor allen vergoten heeft, niet verloren ga. Versmaad, lieve Moeder, mijn gebed niet, maar verlos mij en hen van alle gevaren.

Verzuchting. ô, Glorievolle en gezegende Moeder-maagd, onze vrouw, onze middelares en voorspreekster! bid voor ons.

Gebed tot Maria, zie bladz. 304.

Einde der Bezoeken.

DE HEILIGE WEEK.

OF

bijzondere aandachts-oefeningen voor elken dag der week.

I.

VOOR DEN ZONDAG,

ter eere der allerheiligste Drievuldigheid.

1.

De akten van Geloof, Hoop, Liefde en Berouw, zie bladz. 39. — 40, daarna:

2.

Aanbidding.

ô, Allerheiligste Drievuldigheid, één eenige God! God, één in wezen, drievoudig in de personen des Vaders, des Zoons, en des heiligen Geestes! Neêrgeknield in het stof der aarde, waaruit

uwe wijsheid, almagt en goedheid mij te voorschijn riep, aanbid ik U ootmoedig en met den diepsten eerbied, en geef, ten opzigte van uw ondoorgrondelijk Wezen, met volkomen onderwerping, mijn gering en zwak verstand gevangen ten dienste van het geloof.

Allerheiligste, drievuldige God! open mij, die eerbiedig mijne handen tot U uitstrek, de poorte uwer oneindige barmhartigheid; opdat ik in den geest met mijn gebed tot U moge doordringen, en met de zuivere geesten des hemels U moge aanbidden en verheerlijken.

Heilig, heilig, heilig zijt Gij, God der heerkrachten! Hemel en aarde zijn vol van uwe glorie en heerlijkheid! Wonderbaar, magtig en vreeselijk zijt Gij; maar ook oneindig en onmetelijk in liefde, ontferming en goedheid!

U, verhevene en magtige God, aanbidden alle heerschappijen en troonen; voor U sidderen de magtigen, en alle

hemelsche krachten beven voor uw goddelijk aangezigt. Maar, eene onuitsprekelijke zaligheid en blijdschap straalt ook uit uw Wezen en vervult de hemelen met duizendvoudige zalige verrukkingen.

Doop mijne ziel met vuur, Allerhoogste! en zuiver mijn hart en lippen, gelijk die van den profeet Isaias, met eene gloeijende kool, opdat ik bereid worde U in geest en waarheid te aanbidden en uwen lof op passende wijze te verkondigen.

Ik aanbid, loof en bemin U, almagtige, eeuwige, ongeschapen Vader, oorsprong en oorzaak, Heer en Gebieder der gansche schepping! U, die hemel en aarde, met alles wat er zich in bevindt, uit den afgrond des Niets in zoo schitterend aanzijn geroepen en ons menschen naar uw goddelijk evenbeeld geschapen hebt; die alles doet voortduren en bestuurt, en alle schepsel voedt, onderhoudt en verzorgt.

Ik aanbid prijs en bemin U, Heer Jesus Christus; U, volkomen gelijke Zoon des eeuwigen Vaders, getrouw evenbeeld van zijn Wezen, weêrglans van diens oorspronkelijke heerlijkheid en heiligheid; eeuwige, ongeschapen God, gelijk de Vader; licht der wereld, Verlosser der menschen, stichter en voleinder van ons heilig geloof, oorsprong van alle heil, oorzaak van ons aller zaligheid! Ik aanbid U, die eens uit oneindige liefde voor ons den zetel uwer heerlijkheid verliet, mensch werdt, voor ons leefdet, leedt en stierft, en nu ter regterhand uws Vaders op den troon gezeten, bij Hem onze middelaar, verzoener en voorspreker zijt!

Ik aanbid, loof en bemin U, God, heilige Geest, zoete band der eeuwige liefde van de allerheiligste Drievuldigheid! Geest der geesten, licht van alle lichten, eeuwig onverwinbare bron van heiliging, troost en sterke! Ik aan-

bid U ongeschapen God, gelijk aan den Vader en den Zoon, van beiden voortgekomen uit den schoot der eeuwigheid! U, die het licht der Profeten waart, die de Apostelen leerdet, de Martelaren versterktet, en thans als de beloofde Vertrooster en Geest der waarheid onafgebroken voortgaat de heilige katholieke Kerk te leiden, te besturen en te beschermen; die haar voor dwaling bewaart en als een onwrikbare zuil en grondveste der waarheid behoedt, tot heil van alle volkeren en geslachten!

O allerheiligste Drievuldigheid, eeuwige Godheid! aan wie ik mijn aanzijn, mijne verlossing en heiliging te danken heb: zie genadig neder op mij, uw arm en behoeftig schepsel, dat in het stof geknield U aanbidt en U zoo gaarne op eene waardiger wijze wenschte te vereeren. Neem, onbegrijpelijke, onmeetbare God en eeuwige Ontfermer, neem dit stille offer mijner aanbidding, van mijnen lof

en mijner liefde met welgevallen aan, en verleen mij de genade, hier zoo vroom, rein en goed voor U te leven, dat ik eens waardig moge bevonden worden, met alle Engelen en Heiligen in den hemel, uwe goddelijke Majesteit te aanschouwen, en door deze aanschouwing gezaligd, uw lof met hen te mogen verkondigen in eeuwigheid. Amen.

Tot uitbereiding dezer aandacht kan men hierna de Rozenkrans bidden en vervolgens de :

3.

LITANIE

TOT DE ALLERH. DRIEVULDIGHEID.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Vader, in wien alles is, ontferm U onzer.
Zoon, door wien alles is, ontf. U onzer.

Heilige Geest, uit wien alles is, ontferm U onzer.
Heilige en onverdeelde Drievuldigheid, één-eenig God,
Onbegrijpelijke majesteit,
Onveranderlijke magt,
Oneindige wijsheid,
Onuitputtelijke goedheid,
Albeheerschende kracht,
Wetgevende Godheid,
Eeuwige waarheid,
Koning, almagtige God,
Gij, die eenig en alleen God zijt,
In wien wij leven, ons bewegen en zijn,
Wiens majesteit geheel de aarde vervult,
Wien alleen roem en eere toekomt,
Gij, die ons troost in onzen tegenspoed,
Gij, die wonderbaar zijt in uwe werken,
Gij, die zijt, waart en wezen zult,

Ontferm U onzer.

Regtvaardig en vreeselijk in 't geregt,
ontferm U onzer.
Glorierijk en wondervol in de heerschappij,
Ongeboren Vader,
Eengeboren Zoon,
Heilige Geest, van den Vader en den Zoon uitgaande,
O allerheiligste Drievuldigheid, éeneenig God,
Ontferm U onzer.
Wees ons genadig, spaar ons, Heer.
Wees ons genadig, verhoor ons, Heer.
Van alle kwaad, verlos ons, Heer.
Van alle zonde,
Van alle trouweloosheid,
Van de overtreding uwer geboden,
Van de veronachtzaming uwer heilige dienst,
Van den eeuwigen dood,
Door de sterkte uwer almagt,
Door uwe eeuwige wijsheid,
Door uwe oneindige goedheid,
Door uwe groote barmhartigheid,
Verlos ons, Heer.

Door uw geduld en langmoedigheid, verlos ons, Heer.

Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij U, den waarachtigen God, steeds en op alle plaatsen belijden mogen,

Dat wij U, den éénen God, in de Drievuldigheid vereeren, en de Drievuldigheid in de eenheid aanbidden mogen,

Dat wij U van ganscher harte mogen beminnen,

Dat Gij het uwen heiligen naam gewijde volk behouden en zalig maken moogt,

Dat Gij den dwalenden, om op het pad der geregtigheid terug te keeren, licht verleenen wilt,

Dat Gij aan de geloovige zielen de eeuwige rust gelieft te schenken,

Dat Gij ons moogt verhooren,

O allerh. Drievuldigheid, verlos ons.

Wij bidden U, verhoor ons.

O allerh. Drievuldigheid, red ons.
O allerh. Drievuldigheid, beziel ons.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Onze Vader, enz.

v. Laat ons den Heer, onzen God prijzen : den Vader, den Zoon en den heiligen Geest!

R. Laat ons Hem hoog verheffen en loven in eeuwigheid!

v. Heilig, heilig, heilig is God, de Heer der heerscharen!

R. Hemel en aarde zijn vol van zijne glorie en heerlijkheid!

GEBED.

Almagtige, eeuwige God! die ons, uwen dienaren, verleend hebt, in de belijdenis van het ware geloof, de glorie der eeuwige Drievuldigheid te erkennen, en in haar wezen en majesteit de éénheid te aanbidden : verleen ons, dat wij door

Door uw geduld en langmoedigheid, verlos ons, Heer.
Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.
Dat wij U, den waarachtigen God, steeds en op alle plaatsen belijden mogen,
Dat wij U, den éénen God, in de Drievuldigheid vereeren, en de Drievuldigheid in de eenheid aanbidden mogen,
Dat wij U van ganscher harte mogen beminnen,
Dat Gij het uwen heiligen naam gewijde volk behouden en zalig maken moogt,
Dat Gij den dwalenden, om op het pad der geregtigheid terug te keeren, licht verleenen wilt,
Dat Gij aan de geloovige zielen de eeuwige rust gelieft te schenken,
Dat Gij ons moogt verhooren,
O allerh. Drievuldigheid, verlos ons.

Wij bidden U, verhoor ons.

O allerh. Drievuldigheid, red ons.
O allerh. Drievuldigheid, beziel ons.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Onze Vader, enz.

v. Laat ons den Heer, onzen God prijzen : den Vader, den Zoon en den heiligen Geest!

R. Laat ons Hem hoog verheffen en loven in eeuwigheid!

v. Heilig, heilig, heilig is God, de Heer der heerscharen!

R. Hemel en aarde zijn vol van zijne glorie en heerlijkheid!

GEBED.

Almagtige, eeuwige God! die ons, uwen dienaren, verleend hebt, in de belijdenis van het ware geloof, de glorie der eeuwige Drievuldigheid te erkennen, en in haar wezen en majesteit de éénheid te aanbidden : verleen ons, dat wij door

Door uw geduld en langmoedigheid, verlos ons, Heer.
Wij zondaren, wij bidden U, verhoor ons.
Dat wij U, den waarachtigen God, steeds en op alle plaatsen belijden mogen,
Dat wij U, den éénen God, in de Drievuldigheid vereeren, en de Drievuldigheid in de eenheid aanbidden mogen,
Dat wij U van ganscher harte mogen beminnen,
Dat Gij het uwen heiligen naam gewijde volk behouden en zalig maken moogt,
Dat Gij den dwalenden, om op het pad der geregtigheid terug te keeren, licht verleenen wilt,
Dat Gij aan de geloovige zielen de eeuwige rust gelieft te schenken,
Dat Gij ons moogt verhooren,
O allerh. Drievuldigheid, verlos ons.

Wij bidden U, verhoor ons.

O allerh. Drievuldigheid, red ons.
O allerh. Drievuldigheid, beziel ons.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Onze Vader, enz.

v. Laat ons den Heer, onzen God prijzen : den Vader, den Zoon en den heiligen Geest!

R. Laat ons Hem hoog verheffen en loven in eeuwigheid!

v. Heilig, heilig, heilig is God, de Heer der heerscharen!

R. Hemel en aarde zijn vol van zijne glorie en heerlijkheid!

GEBED.

Almagtige, eeuwige God! die ons, uwen dienaren, verleend hebt, in de belijdenis van het ware geloof, de glorie der eeuwige Drievuldigheid te erkennen, en in haar wezen en majesteit de éénheid te aanbidden : verleen ons, dat wij door

standvastige trouw in dit geloof, van alle wederwaardigheden en gevaren des heils mogen verschoond blijven. Gij die leeft en heerscht, God van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

ZEGENBEDE.

Heilige God! heilige almagtige God! heilige onsterfelijke God! erbarm U mijner en verleen mij uwen zegen.

Ons zegene, beware en bescherme, de almagtige en barmhartige God — † Vader, † Zoon en † heilige Geest. Amen.

De liefde Gods, des hemelschen Vaders; — de genade van Jesus Christus, den eeniggeboren Zoon, — de troost en bijstand van den heiligen Geest, zij met mij, nu en altijd, en in alle eeuwigheid. Amen.

Dat de zielen van allen die in den Heer ontslapen zijn, in eeuwigen vrede mogen rusten Amen.

II.

VOOR DEN MAANDAG.

Aandachts-oefeningen tot den heiligen Geest.

1.

Sequenz.

(Veni, sancte Spiritus.)

1. Kom, heilige Geest! laat de glans uws heiligen lichts van den hemel nederdalen. — Kom, vader der armen, uitdeeler der gaven, licht onzer harten!

2. Kom, hemelsche vertrooster, zoetste verkwikker, goedertierene gast der zielen! — Kom, rust in onzen arbeid, verkoeling in onze hitte, troost in droefheid en lijden.

3. Kom, zalig licht! en vervul de harten van allen, die geloovig naar U verlangen. — Zonder U vermogen wij niets; zonder U zijn wij slechts ellende en zonde.

4. Kom, zuiver het onreine; genees het verwonde; wek het verstijfde op ten leven; verwarm het koude; breng de dwalenden teregt, en buig hen die U weêrstand bieden.

5. Kom, en vervul met uwe zeven heilige gaven, allen die op U hopen. — Kom, en help ons de deugd beoefenen, de laster ontvlugten, verdiensten voor den hemel verzamelen, vroom leven, zalig sterven en de vreugden des hemels beërven. Amen.

Wie deze Lofzang aandachtig bidt, verdient telkenmale een aflaat van 100 dagen, (onder het Octaaf van Pinksteren 300 dagen.) Wie ze gedurende eene maand dagelijks bidt, en vervolgens de heilige Sakramenten waardig ontvangt, wordt deelachtig aan een' vollen aflaat; alle welke aflaten evenzeer aan de geloovige zielen in het vagevuur kunnen toegepast worden.

2.

Gebed tot den heiligen Geest.

ô Heilige Geest, zoete vertrooster der vrome zielen, almagtige geneesheer der verwonde harten, sterke hulp in allen nood, en zekere gids door alle gevaren dezes sterfelijken aardschen levens! Kom, kom in mijn hart, en stort er de onuitsprekelijke zoetigheid uwer gaven in uit.

Kom, geest der wijsheid! geef mij wijsheid ter zaligheid. Bewaar mij voor de duisternissen en dwaasheden der wereld. Schenk mij de wijsheid die aan uw troon staat, opdat zij mij bijblijve en in mij werke. Leer mij wijs denken, wijs spreken en wijs handelen; opdat al mijne gedachten, woorden en werken het kenmerk dragen van hemelsche wijsheid en Gode welgevallig te zijn.

Kom, geest des verstands! verlicht mijne kennis met uw goddelijk

licht, en geef mij het regte verstand uwer goddelijke waarheden. Laat mij in uwe voorlichting het licht aanschouwen, en tot de ware erkentenis komen van God en van zijnen heiligen wil.

Kom, geest van goeden raad! sta mij in alle moeijelijke en twijfelachtige gevallen steeds ter zijde. Wend mijne zwakke zinnen van al wat schadelijk is af, en neig ze ten goede, en voor wat nuttig en heilzaam is. Help mij het booze vermijden, het goede erkennen en volgen, het volmaakte beminnen en er met allen ijver naar streven.

Kom, geest van sterkte! en voorzie mij van uwe kracht; opdat ik in alle bekoringen standvastig in het goede moge volharden, mij door geene aanlokselen late medeslepen, noch voor bedreigingen vreezen, maar bij alle mogelijke voorkomende gevallen vast sta voor Gods eer en het heil mijner arme ziel, gegrondvest in het geloof,

bevestigd door de hoop, en bekrachtigd door de heilige liefde.

Kom, geest der wetenschap! en schenk mij de ware wetenschap der heiligen; die wetenschap welke er haren roem in stelt, niets te weten dan Jesus, namelijk Jesus den gekruiste. Hij-alleen is ons gegeven ter wijsheid, geregtigheid, heiliging en verlossing.

Kom, o geest van godsvrucht! en vervul mijn hart met ware aandacht. Schenk mij lust en liefde voor het gebed en eene gedurige onderhouding met God. Verbind gij, zoete band der allerheiligste Drievuldigheid, mijn hart hier op aarde reeds bestendig aan die zalige gemeenschap, waarin ik eenmaal in den hemel eeuwig in God hoop te leven.

Kom, o geest der vreeze des Heeren! en leer mij God waarlijk vreezen, zijne eeuwige regtvaardigheid altijd voor oogen houden, en mij zorgvuldig in acht te nemen voor alle

ligtvaardige overtreding zijner heilige geboden. Laat die vreeze echter steeds vermengd en vergezeld zijn van heilige liefde, en wel zoodanig, dat de liefde meer dan de vrees voor God mij bewege het goede te doen, het booze te vlugten, en Hem in standvastige trouw te dienen; ten einde ik op die wijze, onder uwen bijstand, gelukkig mijne eeuwige bestemming en doel bereike in den hemel bij God — den Vader, en den Zoon, en bij U, o heilige Geest. Amen.

3.

LITANIE

VAN DEN HEILIGEN GEEST.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Heilige Geest, die van den Vader en van den Zoon voortkomt, ontferm U onzer.

Geest des Heeren, God van Israël, ontferm U onzer.
Heilige Geest, die heerschappij voert over het menschdom,
Heilige Geest, die de geheele aarde vervult,
Die alle krachten bezit,
Die alle goeds werkt, en alles voorziet,
Geest der waarheid, die alle waarheid leert en alle gaven uitdeelt,
Geest van wijsheid en verstand,
Geest van raad, sterkte, wetenschap en godvruchtigheid,
Geest van de vreeze des Heeren, en van voorzigtigheid,
Heilige Geest, door wiens ingeving de heilige mannen Gods gesproken hebben,
Heilige Geest, die de toekomende dingen verkondigt,
Heilige Geest, gave en belofte des Vaders,

Ontferm U onzer.

Heilige Geest, vertrooster, die de wewereld overtuigt, ontferm U onzer.
Heilige Geest, door wien de duivelen worden uitgedreven,
Heilige Geest, uit wien wij herboren worden,
Heilige Geest, door wien de liefde Gods in onze harten is uitgestort,
Geest der aanneming tot kinderen Gods,
Geest van genade en barmhartigheid,
Geest, die ons in onze zwakheid te hulp komt, en aan onzen geest getuigt, dat wij kinderen Gods zijn,
Heilige Geest, onderpand onzer erfenis, die ons op den regten weg leidt,
Oppergeest, die levend maakt en versterkt,
Geest van zaligheid, oordeel en blijdschap,

Ontferm U onzer.

Geest van geloof, van ijver en vrede, ontferm U onzer.
Geest van ootmoedigheid, liefde, en eerbaarheid,
Geest van goedertierenheid, goedheid en langmoedigheid,
Geest van zachtmoedigheid, waarheid, eenheid en vertroosting,
Geest van vermorzeling des harten, van belofte, van vernieuwing en heiligmaking,
Geest van leven, geduld, onthouding en zedigheid,
Geest van alle genade,
Wees genadig, spaar ons, H. Geest.
Wees genadig, verhoor ons, H. Geest.
Van den geest der dwaling, verlos ons, H. Geest.
Van den geest der onkuischheid, verlos ons, H. Geest.
Van den geest der godslastering, verlos ons, H. Geest.
Van alle verhardheid in het kwaad,

Ontferm U onzer.

en van vertwijfeling, verlos ons, H. Geest,
Van alle vermetelheid en tegenspraak der bekende waarheid,
Van alle boosaardigheid en kwade gewoonte,
Van het benijden der broederlijke liefde,
Van onboetvaardigheid in ons sterfuur,
Door uwe eeuwige voortkomst van den Vader en den Zoon,
Door uwe onzigtbare zalving,
Door de volheid der genade, waarmede Gij de heilige maagd Maria hebt begunstigd,
Door dien invloed van heiligheid, waarmede Gij de Moeder des Heeren, in de ontvangenis des Woords, als deedt overstroomen,
Door uwe heilige verschijning bij den doop van Christus,
Door uwe heerlijke nederdaling over

de Apostelen, verlos ons, H. Geest.

Door de onuitsprekelijke goedheid, waarmede Gij de Kerk bestuurt, de opperhoofden vereenigt, de martelaars versterkt, de leeraars verlicht, en de geestelijke orden instelt, verlos ons, H. Geest.

Wij zondaars, bidden U, verhoor ons.

Dat wij naar den geest mogen wandelen, en de begeerlijkheden van het vleesch niet involgen,

Dat wij U nimmer bedroeven,

Dat Gij alle kerkelijke overheden in de heilige godsdienst, en in den waren geest wilt bewaren,

Dat Gij aan alle Christenen maar één hart en ééne ziel wilt geven,

Dat Gij ons standvastigheid en volmaking in de deugd wilt verleenen,

Dat Gij ons gebed wilt verhooren,

Wij bidden U, verhoor ons.

Geest Gods,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden

der wereld, stort uwen heiligen Geest over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, zend over ons den beloofden Geest des Vaders.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons den goeden Geest.

Heilige Geest, hoor ons.

Heilige Geest, Trooster, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

v. Zend, o God, uwen Geest af, en alles zal herschapen worden.

R. En het aanschijn der aarde zal zich vernieuwen.

GEBED.

ô God, die de harten uwer geloovigen door de verlichting van den heiligen Geest hebt geleerd: verleen ons, dat wij in denzelfden Geest het goede en ware altijd erkennen, en door trouwe vervul-

ling van hetgene U behagelijk is, ons in zijne vertroosting verheugen mogen. Door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

Eer, lof, glorie en dank zij U, o allerzoetste, goedertierenste en liefderijkste heilige Geest, nu en altijd, en in alle eeuwigheid! Amen.

Zegenbede.

O heilige Geest, die op den Pinksterdag de Apostelen en Leerlingen met uwe gaven vervuld en hen rijkelijk gezegend hebt: ik bid U, wil ook over mij en de mijnen uwen goddelijken zegen uitstorten, en met uwe genadegaven bij ons blijven, tot dat wij na dit leven ingaan in de eeuwige vreugde, en met alle hemelsche goederen gezegend worden, voor alle eeuwigheid. Amen.

Het genadelicht des hemelschen Vertroosters verlichte mijn hart, mijne zinnen en gedachten, en in de kracht des

heiligen Geestes zegene mij de almagtige en barmhartige God — † Vader, † Zoon en † heilige Geest. Amen.

De zielen van allen die in den Heer ontslapen zijn, mogen, door Gods ontferming, rusten in vrede. Amen.

III.

VOOR DEN DINGSDAG.

I.

Aandachts-oefeningen voor den zoeten Naam Jesus.

Litanie van den zoeten Naam Jesus.

Bladz. 268.

2.

Gebed tot den zoeten Naam Jesus.

Wees gegroet, o zoetste Naam Jesus! in de almagt des Vaders, die u zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft; wees gegroet, in de wijsheid des Zoons, die u aangenomen heeft; wees gegroet, in de zoetigheid des heiligen Geestes, die u tot troost van alle geloovigen op aarde en tot

onuitsprekelijke vreugde van alle zaligen in den hemel verheven heeft!

ô, Hoogwaardigste Naam Jesus! van ganscher harte bemin, eer en groet ik u, en dank der allerheiligste Drievuldigheid, dat zij u zoo hoog verheven, zoo lofwaardig en magtig gemaakt heeft, dat geen andere naam in den hemel of op aarde gevonden wordt, waarin de mensch kan zalig worden, als in u, o zoetste en heiligste Naam Jesus!

ô, Wees geloofd en gezegend, aangebeden en verheerlijkt in eeuwigheid. zaligste, magtigste en zoetste Naam Jesus, voor welken de booze geesten vlugten en alle knieën zich vol eerbied moeten buigen. In diepen ootmoed en aanbidding buig ook ik mijne knieën voor u, met allen die in den hemel, op en onder de aarde zijn.

ô Jesus! wees mij waarlijk datgene, wat uw zoete Naam beteekent: helper, redder, trooster en verlosser. Laat mij

der wereld, stort uwen heiligen Geest over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, zend over ons den beloofden Geest des Vaders.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons den goeden Geest.

Heilige Geest, hoor ons.

Heilige Geest, Trooster, verhoor ons.

Heer, ontferm U onzer.

Christus, ontferm U onzer.

Onze Vader, enz. Wees gegroet, enz.

v. Zend, o God, uwen Geest af, en alles zal herschapen worden.

R. En het aanschijn der aarde zal zich vernieuwen.

GEBED.

ô God, die de harten uwer geloovigen door de verlichting van den heiligen Geest hebt geleerd: verleen ons, dat wij in denzelfden Geest het goede en ware altijd erkennen, en door trouwe vervul-

ling van hetgene U behagelijk is, ons in zijne vertroosting verheugen mogen. Door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

Eer, lof, glorie en dank zij U, o allerzoetste, goedertierenste en liefderijkste heilige Geest, nu en altijd, en in alle eeuwigheid! Amen.

Zegenbede.

O heilige Geest, die op den Pinksterdag de Apostelen en Leerlingen met uwe gaven vervuld en hen rijkelijk gezegend hebt: ik bid U, wil ook over mij en de mijnen uwen goddelijken zegen uitstorten, en met uwe genadegaven bij ons blijven, tot dat wij na dit leven ingaan in de eeuwige vreugde, en met alle hemelsche goederen gezegend worden, voor alle eeuwigheid. Amen.

Het genadelicht des hemelschen Vertroosters verlichte mijn hart, mijne zinnen en gedachten, en in de kracht des

heiligen Geestes zegene mij de almagtige en barmhartige God — † Vader, † Zoon en † heilige Geest. Amen.

De zielen van allen die in den Heer ontslapen zijn, mogen, door Gods ontferming, rusten in vrede. Amen.

III.

VOOR DEN DINGSDAG.

I.

Aandachts-oefeningen voor den zoeten Naam Jesus.

Litanie van den zoeten Naam Jesus.

Bladz. 268.

2.

Gebed tot den zoeten Naam Jesus.

Wees gegroet, o zoetste Naam Jesus! in de almagt des Vaders, die u zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft; wees gegroet, in de wijsheid des Zoons, die u aangenomen heeft; wees gegroet, in de zoetigheid des heiligen Geestes, die u tot troost van alle geloovigen op aarde en tot

onuitsprekelijke vreugde van alle zaligen in den hemel verheven heeft!

ô, Hoogwaardigste Naam Jesus! van ganscher harte bemin, eer en groet ik u, en dank der allerheiligste Drievuldigheid, dat zij u zoo hoog verheven, zoo lofwaardig en magtig gemaakt heeft, dat geen andere naam in den hemel of op aarde gevonden wordt, waarin de mensch kan zalig worden, als in u, o zoetste en heiligste Naam Jesus!

ô, Wees geloofd en gezegend, aangebeden en verheerlijkt in eeuwigheid. zaligste, magtigste en zoetste Naam Jesus, voor welken de booze geesten vlugten en alle knieën zich vol eerbied moeten buigen. In diepen ootmoed en aanbidding buig ook ik mijne knieën voor u, met allen die in den hemel, op en onder de aarde zijn.

ô Jesus! wees mij waarlijk datgene, wat uw zoete Naam beteekent: helper, redder, trooster en verlosser. Laat mij

den troost, de kracht en wonderbare zoetigheid van dezen Naam diep in mijn hart gevoelen, en door denzelven alle behoeften mijns levens geregeld, gewijd en geheiligd worden. In dezen Naam wil ik alles beginnen, voortzetten en voleindigen; in dezen Naam wil ik bidden, werken en uitmunten; in dezen Naam wil ik lijden en mij verheugen, verdragen, strijden, genieten en ontberen, leven en sterven. Uw Naam, o Jesus, zij mijn schild en mijne bescherming, mijn troost en mijne verkwikking, mijne hulp en sterkte, mijn heil in leven, mijn vertrouwen en toeverlaat in den dood, mijne zaligheid in de eeuwigheid! Amen.

ô Zoete Naam! in u is alle zoetigheid;
In u is alle heil, in u is alle vreugd!
U, Jesus, leef ik; U, Jesus, wil ik sterven;
Zoo kan ik, noch in nood, noch in den dood bederven!

Tot uitbreiding dezer aandacht kan men zeer toepassend van de korte Verheffingen des harten, op bladz. 40, gebruik maken, alsmede van de:

Litanie van den zoeten Naam Jesus, op bladz. 268.

IV.

VOOR DEN WOENSDAG.

Aandachts-oefeningen tot den heiligen Josef.

I.

Gebed tot den H. Josef.

Heilige Josef! kuische bruidegom der allerzaligste moeder-maagd Maria, en trouwe voedstervader van Jesus Christus, mijnen Heer! Met heilige vreugde verhef ik mijn hart tot u, en overweeg in stille aandacht de schoone deugden welke u versierden, en de verhevene roeping, waartoe God u verkoos boven alle aartsvaders des ouden Verbonds. Toen gij nog op deze aarde rondwandel-

det, waart gij zoo vroom en goed, zoo regtvaardig en edel, zoo kuisch en rein, zoo nederig en zachtmoedig, zoo getrouw en Gode gewijd, zoo vlijtig werkzaam, dat gij ons ten toonbeeld strekt in al deze schoone deugden. Daarom verkoos de Heer U ook tot zijnen plaatsvervanger op aarde, en vertrouwde uwer zorgvuldigheid de twee edelste schatten, Jesus en Maria toe. Vele genaden hebt gij van God ontvangen, menige vreugde in den omgang met Jesus en Maria gesmaakt, maar ook velerlei beproevingen, lijden en wederwaardigheden in vereeniging met hen verduurd. In alle omstandigheden bleeft gij steeds de vrome en regtvaardige man, wien niets kon afschrikken, maar die zoowel in goede als slechte dagen zijn steunpunt had in God, den almagtigen en wijzen beschikker van alle menschelijke lotswisselingen.

Ja, waarlijk! ook gij, o H. Josef,

hebt de tegenspoeden en wederwaardigheden dezes aardschen levens in ruime mate ondervonden, en vele ongemakken met stille gelatenheid en overgeving aan God verdragen; daarom verheugt gij u thans ook eeuwig in den hemel, en geniet oneindig de onsterfelijke vreugden der eeuwige zaligheid. Gelijk gij hier op aarde uwen beminden Jesus, de Heer en Heiland der wereld, steeds ter zijde waart in diens vernedering, armoede en behoeften, zoo zijt ge hem nu ook nabij op zijnen troon der heerlijkheid, en onuitputtelijke schatten van tijdelijke en eeuwige goederen heeft Hij ter heilige beschikking gesteld van uwe vaderlijke voorspraak; zoodat allen, die u opregt vereeren en u in hunnen nood aanroepen, rijkelijk met gunsten en vertroostingen gezegend worden.

ô, Wil dan ook mij, heilige Josef, in uwe glorievolle voorbede insluiten; neem ook mij, even als zoovele anderen, in

uwe gezegende bescherming, en wees ook mijn vader en raadsman, mijn troost en hulp in de rampen en gevaren dezes levens, gelijk gij het altijd zijt geweest voor allen, die u bijzonderlijk vereerd hebben. Verkrijg mij voor alles, eerwaardig Patriarch, kracht en genade om uwe schoone deugden na te volgen, voornamelijk die van ootmoed, kuischheid en geregtigheid, godsvrucht, arbeidzaamheid en overgeving in Gods wil, en om, gelijk gij, met onwrikbare trouw de wegen des heils, van God, te bewandelen, zoowel in goede als in slechte dagen.

Ik stel al mijne belangen en aangelegenheden in uwe handen, zoowel tijdelijke als eeuwige, en bijzonderlijk deze N. N.... Beveel gij, heilige Josef, ze uwen goddelijken Pleegzoon aan, en smeek in alles het heilzaamste en beste voor mij af. Ja, heilige Josef! uit het binnenste mijns harten bid ik u, wees mijn goede, vaderlijke vriend, mijn

trooster en helper in dit leven, en mijn krachtdadige beschermer in het sterfuur. Verkrijg mij de onschatbare genade, dat ik eens, onder uwen bijstand, in de zoete tegenwoordigheid van Jesus en Maria mijnen geest teruggeve, en door hen en u beschermd, zalig ontslape in het eeuwige leven. Amen.

2.

Verzuchtingen.

waaraan een aflaat van 300 dagen verbonden is, welke ook aan de afgestorvenen kan toegevoegd worden.

Jesus, Maria, Josef! u schenk ik mijn hart en mijne ziel.

Jesus, Maria, Josef! staat mij bij in mijne laatste doodsangsten.

Jesus, Maria, Josef! laat mij in vrede leven en sterven met u. Amen.

LITANIE

VAN DEN HEILIGEN JOSEF.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.
God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.
H. Maria, Josef's bruid, bid voor ons.
H. Josef, Maria's bruidegom, bid voor ons.
Beschermer en voedstervader van Jesus,
Man naar Gods hart,
Getrouwe en vrome dienaar,
Bewaarder der zuivere maagd Maria,
Bid voor ons.

Geleider en troost van Maria, bid voor ons.
Allerzuiverste in maagdelijkheid,
Allerdiepste in ootmoedigheid,
Allervurigste in liefde,
Allerverhevenste in beschouwing,
Die door de getuigenis van den heiligen Geest-zelf als een regtvaardig man zijt bevestigd,
Die in de heilige geheimen boven alle anderen zijt ingewijd geweest,
Die over het heilig geheim der menschwording uit den hemel zijt ingelicht,
Die met Maria, uwe getrouwe bruid, toen zij bevrucht was, naar Bethlehem zijt heengereisd,
Die, geene plaats in de herberg vindende, in één' stal zijt gaan vernachten,
Die bij Christus geweest zijt, als hij in de kribbe werd gelegd,
Die Christus, bij zijne besnijdenis,

Bid voor ons.

met den naam Jesus hebt genoemd,
bid voor ons.
Die, met Maria, in den tempel,
het Kind Jesus den Heer hebt
opgeofferd,
Die door den engel vermaand, Jesus
genomen hebbende, met zijne
Moeder naar Egypte zijt gevlugt,
Die, na Herodes dood, met het
Kind en zijne Moeder naar het
land van Israël zijt wedergekeerd,
Die, toen het Kind Jesus in Jeru-
zalem gebleven was, het met
Maria, zijne moeder, in droef-
heid hebt gezocht,
Die hem na drie dagen, zittende
in het midden der leeraren, met
blijdschap hebt teruggevonden,
Wien de Heer der Heeren hier op
aarde onderdanig is geweest,
Wiens loftitel in het Evangelie deze
is: de echtgenoot van Maria, uit
welke Jesus werd geboren,

Bid voor ons.

Onze voorspreker, hoor ons, H. Josef.
Onze beschermer, verhoor ons, H. Josef.
In alle onze bekommeringen, help ons, H. Josef,
In alle onze wederwaardigheden,
In het uur van onzen dood,
Door uwe vaderlijke zorg en trouw,
Door uwen allerzuiversten echt,
Door uwen arbeid en door uw zweet,
Door alle uwe deugden,
Door uwe hoogste eer en eeuwige gelukzaligheid,
Door uwe meêwarige tusschenkomst,
Wij, uwe beschermelingen, wij bidden u, verhoor ons.
Dat gij uwen beminden Voedsterzoon Jesus om vergiffenis onzer zonden gelievet te bidden, wij bidden u, verhoor ons.
Dat gij ons altijd uwen goddelijken Pleegzoon en uwer allerliefste Bruid gelieft aan te bevelen, wij bidden u, verhoor ons.

Help ons, H. Josef.

Dat gij alle maagden en gehuwden de hunnen staat betamende zuiverheid wilt verwerven, wij bidden u, verhoor ons.

Dat gij alle gemeenten eene volmaakte liefde en eendragt wilt doen erlangen,

Dat gij alle vorsten en overheden in het bestuur hunner onderhoorigen wilt bijstaan,

Dat gij alle huisvaders in het christelijk opvoeden hunner kinderen wilt behulpzaam wezen,

Dat gij allen, die zich op uwe bescherming verlaten, gelieft te behoeden,

Dat gij alle vereenigingen, die uwe dienst zijn toegedaan, gelieft gunstig te wezen,

Dat gij, met Jesus en Maria, in de ure van onzen dood, ons bijstand en hulpe gelieft te verleenen,

Dat gij alle geloovige zielen door

Wij bidden u, verhoor ons.

uw gebed van voorspraak wilt helpen, wij bidden u, verhoor ons.
Eerbare Bruidegom van Maria, wij bidden u, verhoor ons.
Getrouwe Voedstervader van Jesus, wij bidden u, verhoor ons.
H. Josef, wij bidden u, verhoor ons.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Heer.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Heer.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Onze Vader, enz.
v. Ziet, dat is de goede en getrouwe huisvader,
R. Wien de Heer over zijne familie heeft gesteld.

v. Bid voor ons, o heilige Josef!
R. Opdat wij der beloften van Christus mogen waardig worden.

GEBED.

ô God, die in uwe eeuwige en alwijze voorzienigheid de heilige Josef tot bruidegom der allerzaligste maagd Maria en tot pleegvader uws eeniggeboren Zoons hadt uitverkoren : verleen genadiglijk, dat, terwijl wij hem hier op aarde vereeren en als onzen beschermer aanroepen, wij waardig mogen worden hem waarlijk bij U in den hemel tot voorspreker te hebben. Door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

Bede om den Zegen.

ô, Heilige vader Josef, die hier op aarde Jesus, uw goddelijk pleegkind, zoo dikwijls liefkozend op uwe armen genomen en onder de vurigste heilwenschen gezegend hebt; — nu echter daar-

voor bij hem in den hemel de rijkste zegeningen geniet: — zie genadiglijk op mij, uw beschermeling neder, en schenk mij, uit kracht uwer groote waardigheid en van uw hoog aanzien bij Jesus, uwen vaderlijken zegen, in den naam van God — † des Vaders, † des Zoons, en † des heiligen Geestes. Amen.

Geloofd zij Jesus Christus, en zijne maagdelijke moeder Maria, alsmede de H. Josef, in eeuwigheid! Amen.

V.

VOOR DEN DONDERDAG.

Aandachts-oefening voor het allerh. Sakrament.

Hiervoor kan men gebruik maken van de aandachts-oefeningen op bladz. 248 tot 275, of ook van eene of andere Bezoeking op bladz. 277, en vervolgens.

VI.

VOOR DEN VRIJDAG.

Aandachts-oefening tot den lijdenden Heiland.

1.

Lof- en dankverheffing.

Gij, belaân met bloed en wonden,
  Die voor ons aan 't kruishout stierft,
En ons de allerzaligste stonden,
  Door uw midlaars dood verwierft;
Die ons heil en hemelzegen,
  Zelfs voor eeuwig, hebt verleend,
En den zondaar, — hoogst genegen,
  Met U eens geheel vereent!
Eeuwig zal ik, God, U prijzen,
  Jesus Christus! dat Ge ook mij
Uwe ontferming woudt bewijzen,
  Door uw kruis mij maaktet vrij!
Voor U leven, met U sterven
  Wil ik, eenige Middelaar!
Door 't geloof, het heil verwerven,
  Mij bereid op 't zoenaltaar.

Neem, o Jesus, uit erbarmen,
Mijn belofte gunstig aan;
Schenk mij, door uwe liefde, ontfermen:
Doe mij zalig voorwaarts gaan!
Geef mij krachten in het strijden
Met der zonde's overmagt,
Tot ik eens U 't woord kan wijden:
Heer, mijn God, het is volbragt!
Dan ja, heb ik hoop, daar boven,
Met geheel der heilgen-rij,
Eeuwiglijk U dàar te loven,
Van alle aardsche banden vrij;
Dan zal 'k uwen glans aanschouwen
God! voor uwen hemeltroon:
Gij zult me uw genade ontvouwen,
O mijn Schepper, Godes Zoon!

2.

LITANIE

VAN HET BITTER LIJDEN EN STERVEN DES HEEREN JESUS CHRISTUS.

Onze Heer en Zaligmaker, Jesus Christus, heeft zich-zelven verootmoe-

digd, en is gehoorzaam geworden tot den dood, ja, tot den dood des kruises: en daarom ook heeft God hem verheven, en hem eenen naam gegeven, die boven alle namen is, opdat in den name Jesus zich buigen zouden de knieën van allen, die in den hemel, op en onder de aarde zijn; en alle tongen zouden belijden, dat onze Heer, Jesus Christus, in de heerlijkheid is van God den Vader.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld, ontferm U onzer.
God, heilige Geest, ontferm U onzer.
Heilige Drievuldigheid, één God, ontferm U onzer.
Jesus, die ons menschen tot den einde

toe hebt lief gehad, ontferm U onzer.
Jesus, die tot teeken uwer liefde en tot gedachtenis van uw bitter lijden ons uw Vleesch en Bloed tot spijs en drank gegeven hebt,
Jesus, die U voor de voeten uwer Leerlingen hebt neêrgebogen,
Jesus, die in uwen doodsangst, met bloedig zweet overdekt, door een engel versterkt werdt,
Jesus, die door den trouwloozen Judas met een kus werdt verraden,
Jesus, die door een bende huurlingen gebonden werdt,
Jesus, die door uwe Leerlingen werdt verlaten,
Jesus, die als een misdadiger voor Annas en Caïphas gebragt werdt,
Jesus, die door een dienaar des hoogepriesters in het aangezigt werdt geslagen,
Jesus, die door valsche getuigen werdt aangeklaagd,

Ontferm U onzer.

Jesus, die des doods schuldig werdt verklaard, ontferm U onzer.
Jesus, die bespot werdt, bespuwd, gesmaad en gehoond,
Jesus, die door Petrus driemaal werdt verloochend,
Jesus, die gebonden aan Pilatus werdt overgeleverd,
Jesus, die, in een wit kleed, door Herodes bespot werdt,
Jesus, die achter Barrabas den moordenaar gesteld werdt,
Jesus, die wreedaardig gegeeseld werdt,
Jesus, die, ter bespotting, met een purperen mantel werdt omhangen,
Jesus, die tot smaad met doornen werdt gekroond,
Jesus, wien men verguizend een riet tot schepter in de hand gaf,
Jesus, wiens kruisdood onder een razend geschreeuw door de Joden geëischt werdt,

Ontferm U onzer.

Jesus, tot den smaadvollen kruisdood veroordeeld, ontferm U onzer.
Jesu, onder den zwaren last des kruises gebukt,
Jesus, als een lam ter slagtbank geleid,
Jesus, die meermalen onder de kruisvracht bezweken zijt,
Jesus, met nagelen aan het kruis geklonken,
Jesus, die van uwe kleederen ontbloot werdt,
Jesus, die nog aan het kruis door de Joden werdt gelasterd en bespot,
Jesus, die uwen Vader voor uwe vijanden hebt gebeden,
Jesus, die den goeden moordenaar het Paradijs hebt beloofd,
Jesus, die uwe moeder den heiligen Joannes hebt aanbevolen,
Jesus, die, aan het kruis hangende, in de bitterste droefheid geroepen hebt: mijn God! mijn

Ontferm U onzer.

God! waarom hebt Gij mij verlaten? ontferm U onzer.
Jesus, die in uwen dorst met gal en edik gedrenkt werdt,
Jesus, die betuigd hebt: het is volbragt!
Jesus, die, stervende, uwen geest in de handen uws hemelschen Vaders hebt aanbevolen,
Jesus, die tot den dood des kruises gehoorzaam zijt geweest,
Jesus, wiens zijde met eene speer doorstoken werdt,
Jesus, die onze verzoening zijt geworden,
Jesus, door wiens dood ons de poorten des eeuwigen levens geopend zijn,
Wees genadig, spaar ons, Jesus.
Wees genadig, verhoor ons, Jesus.
Van alle kwaad, verlos ons, Jesus.
Van alle zonden, verlos ons, Jesus.
Van toorn, haat en allen kwaden wil, verlos ons, Jesus.

Ontferm U onzer.

Van pest, hongersnood en oorlog,
verlos ons, Jesus.
Van alle ziels-en ligchaamsgevaren,
Van den eeuwigen dood,
Van de listen des duivels,
Door uwen doodstrijd en bloedig
zweet,
Door uwe gevangenneming en het
verlaten uwer Leerlingen,
Door uwe gruwelijke geeseling,
Door uwe smaadvolle en smartelijke
doornekrooning,
Door uwe verplettende kruistor-
sching,
Door uwe zielverscheurende kruis-
siging,
Door uwe vijf heilige wonden,
Door uw overvloedig vergoten hei-
lig bloed,
Door uwen dorst, door uwe tranen
en naaktheid,
Door uwen bitteren dood,
In de ure van ons scheiden,

Verlos ons, Jesus.

Op den dag des oordeels, verlos ons, Jesus.
Wij arme zondaars, wij bidden U, verhoor ons.
Dat Gij ons door uw bitter lijden en sterven wilt verschoonen,
Dat wij, in de overweging van uwe smarten en folteringen, alle leed en pijnen geduldig dragen mogen,
Dat wij in treurigheid, angst en nood niet bezwijken of U vergrammen,
Dat wij alle smaad, bespotting, armoede en wederwaardigheden uit uwe hand gelaten aannemen,
Dat wij valsche beschuldiging en onregtvaardige oordeelvellingen, naar uw voorbeeld, stilzwijgend verdragen,
Dat Gij ons tot ware en bestendige voorstanders des kruises gelieft te maken,
Dat Gij ons deel moogt geven aan de vruchten van uw bitter lijden

Wij bidden U, verhoor ons.

en dood, wij bidden U, verhoor ons.

Dat Gij, hoog aan het kruis verheven, ons van de aarde tot U gelieft op te heffen,

Dat wij, door de kracht van uw kruis, den duivel, de wereld en het vleesch overwinnen mogen,

Dat wij in uw heilig bloed van alle zonden gezuiverd worden,

Dat Gij ons krachten schenkt, om ons kruis dagelijks op te nemen en U bereidwillig na te dragen,

Dat wij, U ter liefde, der wereld en de wereld onzer, gekruist mogen zijn,

Dat Gij ons vleesch, onze driften en begeerlijkheden gelieft te kruisigen,

Dat Gij ons, door uw kruis en door uwen bitteren dood, in ons sterfuur wilt versterken en beschutten,

Dat Gij ons door uw kruis uwe heerlijkheid moogt binnen leiden,

Wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, spaar ons, Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, verhoor ons, Jesus.
Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer, Jesus.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Onze Vader enz.

GEBED.

O Heere Jesus Christus, die uit uws Vaders schoot van den hemel op aarde zijt neêrgedaald, en uw kostbaar bloed tot vergeving onzer zonden vergoten hebt: wij bidden U ootmoedig, wil ons ten dage uws oordeels te uwer regterzijde de woorden laten hooren: komt, gij gezegenden! — Die leeft en regeert, met God, den Vader en den heiligen Geest, in eeuwigheid. Amen.

VII.

VOOR DEN ZATURDAG.

Aandachts-oefeningen tot de allerzaligste Maagd en Moeder Gods Maria.

DE HEILIGE ROZENKRANS.

In den naam des Vaders, enz.
Ik geloof in God, den Vader, enz.
Glorie zij den Vader, enz.
Onze Vader, enz.
Ik groet u, Dochter van God den Vader, *wees gegroet, enz.*
Ik groet u, Moeder van God den Zoon, *wees gegroet, enz.*
Ik groet u, Bruid van God den heiligen Geest, *wees gegroet, enz.*
Glorie zij den Vader,

DE VIJF BLIJDE GEHEIMEN.

I. DE BOODSCHAP VAN DEN ENGEL.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, van nu af tot in eeuwigheid. Onze Vader, enz.

1. De heilige Drievuldigheid heeft toegestemd in de menschwording van Christus, *wees gegroet, enz.*
2. Maria is tot Moeder van Christus verkoren,
3. De engel Gabriël bragt Maria de blijde boodschap,
4. Maria was in de eenzaamheid in haar gebed,
5. De engel zeide: wees gegroet, vol van gratie; de Heer is met u,
6. Maria was verbaasd als zij den engel hoorde,
7. De engel zeide: Maria, wil niet vreezen, want gij zult ontvangen door den heiligen Geest,
8. Maria zeide: zie de dienstmaagd

Wees gegroet, enz.

des Heeren; mij geschiede naar uw woord, *wees gegroet, enz.*

9. Maria is van den heiligen Geest overlommerd geworden, *wees gegr. enz.*

10. En het Woord is vleesch geworden, en het heeft onder ons gewoond, *wees gegroet, enz.*

Glorie zij den Vader, enz.

II. HET BEZOEK VAN MARIA AAN HARE NICHT ELISABETH.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Maria ging uit ootmoedigheid hare nicht Elisabeth bezoeken, *wees gegroet, enz.*

2. Maria werd bestuurd door den heiligen Geest,

3. Maria, in aller ijl opstaande, ging over het gebergte,

4. Maria werd met veel liefde van hare nicht Elisabeth ontvangen,

5. Joannes is gezuiverd en van blijdschap opgesprongen in zijns

Wees gegroet, enz.

moeders schoot, *wees gegroet, enz.*

6. Elisabeth zeide : gebenedijd is de vrucht uws ligchaams,
7. Maria heeft uitgeroepen : mijne ziel maakt groot den Heer !
8. Elisabeth zeide : wat geluk geschiedt mij, dat de Moeder des Heeren tot mij komt,
9. Het huis van Zacharias is door de komst van Jesus en Maria gezegend,
10. Maria heeft hare nicht drie maanden met veel liefde gediend,

Glorie zij den Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

III. DE GEBOORTE VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Maria heeft gebaard, en zij is maagd gebleven, *wees gegroet, enz.*
2. Maria heeft Jesus in eenen stal gebaard en in doeken gewonden, *wees gegroet, enz.*

3. Maria heeft Jesus met liefde en verwondering aanschouwd, *wees gegroet, enz.*
4. Maria heeft Jesus omhelsd en aan haar hart gedrukt,
5. Maria heeft Jesus met hare heilige borsten gevoed,
6. Maria heeft Jesus in eene krib gelegd,
7. Jesus lag op hooi en stroo, tusschen os en ezel,
8. De engelen hebben gezongen: Glorie zij God in den hoogste, en op aarde vrede den menschen, die van goeden wille zijn,
9. De herders hebben het Kind komen bezoeken,
10. De drie koningen hebben het Kind komen aanbidden en hunne giften geofferd,

Glorie zij den Vader, enz.

Wees gegroet, enz.

IV. DE OPDRAGT VAN CHRISTUS IN DEN TEMPEL.

De namen van Jesus en Maria moeten zija gebenedijd. enz. Onze Vader, enz.

1. Maria ging om haar heilig Kind te offeren, *wees gegroet, enz.*
2. Jesus en Maria onderwierpen zich aan de wet van Mozes,
3. Maria ging door moeijelijke wegen naar Jeruzalem,
4. Maria heeft Jesus op hare armen gedragen,
5. Maria vervolgde al biddende haren weg,
6. Maria heeft Jesus in den tempel geofferd,
7. Maria heeft aan de wet voldaan met de offergift der arme menschen,
8. Anna, de profetesse, loofde God voor de verlossing van Israël,
9. De oude Simeon heeft Jesus om-

Wees gegroet, enz.

helsd en op zijne armen genomen, *wees gegroet, enz.*

10. Simeon zeide : Heer, laat uwen dienaar gaan in vrede naar uw woord, *wees gegroet, enz.*

Glorie zij den Vader, enz.

V. DE VINDING VAN HET VERLOREN KIND JESUS.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Maria heeft haar lief Kind verloren, *wees gegroet, enz.*
2. Maria heeft haren schat gemist,
3. Maria heeft hem met veel droefheid gezocht,
4. Maria heeft Jesus langs alle wegen en straten gaan zoeken,
5. Maria heeft Jesus na drie dagen gevonden,
6. Maria vond Jesus in den tempel,
7. Jesus, twaalf jaren oud, onderwees de leeraren,

Wees gegroet, enz.

8. Maria zeide : Zoon, waarom hebt gij ons bedroefd? *wees gegroet, enz.*
9 Jesus is met hen medegegaan, en was hun onderdanig, *wees gegr. enz.*
10. Maria bewaarde in haar hart al de woorden, die Jesus tot haar sprak. *wees gegroet, enz.*
Glorie zij den Vader, enz.

LAAT ONS BIDDEN.

ô Maria, allergoedertierenste Moeder! verkrijg mijn hart droefheid, en mijne oogen tranen van berouw, om te beweenen, dat ik Jesus door de zonden zoo dikwijls hebt verloren : gun mij hem wederom te vinden en altijd te behouden.

DE VIJF DROEVIGE GEHEIMEN.

I. DE BENAAUWDHEID VAN CHRISTUS IN GETHSEMANI.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, van nu af tot in eeuwigheid. Onze Vader, enz.

1. Jesus ging naar den Olijfhof, *wees gegroet, enz.*
2. Jesus viel plat ter aarde neder,
3. Jesus volhardde in het gebed,
4. Jesus was bedroefd tot den dood toe,
5. Jeus zweette water en bloed,
6. Jesus stelde zijnen wil in den wil van zijnen hemelschen Vader,
7. Jesus vermaande zijne Leerlingen, om te waken en te bidden,
8. Jesus werd van zijnen Apostel door eenen kus geleverd,
9. Jesus werd van zijn bemind volk gevangen,
10. Jesus werd vreeselijk gebonden en gesleurd van den eenen regter tot den anderen,

Wees gegroet, enz.

Zoo lief heeft God den mensch gehad, dat Hij zijnen eenigen Zoon niet gespaard, maar hem geleverd heeft ter dood, ja, tot den dood des kruises.

II. DE GEESELING VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Jesus werd van de Joden aan de Heidenen overgeleverd, *wees gegroet, enz.*
2. Jesus werd bij Pilatus valschelijk beschuldigd,
3. Jesus werd van zijn volk achter Barrabas gesteld,
4. Jesus, alhoewel onschuldig verklaard, werd geleverd om gegeeseld te worden,
5. Jesus kleederen werden uitgerukt,
6. Jesus stond daar naakt en bloot,
7. Jesus aan eene kolom gebonden,
8. Jesus werd wreedelijk gegeeseld,
9. Jesus bloed vloeide langs de aarde,
10. Jesus gewond om onze zonden,

Wees gegroet, enz.

Zoo lief heeft God, enz.

III. DE KROONING VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. De soldaten heben Jesus eene doornen kroon bereid, *wees gegroet, enz.*
2. Zij hebben de doornen kroon in Jesus hoofd gedrukt,
3. Jesus hoofd langs alle kanten doorwond,
4. Jesus hoofd zijpende van het bloed,
5. Jesus werd met een purpermantel bespot,
6. Zij hebben Jesus een riet voor schepter in de hand gegeven,
7. Zij hebben met het riet op Jesus gekroond hoofd geslagen,
8. Zij hebben Jesus heilig aangezigt bespogen,
9. Jesus werd met smaadheden overladen,
10. Pilatus heeft Jesus aan het volk vertoond, zeggende : aanziet den mensch,

Zoo lief heeft God, enz.

Wees gegroet, enz.

IV. DE KRUISDRAGING VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Jesus werd veroordeeld, om gekruist te worden, *wees gegroet, enz.*
2. Jesus heeft zijn kruis met liefde omhelsd,
3. Jesus heeft zijn kruis op zijne doorwonde schouderen gedragen,
4. Jesus werd tusschen twee moordenaren opgeleid,
5. Jesus bezweek onder het kruis om onze zonden,
6. Jesus, beladen met zijn kruis, ontmoette zijne bedroefde Moeder,
7. Jesus werd door de godvruchtige vrouwen van Jeruzalem beweend,
8. Jesus zeide tot haar : handelt men zoo met het groene hout, wat zal dan aan het dorre geschieden,
9. Niemand wilde Jesus zijn kruis helpen dragen,

Wees gegroet, enz.

10. Jesus beklom voor ons den Calvarieberg, *wees gegroet, enz.*

Zoo lief heeft God, enz.

V. DE KRUISIGING VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Jesus werd wreedelijk op het kruis uitgerekt, *wees gegroet, enz.*
2. Jesus handen en voeten werden doornageld,
3. Jesus werd aan het kruis opgerigt, en zijne wonden vloeiden van bloed,
4. Jesus bad voor zijne vijanden,
5. Jesus beloofde den moordenaar het Paradijs,
6. Jesus beval den H. Joannes aan zijne Moeder,
7. Jesus, dorst hebbende, werd met gal en edik gelaafd,
8. Jesus heeft uitgeroepen: mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten!

Wees gegroet, enz.

9. Jesus zeide : het is al volbragt, *wees gegroet, enz.*

10. Jesus heeft zijnen geest gegeven, en zijn hart voor ons laten openen, *wees gegroet, enz.*

Zoo lief heeft God, enz.

LAAT ONS BIDDEN.

ô Jesus! ik bid U, door al uwe smarten en bitteren dood, door uwe doornagelde handen, doorboorde voeten, doorstoken zijde, en al uwe gezegende wonden : ontferm U mijner, en druk uw heilig lijden zóó in mijn hart, dat mij niets anders behage dan Gij, mijn Jesus, die voor mij gekruist zijt. Amen.

DE VIJF GLORIERIJKE GEHEIMEN.

I. DE VERRIJZENIS VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, van nu af tot in eeuwigheid. Onze Vader, enz.

1. Jesus is ten derden dage roemrijk verrezen, *wees gegroet, enz.*

2. Jesus heeft dood en hel overwonnen, *wees gegroet, enz.*
3. Jesus heeft de oudvaders getroost en verlost,
4. Jesus verblijdde zijne heilige Moeder,
5. Jesus verscheen als een hovenier aan Maria Magdalena,
6. Jesus vertoonde zich aan Petrus,
7. De Leerlingen van Emaüs zeiden: waren onze harten niet van liefde brandende, als Hij tot ons sprak,
8. Jesus stond in het midden van zijne Leerlingen, en wenschte hun allen den vrede,
9. Jesus toonde zijne glorierijke wonden aan den H. Thomas,
10. Thomas riep uit: o mijn Heer en mijn God!

Wees gegroet, enz.

Geloofd en gedankt zij ten allen tijde het allerheiligste en goddelijk Sakrament.

II. DE HEMELVAART VAN CHRISTUS.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Jesus voer roemrijk ten hemel, *wees gegroet, enz.*
2. Jesus klom op door zijne eigene magt,
3. Jesus scheidde van zijne lieve vrienden,
4. Jesus beloofde met hun te blijven tot het einde der wereld,
5. Jesus beloofde hun den H. Geest,
6. De Leerlingen hebben Jesus aanschouwd, en hij heeft hen allen gezegend,
7. Jesus heeft voor ons den hemel geopend,
8. Jesus zit aan de regterhand van zijnen hemelschen Vader,
9. Jesus toonde zijne heilige wonden voor ons aan zijnen hemelschen Vader,

Wees gegroet, enz.

10. Jesus is onze middelaar in den hemel, *wees gegroet, enz.*

Geloofd en gedankt, enz.

III. DE ZENDING VAN DEN H. GEEST.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Jesus heeft den heiligen Geest gezonden, *wees gegroet, enz.*
2. Jesus heeft den Trooster gezonden,
3. Jesus heeft het heilig vuur op de wereld gezonden,
4. De heilige Geest heeft de harten met liefde ontstoken,
5. De heilige Geest heeft de verstanden verlicht,
6. De heilige Geest heeft de harten versterkt,
7. De heilige Geest heeft verscheidene talen doen spreken,
8. De heilige Geest heeft zijne gaven uitgedeeld,

Wees gegroet, enz.

9. Kom, heilige Geest, bezoek de harten van uwe geloovigen, *wees gegr. enz.*
10. Kom, heilige Geest, ontsteek in ons het vuur uwer liefde, *wees gegr. enz.*

Geloofd en gedankt, enz.

IV. DE HEMELVAART VAN MARIA.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Maria is opgenomen ten hemel, *wees gegroet, enz.*
2. De hemelsche Vader ontving zijne beminde Dochter,
3. Jesus omhelsde zijne lieve Moeder,
4. De heilige Geest verwelkomde zijne lieve Bruid,
5. De seraphijnen groeten Maria,
6. De engelen dienen Maria,
7. Heel de hemel is verblijd door Maria,
8. Maria zit het naaste bij Jesus,
9. Maria is onze Moeder en middelares in den hemel,

Wees gegroet, enz.

10. Maria is onze voorspraak bij haren lieven Zoon, *wees gegroet, enz.*

Geloofd en gedankt, enz.

V. DE KROONING VAN MARIA.

De namen van Jesus en Maria moeten zijn gebenedijd, enz. Onze Vader, enz.

1. Maria is met glorie gekroond in den hemel, *wees gegroet, enz.*
2. Maria is gekroond om hare seraphijnsche liefde,
3. Maria is gekroond om hare engelachtige zuiverheid,
4. Maria is gekroond om hare groote ootmoedigheid,
5. Maria is gekroond om hare volmaakte gehoorzaamheid,
6. Maria is gekroond om hare heilige voorzigtigheid,
7. Maria is gekroond om hare groote verduldigheid,
8. Maria is gekroond om hare ijverige dankbaarheid,

Wees gegroet, enz.

9. Maria is gekroond om hare volharding in alle deugden, *wees gegr. enz.*
10. Maria is boven alle Engelen en Heiligen in den hemel gekroond, gelijk het der Moeder van God toekomt, *wees gegroet, enz.*

Geloofd en gedankt, enz.

Ik offer u, allerzuiverste Maagd, allerroemwaardigste Moeder-Gods, Maria, in de vereeniging van al uwe deugden, verdiensten en volmaaktheden, deze geestelijke kroon van gebeden en groetenissen : gewaardig u haar te ontvangen met al de lofzangen, die op de aarde en in den hemel gedaan worden, en verwerf mij en al degenen, voor welke ik gehouden ben te bidden, van uwen lieven Zoon genade, om wel te leven en zalig te sterven. Amen.

Een *Onze Vader*, tot dankbaarheid, dat God ons de gunst verleend heeft van den Rozenkrans te lezen. *Onze Vader, enz.*

Een *Wees gegroet*, opdat Maria ons verstand opdrage aan den hemelschen Vader, en wij in eeuwigheid zijne barmhartigheid mogen gedenken. *Wees gegroet, enz.*

Een *Wees gegroet*, opdat Maria ons geheugen opoffere aan haren Zoon, en wij gedurig zijn leven en bitter lijden indachtig mogen wezen. *Wees gegr. enz.*

Een *Wees gegroet*, opdat Maria onzen wil toeëigene aan den heiligen Geest, en dat hij gedurig in ons van liefde moge branden. *Wees gegroet, enz.*

Het *Geloof* zullen wij bidden, opdat ons gebed aan God aangenaam zij, en dat het moge strekken tot zijne meerdere eer en glorie, tot welzijn van de heilige Kerk, tot bekeering der zondaren en afgevallen Christenen, en tot heil der gemeenten. *Ik geloof in God den Vader, enz.*

De almogendheid des Vaders beware ons.

De wijsheid des Zoons onderwijze ons.

De liefde des heiligen Geestes ontsteke ons hart.

In den naam des Vaders, enz.

DE HEILIGE KRUISWEG.

Voor iedere Statie bidde men:

v. Wij aanbidden U, o Jesus, en loven U.

A. Omdat Gij door uw heilig kruis de wereld verlost hebt.

Na iedere Statie.

v. ô Jesus! voor ons aan het kruis gestorven.

A. Ontferm U onzer.

I. STATIE.

Jesus wordt ter dood veroordeeld.

ô Jesus! ik bid U, door het onregtvaardig oordeel, dat ik door mijne zonden zoo menigmaal heb onderschreven,

bevrijd mij van het eeuwige doodvonnis, dat ik zoo dikwijls verdiend heb.

Onze Vader. Wees gegroet.

II. STATIE.

Jesus neemt zijn kruis op zijne schouders.

ô Jesus! ik bid U, door de liefde waarmede Gij het kruis opnaamt, dat ik door mijne zonden zoo zeer verzwaard heb: doe mij de boosheid der zonde erkennen, en geef dat ik het kwaad, dat ik bedreven heb, mijn leven lang beweene!

Onze Vader. Wees gegroet.

III. STATIE.

Jesus valt ten eersten male onder zijn kruis.

De zware last mijner zonden deed U o Jesus, onder uw kruis bezwijken. Ik beween en verfoei mijne zonden; vergeef mij, o Heer, en versterk mij door uwe genade, opdat ik nooit meer in dezelve hervalle.

Onze Vader. Wees gegroet.

IV. STATIE.

Jesus ontmoet zijne smartvolle Moeder.

ô Allerdroevigste Jesus! smartvolle Moeder Maria! tot heden toe ben ik steeds een voorwerp van nieuwe droefheid voor U geweest, doch van nu af zal ik U beminnen. Door uwen bijstand ondersteund, zal ik U dienen, en getrouw tot den dood toe in uwe dienst volharden

Onze Vader. Wees gegroet.

V. STATIE.

Simon van Cyrene helpt Jesus zijn kruis dragen.

Welk geluk voor Simon, U het kruis te helpen dragen, o Jesus! Hoe gelukkig zoude ik ook zijn, wanneer ik voortaan door geduld en liefde mij beijverde dagelijks het kruis te dragen, dat Gij mij hebt opgelegd. O Heer! geef mij daartoe uwe genade.

Onze Vader. Wees gegroet.

VI. STATIE.

Jesus drukt zijn aanschijn in den doek van Veronica.

ô Jesus! Gij hebt U gewaardigd uw heilig aangezigt in den doek van Veronica te drukken; ik bid U, druk het aandenken uws heiligen lijdens en stervens onuitwischbaar in mijne ziel.

Onze Vader. Wees gegroet.

VII. STATIE.

Jesus valt ten tweeden male onder het kruis.

ô Jesus! Gij valt ten tweeden male onder uw kruis, omdat ik zoo dikwijls in mijne zelfde zonden terug val. Help mij, opdat ik alle middelen aanwende, die mij voor hervallen kunnen bewaren.

Onze Vader. Wees gegroet.

VIII. STATIE.

Jesus troost de vrouwen van Jeruzalem.

ô Jesus! Gij hebt de vrouwen ge-

troost, die uw lijden beweenden. Verleen ook mijne ziel den troost uwer barmhartigheid, op welke ik betrouw, en aan welke ik hoop deelachtig te worden.

Onze Vader. Wees gegroet.

IX. STATIE.

Jesus valt ten derden male onder het kruis.

ô Jesus! zoo zeer zijt Gij door uw lijden afgemat, dat Gij ten derden male onder uw kruis bezwijkt. O mogt ik niet meer in mijne oude zonden terug vallen! O Jesus! ja liever sterven, dan nogmaals te zondigen.

Onze Vader. Wees gegroet.

X. STATIE.

Jesus wordt van zijne kleederen beroofd, en met azijn en gal gelaafd.

ô Jesus! Gij wordt van uwe kleederen beroofd, en met azijn en gal gelaafd; zuiver mijn hart van alle begeerte naar

tijdelijke goederen, en geef dat ik verfoeije, alles wat voor de wereld is of tot zonde voert.

Onze Vader. Wees gegroet.

XI. STATIE.

Jesus wordt aan het kruis genageld.

Door de vreeselijke smarten welke Gij gevoeldet, o Jesus, toen men uwe handen en voeten met nagelen wreedelijk doorboorde, bid ik U : geef dat ik mijn vleesch altijd door eene christelijke versterving kruisige.

Onze Vader. Wees gegroet.

XII. STATIE.

Jesus sterft aan het kruis.

ô Jesus, die na een smartvollen doodstrijd van drie uren den geest hebt gegeven : laat mij veeleer sterven, dan in de minste zonde te vallen. Laat mij enkel leven om U te beminnen en te dienen.

Onze Vader. Wees gegroet.

XIII. STATIE.

Maria ontvangt den gestorven Jesus in hare armen.

ô Smarvolle Moeder! welk een zwaard van droefheid doorboorde uw hart, toen gij uwen Jesus, mishandeld en ontzield, in uwe armen ontvangen hebt. ô Maria! verwerf mij de genade, mijne zonden als de oorzaak van Jesus dood en van uwe smart te beweenen, boetvaardig te leven, en heilig in uwe armen te sterven.

Onze Vader. Wees gegroet.

XIV. STATIE.

Jesus wordt in het graf gelegd.

Alles, o Jesus, wil ik afsterven! Voor U alleen zal ik leven. Zoo lang ik op aarde zal leven, zal ik in U en met U leven, om eens eeuwig met U in den hemel te leven en de vruchten van uw lijden en sterven te genieten.

Onze Vader. Wees gegroet.

DE ZEVEN BOET-PSALMEN.

I. BOET-PSALM.

Ps. VI. *Ootmoedig gebed eens zondaars, die Gods oordeel vreest.*

Heer! straf mij niet in uwen toorn, en kastijd mij niet in uwe gramschap.

Ontferm U mijner, o Heer, want zie, ik ben zwak en ellendig; genees mij, Heer, want mijne gebeenten zijn vermorzeld.

En mijne ziel is vol angst over mijne zonden; maar, Heere, hoe lang vertoeft Gij met uwe genade en hulp?

Keer U weder tot mij, o Heer, en red mijne ziel; red en bewaar mij om den wille uwer barmhartigheid. Want zij, die als in den dood zijn, denken er

niet aan, om U te prijzen; en wie zal in de hel U loven?

Ik ben vermoeid van al mijne zuchten; ik wasch alle nachten mijn bed en besproei mijne legerstede met tranen.

Mijn oog is ontsteld van het weenen over uwe ongenade; en ik word oud van den kommer, dien mijne vijanden mij tot straf voor mijne zonden berokkenen.

Wijkt weg van mij, gij allen die boosheid pleegt; want de Heer heeft de stem van mijn weenen verhoord.

Ja, de Heer heeft mijne smeeking verhoord; de Heer heeft mijn gebed gunstig aangenomen.

Mogen dan al mijne vijanden zich schamen en met schrik vervuld worden; mogen zij zich haastig bekeeren, en zich over hun onregt schamen.

Eere zij den Vader, enz.

II. BOETPSALM.

Ps. XXXI. *Zalig lot des boetvaardigen, rampzaligheid van den verstokten zondaar.*

Zalig zijn zij, wier misdaden vergeven en wier zonden bedekt zijn.

Zalig de mensch, wien de Heer geene zonde meer toerekent, en in wiens geest geen bedrog schuilt.

Maar wee mij : omdat ik vele van mijne misdaden heb verzwegen, daarom zijn mijne gebeenten verouderd, terwijl ik den geheelen dag tot U riep.

Want uwe hand drukte zwaar op mij, en heeft mij dag en nacht getuchtigd; in mijnen diepen kommer, die mijn hart als een doorn doorstak, heb ik mij weder tot U bekeerd.

Ik heb U nu mijn misdrijf beleden, en mijne onregtvaardigheid niet langer verborgen gehouden.

Want ik zeide tot mij-zelven : ik zal

mijne ongeregtigheid aan den Heer belijden; en nu hebt Gij mij ook de boosheid mijner zonden vergeven.

ô, Voor deze goedheid zullen U alle Heiligen prijzen, ten tijde als zij het vernemen.

Maar tenzij Gods straffen zoo schielijk als een zondvloed losbreken, zoo zullen de zondaars niet tot God naderen.

Gij zijt intusschen mijne toevlugt, o Heer, in den ellendigen staat, waarin ik mij bevind. Gij, mijne vreugde, red mij van alle kwaad, dat mij omringt.

Ik zal u verstand en kennis geven, zegt Gij, en u den weg aanwijzen, dien gij moet bewandelen, en mijne oogen zullen steeds op u gevestigd zijn.

Wilt u toch niet gedragen, o menschen, gelijk een paard en muilezel, die geen verstand hebben.

ô Heer! breidel hen met gebit en toom, die niet gewillig tot U willen komen.

Ja, den zondaar zijn geesels in menigte bereid; maar wie boetvaardig op den Heer vertrouwt, die zal barmhartigheid erlangen.

Verheugt u in den Heer, en juicht, gij allen die opregt van harte zijt.

Eere zij den Vader, enz.

III. BOETPSALM.

Ps. XXXVII. *Lijden des zondaars en rouwmoedige onderwerping.*

Heer! straf mij niet in uwen toorn, en kastijd mij niet in uwe gramschap.

Uwe schichten steken reeds in mij, en Gij hebt uwe hand zwaar over mij uitgestrekt. Ach, er is niets gezonds aan mijn vleesch, uithoofde van uwe gramschap: er is geen vrede in mijn gebeente, uithoofde van mijne zonden.

Want ik ben tot over mijn hoofd in misdaden verzonken, en zij hebben mij als een zware last ter neder gedrukt.

De wonden mijner ziel zijn gevaarlijk en bijna ongeneesbaar geworden, uithoofde van de onzinnigheid, waarmede ik ze veroorzaakte.

Ik ben ellendig geworden en diep ter aarde neêrgebogen; ik ga den geheelen dag rond en treur.

Want verachting is mijn deel, en in mijn vleesch is niets gezonds.

Ik word gekweld en zeer diep vernederd, en schrei dikwijls van louter weemoedigheid des harten.

Ach Heer! al mijn verlangen is immers aan U bekend, en mijne zuchten zijn U niet verborgen.

Mijn hart is zonder rust en verward; al mijne kracht heeft mij verlaten; en zelfs het licht mijner oogen is uitgeblusch t.

Mijne vrienden en naastbestaanden hebben zich tegen mij vereenigd, en zij staan tegen mij op.

En zij, die mij voorheen omringden,

staan nu van verre; en die mijne ziel zoeken, bezigen geweld.

En die mij kwaad trachten toe te voegen, spreken onzinnige dingen, en denken den geheelen dag bedriegerijen uit.

Maar bij dit alles ben ik als een doove, die niet hoort, en als een stomme, die zijnen mond niet opent.

Ik ben gelijk een mensch die niet hoort, en die geene wederspraak in zijnen mond heeft.

Want op U-alleen, o Heer, hoop ik; Gij, mijn God en Heer, zult mij verhooren.

Ja, mijne vijanden zullen niet meer over mij juichen : want, toen mijne voeten struikelden, hebben zij zich hoog beroemd over mij.

Maar nu ben ik bereid tot alle straffen, en het berouw over mijne zonden zal steeds voor mij zweven.

Want ik zal mijne misdaden beken-

nen, en steeds aan mijne zonden denken.

Maar mijne vijanden mogen leven, en tegen mij hunne magt toonen : zij mogen in aantal vermeerderen, die mij met onregt haten.

Die mij kwaad voor goed vergelden en met mij den spot drijven, dewijl ik nu het goede volge.

ô Heer, mijn God! verlaat Gij mij toch niet, en wijk Gij niet van mij.

Denk op mijne hulp, Heer, Gij God mijns heils.

Eere zij den Vader, enz.

IV. BOETPSALM.

Ps. L. *Ootmoedige bede des boetvaardigen zondaars, om vergeving en geestelijke wedergeboorte.*

Ontferm U mijner, o God, volgens uwe barmhartigheid.

En naar de menigte van uwe ontfermingen, delg mijne misdaad.

Wasch mij meer en meer van mijne

ongeregtigheid, en zuiver mij van mijne zonden.

Want ik erken mijne misdaden, en mijne zonden zweven mij altijd voor oogen.

Tegen U-alleen heb ik gezondigd, en kwaad voor U gedaan; vergeef het mij, Heer, opdat gij geregtvaardigd moogt worden in uwe beloften, en zij, die U beoordeelen, beschaamd staan.

Want zie, ik werd in ongeregtigheid geboren, en mijne moeder ontving mij in zonden.

Doch Gij bemint eene waarachtige belijdenis, en Gij hebt mij de verborgen geheimen uwer wijsheid geopenbaard.

Besproei mij met hysop, en mijne ziel zal gezuiverd worden; wasch mij, en ik zal witter worden dan sneeuw.

Laat mij de stem der vreugde en des troostes hooren, en mijne vernederde beenderen zullen juichen.

Keer uw aangezigt af van mijne zon-

den, o Heer, en delg uit al mijne misdaden.

Schep in mij een zuiver hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste den geest der opregtheid.

Verwerp mij niet van uw aangezigt, en neem uwen geest van mij niet weg.

Geef mij weder de vreugde uws heils, en bevestig in mij den geest der volmaaktheid.

Dan zal ik de onregtvaardigen uwe wegen leeren, en de goddeloozen zullen zich tot U bekeeren.

Verlos mij van mijne bloedschulden, o God! Gij, God mijns heils! dan zal mijne tong uwe regtvaardige barmhartigheid prijzen.

Heer! open mijne lippen, en mijn mond zal uwen lof verkondigen.

Haddet Gij voor mijne overtredingen een zoenoffer gewild, ik zou het U gaarne gebragt hebben; maar Gij hebt geen welbehagen aan brandoffers.

Het offer, dat U aangenaam is, is een boetvaardige en vernederde geest; een vermorzeld en ootmoedig hart zult Gij, o Heer, niet versmaden.

Zie gunstig neder, o Heer, op Sion; bevestig haar, gelijk uwe stad Jeruzalem, met muren.

Dan zult gij een heerlijk offer van geregtigheid, dankzegging en liefde ontvangen; dan zullen zij slagtoffers aanbrengen op uw altaar.

Eere zij den Vader, enz.

V. BOETPSALM.

Ps. CI. *Bede om afwending der straffen voor zonden.*

Heer! verhoor mijn gebed, en laat mijn geroep tot U komen.

Keer uw aangezigt van mij niet af; als ik in nood ben, neig uw oor tot mij.

En wanneer ik U aanroep, ach, wil mij dan haastig verhooren.

Want mijne levensdagen verdwijnen

als de rook, en mijn gebeente verdort als het brandhout.

Ik ben verslagen als hooi, en mijn binnenste is verdroogd, wijl ik van smart het eten heb vergeten.

Van het gestadig zuchten en klagen hangt mijn gebeente aan mijne huid.

Ik ben geworden als een pelikaan in de eenzaamheid, en als een nachtuil, die zich verschuilt,

Ik bragt de nachten met waken door, en ben gelijk geworden aan eene musch, die eenzaam op het dak zit.

Mijne vijanden beschimpen mij den geheelen dag; en die mij voorheen prezen, spreken nu niets dan vloek tegen mij uit.

Omdat ik asch voor brood eet, en mijnen drank met tranen vermeng.

Door het gestadig weenen, uithoofde van uwe gramschap en ongenade; gij, die mij hoog hadt verheven, en nu om mijne zonden hebt ter neder geworpen.

Mijne dagen zijn als eene schaduwe voorbijgegaan, en ik ben verdord als hooi.

Maar Gij, o Heer, blijft eeuwig, en uw aandenken duurt van geslacht tot geslacht.

Gij zult U verheffen en U over Sion ontfermen, wijl het nog tijd is om er U over te erbarmen, en deze tijd is gekomen.

Want uwe dienaars hebben welbehagen aan uw gebouw op Sion, en zullen het zich aantrekken.

En dan zullen de volkeren uwen naam vreezen, o Heer, en alle koningen der aarde uwe heerlijkheid.

Want de Heer heeft Sion opgebouwd, en zich vertoond in zijne heerlijkheid.

Hij heeft het gebed der ootmoedigen gunstig gade geslagen, en hunne smeeking niet verworpen.

Moge dit aan de volgende geslachten overgeleverd worden, dan zullen toekomende volkeren den Heer prijzen.

Want hij ziet van zijnen heiligen troon neder; de Heer ziet van den hemel op zijne aarde.

Hij hoort naar de zuchten der gevangenen; hij zal de kinderen der verslagenen redden.

Dan zullen ze in Sion zijnen naam verkondigen, en zijnen lof in Jeruzalem.

De volkeren zullen zich vereenigen tot zijne vereering, en de koningen zullen den Heer dienen.

De mensch, die op den weg der deugd wandelt, zucht tot U: leer mij toch het klein getal mijner dagen kennen.

Neem mij toch niet weg in het midden mijner dagen; uwe jaren, o Heer, duren van geslachte tot geslacht.

In het begin des tijds hebt Gij, o Heer, het aardrijk gegrondvest, en de hemelen zijn de werken uwer handen.

Zij zullen vergaan, maar Gij zult blijven; zij zullen veranderen, als een kleed.

Gij zult ze veranderen, als een ge-

waad, en zij zullen veranderd worden; maar Gij zijt altoos dezelfde, en uwe jaren nemen niet af.

Al uwe dienaren en hunne kinderen zullen bij U wonen, en hunne nakomelingen, eeuwig in uw rijk.

Eere zij den Vader, enz.

VI. BOETPSALM.

Ps. CXXIX. *Bede om vergiffenis der zonden.*

Uit de diepte mijner ellende roep ik tot U, o Heer! Heer! verhoor mijne stem.

Luister met uwe ons toegenegene goedheid naar de stem mijner smeeking.

Zoo Gij onze zonden wilt gedenken, Heer, wie zal dan voor U bestaan?

Maar bij U is ontferming, en om uwe, ons in uwe wet beloofde, genade, verlaat ik mij op U, o Heer.

Mijne ziel verlaat zich op zijn woord, mijne ziel hoopt op den Heer.

Van den ochtendstond tot aan den nacht zal Israël op den Heer hopen.

Want bij den Heer is barmhartigheid en overvloedige verlossing.

En hij zal Israël verlossen van al zijne zonden.

Eere zij den Vader, enz.

VII. BOETPSALM.

Ps. CXLII. *Ernstig verlangen, om van het pad der zonden terug te keeren.*

Heer! verhoor mijn gebed, verneem mijne smeeking volgens uwe waarachtige belofte; ja, verhoor mij volgens uwe regtvaardige goedheid.

En treed niet in het geregt met uwen dienaar; want geen levend mensch zal voor uw aanschijn geregtvaardigd bevonden worden.

Sta mij bij; want, zie, de vijand vervolgt mijne ziel, hij heeft mijn leven diep vernederd.

Hij heeft mij gedwongen in het duister te wonen, gelijk de dooden der aarde; mijn geest is in grooten angst,

en mijn hart in mij vol verwarring.

Ik heb mij de oude dagen herinnerd, en al uwe werken overwogen; ik heb alles overwogen, wat uwe hand gemaakt heeft.

Ik heb mijne handen naar U uitgestrekt; mijne ziel verlangt naar U, gelijk de dorre akker naar water.

Verhoor mij toch dra, o Heer, mijne levensgeesten zijn afgenomen.

Keer uw aangezigt van mij niet af: opdat ik niet worde gelijk degenen, die in het graf dalen.

Laat mij toch vroeg uwe barmhartigheid ondervinden; want ik hoop op U zonder ophouden.

Leer mij den weg kennen, waarop ik wandelen moet; want tot U heb ik mijne ziel verheven.

Red mij van mijne vijanden, Heer, mijne toevlugt. Leer mij uwen wil volbrengen, want Gij zijt mijn God.

Uw heilige Geest geleide mij op den

regten weg; maak mij zalig, om uws naams wil, o Heer, naar uwe goedheid.

Red mijne ziel uit hare verdrukking, en, volgens uwe barmhartigheid, verijdel de aanslagen mijner vijanden.

Tuchtig al degenen, die mijne ziel kwellen; want ik ben uw dienaar.

Eere zij den Vader, enz.

ONDERSCHEIDEN GEBEDEN.

1. Gebed tot den H. Engel-bewaarder.

ô Dierbare beschermer mijns levens, heilige engel, van God geschonken tot mijne bescherming op de gevaarvolle wegen dezer aardsche pelgrimschap; uit de volheid mijns harten zeg ik u dank voor alle zorg en liefde, welke gij mij sedert het begin mijns aanwezens tot op deze ure bewezen hebt, en bid ik u, voortaan over mij te blijven waken,

u mijner teontfermen en u mijne belangen en eeuwig heil aan te trekken. Trouwens, ik heb zoo groote behoefte aan uwe beschermende leiding, vermits ik zwak en onstandvastig in het goede en, helaas, meer genegen tot het kwade ben. Blootgesteld aan duizenderlei gevaren, en van alle zijden door vijanden omgeven, smeek ik u, heilige engel : help mij met sterke hand over alle bekoringen zegevieren, alle aanlokselen en opwekkingen tot het booze te ontvlugten; ten einde daardoor Gods eere bevorderd, uwe vreugde verhoogd, en mijn heil voor eeuwig verzekerd worde. Ja, dierbare Engelbewaarder! wees en blijf mijn beste vriend en getrouwe leidsman in dit leven, en zet eens, bij mijnen dood, de kroon der voleinding op alle deze werken. Neem dan mijne scheidende ziel in ontvangst, en leid haar door de schaduwen des doods naar de woningen des lichts, — tot uwen en mijnen God, in wiens aanschouwing

ik alsdan, vol dank voor u, onuitsprekelijk zalig zal zijn, met u en alle uitverkorenen, in alle eeuwigheid. Amen.

2. Gebed tot den H. Naam-patroon.

ô, Glorierijke heilige N. mijn Naampatroon! ik groet en vereer u met een opgewekt en liefhebbend harte. Bij den heiligen doop werd mij uw naam gegeven, en thans bezit ik in u een uitverkoren vriend in den hemel en een schoon voorbeeld op aarde. Indien ik u navolg, zal ik heilig worden, gelijk gij heilig geworden zijt. Ik zal mij de godsvrucht en deugden, welke uwen naam versieren, ook in mijn leven trachten eigen te maken, en alzoo mijn zielenheil met allen ijver en zorg bewerken. Alzoo verlangt God het, en aan de bron des doopsels heb ik het hem ook plegtig beloofd. Van de vervulling dezer belofte hangt mijn geluk en mijne eeuwige zaligheid af. Daarom wil ik hier mijne doopbeloften vernieuwen, en ver-

zaak op nieuw den duivel en al zijne werken, de wereld en al hare pracht, hare ijdelheden en vermaken, en ben vast besloten mij aan God en zijne heilige dienst van ganscher harte toe te wijden. Zijn allerheiligste wil zal de rigtsnoer van mijnen handel en wandel, van mijn streven en leven zijn. Ik zal gaarne bidden, vlijtig werken, regtschapen handelen en ijverig al het goede trachten te bewerken, waartoe ik gelegenheid heb; zoo zal ik God op waardige wijze dienen, u, mijn Naam-patroon, navolgen, en eens komen waar gij zijt, — in de eeuwige zaligheid. Hiertoe verleene mij God, op uwe voorspraak, rijkelijk genade: door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

3. Tot alle Heiligen.

Wees gegroet, gij Heil'gen allen,
Die bij mijnen Jesus troont;
Heil is u ten deel gevallen,
Waar gij eeuwig zalig woont!

Dáár heerscht gij, aan 's Meesters zijde;
Smaakt ge een vreugd, die de aarde ontbeert,
Boven werelden en zonnen,
Met het eerekleed vereerd.

Gij, aan Jesus leer verbonden,
Volgdet 't voorbeeld dat hij gaf;
Daarop bleeft ge uw wandel gronden:
't Was uw steun en pelgrimstaf.
Door woord en daden bleeft ge toonen
De hooge waarde uwer deugd,
Die in der menschen hart moet wonen,
Die grijsaards siert en prille jeugd.

Dat voorbeeld zal mij heilig wezen,
Vereeren zal ik 't te allen tijd:
Zoo wordt gij best door mij geprezen,
Die onzen lofzang waardig zijt.
Ik wil de zaalge leer des Heeren,
Beoefenen, door een vroom gedrag,
En, waar ik kan, het heil vermeeren
Mijns naasten, iedren levensdag.

De deugd wordt dikwijls hier veracht,
Of schaamteloos miskend,
Waar men naar ijdelheden tracht,
Aan nietigheen zich wendt.

Zie op mijn ziel! der heiligen schaar
Wijst u op 't zaligst loon:
Hun deel, door hunnen Middelaar,
Door Jesus, 's Hoogsten Zoon!

Ja, met vreugdevolle blikken zie ik opwaarts ten hemel, waar gij, glorierijke Heiligen, gij uitverkoren vrienden Gods, in eeuwige juichtoonen verzameld zijt en nu met onvergankelijke vreugde oogst, wat gij hier beneden met geringe moeiten en zonder bezwaren gezaaid hebt! Vervuld van den innigsten dank jegens God, die u zoo hoog verheven en onuitsprekelijk gezaligd heeft, vereer ik u als mijn getrouwe voorgangers in het geloof, als toonbeelden van alle deugden, en als mijne beminde voorsprekers bij Jesus, de Heer en Koning van alle Heiligen.

Gij leert mij dat ik vroom en deugdzaam, regtvaardig en heilig leven moet, als ik eens, gelijk gij, zalig wil worden; en uw voorbeeld overtuigt mij dat ik zoo

leven kan, indien het slechts mijn ernstige wil is.

Door ware vroomheid en getrouwe nakoming van Gods geboden, door geregtigheid en ware broederliefde jegens uwe medemenschen, door vlijt en werkzaamheid in uwen staat en beroepspligten, door gehoorzaamheid, ootmoed en geduld, gelijk ook door ware christelijke onderwerping in kruis en lijden, moest gij den hemel verdienen, — en op geen andere wijze zal ik dien ook bekomen.

Veel zal het mij alzoo nog kosten; nog menige strijd, menige overwinning, vele werken en menige zucht en tranen, eer ik dààr komen kan, waar gij zijt! Evenwel zal mij dit niet afschrikken noch moedeloos maken; de hemel is meer, — hij is alles waard. Ik moet mij dan waardig maken gelijk gij. Ik moet bidden, werken, lijden en strijden, gelijk gij gebeden en gestreden, geleden en gewerkt hebt; en daarin zal God mij ondersteunen

en door zijne genade sterken, gelijk hij u ondersteund en versterkt heeft.

Alzoo maak ik dan op nieuw het besluit, uw voorbeeld, lieve Heiligen, na te volgen.

Vroom en christelijk wil ik leven, en mij op het zorgvuldigste wachten voor elke afwijking van den weg van Gods geboden en der deugd.

Dit is mijn ernstige wil en vaste voornemen: en dit voornemen te volbrengen, is de ware vereering der Heiligen.

Versterk en zegen mij hiertoe, o God van heiligheid!

Gij echter, lieve Heiligen Gods! laat mij uwer voorspraak en bescherming aanbevolen zijn, opdat ik nu hier op aarde uw getrouwe navolger, en eenmaal uw zalige deelgenoot in den hemel worde. Amen.

4. Zes korte gebeden voor de Overledenen.

1. Tot God den Vader.

ô Lieve Vader in den hemel! Vader der barmhartigheid en God van allen troost, die gewoon zijt te ontfermen en te sparen: zie met genadigen blik neder op de jammeren der arme zielen in de smartelijke vlammen van het zuiveringsvuur. Ach! zij hebben nog zoo veel aan uwe geregtigheid te voldoen, en moeten nu zwaar lijden, omdat zij hier op aarde verzuimden hunne laatste boete te voleindigen. Maar zie, wij bieden U voor hunne voldoening het offer uws Zoons aan, de rijke schat zijner verdiensten, de deugden uwer Heiligen, de smeekingen uwer Kerk en onze gebeden, aalmoezen en tranen. Ontferm U over hen, o Vader! ontferm U over hen, bijzonder over mijne bloedverwanten en nabestaanden. Ont-

sla hen van hunne nog overige schuld, vervul hun vurig verlangen naar U, en neem hen uit de plaats van lijden en pijnen op in de eeuwige vreugden.

Onze Vader, enz.

Heer, geef hun de eeuwige rust, en dat het eeuwige licht hen verlichte, met uwe uitverkorenen, in eeuwigheid. Am.

2. Tot God den Zoon.

ô Jesus, Heiland der wereld en liefderijke Verlosser der arme zielen! ontferm U over hen, die in de plaats der zuivering lijden, bijzonder over mijne vrienden en weldoeners. Gij hebt voor hen geleden en onder onuitsprekelijke smarten uw kostbaar bloed vergoten. Laat de verdiensten van uw lijden en bloed hen te stade komen, en neem hen op in uwe eeuwige heerlijkheid, welke Gij bereid hebt voor allen die U lief hebben.

Onze Vader, enz.

Heer! geef hun de eeuwige rust, en

het eeuwige licht verlichte hen, met uwe uitverkorenen, in eeuwigheid. Amen.

3. Tot God den H. Geest.

ô Heilige Geest, zoete Verkwikker der versmachtenden en teedere Trooster der lijdenden! ontferm U over de arme in het vagevuur lijdende zielen, voor welke ik bijzonderlijk verpligt ben te bidden. Verkwik hen in hunne pijnen, troost hen in hun lijden, en voer hen weldra tot den stroom der zaligheid, waar geene tranen meer vloeijen, en alle geween verandert in juich- en jubeltoonen.

Onze Vader, enz.

Heer! geef hun de eeuwige rust, en het eeuwige licht verlichte hen, met uwe uitverkorenen, in eeuwigheid. Amen.

4. Tot Maria.

ô Heilige Maria, troosteres der bedroefden en hulp der Christenen! ontferm u over de lijdende, in smart en

droefheid diep verzonken zielen in het vagevuur, bijzonder over diegenen, waaraan het minste gedacht wordt. Aanschouw hunne smart en hunnen nood, en erbarm u over hunne ellende. Verzoen hen met uwen Zoon, vertoon hen aan uwen Zoon, beveel hen aan uwen Zoon. Bid voor hen, o Moeder der barmhartigheid; opdat zij welhaast de eeuwige zaligheid erlangen.

Onze Vader, enz.

Heer! geef hun de eeuwige rust, en het eeuwige licht verlichte hen, met uwe uitverkorenen, in eeuwigheid. Amen.

5. Tot de heilige Engelen.

ô, Lieve Engelen en Beschermheiligen, die zoo groote zorg draagt voor het heil en de zaligheid der onsterfelijke zielen die in het vagevuur lijden, bijzonder voor hen, welke gedurende hun leven aan uwe bescherming toevertrouwd waren: wendt u allen tot Gods onuitspre-

kelijke barmhartigheid, en verwerf hun vrijstelling van alle nog overgeblevene straffen. Smeek zonder ophouden den algoeden Ontfermer, dat hij u zende om hen de duistere kerker hunner verbanning te openen en hen te leiden tot de klaarheid des eeuwigen lichts. Amen.

Onze Vader, enz.

Heer! geef hun de eeuwige rust, en het eeuwige licht verlichte hen, met uwe uitverkorenen, in eeuwigheid. Amen.

6. Tot de Heiligen.

ô Gij, lieve Heiligen en uitverkorenen Gods in den hemel! gij die gelukkiglijk door alle tijdelijk lijden nu in de vreedzame haven der zalige onsterfelijkheid zijt aangekomen: ontfermt u over de zielen uwer lijdende medebroeders, die nog verwijderd van de hemelsche vreugde, in de plaats van onuitsprekelijk lijden zuchten, en zonder ophouden in vurig verlangen naar het oogenblik uitzien,

dat zij in uw zegenvierend gezelschap mogen opgenomen worden; laat hen, die misschien om mijnentwille daar lijden en zuchten, u bijzonder door mij aanbevolen zijn. Smeek met al uwe liefde voor hun bij God om hunne verlossing, opdat het getal lijdende kleiner en de schare der zegevierenden steeds grooter worde.

Onze Vader, enz.

Heer! geef hun de eeuwige rust, en het eeuwige licht verlichte hen, met uwe uitverkorenen, in eeuwigheid. Amen.

Bede.

Vader! zie mij voor uw voeten
  Smeeken om genade, o God!
Voor de zielen, die nog boeten
  Hunne schuld door 't smartlijkst lot!
Schenk haar allen mededoogen;
  Schenk' uw goddelijk alvermogen
Haar de schuld der zonden kwijt,
  Daar Ge ook haar ten Vader zijt.

Jesus! ook voor haar gestorven,
Die door uw geheiligd bloed,
't Eeuwig leven hebt verworven
En het allerhoogste goed;
Schenk, Ontfermer, aan die vromen
Uw genade, uw erbarmen!
Geef dat in uw heerlijkheid,
U haar lof zij toebereid!

Heilige Geest! gij troost der zielen!
Hoor haar bittre klagten aan,
Doe haar, die van deugd vervielen,
De eeuwige ruste niet ontgaan!
Voer haar naar der zaalgen sferen,
Dat zij U dienen en vereeren!
Haar verlangen word' verhoord,
Door erkentnis aangespoord!

Smeek bij uwen Zoon, o Moeder,
Moeder der barmhartigheid,
Dat hij, als haar Albehoeder,
Al die armen heil bereid'!
Dat zij bij de reine vromen,
Door hem worden opgenomen,
En zij loven haren God,
Voor 't verworven hoogst genot.
Amen.

ZEGEN-WENSCH.

Zoo rust dan in vrede, dierbare afgestorvenen! De oneindige verdiensten van Jesus Christus, zijn bloedig kruisoffer en zijn onbloedig offer der Mis mogen u helpen, en u weldra ontslaan van alle straf en zondenschuld!

De onuitputtelijke ontfermingen van den Hemelvader, de vrede en genade des eengeboren Zoons, en de vertroosting van den heiligen Geest zij met u allen!

Uwe stoffelijke overblijfselen rusten thans in den schoot der aarde; datzelfde lot staat ook mij te wachten.

De algoede God ontferme zich over u en mij! Hij roepe u tot zich, en neme ook mij eens uit barmhartigheid op in de woningen des vredes, van vreugde en onuitsprekelijke zaligheid, Amen.

Mo
V
I
Da
Av
De

G
T
B
C
A
N

C

BLADWIJZER.

EERSTE AFDEELING.

De gewone aandachts-oefeningen.

Bladz.

Morgen-oefeningen en gebeden. Korte verheffingen des harten, 's morgens bij het ontwaken 11
Dagelijksche oefeningen 23
Avond-oefeningen en gebeden . . . 59
De heilige Mis-offerande. (Iets ter behartiging.) 67
Gebeden onder de heilige Mis . . . 72
Tweede Mis-oefening 108
Biecht-oefening 138
Communie-oefening 165
Aandachts-oefeningen tot Maria . . 205
Namiddags-oefeningen voor zon- en feestdagen 230
Gebeden en lofprijzingen, terwijl het allerheiligste Sakrament ter aanbidding is uitgesteld 248

TWEEDE AFDEELING.

XXXI. Bezoekingen van het allerheiligste Sakrament, en van de allerzaligste maagd Maria; voor elken dag der maand. Van den heiligen Alphonsus Maria de Liguorie . . 275

DERDE AFDEELING.

De heilige Week, of bijzondere aandachts-oefeningen voor elken dag der week.

I. Voor den zondag: ter eere der allerheiligste Drievuldigheid . . . 454
II. Voor den maandag; aandachts-oefeningen tot den heiligen Geest . 465
III. Voor den dingsdag; aandachts-oefeningen voor den zoeten Naam Jesus 480
IV. Voor den woensdag; aandachts-oefeningen tot den heiligen Josef. 483
V. Voor den donderdag; aandachts-oefeningen voor het allerheiligste Sakrament. 493
VI. Voor den vrijdag; aandachts-oefeningen tot den lijdenden Heiland. 494

VII. Voor den zaturdag; aandachts-oefeningen ter eere der allerzaligste Maagd Maria 505

Bijzondere gebeden.

De heilige Rozenkrans 505
De heilige Kruisweg 528
De zeven Boet-psalmen 548
Gebeden tot den Engel-bewaarder. . 558
Gebeden tot den Naam-patroon. . . 560
Gebeden tot alle Heiligen 562
Gebeden voor de Overledenen . . . 566

Litanien.

1. Van de allerheiligste Drievuldigheid 495
2. Van den heiligen Geest 470
3. Van den zoeten Naam Jesus . . 266
4. Van den heiligen Josef 486
5. Van het allerheiligste Sakrament. 259
6. Van het bitter lijden en sterven des Heeren Jesus Christus . . . 495
7. Van de allerheiligste maagd en Moeder Gods, Maria 222

Utiliter imprimi potest,

P. Canoy, Can. theol.

ad hoc deput:

Ruremundæ, hac 30 Julij 1862.